

XXXIV. OTDK Társadalomtudományi Szekció

REZÜMÉKÖTET

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI
SZECÍÓ

• SZIE GTK •

Gödöllő, 2019. április 24-26.

**SZENT ISTVÁN EGYETEM
GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR**

**XXXIV. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA**

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

REZÜMÉKÖTET

**Gödöllő
2019. április 24-26.**

A rendezvény fővédnökei:

Országos Tudományos Diákköri Tanács

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Magyar Tudományos Akadémia

Innovációs és Technológiai Minisztérium

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

ISBN: 978-963-269-826-7

Támogatóink

© Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, 2019.

Felelős kiadó: Dr. Káposzta József dékán

Készült: Szent István Egyetemi Kiadó

Nyomdaigazgató: Lajos Mihály

**XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ**

GÖDÖLLŐ

Rezümékötet

**Szerkesztő:
Dr. Suhajda Csilla Judit**

**Borítóterv:
Áldorfai György**

2019. április

SZENT ISTVÁN EGYETEM
GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Csehné Dr. habil. Papp Imola
egyetemi docens, intézeti igazgató
a XXXIV. OTDK Társadalomtudományi
Szekciójának ügyvezető elnöke

Dr. Szabó Katalin
adjunktus
a XXXIV. OTDK Társadalomtudományi
Szekciójának ügyvezető titkára

Visztenvelt Andrea
tanársegéd
a XXXIV. OTDK Társadalomtudományi
Szekciójának szervező titkára

Gubacsi Franciska
PhD hallgató
a XXXIV. OTDK Társadalomtudományi
Szekciójának hallgatói képviselője

Lőrinc Balázs
egyetemi hallgató
a XXXIV. OTDK Társadalomtudományi
Szekciójának hallgatói képviselője

A Konferencia Szervezőbizottságának további tagjai:

Áldorfai György
Áldorfainé Czabadai Lilla
Dr. F. Orosz Sára
Farkasné Inkret Judit
Fodor-Borsos Eszter
Garamvölgyi Judit
Gódor Amelita Kata
Gréczi Natália
Herczeg Boglárka
Hodján Tamara

Horváth Zoltán
Kollár Péter
Korényi Róbert
Dr. Káposzta József
Dr. Kolta Dóra
Lajkó Istvánné
Dr. Lencsés Enikő
Lestyán Katalin
Lukács Attiláné
Mezei Martin

Miskolciné Dr. Mikáczó Andrea
Pásztor Márta Zsuzsanna
Péter Balázs
Pető István
Pusztay Gabriella Zsófia
Dr. Suhajda Csilla Judit
Dr. Szilágyi Tivadar
Urbánné Malomsoki Mónika
Dr. Varga-Nagy Adrienn
Dr. Zalai Dr. Mészáros Kornélia

A Társadalomtudományi Szakmai Bizottság vezetése

Elnök	Dr. Orosz Éva egyetemi tanár Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar
Elnökhelyettes	Dr. Bartus Tamás egyetemi tanár, intézetigazgató-helyettes Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar
Elnökhelyettes	Dr. Arató Krisztina egyetemi tanár Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Titkár	Dr. Kollányi Zsófia Katalin adjunktus Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar

Társadalomtudományi szakmai bizottság tagozati képviselők

Egészségyszociológia	Dr. Kovács Katalin	KSH NKI
Esztétika	Dr. Fülöp József	KRE BTK
Filozófia	Dr. Orthmayr Imre	ELTE BTK
	Dr. Simon József	SZTE BTK
Filmtudomány	Dr. Murai András	METU
Kulturális és szociálintropológia	Dr. A. Gergely András	MTA PTI
	Dr. Letenyei László	BCE TK
Kommunikáció- és Médiatudomány	Dr. Kálai Sándor	DE BTK
	Dr. Szijártó Zsolt	PTE BTK
Művelődéstörténet és –elmélet, tudomány- és technikátörténet	Dr. Striker Sándor Ferenc	Kulturális Sokszínűségért Alapítvány
Nemzetközi tanulmányok	Dr. Koller Boglárka	NKE nemzetközi
	Dr. Rostoványi Zsolt	BCE TK
	Dr. Kalmár Zoltán	PE MFTK
Politikatudomány	Dr. Arató Krisztina	ELTE ÁJK
Szociális munka és szociálpolitika	Dr. Szöllősi Gábor	PTE BTK
	Dr. Csoba Judit	DE BTK
Szociológia	Dr. Albert Fruzsina	KRE BTK
Vallás- és hittudomány	Dr. Sarnyai Csaba Máté	KRE BTK

Rektori Köszöntő
Szent István Egyetem

Tisztelt Hallgatók! Tisztelt Oktatók!

A Szent István Egyetem (SZIE) számára nagy megtiszteltetés és kihívás, hogy a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) keretében, határainkon innenről és túlról oktatók és hallgatók százait láthatja vendégül a szakmai és a szabadidős programokon.

Az OTDK, az ország legnagyobb felsőoktatási tehetséggondozási rendezvénye, tizenhat tudományterületi szekcióban teremt lehetőséget a legkiválóbb diákoknak a megmérettetésre. A legtehetségesebb hallgatók tudományos seregszemléjén az ország legjobbjai adhatnak számot munkájukról, tudásukról. Valamennyi kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgató számára nyitva áll a lehetőség, hogy tudományos munkájával részt vegyen a konferencián, és így képviselhesse iskoláját.

Meggyőződésem, hogy Egyetemünk rendező intézményként méltó folytatója lesz a nagyszerű tudományos diákköri tradícióknak, hiszen hagyományosan nagy megbecsüléssel támogatjuk a hungarikumként számon tartott diákköri munkát. Talán ennek is köszönhető, hogy 2009-ben az Agrártudományi Szekciónak a Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karunk adott otthont. 2011-ben két szekció vonzásközpontja is a SZIE-re került. A Pedagógiai Szekció eseményei a szarvasi Pedagógiai Karunkon zajlottak, az egyik, talán legnépesebb szekcióversenynek, a Közgazdaságtudományi Szekciónak a gödöllői Gazdaság- és Társadalomtudományi Karunk volt a házigazdája.

Örömömre szolgál, hogy ebben az évben, április 24-26. között a SZIE Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara ad otthont az OTDK Társadalomtudományi Szekciójának, amelyre összesen 282 pályamunka érkezett.

Végezetül Eörsi Gyula gondolataival kívánok a konferencia résztvevőinek sikeres munkát és bízom abban, hogy jól érzik majd magukat Gödöllőn!

„Egyetemünk kötelessége az őt fenntartó társadalommal szemben, hogy a szellemi teljesítményt objektíven mérlegelje, a tehetséget fölismerje, fejlessze, tegye elégedetté azzal, hogy az alkotáshoz teret és kritikát biztosít - és tegye önmaga eredményeivel szemben elégedetlenné; serkentse új munkára, új utak keresésére.”

Gödöllő, 2019. április hava

Dr. Palkovics László
egyetemi tanár, rektor

DÉKÁNI KÖSZÖNTŐ

*Szent István Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar*

Tisztelt Hallgató!

Szeretettel köszöntöm a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Társadalomtudományi Szekciójának résztvevőjeként.

Örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy 2019 tavaszán e nagy hagyományokkal rendelkező, európai mércével is mérve, egyedülálló verseny társadalomtudományokat felölelő szekcióját a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán rendezhetjük meg. Az OTDK hosszú idő óta kitüntetett helyet foglal el a hazai tudományos életben, hiszen ez a rendezvény az, amelyik alkalmat ad arra, hogy a hazai felsőoktatási intézményekben, illetve a határainkon túl tanuló, kiemelkedő tehetségű magyar diákok bemutatkozhatnak ifjú kutatóként, és inspiráló szellemi környezetben összemérhessék tudományos felkészültségüket.

Az OTDK-n való részvétel egyedülálló lehetőséget jelent a magyar diákok számára a szakmai tudományos közéletben való megjelenésre, és arra, hogy a jövőben értékmisegiek és tudósok utánpótlásaként tudományos értéket hozzanak létre.

Célunk olyan feledhetetlen szakmai-tudományos és kulturális élményt nyújtani a konferencia valamennyi résztvevőjének, amivel jó híret viszik mind a tudományos diákköri tevékenységnek, mind a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának itthon és a határainkon túl egyaránt. Eredményes konferenciárészvételt kívánok.

Gödöllő, 2019. április

Dr. Káposzta József CSc.
egyetemi docens, dékán

TARTALOM

TAGOZATOK.....	2
1. Egészségszociológia Tagozat	3
2. Esztétika és filmtudomány Tagozat.....	11
3. Filozófia Tagozat.....	27
4. Kommunikáció- és médiatudomány I. Tagozat.....	41
5. Kommunikáció- és médiatudomány II. Tagozat	55
6. Kommunikáció- és médiatudomány III. Tagozat	67
7. Kulturális- és szociálintropológia Tagozat	81
8. Művelődéstörténet és -elmélet, tudomány- és technikátörténet Tagozat	93
9. Nemzetközi tanulmányok I. Tagozat	105
10. Nemzetközi tanulmányok II. Tagozat.....	117
11. Nemzetközi tanulmányok III. Tagozat	129
12. Nemzetközi tanulmányok IV. Tagozat.....	141
13. Politikatudomány I. Tagozat	153
14. Politikatudomány II. Tagozat	169
15. Politikatudomány III. Tagozat.....	181
16. Szociális munka és szociálpolitika I. Tagozat.....	195
17. Szociális munka és szociálpolitika II. Tagozat	205
18. Szociológia I. Tagozat	215
19. Szociológia II. Tagozat.....	227
20. Szociológia III. Tagozat.....	241
21. Szociológia IV. Tagozat.....	253
22. Vallás- és hittudomány I. Tagozat	263
23. Vallás- és hittudomány II. Tagozat.....	271
A RÉSZTVEVŐ (KÉPVISELT) INTÉZMÉNYEK	283
KÖSZÖNET A BÍRÁLATOKÉRT.....	284
KÖSZÖNET A TÁMOGATÁSÉRT	287

TAGOZATOK

1. Egészségszociológia Tagozat
2. Esztétika és filmtudomány Tagozat
3. Filozófia Tagozat
4. Kommunikáció- és médiatudomány I. Tagozat
5. Kommunikáció- és médiatudomány II. Tagozat
6. Kommunikáció- és médiatudomány III. Tagozat
7. Kulturális- és szociálintropológia Tagozat
8. Művelődéstörténet és -elmélet, tudomány- és technikatörténet Tagozat
9. Nemzetközi tanulmányok I. Tagozat
10. Nemzetközi tanulmányok II. Tagozat
11. Nemzetközi tanulmányok III. Tagozat
12. Nemzetközi tanulmányok IV. Tagozat
13. Politikatudomány I. Tagozat
14. Politikatudomány II. Tagozat
15. Politikatudomány III. Tagozat
16. Szociális munka és szociálpolitika I. Tagozat
17. Szociális munka és szociálpolitika II. Tagozat
18. Szociológia I. Tagozat
19. Szociológia II. Tagozat
20. Szociológia III. Tagozat
21. Szociológia IV. Tagozat
22. Vallás- és hittudomány I. Tagozat
23. Vallás- és hittudomány II. Tagozat

1. Egészségszociológia Tagozat

1.	Bánfai-Csonka
Henrietta	A sürgősségi betegellátást alkohol fogyasztás miatt igénybevevő betegek diagnosztikája, ellátása és finanszírozása
2.	Bauernfeind
Brigitta	A közösség viszonyának vizsgálata az autizmussal, illetve Down-szindrómával élőkhez
3.	Fóris Norbert	A képernyő olvasó programot használók hozzáférési lehetőségei a különböző elektronikai szolgáltatásokhoz
4.	Hodován
Szabina	Poszt polioszindrómával élők mindennapjainak vizsgálata
5.	Horhi Anett	Autizmusban érintett gyermeket nevelő szülők életminősége és az életminőséget meghatározó tényezők
6.	Juhász Adrienn	Komplementer medicina a magyar egészségügyben
7.	Szabó Klaudia	A szexuális úton terjedő betegségekkel kapcsolatos ismeretek középiskolások körében

BÁNFAI-CSONKA HENRIETTA

hencs00@gmail.com

Egészségügyi menedzser

MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Boncz Imre

egyetemi tanár, PTE ETK

A sürgősségi betegellátást alkohol fogyasztás miatt igénybevevő betegek diagnosztikája, ellátása és finanszírozása

A WHO adatai szerint évente több, mint 2 millió ember hal meg alkoholabúzus miatt. Az alkoholt fogyasztó betegek egy része a sürgősségi betegellátó rendszerben jelenik meg. Kutatásunk céljaul tűztük ki, hogy feltárjuk, hány alkohol befolyásoltság alatt álló beteg kerül be a kórházi sürgősségi ellátó rendszerbe, illetve finanszírozás szempontjából mekkora terhet rónak az ellátó osztályra. Továbbá, fel szerettük volna mérni, hogy milyen arányban fordulnak elő kizárólag az alkohol hatása miatt bekerülő betegek, illetve az alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható sérülések, betegségek miatt megjelenők. Kutatásunkat a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Sürgősségi Betegellátó Tanszék Sürgősségi Betegellátó Osztályán végeztük, a 2016. január 1.-december 31. közötti időszakot vizsgálva. Vizsgálatunk retrospektív, kvantitatív vizsgálat volt. Mintánkat az osztályon megjelent, alkohol befolyásoltság alatt álló, felvételre jelentkező betegek alkották (N=1326). Az adatokat dokumentumelemzés keretén belül értük el. A finanszírozási mutatókat központi rendszerből kérdeztük le. Az adatok elemzését SPSS 22.0 statisztikai szoftverrel végeztük, a mintát leíró statisztikai számításokkal jellemeztük, az összefüggések vizsgálatára matematikai statisztikai eljárásokat alkalmaztunk (Chi-négyzet próba, ANOVA). A bekerülő betegek 78%-a férfi volt. A minta átlagéletkora $49,78 \pm 14,215$ év volt. A lakhellyel rendelkezők a minta 71,1%-a, míg a hajléktalan betegek a 28,9%-a voltak. Triage kategória szerint 608 beteg T5 kategóriába került, mivel csak detoxikálásra volt szüksége. Tudatszint tekintetében a betegek 93,7%-a GCS 14-15 volt. A betegek 14,6%-a nem várta meg az orvosi vizsgálatot. A járó és fekvőbeteg ellátás keretén belül is, ezen betegek ellátása nyereséges. Vizsgálatunk kimutatta, hogy a vizsgált osztályon a betegek szociodemográfiai adataik alapján a szakirodalomban említettektől nem térnek el. A sérülések diagnosztikája és ellátása a hazai irányelveknek megfelelően történik. Finanszírozás szempontjából vizsgálva elmondható, hogy bár sokan már a vizsgálatok befejezte előtt távoznak, az osztály számára mégsem veszteséges ezen betegek ellátása, akkor sem, ha csak detoxikálásról van szó. Vizsgálatunk egyedülálló, hiszen ez az első hazai kutatás, ami akut intoxikált betegek sürgősségi osztályokon való megjelenését vizsgálja. Továbbá egy kutatás keretén belül mértük fel erre a betegcsoportra vonatkozó szocio-demográfiai adatokat, ellátási adatokat és finanszírozási mutatókat is.

BAUERNFEIND BRIGITTA

kisbau@hotmail.com

Szociális munka

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Vajda Norbert
adjunktus, ME BTK*

A közösség viszonyának vizsgálata az autizmussal, illetve Down-szindrómával élőkhöz

Társadalmunkban olyan mentális betegséggel élő emberek is élnek, akik a hétköznapi viselkedésükben jelentősen eltérnek tőlünk. Vannak közöttük olyanok is, akik nem tudják kontrollálni mozgásaikat: dülöngélnék a busz ülésein, magukban beszélnek vagy éppen hangoskodnak. Gyakran nem tudják értelmezni az általunk felállított normarendszert, és a társas lénné váláshoz vezető utat.

Eddigi tapasztalataim szerint az ilyen viselkedéstől a környezet erőteljesen elhatárolódik és igyekszik kivonni magát egy esetlegesen kialakuló interakcióból. (Például tömegközlekedési eszközön átül egy másik helyre, vagy arrébb áll.) Környezetünk különböző módon reagál a deviánsnak minősített magatartási formákra, miközben az is kérdés, hogy mi, azaz a társadalom tagjai, mit ítélünk meg deviáns viselkedésnek.

Dolgozatom elkészítése során olyan betegségekre koncentráltam, amelyekkel a saját közegében bárki találkozhat: az autizmus és a Down-szindróma egyaránt szokatlan viselkedést okozhat. Kifejezetten nehéz behatárolni, hogy tulajdonképpen hogyan is viszonyulunk ezekhez az emberekhez -, éppen ezért ez a terület, amit kutatásom fókuszába állítottam.

A több hónapos egyeztetéseket és előkészítő munkát követően összeállított kérdéssor mérhetővé, és ezzel elemezhetővé tette a nevezett két betegségcsoport társadalmi viszonyait. Az elemzési szakaszban kutatásomat két korcsoportra bontottam: fiatalokra, és idősökre. Ennek oka, hogy előzetesen megfogalmazott hipotézisem szerint a két korosztály véleménye jelentősen eltérhet egymástól, ebben a társadalmi integritás szempontjából megkerülhetetlen kérdésben.

FÓRIS NORBERT

foris.norbert@gmail.com

Közigazgatás szervező

BA, 2. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

Témavezető:

Orbók Ákos

tanársegéd, NKE ÁKK

A képernyő olvasó programot használók hozzáférési lehetőségei a különböző elektronikai szolgáltatásokhoz

A látássérültek számára az egyik legnagyobb kihívást manapság talán az információszerzés jelenti. A technika fejlődési ütemének köszönhetően egyre több információ jut el hozzánk. Ebben a képernyő orientált világban egy látó ember számára sokszor elképzelhetetlen, hogy egy látássérült ember hogyan tudja használni a számítógépeket, vagy akár egy okos telefont. A folyamatosan elérhetővé váló új technológiai megoldások egyre több lehetőséget nyújtanak a digitális térben a felhasználóknak. A számos technológiai újításnak köszönhetően a fogyatékosággal élő emberek, köztük a látássérültek is lépést tudnak tartani. Kutatásom célja az volt, hogy felmérjem a valamilyen képernyőolvasó programot használó személyek számítógép és okos telefon használati szokásait. Kíváncsi voltam a két legelterjedtebb képernyő olvasó program használati megoszlására, az iPhone készülékek elterjedtségére, valamint hogy mire használják az érintett felhasználók okos telefonjaikat.

Adatfelvételi módszerként a hólabda módszert alkalmaztam. A megkérdezettek a valamilyen képernyőolvasó programot használó látássérültek csoportja volt (N=119). A kutatást - érintettségére révén - a szerző saját gyakorlati tapasztalata is segítette.

A kitöltők válaszaiból kiderül, hogy a jaws for windows és az NVDA a két legelterjedtebb képernyőolvasó program, a jaws képernyőolvasó programot a megkérdezettek 43,8 százaléka használja. Az iPhone készülékek továbbra is elterjedtebbek, mint az android operációsrendszert futtató készülékek. Okostelefonjaikat legtöbbször útvonaltervezésre, elektronikus banki szolgáltatás igénybevitelére, valamint jegyvásárlásra használják, a NAV nyomtatvány kitöltő rendszer elterjedtsége alacsony, mivel a felhasználói felület nem akadálymentes.

HODOVÁN SZABINA

szabina.hodovan@gmail.com

Egészségügyi gondozás és prevenció -
népegészségügyi ellenőr

BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Tigviné Dr. Pusztafalvi Henriette
tudományos munkatárs, PTE ETK*

Poszt polio szindrómával élők mindennapjainak vizsgálata

Bevezetés: A túlélők közül világszerte ma is 15 millió, hazánkban közel 3500 ember él a gyermekbénulás következményeivel, utóhatásaival. A fertőződést követően 15-40 évvel később többségükönél jelentkezik 1 vagy több a poszt polio szindrómára jellemző tünet vagy tünetek sokasága. Tanulmányunk célja, hogy a meglevő statisztikai adatok alapján vizsgáljuk a járványos gyermekbénulás előfordulásának gyakoriságát, területi megoszlását, valamint kérdőíves vizsgálatunkkal az ismeretek szerzése a betegség korai szakaszában a kórházi ellátásról, a kezelésekről. Kutatásunk további célja, a polio túlélők körében felmérni a mindennapi tevékenységet befolyásoló tényezőket.

Vizsgálati anyag és módszer: Retrospektív és prospektív, keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatot végeztünk 2017 február és 2018 március között a Magyarországon élő polio túlélők körében. A mintaválasztás célirányos, szakértői kiválasztás módszerével történt, a vizsgálat elemszáma 98 fő lett. Kérdőíves vizsgálatunkhoz a Polio Survivors Network – My Polio Life kérdőívét, valamint a Polio NZ. Inc. – Polio NZ. Inc: Questionnaire által validált betegségspecifikus a poszt-polio szindrómások mindennapjait vizsgáló, továbbá a hipotézisek függvényében generált egyéni kérdéseket használtuk fel. Az önértékelés mérése a Rosenberg-féle önértékelési kérdőív segítségével történt. Statisztikai módszerként χ^2 próbát és Pearson féle korreláció elemzést használtunk, MS Excel 2016 és SPSS 22 programok segítségével.

Eredmények: A betegség korlátozó tényező a választott hobbi folytatásában, így szignifikáns különbség volt ($p=0,049$) a nemek tekintetében. Továbbá a fizikai aktivitási lehetőségek is korlátozódtak az életkor előrehaladtával, nemek tekintetében szignifikáns különbség volt ($p=0,030$) a sportolási lehetőségekben. A válaszadók 64%-a (63fő) házastársi, élettársi vagy társas kapcsolatban él, 61%-uk (60fő) szakközépiskolai, gimnáziumi vagy felsőfokú szakképesítéssel rendelkezik.

Következtetések: A poszt polio szindrómások körében csökken a fizikai aktivitás az életkor előrehaladtával. Jelentős probléma a gyengeség érzése a korábban károsodott izmokban, valamint a hidegre való érzékenység, továbbá az életkor előrehaladtával nő a korábban nem használt mobilitási segédeszközökre való igény. A megfelelő rehabilitációs kezelések és a mobilitási eszközök szélesebb körű elérhetőségei jelentősen javítanák a túlélők életminőségét.

HORHI ANETT

h.anett0217@gmail.com

Gyógypedagógiai terápia

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:

Vargáné Dr. Molnár Márta

tudományos főmunkatárs, ELTE BGGYK

Autizmusban érintett gyermeket nevelő szülők életminősége és az életminőséget meghatározó tényezők

Jelen tanulmányban a MTA-ELTE Autizmus Szakmódszertani Kutatócsoport (MASZK) kutatásában résztvevő szülők egy alcsoportján vizsgáltuk a szülők életminőségét, és a szülőségükkel összefüggő kompetenciaélményt. Célunk a 6-18 év közötti autizmus spektrum zavarban érintett gyermeket nevelő szülők helyzetének feltérképezése, a tipikusan fejlődő gyermekek szüleivel és a nemzetközi eredményekkel (Eapen & Guan, 2016) való összehasonlításuk. A téma aktualitását a növekvő igény, az ellátórendszer hiányosságainak tükröződése, valamint a rendszer fejlesztésének szükségessége bizonyítja. Az eredmények egy átfogó, jelenleg is folyamatban lévő MASZK kutatás részét képezik, melynek első kvantitatív vizsgálati szakaszában a hazai és nemzetközi szakirodalmak áttekintésében, a kutatási modell és eszközrendszer kidolgozásában, az érintett személyek és szüleik életminőségének feltérképezésében, és az adatfeldolgozásban vettem részt.

Kvantitatív kutatásunkban a munkacsoport által összeállított, a témában Magyarországon elsőként, átfogó online kérdőív került alkalmazásra, mely saját kérdéseket és standard mérőeszközöket tartalmazott. Összefoglalónk kiemelt témája az életminőség és a szülői lét összefüggésrendszerének ismertetése autizmusban, amelyet a World Health Organization Quality of Life – BREF (WHOQoL-BREF), a Quality of Life in Autism Questionnaire (QoLA) és a Parenting Sense of Competence Scale (PSOC) mérőeszközökkel nyert adatok elemzései alapján ismertettünk.

Az ASD-ben érintett gyermekek szüleinek életminősége a tipikusan fejlődő gyermekek szüleéhez képest összességében és területenként (fizikai 70-78, pszichológiai 59-68, szociális kapcsolatok 55-68, környezeti 57-68) is alacsonyabbak. A legnagyobb különbség a szociális kapcsolatok területén látható. Az életminőség területei szoros összefüggést mutattak egymással. A szülői kompetencia (51-56), szülői hatékonyság (22-24), szülői elégedettség (29-32) egyaránt alacsonyabb a vizsgálati csoportban a kontrollcsoportéhoz képest. Az életminőség és szülői kompetencia szignifikáns együttjárását is tükrözik eredményeink (fizikai $r=0,371$, pszichológiai $r=0,487$, szociális kapcsolatok $r=0,299$, környezeti $r=0,281$, mindegyiknél $p<0,01$). A MASZK kutatás kvantitatív eredményekre épülő kvalitatív kutatási szakaszában félig strukturált interjúval történik a családok erőforrásainak és problémarendszerének részletesebb megismerése, melynek segítségével a későbbiek során országos szintű beavatkozási stratégiák irányvonalai jelölhetők ki.

JUHÁSZ ADRIENN

adrienn.juhasz@protonmail.ch

Szociológia

MA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Kisdi Barbara
adjunktus, PPKE BTK*

Komplementer medicina a magyar egészségügyben

A hagyományos kínai orvoslás és a modern nyugati medicina viszonya a modern társadalmak egészségügyi ellátásbéli körülményeit is befolyásoló speciális jelenségkör. Jelen dolgozat ennek a viszonnak Magyarországon megjelenő sajátosságait vizsgálja, külön kiemelve a hagyományos kínai orvoslás módszereit alkalmazó terapeuták szerepeit.

A dolgozat három megközelítésben vizsgálja a kínai gyógyászat magyarországi helyzetét. Elsőként a hagyományos kínai orvostudomány társadalmi és kulturális beágyazottságát szakirodalmi elemzések által mutatja be, majd a Magyarországon elérhető kínai gyógyászati képzéseket és lehetőségeiket ismerteti. Végül primer kvalitatív kutatás keretében, 12 terapeutával készült, félig strukturált interjúk kvalitatív tartalomelemzése által vizsgálja az országban kínai gyógyászattal foglalkozó gyógyászok modern nyugati orvoslással való viszonyát, saját értelmezési keretükben értelmezve az orvostársadalombéli helyzetüket, a szakmájukat érintő támadásokkal, illetve támogatással kapcsolatos tapasztalataikat és a gyógyítói szerepek megnyilvánulásait.

A kutatás dimenzionált elemzési eredményei rámutatnak a hagyományos kínai orvosi és természetgyógyászati praxisban is jelen lévő klasszikus orvosi hivatásmodell összeegyeztethetőségi problémáira a kínai gyógyászat jelenlegi magyar társadalmi és gazdasági helyzetével és feltételrendszerével. Az interjúalanyok a beszélgetések során olyan szerepviselkedést jelenítettek meg, amely a tradicionális orvosi-gyógyítói státuszt kiegészítve a gyógyítás holisztikus, humanisztikus megközelítését helyezi előtérbe. Az interjúkban megjelenő kulturális különbségek és értékkonfliktusok főbb vonalai képezték alapját a szakma elvárásainak, értékrendjének és az intézményrendszerbeli változások bemutatásának, elemzésének. Emellett a kínai és nyugati tudomány közötti különbségek számos aktuális, a tudományos világban megjelenő kérdése is elemzésre került. A kutatásból levont további következtetéseket, a kutatás esetleges korlátait és további lehetséges irányait a konklúzió tárgyalja.

SZABÓ KLAUDIA

szaboklaudia77@gmail.com

Egészségügyi gondozás és prevenció

BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

Témavezető:

Horváthné Kívés Zsuzsanna

szakoktató, PTE ETK

A szexuális úton terjedő betegségekkel kapcsolatos ismeretek középiskolások körében

Háttér: A szexuális úton terjedő betegségek az egyik legfontosabb népegészségügyi problémát jelentik a fejlett és a fejlődő országokban egyaránt, döntően a fiatal korosztályt (14-23 év) érintve. Cél: A kutatásunk célja feltárni a középiskolások megbízható fogamzásgátlásra és nemi úton terjedő betegségekre vonatkozó ismereteit, a középiskolai szexuális egészségnevelés hatékonyságát, a megelőzésre irányuló gyakorlat megvalósulását.

Módszer: Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat 2017. március 1. és április 31. között, nem véletlenszerű mintavételi módszerrel kiválasztott 14-18 éves, Kaposváron Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakgimnáziumban tanulók körében történt (n=209). Saját szerkesztésű, önkitöltős kérdőív kérdéscsoportjai: szocio-demográfiai adatok, szexuális úton terjedő betegségekkel kapcsolatos ismeretek, információforrások, óvszerhasználat, higiénés gyakorlat és a szexuális életre vonatkozó kérdések. Leíró statisztikai elemzés mellett, χ^2 -próba, t-próbát alkalmaztunk MS Excel program felhasználásával ($p < 0,05$).

Eredmények: A válaszadók átlagéletkora 16 év volt többségük szülei középfokú végzettséggel rendelkezik és falun élnek családjukkal. A fiatalok átlagosan $15,5 \pm 1,1$ évesen kezdik meg a szexuális életüket. A szexuális úton terjedő fertőzésekkel kapcsolatos ismeret a megkérdezettek 56%-nak nem megfelelő. A HIV-ről a kitöltők 90%-a hallott már, viszont a méhnyak daganatos megbetegedését okozó HPV-t a fiatalok 56%-a nem ismerte. A legfőbb információforrás az internet (68%), a lányok esetében a családtag ($p=0,003$). A védekezési módszereket és a hajlamosító tényezőket inkább a 18-19 évesek ismerték ($p=0,002$). A válaszadók 95%-a nem ismeri a fertőzések tüneteit és nincs tisztában a lehetséges terjedési útvonalakkal.

Következtetés: Összességében elmondható, hogy szükséges lenne újra átgondolni a szervezett iskolai szexedukációs programot, hisz a szexualitás nem választható el az általános jól-léttől, az egészséges életviteltől, a fogalmakat csak komplexen lehet értelmezni. Az egészségtudatos magatartás jelentősen fejleszthető preventív szemlélet kialakításával.

2. Esztétika és filmtudomány Tagozat

1. Csató Anita Identitáskérdések GreCsó Krisztián regényeiben
2. Cserhalmi Luca Az automaták és a kinetikus szobrászat kapcsolata Jean Tinguely:
Mengele-Haláltánc című szoborcsoportján keresztül
3. Fekete Kristóf Lukács Kafkát olvas
4. Gyárfás Orsolya "A Want of Inspiration and Real Passion": a Titus kegyelme a
Mozart-recepcióban
5. György Botond „Duma kavics” – az erdélyi magyar humor sajátosságai
6. Kapusi Bence Listening to Film Sound: The Categories that Shape Our
Perception?
7. Kormos Réka Erosz arcai
8. Kunkli Emese A hatalom mint erkölcsi probléma A Gyűrűk Urában
9. Ladó Beáta Otthontalanul a világban
10. Meggyesi Kata Virág Családi kapcsolatok és szimbolika a magyar népmesékben
11. Szabó Annamária Karl Rosenkranz: Aetsthetik des Haeslichen című művéről
12. Szabó Zoltán The poetics and politics of landscape film
13. Szitai Eszter Utópia, disztópia és heterotópia a posztmodern sorozatok
kontextusában
14. Tóth Réka Közösségi tervezés: társadalomkritika vagy mikrotópia?

CSATÓ ANITA

csato91@gmail.com

Magyartanár - etikatanár

MA, 5. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Loboczky János

főiskolai tanár, EKE BTK

Identitáskérdések Grecsó Krisztián regényeiben

Az identitás alakulásának és válságának problémaköre a XXI. századi ember életének egyik meghatározó elemét képi. Ezt igazolja az is, hogy számos kortárs irodalmi alkotás fontos motívuma az identitás formálódásának, krízisének kérdése. Munkámban Grecsó Krisztián, kortárs író, Megyek utánad és Mellettem elférsz című regényeiben felbukkanó identitáskép alakulásával, és válságával foglalkozom. Grecsó főhősei (poszt)modern szereplők, akik számára saját identitásukkal való szembenézés életük egyik kulcsfontosságú eleme, mely paradox módon egyszerre jelent terhet és szabadságot számukra. Ezen ellentmondásos folyamat vizsgálatára, esetleges feloldására keresek választ munkámban.

Az identitás problematikája nemcsak a kortárs irodalom fontos témája, hanem filozófiatörténeti szempontból is releváns kérdéskör. Ezért szükségesnek éreztem tanulmányomban az identitás – etika – irodalom hármának (filozófia)történeti áttekintését, a minél pontosabb fogalomalkotás érdekében.

Grecsó regényeiben az identitásuk megszilárdításáért küzdő hősök jellemzően fiatal felnőttek, azonban az identitás formálódásának, válságának problémaköre már a középiskolás korosztályt is érint, ezért tartottam fontosnak munkába bevonni a művek középiskolai tanóra keretében történő feldolgozásának lehetőségét. Az irodalmi alkotások imaginárius világában felbukkanó problémák segíthetik a diákok saját esetleges válságuk leküzdését, megoldását, azonban az esztétikai és erkölcsi nevelés együttes megjelenése számos nehézséget felvet. Ezért a művek oktatásba történő beemelésekor felmerül a kérdés, hogy az esztétikai nevelés és az erkölcsi nevelés hogyan valósulhat meg egyszerre.

CSERHALMI LUCA

cserhalmi.luca@gmail.com

esztétika

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Seregi Tamás

adjunktus, ELTE BTK

**A tranzitorikus művészetek és a halál kapcsolata Jean Tinguely Mengele -
Totentanz című művében**

A Mengele-Haláltánc című 1986-os szoborcsoport Jean Tinguely egyik kései főműve. Hangulatában ellentmond addigi alkotásainak kissé bohókás, de erősen társadalomkritikus és groteszk kidolgozásának. A szoborcsoport horrorisztikus és nyomasztó hatását fokozza a rengeteg csont, rozsdás vas és elszenesedett tárgy beépítése, valamint a művek falra vetett árnyékainak és a mozgás által keltett hangos csikorgás kellemetlen zajának talán az eddigiekhez képest is inkább felerősített szerepe. Tanulmányom egyik célja, hogy bemutassam ezt a művet, amellyel arra is fel szeretném hívni a figyelmet, hogy a magyar szakirodalomból eddig szinte teljes mértékben hiányzik Jean Tinguely munkásságát kritikai tárgyalása.

Tinguely a XX. századi szobrászművészet egyik legkiemelkedőbb és legegységibb alkotója, akinek művészetében megfér egymás mellett a progresszivitás és a hagyományokhoz kötődés. Jelen tanulmány leglényegesebb tétjéül mégis azt tűztem ki, hogy a Mengele-Haláltánc című szoborcsoportból kiindulva tárjam föl a kinetikus szobrászat diskurzusának egyoldalúságát és hiányosságait. A kinetikus szobrászatot, amely a XX. század elején indult útjának, teljes mértékben a modern kor szülöttjének szokás tartani, és mint ilyet, az új technicista esztétika és a dinamikát ábrázoló festmények és grafikák szülöttjének nevezik. Céлом, hogy a Mengele-Haláltánc elemzésén keresztül mutassak rá a kinetikus szobrászat és az automaták antikvitásig visszanyúló történetének kapcsolatára. Ennek alátámasztásáért elemzem E. T. A. Hoffmann Az automaták és A homokember című műveit is, hogy az ezeknek a szövegeknek a mélyén rejtőző összefüggést feltárjam a kísértetiesség és az automaták között, ezáltal egyértelművé téve az automaták rokonságát Tinguely szoborcsoportjának nyomasztó hatásával.

FEKETE KRISTÓF

kristof.fekete96@gmail.com

Filozófia

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Czeglédi András
adjunktus, SZTE BTK*

Lukács Kafkát olvas

Dolgozatomban Lukács György Kafka-interpretációjának újraolvasására tettem kísérletet. A kései Lukács esztétikája nem nevezhető slágertémának, a filozófus Kafka-olvasata pedig még annyira sem; dolgozatomban azt próbálja bizonyítani, hogy az elfeledés csak félig-meddig helyénvaló. Ugyanis amennyiben nem annyira a szövegekkel, mint inkább a szövegeken kezdünk el gondolkodni, kutatásunk három különböző irányban is termékeny lehet. Egyfelől Lukács, másfelől Kafka, harmadrészt pedig a történelemfilozófia szempontjából. Előbb a kései Lukács realizmuselméletének átfogó olvasatát próbáltam felvázolni, miközben elvégeztem a koncepció kritikáját is; majd a konkrétan az avantgárdról és Kafkáról írott tanulmányokat elemeztem és foglaltam össze. Dolgozatomban e részének legfőbb célja, hogy a szoros olvasás közben felmutassam azokat a csomópontokat, ahol Kafka elutasítása a kései Lukács-esztétika szükségszerű következményeként tűnik fel. Sok egyéb mellett, központi tézisem, hogy Lukács nem egyszerűen a társadalmi valóság, hanem sokkal inkább egy immanens értelemmel bíró történelmi dünamisz ábrázolását kéri számon az „antirealistákon”.

Emellett a "Kafka-tanulmányok" történelmi kontextusára is figyelmet fordítok. Úgy gondolom, mind az elemzések létrejötte, mind azok utóéletének konstitutív része történelmi talajuk. Így aztán nem csak Lukács írásainak elő- és utóéletét, hanem épp annyira a keleti blokk Kafka-értését is elemzem, ezzel felvázolva, hogyan vált a prágai szerző a '68-ig tartó reformfolyamatok kulturális színterének egyik legfontosabb szimbólumává.

Végül a korábban is hangsúlyozott történelemfilozófiai ellentétekre próbáltam rámutatni. Úgy gondolom, Kafka irodalmának központi gondolatai Lukács történelemfilozófiai megalapozottságú esztétikájának és "megélt gondolkodásának" együttes csomópontjait érintik. A karkai irodalom bizonyos értelemben a történelem filozófiai értelmetlenségének állítása; a lukácsi életút és munkásság pedig épp a történelem immanens értelmébe vetett hiten nyugszik.

Így dolgozatomban egyfelől egy olyan egzisztenciális Lukács-olvasatot tudtam adni, mely meg tudja teremteni a folytonosságot a korai és a kései esztétika között; másfelől Kafkát olyan történelemfilozófiai perspektívából tudtam elemezni, amely korábbi politikai olvasatok sok kérdéses pontjára válaszolni tud; végül pedig esettanulmányom segítségével a történelemről, mint egzisztenciális problémáról tudtam elgondolkodni és arról, hogy előbbi hogyan jelenhet meg a művészetben.

GYÁRFÁS ORSOLYA

gyarfas.orsolya@gmail.com

Esztétika

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Pintér Tibor
adjunktus, ELTE BTK*

"A Want of Inspiration and Real Passion": a Titus kegyelme a Mozart-recepcióban ¹

Dolgozatom első részében a Titus muzikológiai recepcióját tárgyalom, azt igyekezve feltárni, hogy minek köszönhető az operával szembeni rendkívül elutasító és negatív álláspont kialakulása, mely a zenetudományban a XX. század második feléig meghatározónak bizonyult. Ehhez elsősorban a korai Mozart-életrajzokat vizsgálom (Niemetschektől Jahnig), melyek meghatározóan alakították a Titus recepcióját. Ezekben a műveken keresztül követem nyomon azon zeneesztétikai változásokat, valamint az operát illető mítoszok és tévhitek kialakulását, melyek hozzájárultak a Titust elítélő és azt a mozarti kánonból kizáró kritikai tradíció létrejöttéhez. Ezt követően pedig néhány meghatározó muzikológus (Sadie, Mann, Heartz, Rice, Durante etc.) munkásságán keresztül vizsgálom azt az 1960-as évektől tapasztalható törekvést, mely a korábbi álláspontok felülvizsgálata és cáfolata nyomán a Titus újraértékeléséhez vezetett. A recepciótörténet tárgyalásával igyekszem arra rámutatni, hogy a Titus másfél évszázados elutasítása a zenetudományban alaptalan és méltánytalan volt, és nem elfogulatlan, tényszerű bírálatokon alapult, hanem a romantika zeneesztétikájának előítéletek és tévhitek hatása alatt álló értékítélete határozta meg.

Dolgozatom második részében az opera előadástörténetét mutatom be. Kiemelem Jean-Pierre Ponnelle rendezésének meghatározó szerepét a Titus történetében, és ismertetem a Titus egyedi helyzetét, mely az előadásbeli tradíciók hiányából fakadt, ami mintegy szabad kezét biztosított az operát feldolgozó rendezőknek a Titus újraértelmezéséhez. A kortárs előadásokat (Martin Kušej, David McVicar, Claus Guth és Graham Vick rendezéseit) vizsgálva arra igyekszem rámutatni, hogy alapvető illúzióvesztés figyelhető meg Titus alakjának különféle átértelmezéseiben, ami a kegyes uralkodó képének hitelvesztését is mutatja – ezt a fordulatot a XX. század történelmi tapasztalatainak tulajdonítom. Emellett szót ejtek az opera lehetséges (a két nadrágszerepre, illetve Sextus és Titus viszonyára épülő) queer olvasatairól, és az azokat megvalósító előadásokról (Graham Vick, Christopher Alden és Jan Bosse rendezései), kiemelve azt, hogy ezek az olvasatok nem a Titus öncélú átértelmezései, hanem az operában magában benne foglalt, korábban ignorált vagy elnyomott tartalmak feldolgozásának lehetőségeit testesítik meg.

¹ HUMAN ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-18-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

GYÖRGY BOTOND

botfmradio@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Péter László

adjunktus, RO BBTE

„Duma kavics” – az erdélyi magyar humor sajátosságai

A humor a társadalomban különböző szinteken jelenik meg: a kommunikációban, oktatásban, szolgáltatásokban és médiában. Legtöbb esetben passzív befogadói vagyunk, máskor interperszónálisan, beszélgetés útján, spontán történik. (Bagdy, 2004) Híd szerepe pedig lehetőséget teremt, hogy még inkább felmérjük az adott közösségben lévő a valós társadalmi problémákat és tabukat. (Lewis, 2008) Még sajátosabb, ha egy kisebbségről van szó. (Papp, 2009)

Erdélyben alulkutatott, relevanciája viszont rendkívül magas, hiszen a rendszerváltást követően változáson ment át az erdélyi magyar humor. Magyarországi alapokon, mintakövetésre épül, számos téren viszont elentős különbségek vannak. (Koncz, 2013)

Ezért is kerestem arra a választ, hogy néz ki az jelenleg az erdélyi magyar humor mező? Hangsúlyt fektetve a Stand up Comedy műfajára, vizsgálom a szereplőket, szerveződését, helyszíneket, eseményeket, árakat, egyenlőtlenséget és azt, hogy hogyan professzionalizálódott. Ahhoz, hogy a „sűrű leírást” készítsek erről, kvalitatív módszertannal dolgoztam, hiszen 11 fél strukturált interjút és egészen megfigyelő módszert használtam. A kutatás eredményei kulturálisan meghatározó sajátosságokat tártak fel.

KAPUSI BENCE

bencekapusi@gmail.com

Anglisztika

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Fejérvári Boldizsár

PhD hallgató, ELTE BTK

Hallgatni a filmzenére: a kategóriák amik irányítják a befogadást?

A dolgozatban kifejtem, hogy miért fontos a filmzenék és egyéb filmes hangok tanulmányozása a filmek megértéséhez. Ebben a szekcióban főképp a zenén van a hangsúly, ugyanis a filmzene narratológiai státusza az egyik problémakör, ami mentén a filmzene és hang kutatása mint tudományterület megjelent.

A kiindulópont Claudia Gorbman Unheard Melodies című könyve, amely az első ilyen jellegű elemzése volt a filmzenének. A további források a szekcióban különbözőképp módosítják az eredeti elméletet, ezért ismeretük elengedhetetlen a fogalmak kritikus alkalmazásához. Az itt bevezetett fogalmak alkotják a dolgozat többi szekciójának elméleti bázisát. A fogalmakhoz saját példákat is hozok.

Dolgozatom második szekciójában bemutatom, hogy a filmnézők potenciálisan milyen következtetéseket vonhatnak le a hangsávban szereplő információkból. A hangsáv egységes kezelésének elvét követve tárgyalom a zene, a zörejek, és a beszédhang kölcsönhatásait. Ennek módszere egy filmjelenet elemzése Paul Thomas Anderson Kótyagos Szerelem című filmjéből. A harmadik szekcióban azt fejtem ki, hogy a különböző hangeffektek összessége egy filmben hogyan tudja formálni a film narratív tartalmát. A kulcsszó ebben a szekcióban a Raymond Murray Schafer által bevezetett “soundscape” fogalma. Itt bevezetem a realiztikus és hiperrealisztikus hang közötti distinkciót. A realiztikus soundscape extrém példaként Lars von Trier Dogville-jét elemzem. A szekció második felében a hiperrealisztikus soundscapekkel foglalkozom, és a Keresés című filmet elemzem.

Az a konklúzióm, hogy a filmnek egyértelműen hiperrealisztikus soundscape-je van, ugyanis a cselekményt előremozdító jelenetek sosem realiztikus hangokkal, hanem hiperrealisztikus hangokkal vannak jelölve.

KORMOS RÉKA

kormosreka96@hotmail.com

Esztétika

MA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Valastyán Tamás
egyetemi docens, DE BTK*

Erosz arcai

Dolgozatom témája Erósz, a szerelem és vágy görög istenének megjelenése különböző korszakok, stílusok irodalmi alkotásaiban. E cél eléréséhez először is Platón *A lakoma* című művét vettem, amely segítségével megismerjük azt, hogy az isten mennyire sokszínű valójában. Különböző formáiban próbálom megragadni az Erószot, és a vele járó hatásokat. Aztán Madách Imre *Az ember tragédiája* című drámakölteményét vizsgálom, ahol Luciferben felismerni véltem Erósz princípiumait. A Szókratészi daimoni fogalomnak próbálom megfeleltetni a karaktert. Továbbá Ádám és Éva kapcsolatában is megvan a talaj, mely Erósz jelenlétéhez szükséges. Éva karakterisztikájában felfedezhető a tiszta szerelem, mely úgyszintén az uránikus jelzőt tudtam rendelni, és ez a tisztaság hordozza magában a feloldozást Ádám szenvedésére. Luciferhez hasonlatos jellemvonásokat véltem felfedezni Oscar Wilde *Dorian Gray* képmása című könyvének egyik negatív szereplője, Henry Wotton alakjában, aki Doriant vezeti az élet, a szerelem, a testiség útján egyfajta mentorként. A szellemi, mennyei Erósz is aktívan megjelenik a műben, Basil képében, aki az érzelmekre, a lelki beteljesülés útjára próbálja ráterelni Doriant. Az Erószhoz köthető magatartásforma és motívum azonban nem csak a múltban volt jellemző. Korunk egyik legtermékenyebb írónöje, Cassandra Clare is beépíti ezt az aspektust fantasy regényeibe. Magnus Bane karakterét a szerelem hajtja, amely időről időre új emberhez, lényhez köti a boszorkánymestert.

A művek vizsgálatából kiindulva konklúzióban megpróbálom megragadni Erósz változását, és az isten varázsának elvesztésének okát. A szexualitás és az istenség helyzete sokban hasonlatos. Mind a kettő az emberek által ítélt, szorított helyre kényszerül és csupán ők szükségesek ahhoz, hogy teljes pompájában, hajtó erőként van jelen legyenek az életben vagy mérgezően és rombolóan. Madách, Wilde és Clare más-más műfajban alkotott, más korban, kulturális közegben éltek, mégis hasonlóan látták és ábrázolták azt, hogy a szerelem, Erósz sokszínű. Munkámban megpróbáltam bemutatni azt, hogy a szerelem és vágy istenét még a viktoriánus prüdség, a cenzúra, vagy a korok változása sem képes igazán elnyomni. Természetéből adódóan újra és újra megszületik valamilyen formában, a művészet finomságában pedig annyira megvetette a lábát, hogy képes fennmaradni és manifesztálódni szinte bármely korban és kultúrában.

KUNKLI EMESE

vampirtanc@gmail.com

Esztétika

MA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Tánczos Péter
tanársegéd, DE BTK*

A hatalom mint erkölcsi probléma A Gyűrűk Urában

Jelen dolgozatomban arra vállalkoztam, hogy J. R. R. Tolkien szépirodalmi munkáit vizsgáljam erkölcsfilozófiai és esztétikai megközelítésekben. Mindenekelőtt igyekszem érvelni amellett, hogy van metafizikai érvényessége a tolkien korpuszának, mindezt akképpen, hogy szemügyre veszem magához a tündérmeséhez való viszonyulását Tolkiennek, és azt, hogy a történeteiben mennyire releváns az idő kérdése, és milyen bonyolult az az utalásrendszer, amivel dolgozott.

Ezt követően motívum-áttekintést végzek, amiben kitérek Lessing Bölcs Nátán című drámájára, valamint Wagner A Nibelung Gyűrűje című tetralógiájának az első részét, A Rajna Kincsét vetem össze Tolkien szépirodalmi alkotásaival Szauronra és Alberichre fókuszálva; még ebben a részben említést teszek Gűgész történetének a Hérodotosz- és a Platón-féle verziójáról is. Majd a megromlás motívumát és a hatalom gyűrűinek esetleges „jó” és „rossz” használatát járom körbe Platón nyomán.

Ezután pedig rátérek a dolgozatom fő tézisére, arra, hogy A Gyűrűk Ura cselekményében az Egy Gyűrű által kapható közel korlátlan hatalomnak miként hódolnak be egyes karakterek – még ha erényesek is –, míg mások hogyan tudnak teljes egészében hátat fordítani neki, így elkerülve annak a negatív hatásait. Mindezt egy szövegközeli elemzéssel igyekszem szemléltetni Platón Államából, Gűgész története kapcsán felmerült kérdésekre támaszkodva. Itt egyfajta hármasságot követve hozok a korlátlan hatalomnak való ellenállásra és behódolásra példákat A Gyűrűk Urából, először három hobbit: Frodó, Gollam és Samu példáján; majd a Helytartó Ház három tagján: Boromiron, Faramiron és Denethoron keresztül vezetem végig ugyanezt; zárásként pedig Gandalfot, Galadrielt, illetve Szarumánt elemzem. A filozófiai háttérrel Platón mellett a következő szövegek adják: Hegel A szellem fenomenológiája, Kant Az ítélő erő kritikája és Lukács György Taktika és etika.

A vizsgálódásomból azt a konklúzió vonom le, hogy Tolkien karaktereinél nem feltétlen abban áll az erő, hogy valaki gyakorolja a hatalmat, hanem olykor pont abban, hogy képesek ezt a hatalmat eldobni, és fellelik magukban azokat a kulcsmotívumokat, amikből az erejük fakad. A korlátlan hatalomnak való ellenállást még veszélyesebbé teszi, ha valaki nagyhatalmú, viszont azzal kapcsolatosan, milyen nehéz ellentmondani Szauron Gyűrűjének, nem feltétlenül releváns az, hogy valaki mennyire nagyhatalmú lény, mert pont, hogy ez esetben a kicsinység és egyszerűség megtalálása a kulcs.

LADÓ BEÁTA

bejcsi1996@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Angyalosi Gergely
egyetemi tanár, DE BTK*

Otthontalanul a világban

Pályamunkában megkíséreltem megragadni a H. P. Lovecraft által körvonalazott világot, s ennek hatásait. Művei szoros kapcsolatban állnak tulajdon korának beállítottságával, a felvilágosodás és modernizáció következtében kialakuló kultúrával. Max Horkheimer és Theodor W. Adorno A felvilágosodás dialektikájában kitűnő képpel szolgál az itt meghatározó világfelfogásról, az ember mindenben uralkodó attitűdjéről és az ezzel egyre inkább eldologiasult környezetéről. Lovecraft műveiben a karakterek kivétel nélkül ennek talaján állnak, gondolkodásukban már nincs helye se mítoszoknak, se csodának, se ismeretlennek. Azonban a novellákban mindig felszínre kerül valami, ami ellentmond a fennálló rendszernek, s ezzel darabokra zúzza a fennálló világképet. Az idegennel való szembesülés és a radikálisan nem emberarcú valóság nem csak a meglévő rendet törli el, hanem a főhős szubjektumát is, s csak örületet hagy maga után. Ezen keresztül a befogadó természetes világ kizárólagosságába vetett hitét is megingatja. Az eltörölt helyébe viszont nem állít újat. Azonban az embernek igényük van arra, hogy egy meghitt világban éljenek. A dolgozatban feltett kérdés az volt, hogyan is lehetséges ez, ilyen körülmények között.

Ebben lesz kitüntetett szerepe az álmoknak. Az elemzések sora az Álomföld felé mutat, mely Lovecraft életművének egy talán kevésbé ismert, de éppoly fontos részét alkotja, mint a kozmikus félelem irodalmát megalkotó rémtörténetek. Itt mutatható fel egy olyan attitűd, egy olyan karakter, mely mintául szolgálhat számunkra. A valóságban ragadt emberből kiveszett a fantázia, ezzel szemben lép itt elő az „álmodó” alakja. Itt nyílik egy olyan horizont, mely képes megtartani a fennálló rendet s valamilyen teljesség érzésével is szolgál – a környezet nem válik idegenné, nem dologiasul el.

Az álmodó nyitott a különösre, nem ragad bele a lecsupaszított valóságba. Az ide tartozó történetekben is ugyanúgy szerepet kap a félelemkeltés, a természetfeletti, azonban itt már nem fenyegethet a fennálló világkép és a karakter szubjektumának eltörlésével. A két szféra itt békében megfér egymás mellett. Lovecraft történetei pedig magát az olvasót is egy ilyen álmodóvá tehetik.

MEGGYESI KATA VIRÁG

katavirag94@freemail.hu

Szabad Bölcsészet

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Horváth Lajos
adjunktus, DE BTK*

Családi kapcsolatok és szimbolika a magyar népmesékben

A dolgozat kiindulási, alapvető állítása Sigmund Freudtól származik, miszerint: "(...)a tudattalan lelki réteg, főleg szexuális komplexusok ábrázolására, sokszor veszi igénybe a szimbolika egy nemét, amely részben egyénenként változó, részben azonban – úgy látszik – azonos azzal a jelképesességgel, amely, mint gyanítjuk, a mesékben és a regevilágban uralkodik. Nem lehetetlen, hogy a néplélek alkotásainak is az álomelemzés fogja megadni a magyarázatát.". Ezt alapul véve a dolgozat során Arany László által gyűjtött meséken keresztül igyekszem bemutatni a gyermek szüleihez és testvéreihez fűződő viszonyainak néhány lehetséges módját - ezen belül is az Ödipusz-komplexusra és a testvérféltékenységre fókuszálva -, illetőleg azt megmutatni, érzékeltetni, hogy nemcsak a múltban volt hasznos a mese, hanem a mai ember számára is segítséget nyújthat a benne megtalálható szimbólumok pszichológiai értelmezése által.

Úgy vélem, nem csupán a külföldi folklórban, azon belül is a meseirodalomban van meg ez az értelmezési és segítési lehetőség, hanem bármely más nép meséiben is, beleértve a magyar népmeséket is. Természetesen nem vitatom a külföldi meseirodalom relevanciáját, hiszen közülük néhány, példának okáért a Grimm testvérek nevével fémjelzett mesék széles körben ismertek, azonban a hazai folklórnak is megvan a maga szerepe nemcsak a nemzet, hanem az egyes ember életében is. Vagyis meglenne, azonban sajnálatos módon nem igazán foglalkoznak vele, legalábbis pszichológiai tárgyú kutatások tárgyaként nem. A fentebb kifejtett elsődleges célkitűzés mellett, bár mellékes ugyan, de az is egy szempontot képez, hogy megkísérletem fenntartani ezeket a szövegeket, mert véleményem szerint nem szabad hagyni, hogy elfelejtődjenek, mert akkor elfelejtődik az ősi tudás egy része is.

SZABÓ ANNAMÁRIA

szabo.anna.maria94@gmail.com

Esztétika

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsezzettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Teller Katalin

adjunktus, ELTE BTK

Dr. Bacsó Béla

egyetemi tanár, ELTE BTK

Karl Rosenkranz: Aetsthetik des Haeslichen című művéről

A szépségszemlélet, főleg a Francia Forradalom után, nem tűnt folytathatónak, de legalábbis árnyalandónak bizonyult. A 19. század közepén Karl Rosenkranz az addig csak érintőlegesen tárgyalt rút fogalmát vizsgálta 1853-ban megjelent *Ästhetik des Häßlichen* című művében, amellyel határozott lépést tett abban, hogy a szép fogalma, miután a „klasszikus művészetben realizálódott a szép fogalma”*, nem képez egy egészet, már nem foghatja át önmagában a művészet területét. Elkezdődött a szép instabilitása, amely során az ember már nem feleltethető meg a benső teljességgel. A megváltozott, heterogénné vált humanusban megjelent az, ami állandóan változó, és akár torz alakot is ölthet – diszharmonikus kaleidoszkóppá vált az emberi bensőség. Ezt a jelenséget a sokszínűséggel való gazdagodásnak is tekintettem, ám egyszerre annak az egyértelmű jelének is, hogy a klasszikus szépség nincs többé, helyette fenyegetetté vált fogalma. Ezért Rosenkranz az addig csupán ellentétjeként és mintegy mellékesen említett rúthoz fordult, hogy egyrészt pontos körülhatárolással létrehozza a rút esztétikai kategóriáját, másrészt a megváltozott viszonyok közepette rávilágítson a rút jogos helyére az esztétikai megközelítésben, és a változóban lévő szépet a rút általi kiteljesítésével visszaállítása – a hegeli dialektikát véve alapul. Jelen dolgozatban Karl Rosenkranz művével kapcsolatban azt tűztem ki célul, hogy fontosságát és jelentőségét megmutassam alapos ismertetése és elemzése révén, mivel értékeinek és igazi tartalmának megértését sem kortársai fogadtatásában, sem későbbi tárgyalásában nem látom helytállónak vagy súlyának megfelelően elég részletesnek. Ezért gondolom úgy, hogy további tanulmányokat lenne érdemes írni róla és emellett magyar nyelvre is lefordítani. Továbbá különös hangsúlyt fektettem arra, – ha még Rosenkranz nem is jelentette ki határozottan írásában – hogy műve mégis két, a későbbi esztétikai diskurzusban fontos szerepet játszó tényező felé mutat: egyfelől a dolgok és a műalkotások önmaguk mértéke szerinti szemlélése, a megszűnt külső norma felé. Másfelől a művészet önmagunkkal való szembesítő hatása felé mutat, ahol a mű szembesíti befogadóját önmagával a szép és erény viszonylatában.

*G. W. F. Hegel: Előadások a művészet filozófiájáról. Atlantisz, Budapest, 2004. 232. o.

SZABÓ ZOLTÁN

debaser1995@gmail.com

Anglisztika

MA, 1. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Győri Zsolt

adjunktus, DE BTK

A tájkép-film poétikája és politikája

Dolgozatomban a különböző tájfestészeti hagyományokat megidéző avantgárd filmekkel, az úgynevezett tájkép-filmekkel foglalkozom. Marginális és jelentősen alulkutatott téma révén első célom a műfaj festészeti forrásainak, módszertanának, esztétikai eszköztárának, valamint politikai-etikai érzékenységének feltérképezésére hivatott, általános érvényű tipológia felállítása. A filmekben visszatérő formai és tartalmi elemek megállapításán és ábrázoláspolitikájuk kulcsmotívumain keresztül három jól elhatárolható kategóriát különböztetek meg: a szemiotika-alapú interpretatív tájkép-filmet, a fenomenológiai-ihletettségű kontemplatív tájkép-filmet, valamint az objektum-orientált spekulatív tájkép-filmet. A lefektetett kategóriák filmjeit az általuk invitált elméleti kereteken belül (szemiotika, egzisztencialista fenomenológia, spekulatív realizmus), valamint az inspirációul szolgáló tájfestészeti és művészeti hagyományok kontextusába helyezve vizsgálom.

A tájkép-film két legfontosabb kérdéseként az alábbiakat állapítom meg: hogyan lehetséges (ha egyáltalán lehetséges) elszakadni a műfaj szükségszerűen festészetben leledző gyökereitől, valamint miképp lehet elkerülni a filmek középpontjában álló természet-technológia szembenállás etikai problémáit. Ezekre az egymással szorosan összefonódó kérdésekre véleményem szerint az általam spekulatív tájkép-filmnek nevezett művek kínálnak lehetséges válaszokat. Az ebbe a kategóriába tartozó filmek olyan filmkompozíciós metódusokat alkalmaznak, melyek képesek megjeleníteni a természeti jelenségek ágenciáját a képrögzítő apparátus antropomorfizált, de nem antropocentrikus tekintetén keresztül, ezáltal pedig nem csupán egy lehetséges öko-filmkészítés alapjait fektetik le, hanem egyszersmind a táj képi reprezentációjának hagyományait is alapvetően megújítják.

SZITAI ESZTER

szitaieszter@yahoo.com

Film, Fotó, Média

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Bátori Anna

egyetemi docens, RO BBTE

Utópia, disztópia és heterotópia a posztmodern sorozatok kontextusában

A 2000-es éveket követő technikai forradalom által átalakított modern társadalom új elvárásokkal rendelkezik, melyet egy újfajta képi gondolkodásmód kísér. A társadalmi lét medializálódása következtében a tömegkultúra és az elit között egyre inkább elmosódik a határ, a stílusjegységet felváltja ez eklektika s a komoly kérdésköröket a játékos, ironizáló témák. A posztmodern film, sokszor igen szélsőséges megfogalmazásban értelmezi újra a hagyományokat, érvényesítve a bizalmatlanság és bizonytalanság érzését, valamint megjelenik egy utópikus tudat léte, melynek alapattitűdje az ember és a rohamosan fejlődő technológia kapcsolatára építkezik.

Dolgozatomban a posztmodern filmben megjelenő utópia, heterotópia és disztópia fogalmát mutatom be kortárs tévésorozatok, a Brit Charlie Brooker által rendezett *Black Mirror*, Jonathan Nolan és Lisa Joy *West World*-je és a Baran bo Odar és Jantje Friesse rendezésében készült, német sci-fi thriller, a *Dark* elemzésén keresztül. Mindezt Michel Foucault utópia fogalmára építve.

TÓTH RÉKA

tothreku@gmail.com

Esztétika

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsezzettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Teller Katalin

adjunktus, ELTE BTK

Közösségi tervezés: társadalomkritika vagy mikrotópia?

Dolgozatomban a Teleki tér közösségi tervezésű megújulására fókuszálva a társadalmilag elkötelezett művészeti gyakorlatok kritikáját fogalmazom meg, egyrészt intézménykritikai másrészt művészetelméleti szemszögből. Az Újirány nevű tájépítész csoport vezetésével zajlott térfelújítás a befogadás, a nyitottság és a tolerancia jegyében nyúlt a közösségi tervezés eszközéhez, azonban a Teleki tér átalakulása felveti az építészek, a helybeliek és az önkormányzat hatalmi viszonyainak kérdését, valamint hogy e közösségi terek valójában mennyire tudnak széles társadalmi rétegek számára befogadóak lenni, vagy miért és hogyan válnak egyre kirekesztőbbekké.

Dolgozatom első felében amellet fogok érvelni, hogy az olyan köztéri művészeti projektek, amelyek egyes városrészek fejlesztését a gazdasági versenyképességük növelésével összhangban képzelik el, figyelmen kívül hagyják azt az általános tendenciát, hogy a gazdasági versenyképesség növekedése a társadalmi-gazdasági szakadék kiszélesedését is maga után vonja. Arra próbálok meg választ adni, hogy ilyen körülmények között a köztéri művészet milyen formában lehet mégis eszköze a társadalmi szolidaritás elősegítésének.

A dolgozat második felében a Teleki téren lezajlott közösségi tervezést a nyolcadik kerületben elkezdett szociális városrehabilitáció kontextusában elemzem, és azt vizsgálom meg, hogy a látszólag csupán esztétikai döntések miként illeszthetők egy tágabb társadalmi vízióba, amely a társadalmilag elkötelezett művészeti gyakorlatok céljaival szemben valójában az elzárás és kirekesztés folyamatait erősítik fel. A közösségi tervezés folyamatának és a Teleki tér kialakításának elemzése után az elméleti háttér problematikusságára térek át, és az alkotók által is sokat hivatkozott relációesztétika inherens ellentmondásosságaira világítok rá. A Bourriaud által jegyzett Relációesztétika ugyanis a szolidaritás elősegítését mikrotópiák kialakításával képzei el, amely sokkal inkább a kisebb csoportok közötti konszenzus létrehozását segíti, mint a különböző csoportok és különböző látásmódok találkozását.

A Teleki tér véleményem szerint hasonló mechanizmusokat hoz mozgásba, és Bishop kritikája mellett érvelve azt állítom, hogy a konszenzusra épülő művészeti gyakorlatok csupán a fennálló rend hegemoniáját erősítik, a mikrotópiák mint a hasonlóan gondolkodók közösségei pedig szinte tökéletesen beleilleszkednek ebbe a rendbe.

3. Filozófia Tagozat

1. Farkas Vendel Otthoni száműzetés. Albert Camus öngyilkosságfelfogásáról
2. Kéri Dénes Klasszikus és modern sztoicizmus összehasonlítása az életvitel szempontjából
3. Kovács Dániel A test és a lélek elválasztása Plótinosz szelf-filozófiájában
4. Lendvai
Gergely Ferenc Megvalósítható-e Ayn Rand világa? - az Objektívizmus bemutatása és elemzése
5. Martus
Nikoletta A lelkiismeret szerepe Descartes morálfilozófiájában
6. Molnár Zalán Arisztotelész "véges logikája" a Második analitikában
7. Ónya Balázs A nyitott kérdés argumentum igazságra való alkalmazhatóságának vizsgálata. A korai alethikus primitívizmus lehetséges változatai
8. Pallós Áron
Domokos Hit és etika Kierkegaard-nál
9. Szigeti Ferenc Kreatív Mesterséges Intelligencia
10. Szilágyi Botond Bevezetés az értékkritikai iskolába
11. Uhri Bálint Európa, a megújulás kultúrája Edmund Husserl Kaizo-cikkei nyomán
12. Vácza Kristóf Az afirmáció központi szerepe Hegel és Nietzsche filozófiájában
13. Zágorhidi-
Czigány
Domonkos Autonómia és alternatívák, avagy a szabad akarat feltételeiről

FARKAS VENDEL

lil.wezzy205@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Olay Csaba

egyetemi tanár, ELTE BTK

Otthoni száműzetés. Albert Camus öngyilkosságfelfogásáról

Albert Camus munkássága hazánkban főleg az irodalmárokat foglalkoztatja, a magyar filozófiai szakirodalom nem igazán szentel figyelmet neki, annak ellenére, hogy filozófia relevanciájához kétség nem fér. Dolgozatom ezt a hiányosságot próbálja meg részben pótolni, külön kiemelve Camus korai munkásságát és annak fő művét, a Sziszüphosz mítoszt, ahol a korai korszak taglalását a mű fő problémája, az öngyilkosság köré építem fel.

Elemzésemben szerepet szántam a megfelelő filozófiai hatástörténeti beágyazottságok feltárásának is. Ennek megfelelően a dolgozat első fejezete nagyvonalakban bemutatja az öngyilkosság filozófiai megközelítésének lehetőségeit, problémáit és eddigi eredményeit – a második fejezet ebben az összefüggésben helyezi el a camus-i öngyilkosságfelfogást. Ennek során kitérek Camus gondolkodásának hellenisztikus, életfilozófiai és egzisztencialista előzményeire is. Dolgozatom fő célja, hogy átláthatóbbá és érthetőbbé tegyem azokat az individualista és boldogságközpontú törekvéseket, amelyek irányítják a Sziszüphosz mítosza vizsgálódását és amelyek elvezetik Camus-t végül az öngyilkosság lehetőségének elvetéséhez.

A dolgozat legrendhagyóbb eleme a dolgozat harmadik fejezete lett. Itt azt a gondolatkísérletet vázolom fel, hogy mi történik akkor, ha a camus-i önreflexió által bekövetkezett fordulat kritikáját alkalmazzuk a Sziszüphosz mítosza gondolatmenetére: egy olyan újszerű filozófiai megközelítés rajzolódik ki, ami sajátos módon az öngyilkosságon való elmélkedést és az azzal járó idegenségérzetet helyezi vizsgálódása középpontjába, nem pedig az öngyilkosság cselekedetét.

KÉRI DÉNES

keri.denes@gmail.com

Filozófia

MA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi

Kar

Témavezető:

Dr. Lautner Péter

egyetemi tanár, PPKE BTK

Klasszikus és modern sztoicizmus összehasonlítása az életvitel szempontjából

Dolgozatomban a XX-XXI. század fordulóján felbukkanó modern sztoicizmus filozófiafelfogását vizsgálom. Bár e mozgalom az ókori iskola sikeres feltámasztását szorgalmazza napjainkban, meglátásom, hogy oly lényeges pontokat hagy ki a sztoicizmusból, melyek rekonstruálása nélkül vállalkozásuk kudarcba fullad.

A modern sztoikusok az ókori iskolának csupán az etikai részét próbálják átültetni a XXI. századba, mely azonban jelentős mértékben függ a sztoikus fizikától, melyről e mai szerzők lemondanak. Dolgozatomban igyekszem bemutatni, miért nem járható út ez, s vizsgálni azt, hogy újraéleszthető-e napjainkban a sztoicizmus, s ha igen, miként.

KOVÁCS DÁNIEL

9danielkovacs3@gmail.com

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Bene László

egyetemi docens, ELTE BTK

A test és a lélek elválasztása Plótinosz szelf-filozófiájában

Az én vagy szelf fogalma, és a problémák, melyeket felvet, keresztül-kasul átszövik Plótinosz filozófiáját. Dolgozatomban Plótinosz szelf-felfogásának sajátosságait a test és a lélek elválasztásának vonatkozásában vizsgálom, és arra a kérdésre keresem a választ, hogy Plótinosz szerint a test mennyiben része és mennyiben nem része a szelfnek, továbbá, hogy ez a viszony mennyiben eleve adott, és mennyiben tőlünk függ.

Jelenleg két fő értelmezési irányt különböztethetünk meg. Az egyik megközelítés szerint, mivel az én „vándorol”, azaz képes arra, hogy a test-lélek kompozitumtól a lélek egyes szintjein át az értelemig különböző entitásokkal azonosítsa magát, meg kell hogy különböztetsük mind a lélektől, mind bármely más metafizikailag meghatározott entitástól: önmagában meghatározatlan, de bármivé válhat.. Jelenleg elsőszámú képviselője Gwenaëlle Aubry, de ezt az irányt képviseli Nicolas Banner, D. M. Hutchinson, illetve – bizonyos írásaiban – Pauliina Remes is.

A másik értelmezési irány mellett Riccardo Chiaradonna érvel részletesen, illetve általánosabb témájú monográfiáikban Eyjólfur K. Emilsson és Damian Caluori is ezt képviselik. Szerintük komolyan kell vennünk azokat a szöveghelyeket, ahol Plótinosz az ént egyértelműen a lélekkel azonosítja. Ebben az esetben az én vándorlását a lelken belül zajló folyamatokra kell visszavezessük.

Dolgozatomban a Plótinosz szelf-filozófiáját meghatározó kettőséget a test és a lélek elválasztásának kontextusában fogom vizsgálni. Míg egyes szöveghelyek alapján úgy tűnik, hogy az elválasztás abban áll, hogy felismerjük a test és a lélek között fennálló eleve adott metafizikai különbséget, és rájövünk, hogy mi magunk kizárólag az utóbbi vagyunk, addig más helyekből úgy tűnik, hogy az elválasztás megelőzően a test és a lélek – valamilyen értelemben – valóban el voltak vegyülve egymással, és a test valóban része volt a szelfnek. Plótinosz szerint egyszerre episztemikus és szubsztantív jellegű, amennyiben a lélek bár metafizikai értelemben az elválasztást megelőzően sem alkot egységet a testtel, tevékenységeit tekintve kizárólag akkor válik el tőle, amikor helyes önismeretre tesz szert. A szelf önmeghatározásának tágabb problémájának szempontjából ez azt jelenti, hogy saját természetünk megismerése, illetve meghatározása egyazon folyamat két aspektusát alkotja, amennyiben az önismeret szükséges feltétele annak, hogy saját metafizikai státuszának megfelelő módon működjön.

LENDVAI GERGELY FERENC

lendvaigergely@me.com

jogász

Osztatlan, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Nagypál Szabolcs
adjunktus, ELTE ÁJK*

Megvalósítható-e Ayn Rand világa? - az Objektívizmus bemutatása és elemzése

Lángész, forradalmár, bölcselelő, ömlengő firkász, konzervatív, libertariánus, istentelen, szektavezér, az új értelmiség arca, bukott kívülálló. A tudomány és a közélet képviselői szerint ez mind Ayn Rand, korunk egyik legmegosztóbb gondolkodója, írója, filozófusa, művésze; az objektívizmus megalkotója.

Ayn Rand olyan rendszert alakított ki, amely mindenre választ ad, egyúttal mindent elutasít. Nézetkört, amelyben a bölcseleti értekezés és a nagyepika műfajai sajátos gondolatvilágot tükröznek, központban az egyénnel és az önzéssel. Rand világában az értelem és a kapitalizmus szenvedélyesen száll szembe az altruizmussal, a kollektívizmussal, a jóléti állammal és a vallással.

Miért fontosabb más boldogsága, mint az enyém? Miért kell áldozatokat hoznom? Miért kell adóznom, ha ez csak a többieknek jó? Miért bűn önzőnek lenni? A dolgozat célja, hogy Rand személyét és gondolkodásának, az objektívizmusnak kulcselemeit tárgyalja metafizikai, episztemológiai, erkölcsi, politikai és esztétikai szempontból.

Kutatásomban egyfelől a Rand által írt meghatározó műveket és számos róla szóló könyvet és tanulmányt elemzek, másfelől strukturált interjúkat alkalmazok. Hat elméleti-elemző kérdéskört jelöltem ki, amelyek keretében feldolgozom az objektívista eszmerendszer legfontosabb fogalmait. A javarészt amerikai interjúalanyokkal – az Ayn Rand Institute elnöke és előadója, a Rockford University filozófia professzora, a New York University kutatója, a University of Richmond bölcsészprofesszora, illetve a Budapesti Corvinus Egyetem adjunktusa, jezsuita szerzetes – folytatott beszélgetések ehhez a hat témakörhöz kapcsolva teszik lehetővé, hogy egy több nézőpontú megközelítést nyújtsak az objektívizmusról. Munkám célja, hogy feltérképezze azokat a jelenségeket és igényeket, amelyek a hidegháborútól egészen a 2016-os amerikai elnökválasztásig az érdeklődés homlokterében tartották Ayn Randet; és hogy feltárja munkásságában azokat a szellemi javakat, amelyek a modern/posztmodern ember hasznára vagy éppen kárára lehetnek.

Rand életművének feldolgozása és értelmezése a hazai tudományos szakirodalomban rendkívül hiányos. A vállalkozásom ezért szerény törekvés is arra, hogy a gazdag életműről a hazai párbeszédnek (újra) elinduljanak.

MARTUS NIKOLETTA

martus6@freemail.hu

Történelemtanár és állampolgári

ismeretek tanára - Etikatanár

Osztatlan, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Pavlovits Tamás

egyetemi docens, SZTE BTK

A lelkiismeret szerepe Descartes morálfilozófiájában

Dolgozatomban az értelmezők által egy viszonylag elhanyagolt descartes-i fogalmat vizsgálok: a lelkiismeret fogalmát. Annak bemutatására törekszem, mi jellemzi Descartes szerint a lelkiismeret természetét és működését. Azt szeretném megmutatni, hogy bár Descartes-nál a lelkiismeret még erkölcsfilozófiai írásaiban sem tölt be központi szerepet és nem tekinthető önálló lelki fakultásnak, mégsem elhanyagolható fogalom. A lelkiismeret kérdésköre kapcsán arra is keresem a választ, vajon az erkölcsi jó és rossz megkülönböztetésének képessége a lélek vele született adománya vagy tanulás révén sajátítódik el.

Dolgozatomban előbb a conscientia rövid fogalomtörténetét vázolom fel, majd állításom bizonyítása érdekében a fogalmat Descartes művein keresztül több aspektusból vizsgálom meg. (1) A conscientia egyrészt az akarati ítélet és az értelmi belátás viszonyának felügyelője. (2) Másrészt önreflexió arra vonatkozóan, hogy az akarati ítélet következtében elkövetett tett az értelmileg belátott jót követi-e vagy sem. (3) Továbbá a conscientia arra irányuló önreflexiót is jelent, hogy cselekedetünk helyes volt-e erkölcsileg.

Descartes több alkalommal hangot ad annak, hogy szükségét érzi egy tökéletes etika megalkotásának. A boldogság kritériumaként tartja számon a szellem teljes megelégedettségét és a belső nyugalmat, melyek csak a lelkiismeret makulátlansága esetén, azaz az erény követése révén valósulhatnak meg. Erkölcsi értelemben úgy lehet a legjobban cselekedni, ha mindig szilárd és állandó eltökéltséggel azokat a dolgokat tesszük meg, melyeket a legjobbnak ítélnünk, és értelmünk minden erejét ezek alapos megismerésére használjuk fel. Descartes-nál a kiutat és a lelkiismeret megszüntetését a cselekvés helyes gyakorlatának, az erénynek az elméletbe foglalása, a végleges etika megalkotása jelentette volna.

A dolgozatban végzett elemzések révén kimutatható: azáltal, hogy nem jött létre a gyakorlati erény elméletbe foglalása, a conscientia továbbra is szükséges. A descartes-i morálfilozófiában a conscientia, mint erkölcsi öntudat a lélek erejének rossz működését felismerve jelez. Annak ellenére, hogy Descartes-nál az akaratban uralkodó jó az isteni jószág visszatükröződése, mégis szabad akaratunk korlátlanágából adódó hibák miatt szükséges a tanulás és az igazsághoz való közeledés. A lelkiismeret e folyamatot felügyeli.

MOLNÁR ZALÁN

mozaag@gmail.com

Logika és tudományelmélet

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Bárány István

adjunktus, ELTE BTK

Arisztotelész "véges logikája" a Második analitikában

Arisztotelész Második analitikája elsősorban tudományfilozófiai értekezés, de az első könyv 19-22. fejezetei leginkább olyan logikaelméleti kérdéseket céloznak, amelyek az (arisztotelészi) logika tulajdonságaival kapcsolatosak. A korábbi fejezetek értelmében tudományos ismeretünk van egy kijelentésről, ha az egy tudományos szillogizmus konklúziója. Természetesen a szillogizmus premisszái lehetnek további tudományos szillogizmusok konklúziói és azok premisszái ismét további szillogizmusok konklúziói. Ekkor a szillogizmusok ilyen sorozata elméletileg akár ad infinitum folytatódhat. A végső logikaelméleti kérdés pedig az, hogy az (arisztotelészi) logika garantálja-e a fenti struktúra végességét. Az, hogy egy ilyen struktúra véges, kulcsfontosságú a Második analitika kontextusában, ellenkező esetben sosem jutnánk el az adott tudomány princípiumaihoz. Mindezek alátámasztására Arisztotelész a következő hipotézisből indul ki: nem létezik olyan, egy terminusból kiinduló végtelen hosszú predikáció sorozat, hogy a terminus predikálható a sorozat többi tagjáról, vagy a többi tag predikálható arról.

Az arisztotelészi logika modern logikai interpretációjának egyik központi eleme Arisztotelész metalogikai problémáinak rekonstrukciója. A fentebb leírt struktúra lényegében egy olyan bináris fa, ahol a gyökér egy adott szillogizmus konklúziója és a fa minden gyereke premisszája szülőjének, amely a gyerekek konklúzióját tartalmazza. Dolgozatomban Arisztotelész gondolatmenetét kibővítve azt mutatom meg, hogy az arisztotelészi hipotézisek elfogadásával tetszőleges (nem csak tudományos) szillogizmuson képzett, a fenti értelemben vett bináris fa véges. Tehát a logika garantálja azt a tudományfilozófiai igényt, miszerint a levezetések eljutnak a princípiumokig. A hipotézisek további tulajdonságokat implikálnak: bizonyítható, hogy az arisztotelészi logika modelljei is végesek, ez pedig természetes kapcsolatban áll az arisztotelészi univerzum végességével. Ekkor azt mondhatjuk, hogy bizonyos értelemben az arisztotelészi logika leképzi az arisztotelészi univerzumot, tehát az arisztotelészi logika és annak modern interpretációja élesen nem választható el Arisztotelész egyéb filozófiai megfontolásaitól. Végül, mivel a véges modellekre, így az arisztotelészi logika modelljeire sem érvényes a teljességi tétel. A modern interpretáció ekkor egy újabb elemmel bővül, korábban ugyanis éppen olyan szemantika és szintaxis rekonstruálása volt a cél, amire a tétel bizonyítható.

ÓNYA BALÁZS

onyabalazs@gmail.com

Szabad bölcsészet

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kocsis László

adjunktus, PTE BTK

A nyitott kérdés argumentum igazságra való alkalmazhatóságának vizsgálata A korai alethikus primitivizmus lehetséges változatai

A kutatás fókuszában a XX. század elején kialakult alethikus primitivizmus érvei és lehetséges variánsai állnak. A dolgozat szerzője röviden ismerteti azokat a lényeges pontokat, amelyek nagyban befolyásolják, hogy egyáltalán miként vélekedhetünk az igazságról, illetve azt, milyen funkciói lehetnek. Emellett bemutatja a kortárs igazságelméletek főbb változatait, azok téziseit, és az ezekkel az elméletekkel szemben megfogalmazott primitivista érveket.

A pályamű egyik célja bizonyítani, hogy a primitivizmus két képviselőjének, nevezetesen Gottlob Frege-nak és G. E. Moore-nak az érvei strukturálisan és céljukat tekintve is hasonlóak, annak ellenére, hogy vizsgálódásuk tárgya különböző. További célja, hogy Frege és Moore érveit felhasználva, valamint azokat kiegészítve és az ellenvetésekkel szemben megvédve az alethikus primitivizmust plauzibilis igazságelméletként tarthassuk számon. Ennek bizonyításaként a dolgozat tartalmazza Frege és Moore érveinek rekonstrukcióját, minimális átdolgozását, a lehetséges ellenvetéseket, valamint az azokra adott válaszokat.

Bár Moore úgynevezett nyitott kérdés argumentuma a jó definiálhatatlanságának bizonyítására irányul, ugyanakkor izgalmas filozófiai hozadékkal kecsegtet az érv igazságra való alkalmazhatóságának lehetősége. A dolgozat világosan ismerteti az érvek lényegi elemeit, azok hasonlóságait, valamint különbségeit, és ennek fényében az a konklúziója, hogy Frege és Moore érve plauzibilis maradhat az ellenvetésekkel szemben is, legfeljebb bizonyos – elhanyagolható – megkötéseket kell elfogadnunk. A fentebb leírtak kidolgozásához a szerző áttekintette a vizsgált filozófusok munkásságát, filozófiatörténeti jelentőségüket, valamint a kortárs analitikus filozófia releváns irodalmát, amely tartalmazza a különböző igazságelméleteket, azok célkitűzését, módszerét és eszköztárát.

PALLÓS ÁRON DOMOKOS

pallosarond@gmail.com

Szabadszöveg

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Orsolya

egyetemi docens, KRE BTK

Hit és etika Kierkegaard-nál

TDK-dolgozatom keretében Søren Kierkegaard filozófiájában vizsgálom hit és etika illetékességi körének egymáshoz való viszonyát, tekintettel a szerző szeretetről való elmélkedéseire. Dolgozatom céljaként rá szeretnék világítani arra, hogy hit és etika területének elválasztása jóval árnyaltabb Kierkegaard-nál, mint amilyenek elsőre tűnik.

Módszerem a Félelem és reszketés, illetve a későbbi Der Liebe Tun című, német nyelvű szöveg – melynek egy részét én fordítottam – vizsgálata, téziseimet pedig idézetekkel, illetve azok összevetésével igazolom.

A kutatási folyamat lépései. Kutatásom első felében a Félelem és reszketés-sel foglalkozom, mely a fenti két fogalom körének paradox viszonyát fejti ki, méghozzá Ábrahám áldozatának öszövétségi története kapcsán. Legfőbb hivatkozási pontom a következő idézet: „Meggyőződés, hogy Isten szeretet [...]”. Érvelek az elválasztás helyénvalósága mellett, miszerint meg kell különböztetnünk az Istenbe – mint a szeretetbe – vetett hitet az etikától mint a külsődlegesnek való megfeleléstől, majd annak árnyaltsága mellett is szólok: Ábrahám hite nem más, mint a remény, hogy Isten meg fogja akadályozni Izsák feláldozását, – ily módon mégsem kell majd olyat tennie, ami szembe megy az etikával. Dolgozatom második felében pedig a Der Liebe Tun (A szeretet tevékenysége) tükrében próbálom megerősíteni az elválasztás árnyaltságára vonatkozó megállapításaimat. Míg a Félelem és reszketés-ben a szerző a hitet helyezte piedesztálra, itt a szeretet az, amit minden dolgok alapjának („der Grund aller Dinge”) nevez. E műben Kierkegaard többfajta szeretetet is megkülönböztet, melyek közül én a felebaráti szeretettel („Barmherzigkeit”) mint egyik legáltalánosabb és leginkább alapvető fajtával foglalkozom.

Kutatásom eredménye. A dolgozat végén megfogalmazom, hogy a szeretet helyes és egyben nem elrugaszkodott emberi beállítódás, ami – a kierkegaard-i idézetek nyomán – már önmagában Isten felé vezet anélkül, hogy bárkinek Ábrahámmá kellene válnia. Jóllehet az ő hite is azon alapszik, hogy Isten nem kívánhatja Izsák feláldozását, ami csak úgy lehetséges, ha ő is hiszi, „[...] Isten szeretet [...]”.

SZIGETI FERENC

szigetif.31@gmail.com

Mechatronikai mérnök alapszak

BSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és

Gazdaságtudományi Egyetem

Gépészmérnöki Kar

*Témavezető:
Dr. Héder Mihály
egyetemi docens, BME GTK*

Kreatív Mesterséges Intelligencia

A dolgozat fő kérdése a következő: Lehet-e egy Mesterséges Intelligencia kreatív és ha igen milyen mértékben vagy milyen módon?

A probléma nehézsége a kreativitás meghatározásában rejlik, így a kérdés egyértelműen filozófiai megközelítést igényel. Több szempontból is vizsgálható a kreativitás fogalma és jelensége, a dolgozatban a számítógépes kreativitás irányából közelítjük meg. A dolgozat ezt a kapcsolódó irodalom feldolgozásával és a gondolat kísérletek módszerével teszi meg.

A kreativitás definíciójának vizsgálatát követően, egy kreativitás-teszt tisztán elméleti szintű felépítésére kerül sor. Ez a teszt hivatott eldönteni, hogy egy bizonyos gépi intelligencia kreatív-e vagy nem, és ha igen milyen szinten? A kérdés eldöntését a teszt formailag lehetővé teszi, de ehhez bizonyos előfeltevések elfogadása szükséges. Az előfeltevések közötti összefüggések feltárása a dolgozat egyik eredménye.

A mesterséges intelligencia tudományterülete folyamatosan növekszik. Mostanra komoly gazdasági hatása van az intelligens gépeknek, vegyük például az Apple „személyes asszisztensét” Siri-t, a Google-t vagy Tesla önvezető autóját. Ezzel párhuzamosan a számítógépes kreativitás is egyre több teret nyer.

Bár egyelőre nem sok kreatívnak szánt gép van, de ez a kis szám idővel egyre csak nőni fog. Most az emberek az interneten információkat és régi ötleteket találhatnak, el fog jönni az az idő, amikor új és kreatív ötletekért fognak fordulni a mesterséges társaikhoz. Fel kell készülnünk erre a jövőre, amiben a kreativitás már nem biztos, hogy csak emberi kiváltság lesz.

SZILÁGYI BOTOND

szilagyi.boti@gmail.com

Filozófia

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Szigeti Attila

adjunktus, RO BBTE

Bevezetés az értékkritikai iskolába

A dolgozat célja az, hogy betekintést nyújtson az értékkritikai iskola gondolatvilágába, és körvonalazza azon kritika alapvonalait, amelyet ez a kapitalizmussal szemben megfogalmaz.

Az első részben az értékkritikai iskola filozófiai-kritikai előzményeiről esik szó. A második rész tárgya maga az értékkritika, leginkább Robert Kurz *The Crisis of Exchange Value: Science as Productive Force; Productive Labor; and Capitalist Reproduction* című tanulmánya alapján. A harmadik rész ezen kritika és az antikapitalista gyakorlat viszonyát, a gyakorlat számára a felvázoltak alapján feltáruló lehetőségeket taglalja.

UHRI BÁLINT

balintuhri@gmail.com

Szabadbölcsezet

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsezzettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Orsolya

egyetemi docens, KRE BTK

Európa, a megújulás kultúrája Edmund Husserl Kaizo-cikkei nyomán

Edmund Husserl Kaizo-cikkekként ismert esszéssorozata 1922-ben és 1923-ban jelent meg az azonos nevű japán társadalmi-politikai folyóiratban. A szerző számára a felkérés lehetőséget kínált átgondolni az Európában az első világháború által végleg lelepleződő válságot. Husserl erőfeszítései a megújulás kérdése körül összpontosulnak, s itt tárgyalt művében megalapozza későbbi témáinak egyik fő nyomvonalát, a gyakorlati, etikai és kulturális problémák individuális és kollektív szinten való vizsgálatát.

A dolgozat elején felmutatjuk a válság fogalmának néhány lehetséges meghatározását, majd áttérünk Husserl Kaizo-cikkekben előrevetített racionális szociáletikájára. Kérdéseink egyrészt a tervezet filozófiai megalapozottságára, másrészt a kibontakozó tudományos filozófia politikai megvalósulásának a mindennapi életvilág talaján történő kivitelezhetőségére vonatkoznak. Tézisünk szerint Husserl ugyan nem képes eleget tenni a saját maga által szabott tudományfogalomnak, ám a Kaizo-cikkekben megmutatkozó az igaz humanitás ideája egy ma is releváns és további meggondolásra érdemes utat mutat a megújulásra vágó és arra szoruló Európának.

A dolgozat az esszéssorozat korpuszán túl Husserl szorosan kapcsolódó írásaira, a fontosabb angol és német nyelvű szekundér irodalomra, illetve a témával foglalkozó hazai szekundér irodalomra épít.

VÁNCZA KRISTÓF

vanczakristof@gmail.com

szabad bölcsészet

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Ullmann Tamás

egyetemi tanár, ELTE BTK

Az afirmáció központi szerepe Hegel és Nietzsche filozófiájában

Hegel és Nietzsche filozófiája gyakorta vált és válik éles szembeállítás tárgyává. Deleuze nagyhatású megállapítása szerint Hegel és Nietzsche között nem lehetséges semmilyen kompromisszum, Habermas pedig Hegelre Nietzsche nagy ellenlábasaként tekint, s óva int a nietzscheizmus minden formájától. S bár ezen interpretációk bizonyára mindenekelőtt Nietzsche hegelianizmus iránt tanúsított elutasításából fakadnak, a kép ennél szerintem jóval összetettebb. Nézetem szerint a – kronológiából kézenfekvően adódó – esetleges hatástörténeti megközelítés helyett sokkal inkább párhuzamosan futó filozófiákként kell látnunk kettőjük munkásságát.

Dolgozatomban azt mutatom be, hogy a nyilvánvaló különbségek ellenére egy bizonyos szempontból fel kell vetni és érvelni kell egy markáns analógia megléte mellett. A közös motívumokat, értelmezésem sarokköveit a következőkben határoztam meg, melyek alapján külön-külön, részleteiben mutattam be Hegel és Nietzsche idevágó gondolatait: Hérakleitoszt követve a metafizika alapja a 'levés' helyett a 'valamivé-válás' kell, hogy legyen, a világ ugyanis a folyamatos megszüntetve-megőrzés, a szüntelen pusztulás és – nem ex nihilo – teremtés elve alapján működik. A szükségszerűen ebben a világban létező embernek – amely tudatos öntudatként alanya és tárgya önmagának – értelmezői feladata, hogy világát a maga világává tegye, hogy kidolgozzon egy bizonyos igazság-viszonyulást a világhoz. Azonban a folyamatosan változó világ kihívást, fenyegetést jelent az ember számára és az öncsalásra való alapvető hajlam gyakorta egy másik, egy ellen-világ kidolgozásához vezet, amely az evilágtól való elfordulással jár együtt. Ez azonban önelvítés, hisz nincsen semmilyen másik, túlsó világ; egyetlen világ van, amelyben élhetünk, és amelyben élnünk kell, ha ettől elfordulunk, elfordulunk tulajdonképpen önmagunktól. A filozófia voltaképpen célja éppen ezért e hajlam legyőzése, a világ és önmagunk afirmációja által, amely aktus lényege az, hogy a világot és önmagunkat is mint állandóan változót affirmáljuk.

Dolgozatom végén felvetem, hogy azok a szempontok, melyek alapján Hegel és Nietzsche filozófiáját rokonítottam, Heidegger Lét és időjére is számos esetben alkalmazhatóak. A saját igazságon való munka, az elfordulásra való alapvető hajlam és a filozófia gyakorlása mint elfordulás az elfordulástól, vagyis igent mondás a világra és önmagunkra Heidegger filozófiájának is központi elemei.

**ZÁGORHIDI-CZIGÁNY
DOMONKOS**

zagdod@gmail.com

szabad bölcsészet

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Réz Anna

adjunktus, ELTE BTK

Autonómia és alternatívák, avagy a szabad akarat feltételeiről

Egy tettünk akkor múlik rajtunk – és lehetünk érte felelősek –, ha azt szabad akaratunkból követtük el; ez a morális felelősség szabadság feltétele. Csakhogy a szabad akaratral való rendelkezésnek is különböző feltételei lehetnek: egyrészt az, hogy egy tettünk belőlünk mint önálló cselekvőből fakadjon (autonómia-feltétel); illetve az, hogy egy tettünkért csak akkor viselhetünk felelőséget, ha másképp is cselekedhettünk volna (alternatíva-feltétel). E két feltétel azonban feszültségben áll egymással: az eddigi szabad akarat-vita álláspontjai, hiányosságai és a dialektikai helyzet alakulása leírható e két feltétel feszültsége mentén – illetve mindebből arra következtetésre juthatunk, hogy a kérdés ilyenén tárgyalása nem vezethet eredményre.

Érveim szerint a vita elemzése során fölmerült nehézségek és hiányosságok orvosolhatók oly módon, ha a kérdést máshonnan közelítjük meg. A mellett szállok síkra, hogy a morális felelősségről való gondolkodás középpontjában a felelős cselekvő fogalmának kell állnia. A felelős cselekvő releváns vonásainak megállapítása pedig hozzásegíthet egy hatékonyabb elmélet kidolgozásához, valamint a vitában felemerült, eddig megoldatlan problémákat is kezelhetővé teszi.

4. Kommunikáció- és médiatudomány I. Tagozat

1. Czigány Zsófia Ki nyer ma? Egy rádióműsor évtizedei
2. Gajdos Renáta A kelet-ukrajnai konfliktus médiareprezentációja az orosz és ukrán televízióban
3. Györfi Regina Valóban csökkent a serdülők tévénézésre fordított ideje? - Gyerekek médiahasználata, különös tekintettel a tévénézési szokásaikra
4. Lengyel Emese Műfaji hibridizáció a 20. századi magyar vígoperákban
5. Nagy Boglárka Agitáció és propaganda a Rákosi-korszak filmhíradójában
6. Pájer Szabolcs A vizualitás szerepe az Est-lapok terjesztésében
7. Petrányi Erika Karakterelemzés a férfikutatások szempontrendszer alapján
8. Pilinszky Dóra A Közgazdaságtudományi Kar sajtóreprezentációja napilapokban 1920-1934 között
9. Radnai Dániel Szabolcs A házastársi problémák és a válás megjelenése a Nők lapja 1979-es évfolyamában
10. Siklós Katalin Aranyások luxuskivitelben. A Feleségek luxuskivitelben valóságának nyomában
11. Taracközi Kinga Kiskorúak éjszakai tévénézési szokásai
12. Villás Bertold "Az embereknek elégük volt a nemzetet gyalázó filmekből"

CZIGÁNY ZSÓFIA

czsofec@freemail.hu

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Németh László

tanársegéd, KRE BTK

Ki nyer ma? Egy rádióműsor évtizedei

Kutatásom témája a Ki nyer ma? című rádióműsor, egyike azoknak a régi, legendás műsoroknak, amelyekre még napjainkban is egy korszak meghatározó szimbólumaként tekintenek. A műsor 2019. március 3-án ünnepi ötvenedik születésnapját, ezért különösen aktuálisnak éreztem, hogy foglalkozzak vele.

Dolgozatomban a Ki nyer ma? történetét és szerepét mutatom be, különös tekintettel a műsor kulturális és társadalmi hatására. A vizsgálatot szakirodalom, személyes interjúk, korabeli és mostani újságcikkek, illetve egyéb online források (Facebook, Youtube) alapján végeztem.

Hipotéziseim a következők voltak:

1. A Ki nyer mának kiemelkedő kulturális és társadalmi hatása volt, nem csak bizonyos társadalmi rétegekre, hanem az egész magyar társadalomra.
2. A műsor rendkívül sikeresnek számított a maga korában – dolgozatomban többek között ennek a sikernek a titkát vizsgálom.
3. A Ki nyer mának napjainkban már nem lenne létjogosultsága.

A fenti hipotézisek alapján vizsgáltam a műsort, következetesen, az indulásától egészen napjainkig.

A dolgozat eleje egy rádiótörténeti áttekintés, amelyben összefoglaltam a Magyar Rádió leglényegesebb történeti előzményeit a Ki nyer ma? indulásáig. Ezek után a műsor életének minél sokoldalúbb és színesebb bemutatására törekedtem, miközben a bevezetőben felállított hipotézisek alapján vizsgáltam: ismertettem a műsor indulását, majd elemeztem a kulturális hatását, illetve népszerűségének okait és körülményeit a műsorvezető, a játékos és a közönség szempontjából egyaránt. Ezt követően a rádióműsor megváltozott helyzetét és utóéletét elemeztem. A dolgozat végén összegeztem a kutatásom eredményeit, illetve értékeltem a kutatási hipotézisek teljesülését, elfogadhatóságát.

Kutatási eredmények összefoglalása. Az első két hipotézisem teljesült: a műsornak kiemelkedő kulturális és társadalmi hatása volt, a magas kultúra értékeit sikerült közel hoznia teljesen különböző társadalmi rétegekhez, igazi közösségi élményt szerzett játékosainak és hallgatóinak a határokon innen és túl is. Népszerűségét igazolja a sok sajtómegjelenés és hallgatói visszajelzés, titka az akkori politikai légkör, a műsor közvetlen hangulata, a mindennapos, mégis rövid jelentkezések. A harmadik hipotézist részben megcáfoltam: bizonyos formában van létjogosultsága most is.

GAJDOS RENÁTA

renata199911@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Munk Veronika
adjunktus, ELTE BTK*

**A kelet-ukrajnai konfliktus médiareprezentációja az orosz és ukrán
televízióban**

Pályamunkámban a kelet-ukrajnai konfliktus médiareprezentációjával foglalkozom. Ukrajna donyecki és luhanszki megyében már öt éve tart a háború, amely az ENSZ adatai szerint több mint 11 ezer ember életét vette el. Személyes érintettségem miatt fontosnak tartom azt, hogy megvizsgáljam, hogyan is ábrázolják a háborús cselekményeket az ukrán és orosz televízióban.

Szerhij Zaharcsenko, a Donyecki Népköztársaság elnökének, halálával foglalkozó riportokat elemzem. Két népszerű tévécsatorna híradásait használom fel – az ukrán 1+1 és az orosz NTV. Bemutatom milyen két különböző narratívában ábrázolják Zaharcsenko halálának körülményeit. Ukrajna és Oroszország külpolitikai helyzetét és álláspontját figyelembe véve dekódolom azokat a rejtett üzeneteket, amelyeket az ukrán és orosz tévécsatornák használnak fel propagandacélokra.

GYÖRFI REGINA

regi.gyorfi@gmail.com

Kommunikáció-és médiatudomány

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Bozsonyi Károly
egyetemi docens, KRE BTK*

**Valóban csökkent a serdülők tévénézésre fordított ideje? - Gyerekek
médiahasználata, különös tekintettel a tévénézési szokásaikra**

Dolgozatomban a kiskorúak, azon belül is a serdülő korosztály televíziózási szokásait vizsgáltam. Két kutatáson alapszik: az egyik egy 10 évvel ezelőtti összehasonlítás, az akkori és mostani adatokból, melyet az NMHH adott ki vizsgálásra. A másik pedig egy saját, kvalitatív kutatás, amely során a korosztályból véletlenszerűen kiválasztva 3-3 gyereket kérdeztem a tévénézési szokásaikról.

Mivel a hipotéziseim megerősítést és cáfolást is nyertek a kapott adatok alapján, így érdemes lenne további kutatásokat végezni a témában. Lehetséges, hogy pszichológiai háttere van, a kapott eredményeknek. Esetleg szociológiai szempontból lehet érdekes, hogy mi okozhat különbséget a lányok és a fiúk között.

LENGYEL EMESE

lengyelemese1@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Keszeg Anna

adjunktus, DE BTK

Műfaji hibridizáció a 20. századi magyar vígoperákban

A hazai és a nemzetközi zene- és színháztörténeti munkák legtöbbször az operetről és az operáról mint ellentétpár szólnak, és kijelölik, hogy az előbbi a tömegkultúra, míg az utóbbi az elitkultúra része. Hipotézisem szerint a két zenés műfaj, az opera és az operett, valamint a dalbetéteket tartalmazó népszínű között nem lehetséges pontosan kijelölni ezeket a műfajhatárokat, éppen ezért nem lehet alacsony és magaskultúráról sem beszélni, ezért a middlebrow kultúra kifejezés használata mellett érvelek. Az ebbe a kategóriába tartozó kulturális termékek a középréteg ízléskultúráját igyekeznek kiszolgálni, mely ráillik a 19–20. század népszerű, zenés, elsődlegesen szórakoztató és esztétikai funkciót betöltő színházi műfajaira. Már rég nem elég fejlődés- és hanyatlástörténetekben szólni a magyar operetről, vígoperáról és népszínműről, hiszen egyszerre több funkciót töltenek be, így a műfajspecifikumok el- és összemosódnak, keverednek. A hibridizáció problémáját dolgozatomban 20. századi magyar vígoperák esetpéldáján – Farsangi lakodalom (1924), A tenor (1929), A bűvös szekrény (1942), Az arany meg az asszony (1943) – keresztül igyekszem bemutatni. A vígoperákban keresem vissza a magyar népszínmű műfaji hagyományait és az operettstruktúra elemeit. Az elemzés a librettókra támaszkodik az alábbi narratológiai szempontok figyelembevételével: (1) a szüzsé bemutatása, a történetben megtalálható sablonok – témahasználat – rögzítése, (2) a főbb szereplők kategorizálása, funkciójuk kijelölése, (3) a karakterekhez tartozó blokkok, jelenetek szerkezetének lejegyzése és értelmezése. A következő szempont túlmegegy a librettók elemzésén: (4) a zenei struktúrában fellelhető sablonok feltárása operaismertető és kritikák által. Illetve egy általánosabb érvényű, nem narratológiai típusú szempontként azt vizsgálom, hogy (5) milyen nemzeti sztereotípiákat találhatunk egy-egy alkotásban. Az elemzések után a Csínom Palkó daljáték példájával mélyítem el a műfaji besorolás problémáját, a fókusz a színházcsinálókra és a befogadókra tevődik. Várhatóan körvonalazódik, hogy a műfajok hibriditását, a műfaji határok el- és összemosódását milyen operett- és népszínműelemekre lebontva lehetséges vizsgálni.

NAGY BOGLÁRKA

nagy.boglar@yahoo.com

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és

Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi

Kar

Témavezető:

Dr. Virányi Péter

c. egyetemi docens, BME GTK

Agitáció és propaganda a Rákosi-korszak filmhíradójában

Dolgozatomban a Rákosi-korszak propagandájának megjelenését vizsgálom a filmhíradókban. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy milyen eszközökkel, technikákkal irányították a lakosság véleményét, gondolkodását. A kutatásom és a vizsgálatom módszere egyedülállónak számít, ugyanis korábban még nem került feldolgozásra a Rákosi-korszak filmhíradójának a témája.

A dolgozat első felében általános képet adok a propagandáról. Több nézőpontból is bemutatom magát a fogalmat, kitérek a kialakulására, elterjedésére, a politikában és a reklámban betöltött szerepére, emellett arra is, hogy milyen propaganda típusokat lehet megkülönböztetni. Végezetül bemutatok három olyan személyt, akik a propaganda szerepével és jelentőségével foglalkoztak.

Ezt követően röviden ismertetem a filmhíradó történetét, főbb állomásait. A filmhíradó elemzésénél főbb szempontok a következők: vizuális manipuláció – milyen képek, helyzetek megjelenítésével befolyásolták a lakosságot, s ehhez kapcsolódtak-e nyomatékosításra alkalmas eszközök, például zene –, munkaverseny megjelenítése, melyek azok a klisék, amelyek a leggyakrabban előfordultak a filmhíradóban, s milyen kontextusban. Ezenkívül megvizsgálom az 1948 és 1953. március 4-e közti korszakot abból az aspektusból, hogy mely szavak hangoztak el legtöbbször. S ez a vizsgálat is hozzájárul ahhoz, hogy megkapjam a választ arra, hogyan irányították a lakosság véleményét, gondolkodását.

A dolgozatomat egy összeggel zárom, amelyben a filmhíradók elemzése alapján ismertetem azokat a technikákat, eszközöket, amelyekkel hatást gyakoroltak a lakosságra.

PÁJER SZABOLCS

pajerszl@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 9. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kálai Sándor

egyetemi docens, DE BTK

A vizualitás szerepe az Est-lapok terjesztésében

Dolgozatommal arra vállalkoztam, hogy bemutassam a két világháború közötti Magyarország legjelentősebb napilapját és annak kapcsolatát a korabeli nagyvárosi látványvilággal. Ennek érdekében egyrészt röviden felvázoltam a 19-20. századi hazai lapkiadás jellemzőit, másrészt pedig Az Esthez köthető plakátokat, fotókat, illetve az újság vizuális megjelenését vizsgáltam a szemiotika és a tartalomelemzés tudományos módszereit kombinálva. Az egyes jelek analizálását két részletben végeztem el: először az elsődleges jelentések feljegyzésére (denotáció) törekedtem, majd ezt követően a többletjelentések felfejtését (konnotáció) láttam el.

A plakátok esetében a denotáció szakaszában az alábbi szempontok szerint csoportosítottam a rendelkezésemre álló mintákat (zárójelben a hozzájuk rendelt alkategóriákkal): helyszín (jellege, színe), szereplő (jellege, száma, helyzete, tevékenysége), nyelvi elemek (írott információ feldolgozása – lapok nevének megjelenése, plakát alkotójának neve, plakát kiadójának neve). A másodlagos jelek vizsgálatakor négy fontos elemet állapítottam meg: az elmélyült, érdeklődő olvasást, a hozzáférhetőség egyetemlegességét, a konszern lapjaira jellemző hármasságot, illetve ezek sokszínűségét.

Hasonló következtetésekre jutottam a fotók elemzésekor: a denotáció esetében szintén meghatározható volt a helyszín és a szereplő (jellege, utóbbi esetben pedig száma is), illetve a nyelvi elemek (lapok nevének megjelenése). Újonnan csatlakozott viszont ezekhez a lapok fizikai megjelenése és a plánok. A konnotáció esetében a nagyvárosi monumentalításra, a létrehozás és terjesztés professzionalitására, az olvasási helyzet különbözőségére, a hozzáférhetőség egyetemlegességére, valamint a reklám megjelenésére következtettem.

Vizsgálatom harmadik részében a lap fizikai megjelenését, arculatát és a mindehhez kapcsolható egyéb, vizualitás szempontjából meghatározó sajátosságokat vizsgáltam. Ezen belül górcső alá vettem a lap hitvallását kifejező szövegeket, melyekben számos utalás történik az újság, a város és a nyilvánosság kapcsolatára. Ezek mind azt bizonyítják, hogy a médium egyértelműen a város lapjaként tekintett magára és a közönség kiszolgálására törekedett. Munkámban továbbá helyet kapott a címlap, illetve az újságban található rovatok elrendezésének elemzése is.

PETRÁNYI ERIKA

erika.06.05@freemail.hu

Pszichológia

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Glózer Rita

adjunktus, PTE BTK

Karakterelemzés a férfikutatások szempontrendszere alapján

Tanulmányomban a hegemon maszkulinitás megjelenését vizsgálom a Való Világ című reality műsor hatodik szériájában, valamint azt kívánom alátámasztani, hogy a show egyik feminin karakterjegyekkel rendelkező játékosának maszkulinitását, összehasonlítva a nyertes szereplő maszkulinitásával, egy marginalizált maszkulinitásként mutatta be a műsor. Két Való Világ karaktert elemzek a nemi szerepek médiareprezentációjának kontextusában. A Való Világ összes szériáját férfi nyerte, ezért párhuzamot vélek felfedezni a társadalomban jelen levő „férfiközpontúság” és a műsor alaptétele között (versengés, küzdelem, próbatételek...). Azt is fontos kérdésnek tartom, hogy a szerkesztői döntések szorgalmazzák-e az olyan feladatok beemelését, amelyben a férfiak előnyt élveznek? Vizsgálatom több tudományterületet is érint, többek között a társadalmi nemek stúdiuma (Gender Studies), azon belül is a férfikutatás (Masculinities Studies) és a kommunikáció- és médiatudomány területét.

Elemzésemben elsősorban a televíziós adások alapos vizsgálatára koncentráltam, és a karakterelemzés módszerét választottam. A televíziós adások mellett néhány kiemelt fontosságú műsorelem, a bemutatkozó filmek és a kisfilmek videoanyagát is elemeztem. Kutatásomban a Való Világ reality műsornak a tanulmányozásával bebizonyítottam azt, hogy a show egyik feminin karakterjegyekkel rendelkező játékosának maszkulinitását, összehasonlítva a nyertes szereplő maszkulinitásával, egy marginalizált maszkulinitásként mutatta be a műsor.

PILINSZKY DÓRA

dora.pilinszky@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Zsidi Vilmos

levéltárvezető, BCE

A Közgazdaságtudományi Kar sajtórepresentációja napilapokban 1920-1934 között

A kutatásommal céloom olyan, két világháború között magyar napilapokban megjelent cikkek összegyűjtése, amelyek hírt adnak a Budapesti Corvinus Egyetem egykori jogelődjén, a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán történekről. Hogyan folyt az élet a frissen létrejött intézményben? Milyen bulvár jellegű hírek jelentek meg róla? Kik voltak az ide járó „hírességek”? Milyen sportsikereket értek el a hallgatói?

A fenti kérdések megválaszolásával egyrészt az a céloom, hogy a mindennapokon keresztül mutassam be az Közgazdaságtudományi Kar működésének első szakaszát, létrejöttétől a Magyar Királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetembe való beolvasztásáig. Ez nemcsak a történelem kedvelői, de az egyetem mostani hallgatói számára is érdekes adalékkal szolgálhat az intézmény történetéhez. Emellett szeretném a dolgozatommal felhívni a figyelmet arra is, hogy a korabeli sajtóban megjelent hírekből értesülhetünk a Közgazdaságtudományi Kar akkori presztízseről, fontosságáról, akár a többi felsőoktatási intézménnyel összevetve is.

RADNAI DÁNIEL SZABOLCS

spacerock62@gmail.com

magyartanár - mozgóképkultúra és

médiaismeret tanár

Osztatlan, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Havasréti József

egyetemi docens, PTE BTK

**A házastársi problémák és a válás megjelenése a Nők lapja 1979-es
évfolyamában**

Mikrohistorista kérdésfeltevésű sajtótörténeti kutatásom középpontjában az áll, miképp jelennek meg témaként a házastársi konfliktusok és a válás a Kádár-rendszer egyik legolvasottabb hetilapjában, a Nők Lapja hasábjain az 1979-es évfolyam során.

Dolgozatomban, a téma általános családszociológiai és korszak-specifikus jellemzése után tematikus sorba rendezve tártam föl, hogy a tárgyalt évfolyam cikkeiben milyen jellemző fogalmak mentén, milyen narratívákba ágyazódva és milyen meghatározó perspektívák által jelennek meg a házastársi konfliktusok és a válás. Valamint – a diskurzuselemzés módszertana alapján – a vizsgált szövegek milyen rendszerezhető, s a korszak kontextusában jellemzőnek tekinthető megszólalási repertoárt hoznak létre.

SIKLÓS KATALIN

katalin.siklos@gmail.com

Kommunikáció - és Médiatudomány

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. K. Horváth Zsolt
adjunktus, ELTE BTK*

Aranyások luxuskivitelben. A Feleségek luxuskivitelben valóságának nyomában

Dolgozatomban a Feleségek luxuskivitelben c. megosztó hazai valóságshow-t vizsgálom kulturális szociológiai és társadalmi nemi szempontból, mely a hazai televíziós piacon igen zajos sikert aratott. Leforgatni egy luxus életmódot népszerűsítő sorozatot Magyarországon már önmagában merész, polgárpukkasztó vállalkozás. Ezt azonban még tetézi a feleségek által megkonstruált, erősen konzervatív női szerep, mely a férfiatól való anyagi függést hangsúlyozza egy olyan korban, aminek a gender kutatás egyre fontosabb részét képezi, és amelyben a nőket érő hátrányos megkülönböztetés ellen egyre intenzívebb a fellépés (lásd pl.: #metoo-kampány).

Munkámban arra keresem a választ, milyen fogadtatásban részesítette a nézőközönség a sorozatot, és milyen megközelítéssel fogyasztja azt, mint produkciót. Ehhez kérdőíves közvéleménykutatást végeztem, és különböző internetes nézői hozzászólásokat elemeztem. Ennek eredményeként megállapítottam, hogy a műsor elutasítása nem egyhangú, a gyűlölködő hozzáállás mellett legalább ugyanannyian tekintenek rá szórakoztató realityként, sőt akadnak, akik azonosulni is tudnak a szereplőkkel.

Másik vizsgálati kérdésem a „luxusfeleség” mint szerepmóddal témakörét taglalja, s az ezzel kapcsolatban felmerülő ambivalens látszatot. Itt igyekszem rávilágítani a műsor által felkínált, illuzórikus luxus és a valóság közt feszülő ellentmondásra is. Ehhez a sorozat egyes elemeit és a szereplők műsoron kívüli megnyilvánulásait is közelebbről megvizsgáltam, mely alapján végül arra a következtetésre jutottam, hogy a feleségek túl sokszor mutatják a státuszinkonzisztencia jeleit, minthogy valós luxus-dokumentációként tekinthessünk a műsorra.

Mivel egy viszonylag újkeletű - az elmúlt két évben született - show-ról van szó, ezért úgy gondolom, van szerencsém első között foglalkozni a témával. Bár a valóságtelevíziózás szakirodalmi meglehetősen gazdag, s több hasonló műfajú, magyar műsorról is számos elemzés készült már, mégis ez egy egyedülálló, új produkciója kategóriájának, mely új vizsgálati távlatokat nyit. Láthattunk eddig is példákat provokatív valóságshow-kra, ám ez tematikájának (pénz, luxus) és üzenetének (kitartott lét) köszönhetően újdonság mind között, mellyel érdemes és fontos foglalkozni.

TARACKÖZI KINGA

tarackozi.kinga99@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Bozsonyi Károly
egyetemi docens, KRE BTK*

Kiskorúak éjszakai tévézési szokásai

Jelen dolgozatomban a kiskorúak tévézési szokásait és azok változásait vizsgáltam, amihez a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság tulajdonában lévő Nielsen Közönségmérés adatait használtam. A kapott táblázat a gyerekeket nem szerint különválasztva 3 korcsoportba sorolta: 04-07 lány/fiú; 08-12 lány/fiú; 13-17 lány/fiú, illetve az este 22:00 óra és hajnali 02:00 óra közötti időszakban vizsgálta a gyerekek tévézési szokásait, amikor a csatornákon már láthatóak felnőtt tartalmakat magába foglaló filmek. Az adatok 2007-re és 2017-re vonatkoznak.

A dolgozatomban a táblázat adatait részletekre bontva, diagrammok segítségével elemeztem ki, majd hasonlítottam össze. A dolgozatomban azzal kapcsolatban is szerepelnek adatok, amikor a gyerekek egyedül nézték a televíziót. Azokat is részletesen kielemeztem és összehasonlítottam azokkal az eredményekkel is, amelyekről nem tudjuk biztosan, hogy egyedül vagy valaki mással nézte-e a tévét. A kapott adatokból azt is kiszámítottam, hogy a gyerekek hány százaléka és mennyi időt töltöttek egyedül, illetve mással a televízió előtt a mért időben. A dolgozat végén következtetéseket vontam le.

A hipotézisem, miszerint a kiskorú gyerekek egyre többet néznek televíziót éjszaka, részben megalapozott, hiszen dolgozatomban kiderül, hogy a legtöbb esetben a gyerekek több időt töltöttek éjszaka a tévé előtt 2017-ben, mint 2007-ben és több gyerek is nézte. Azért részben megalapozott, mert a nagy kamasz lányok és fiúk kisebb százaléka nézte az éjszakai műsorokat a mért időben 10 év elteltével. Minden más korosztályban emelkedés volt a két évet alapul véve.

VILLÁS BERTOLD

villasbertold@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. K. Horváth Zsolt
adjunktus, ELTE BTK

"Az embereknek elégük volt a nemzetet gyalázó filmekből"

Dolgozatom fő tézise, hogy olyan kortárs politikai, kulturális és gazdasági körülmények közt élünk, amelyben érdemes újra elővenni a nagy médiahatást tételező elméleteket, emiatt három (neodurkheimi, framing és kultivációs) nagyhatású elméleti keretrendszer tekintetét át röviden és mutattam be legjelentősebb állításaikat és fogalmaikat. Kiválasztásuk fő szempontja, hogy erősen kapcsolódnak a kultúra általam elemezni kívánt szegmenséhez, a történelmi filmek társadalmi szerepéhez.

A médiának nagy hatást tulajdonító, a hazai közéletben amúgy is népszerű felfogást kívántam tehát összekapcsolni és aktualizálni a történelmi filmekre vonatkozólag, amelyekről a magyar nyilvánosság különböző fórumain rengeteget lehetett hallani és olvasni az elmúlt években.

A történelmi filmeknek nagy hatást tulajdonító, de a mostani filmkészítést erősen kritizáló vélemények közül néhányat vitatkoztam és rámutattam az érvek gyengepontjaira a dolgozatban áttekintett szakirodalom alapján. E mellett tárgyaltam a történelmi filmeknek a társadalom konstrukciójában való szerepeit, példának okáért a nemzeti identitás létrehozását, az emlékezés iparával való együttműködését, a társadalmi rendszer uralmi viszonyainak lehetséges megváltozásában vagy fennmaradásában helyt kapó funkcióit. Ugyanakkor utaltam az egy-egy történelmi filmnek túlzó hatást feltételezők hibájára, hivatkozva a kultivációs teória és framingelmélet rendszerszintű szemléletére, hiszen ezek alapján a rendszeresség az igazán meghatározó a témában.

A dolgozatban továbbá elemeztem a Gyula vitéz télen-nyáron című filmvígjátékot, amely remek példákkal szolgált az elméleti munkák fogalmainak demonstrálásához és egy ugyan fikciós, de nagy médiahatású környezetben működő társadalom bemutatásához.

A már említett társadalmi körülmények következtében, a csekély hatást valószínűsítő elemzési módszerekkel szakítva, egy új elméleti-fogalmi keretrendszer kialakításához kívántam e dolgozatommal hozzájárulni.

5. Kommunikáció- és médiatudomány II. Tagozat

1. Barothi Brigitta - Tálás Eszter Tina Turner, a virágos képeslapok és minden napra egy idézet, avagy az X generáció és a Facebook
2. Burian Erika Marosvásárhelyen tanuló általános iskolások Facebook használati szokásai
3. Cseke Balázs A MyStreet közösségi videó-térkép hazai adaptációja
4. Demeter Anita YouTubevloggerek mint új médiasztárok? – egy Z generációs kutatás tapasztalatai
5. Geisz Barbara Kapcsolati hálók és közösségek a Wattpadon - Egy storytelling közösség, mint az online írás színtere
6. Horváthová Emese A 2018-as magyarországi választások a felvidéki sajtóban
7. Kelemen Csaba Herkules A „Trump-esemény”: a 2016-os amerikai elnökválasztás a média szemszögéből
8. Nagy Orsolya Rajongói szövegátiratok - Az online szöveg alapú szerepjátékok világa
9. Rudisch Ferenc Martin Műltfeldolgozás internetes mémeken keresztül – A Rákosi- és a Kádár-korszak mint humorforrás a Szocialista Mémgyár oldalán
10. Székely Anna Részleges értelmi valóságok a hírmédia konstrukciójában
11. Szitás Péter Paradigmaváltás a tömegmédia manipulációban: a post-truth korszak eszközei és stratégiái

BAROTHI BRIGITTA

brigitta.barothi@gmail.com

Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

TÁLAS ESZTER

eszter.talas@gmail.com

Kommunikáció és Közkapcsolatok
BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

*drd. Benedek István
tanársegéd, RO BBTE*

Tina Turner, a virágos képeslapok és minden napra egy idézet, avagy az X generáció és a Facebook

Úgy gondoljuk, hogy sokunknak ismerős lehet az a helyzet, amikor a közösségi médiában egy virágos képeslappal köszöntenek fel, vagy napi bölcsességeket osztanak meg a falunkon. Ezek az üzenetek jellemzően az idősebb korosztályhoz tartozó ismerőseink részéről érkeznek.

A kutatásunkban abból a felismerésből indulunk ki, hogy az X generációhoz tartozó Facebook felhasználók alapvetően másként használják a közösségi média felületeit, mint a fiatalabb generációk tagjai. A közösségi média profilok elemzése során pedig arra keressük a választ, hogy pontosabban milyen jellemzők mentén írható le ez a generációs Facebook használat az erdélyi magyar felhasználók körében.

BURIAN ERIKA

erikaburian@yahoo.com

Kommunikáció és közkapcsolatok

mesterképzés

MSc, 4. félév

Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Kósa István

docens, RO EMTE CSK

Marosvásárhelyen tanuló általános iskolások Facebook használati szokásai

A kutatás általános iskolások Facebook használati szokásaira fókuszál. A kérdésfelvetést az a tapasztalat indította el, hogy a fiatalok nap, mint nap használják a Facebookot, itt posztolják, hogy mi történt velük, hogy érzik magukat, vagy éppen hol vannak, és mivel foglalkoznak. A Facebook vajon befolyásolhatja gondolatmenetünket, érzésvilágunkat vagy az offline kapcsolatok kialakulását?

A vizsgálat célja rálátást nyerni az általános iskolások Facebook használati szokásaira, a közösségi oldalakkal kapcsolatos attitűdjeikre, valamint arra, hogy mennyi időt használják a Facebookot és milyen formában.

A kutatást kérdőíves módszer segítségével végeztem el Marosvásárhelyen tanuló általános iskolások körében; az eredményeket az SPSS statisztikai program segítségével dolgoztam fel. A kérdőíves vizsgálat három részből áll: az első részben az általános demográfiai adatokat kérdeztem meg; a második részben a Facebook használati szokásokat mértem fel a diákok körében. A kérdőív harmadik részében pedig a Facebookkal kapcsolatos véleményüket vizsgáltam.

A kutatás elkészítését nagymértékben támogatta a 2017 tavaszán elvégzett előkutatás általános iskolások körében; egy kérdőíves vizsgálat 78 fővel, melynek eredményei és tapasztalatai jó kiindulópontot jelentenek a jelenlegi kutatáshoz.

Az eredmények tanulságosnak bizonyulnak, bemutatom például, hogy a vizsgált populáció fiataljai milyen arányban vannak jelen a közösségi oldalon, és hogyan élik meg azt, illetve, hogy mennyire tartják fontosnak a Facebookot, és mi a véleményük az online térben való ismerkedésről.

CSEKE BALÁZS

bcseke95@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Müllner András

egyetemi docens, ELTE BTK

A MyStreet közösségi videó-térkép hazai adaptációja²

„Minden utcának megvan a története, de nem mindegyikről készül film. Forgasd le te!” Ezzel a felütéssel jelent meg a 2010-ben indított MyStreet című részvételi antropológiai kutatási projekt felhívása. Michael Stewart antropológus elképzelése az volt, hogy a brit Mass Observation mozgalom mintájára terjesszük ki „önmagunk kutatását”, illetve az önreprezentáció lehetőségét olyan társadalmi rétegek számára is, akik hagyományosan a társadalomtudományos kutatások tárgyai szoktak lenni. A térkép alapú közösségi archívumba bárki feltöltheti a maximum tíz perces dokumentarista jellegű videóját, amely valamilyen módon kapcsolódik az oldal címéhez. A gyűjtemény a tömegmédia homogenizáló reprezentációjának alternatívájaként a hétköznapi élet heterogenitását és fragmentáltságát hivatott bemutatni.

A MyStreet történeti, módszertani elemzéséből kiindulva dolgozatomban azt vizsgálom, hogy milyen megközelítésmódjai lehetnek a hétköznapi élet szerteágazó reprezentációinak, illetve a MyStreet segítségével milyen módon teremtik meg marginalizált helyzetben lévő csoportok a domináns kultúra által létrehozott reprezentáció alternatívájaként – vagy épp ellenében – a saját képüket. A videók narratív elemzése mellett szó esik arról is, hogy a videózás iskolai oktatása milyen módon fejleszti a vizuális írástudás képességét, és hogy a képviseleti videózást hogyan használják a jogvédelemben.

A tanulmány második felében a közösségi videózásnak két magyarországi példáját tárgyalom részletesen. A Cserepressz és az XVID médiaantropológiai vizsgálata során azt mutatom be, hogy a közösségi filmezés hogyan formálja egy lokális közösség identitását, és a részvételi videózás gyakorlata milyen társadalmi-politikai funkciót képes ellátni.

A hazai és nemzetközi szakirodalom feltérképezése mellett félig strukturált interjúkat készítettem a közösségi videózás szakértőivel, kutatóival, valamint két kutatóút megfigyeléseit is beépítettem a dolgozatba. Kutatásom célja, hogy elméleti-történeti háttérrel biztosítson a MyStreet magyarországi adaptációjához, új megközelítési módokat fogalmazzon meg a társadalom részvételi kutatásához, valamint elemezze a részvételi videózásnak a kisebbségi közösségek önreprezentációjában betöltött szerepét.

DEMETER ANITA

demeteranita95@gmail.com

Kommunikáció és közkapcsolatok

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Benedek István

tanársegéd, RO BBTE

YouTUBE vloggerek mint új médiasztárok? – egy Z generációs kutatás tapasztalatai

A Youtube nem csak a világ legnagyobb videómegosztó tárhelye, hanem a Z-generációs fiatalok egyik legkedveltebb közösségi média felülete is. Ez az a generáció, akik számára a Youtube csatornákat működtető vloggerek lassan átveszik a klasszikus médiasztárok helyét.

A kutatásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy ez a folyamat mennyire érhető tetten az erdélyi magyar fiatalok körében, kik a számukra meghatározó vloggerek és mennyire tartják őket követendő példaképeknek.

GEISZ BARBARA

geisz.barbi96@citromail.hu

kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Glózer Rita

adjunktus, PTE BTK

Kapcsolati hálók és közösségek a Wattpadon - Egy storytelling közösség, mint az online írás színtere

Nyilván sokak számára emlékezetes maradt a Holt költők társasága című film, melyben az ifjú főszereplők az éj leple alatt, egy barlangban összegyűlve olvasták fel egymásnak saját műveiket, miközben "kiszívták az élet velejét". Az írás iránti lelkesedés azóta is ott lappang a fiatalokban, csak éppenséggel más módon osztják meg egymással történeteiket. Nem interperszónálisan, de még csak nem is füzetbe írva alkotnak.

Átvándoroltak a virtuális platformokra, és most már a kibertérben próbálnak érvényesülni.

Dolgozatomban egy storytelling alkalmazás, a - világ minden táján ismert és használt - Wattpad magyar közösségének írói és olvasói szokásait vizsgáltam, illetve azt, hogyan viszonyulnak a tagok az online irodalomhoz, továbbá a köztük kialakuló kapcsolatokhoz. Kutatásom során fény derült arra, hogy nem, életkor, regionális elhelyezkedés és egyéb más kritériumok alapján kik fordulnak elő a leggyakrabban a Wattpadon. Mindamellet az is nyilvánvalóvá vált, hogy a felhasználók melyik műfajt preferálják leginkább. Dolgozatom elkészítéséhez egyaránt végeztem kérdőíves kutatást, és készítettem mélyebb, narratív interjúkat, hogy minél átfogóbb képpel szolgálhassak a közösség tartalom-előállítóiról.

HORVÁTHOVÁ EMESE

horvathemes6@gmail.com

Kommunikáció- és Médiatudomány

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi

Kar

Témavezető:

Dr. Andok Mónika

egyetemi docens, PPKE BTK

A 2018-as magyarországi választások a felvidéki sajtóban

A dolgozat a 2018-as április 8-ai magyar választásokkal foglalkozik, azon belül pedig a felvidéki sajtóban való megjelenésével. Választásomat a felvidéki sajtó és annak Magyarországgal való kapcsolata iránti érdeklődésem motiválta. Kíváncsi voltam arra, hogy a szlovákiai magyar sajtó mennyiben tér el egymástól a magyar választási hírek kapcsán a magyarországi sajtótól. Később kutatásom során érdekesnek tartottam a szlovák nyelvű sajtót is belevenni az elemzések sorába.

A szakdolgozat a különbségekre vagy épp az azonosságokra szeretne rámutatni, hogy milyenek mutatják be a 2018-as választásokat, és a jelenlegi politikát mennyire másként, illetve mennyire mutatják meg azt eredetiségében. Ezeket a kérdéseket kutatva a dolgozat célja az, hogy teljes egészében bemutassa a szlovákiai sajtó reprezentációját és állásfoglalását a magyarországi választásokról.

A dolgozat nem az egész szlovákiai sajtót fedi le, de megpróbáltam minél több sajtóorgánumot választani, hogy ne csak egy oldal szemszögéből mutassam be a véleményeket. A kutatás eredményei várhatóan választ adnak majd ezekre a kérdésekre.

KELEMEN CSABA HERKULES

luci.kelemen@gmail.com

kommunikáció és médiatudomány

BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Urbán Ágnes

adjunktus, BCE

**A „Trump-esemény”: a 2016-os amerikai elnökválasztás a média
szemszögéből**

A dolgozat tárgyaként szolgáló elemzés a 2016-os amerikai elnökválasztás tanulságait vizsgálja, elsősorban a későbbi győztes Donald Trump kampánya alapján. Hipotézise, hogy a republikánus jelölt győzelme nem politikai, hanem médiahasználati szempontból jelentett paradigmaváltást.

A helyi sajtótermékekre épülő tartalomelemzésből – a különböző kampányok szerzett médiaelérését és a jelentősebb médiafelületek szerkesztői attitűdjét vizsgálva – és a releváns politikatudományi modellek e választási küzdelemre vetítve igazolja, hogy a fundamentumokat tekintve a mindenkori republikánus jelölt előnyből indult demokrata versenytársával szemben 2016-ban, Trump stratégiájának kiemelkedő mivolta pedig szinte kizárólag napjaink médiaközegének kiváló kezelésében nyilvánult meg. Egyben rámutat arra is, hogy az ingatlanmogul média-eszköztára mindemellett nem reprodukálható egy az egyben, a rá irányuló figyelem a sajtó részéről pedig elsősorban mennyiségében, nem pedig minőségében volt kiemelkedő, a beiktatása után megváltozott dinamika pedig jóval kevésbé adott teret erősségeinek.

NAGY ORSOLYA

orsolya.nagy47@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

MA, 9. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Mészáros Péter

tanársegéd, DE BTK

Rajongói szövegátiratok - Az online szöveg alapú szerepjátékok világa

Kutatásomban egy alapvetően rejtőzködő rajongói tevékenységet, az online szöveg alapú szerepjáték jelenségét vizsgáltam Magyarországon. Mivel az általam vizsgált jelenség elnevezéséből adódóan is egy online közegben zajló gyakorlat, így az elsődleges fogalomtisztázás után bemutattam a magyarországi leggyakrabban használt internetes felületeket és alkalmazásokat, résztvevő megfigyelésre és saját tapasztalataimra hagyatkozva.

Fontos tisztáznom, hogy egy olyan közösségi játékgyakorlatról írok, melyet anno magam is játékosként ismertem meg. A bennfentes kutatói pozícióhoz Henry Jenkins aca/fan fogalmát (Jenkins, 2006a) illetve attitűdjét hívtam segítségül, ami kifejezetten a vizsgált közösséghez tartozó akadémikus helyzetét legitimáló fogalom. Az érintettség azért is elkerülhetetlen, mivel nem látványos rajongói gyakorlat leírására kívülállóként kevés esélyem lenne.

A dolgozat voltaképpen egy olyan rajongói alkotótevékenységet mutat be, melynek művelői többnyire már eleve létező popkulturális művek fandomjaiból kerülnek ki, és akik a rajongott médiaszöveg átírását nem autonóm módon, hanem közösségként, játék formájában teszik meg. Éppen ezért a dolgozat a rajongókutatás paradigmájába illeszkedik, a rajongókat aktív befogadóként, értelmező közösségként és résztvevő alkotóként vizsgálja.

A kutatás másik fontos alappillére a játékkultúra, mivel az online szöveg alapú szerepjátékra nem csupán rajongói tevékenységként, hanem etimológiájából fakadóan játékként is tekinthetünk. Ebben a szakaszban az általam vizsgált jelenséget beillesztettem Johan Huizinga (Huizinga, 1990) játékdefiníciójába, majd a játékosok identitása, és az általuk eljátszott karakter identitása közti bonyolult viszonyt vizsgáltam. Ehhez szükség volt mélyebbre ásnom saját tapasztalataimnál, ezért készítettem mélyinterjút a szerepjátékos közösség egy olyan tagjával, aki mind publikus felületen, mind hagyományosan rejtőzködő, direkt üzenetküldési módszeren alapuló szerepjátékban egyaránt szerzett tapasztalatot.

Mivel kutatásom tárgya online közegben zajlik, így a digitális etnográfia elméleti és módszertani kereteibe is elhelyeztem a jelenséget, végső soron három megközelítés mezsgyéjén vizsgálva ezt az igazán rejtőzködő rajongói gyakorlatot – még így is csupán a felszínét kapargatva ennek a sokrétű jelenségnek.

RUDISCH FERENC MARTIN
ifjrudfer@gmail.com
kommunikáció és médiatudomány
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dunai Tamás
tanársegéd, SZTE BTK*

Műtfeldolgozás internetes mémeken keresztül – A Rákosi- és a Kádár-korszak mint humorforrás a Szocialista Mémgyár oldalán

Jelen dolgozat arra tesz kísérletet, hogy a közösségi oldalakon népszerű Szocialista Mémgyár humorát, valamint annak kulturális funkcióit vizsgálja. A memetikai kutatások azon ágához csatlakozunk, amely a mémek társadalmi és kulturális hatására kíváncsi: Glózer Ritához hasonlóan a mémekre egyfajta prizmaként tekintünk. Mivel a jelenség eddig elkerülte a magyar kutatók figyelmét, saját értelmezési keret felállítására törekszünk, amelyhez több tudományterület szakirodalmát is megmozgattuk. Hipotézisünk az, hogy a Szocialista Mémgyár a műtfeldolgozás egy lehetséges módját kínálja azzal, hogy humoros formában közelít az államszocializmus időszakához. Kutatásunkban kvalitatív és kvantitatív módszereket egyaránt alkalmaztunk: a szocialista mémeket tartalomelemzéssel rendszerezettük, a Népköztársasági Pártiroda összetételét kérdőívezéssel mértük fel, továbbá online interjúkat is készítettünk.

Megállapítottuk, hogy a szocialista mémek gyártása és fogyasztása valóban fokozhatja a múlttól való eltávolodás folyamatát: a Szocialista Mémgyár karvenálszerűen felfüggeszti a Rákosi- és a Kádár-korszak társadalmi normák mentén kialakult, közgondolkodásban élő jelentését, ironikusan felveszi egy hithű kommunista nézőpontját, és innen tekint a múltszázad történetére. A szocialista mémek feltűnése ugyanakkor a múlttól való eltávolodás egyértelmű szimptomája is.

Tartalomelemzésünk azt mutatta, a szocialista mémek mind témájukat, mind formájukat, mind álláspontjukat tekintve mémszerűséget mutatnak: az oldalon a korszak toposzai kerülnek szóba, a szocialista mémek formai jellegzetességeik alapján tipizálhatóak, a Mémgyarat az ironikus regiszter túlsúlya jellemzi. A szocialista mémek rajongóit tömörítő Népköztársasági Pártirodában kérdőíves kutatást végeztünk, amely bizonyította, a humornak erre a formájára a rendszerváltás után születő generációk a legfogékonyabbak; megállapítottuk azt is, hogy a Pártirotát mint online közösséget a történelem iránti érdeklődés és a magas mém-műveltség jellemzi. Utolsó gondolati egységünkben amellet érveltünk, hogy a Szocialista Mémgyár Rákosi Mátyás és Kádár János karakterét az újmédiában internetes mémmé, netes celebbé változtatta.

SZÉKELY ANNA

szekely.anna.95@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Husz Ildikó

egyetemi docens, BCE TK

Részleges értelmi valóságok a hírmédia konstrukciójában

A dolgozat a hírmédia által létrehozott alternatív valóság-olvasatokat vizsgálja, ezen belül a társadalmi csoportonként eltérő részleges értelmi valóságokat. A téma a médiaorgánumok egyre növekvő száma miatt, valamint az internetes keresések perszonalizált jellegéből adódóan válik egyre aktuálisabbá. A munka tudásszociológiai kiindulópontja helyezkedik, az eltérő társadalmi tudatok média általi befolyásoltságának kapcsán szembeállítva a konvergenciát és divergenciát vélelmező klasszikus médiaszociológia-relevanciájú műveket, végül a divergenciát valló művek mellett köteleződik el. A dolgozat empirikus megalapozottságát három hírportál (HVG, Index, Hír24) téma- és fogalomelemzése adja. A politikai palettán egymáshoz kimondottan közeli médiumok elemzése lehetőséget ad arra, hogy a politikai törésvonalaktól függetlenül vizsgálat tárgya legyen a médiumok által konstruált világképek eltérése.

A vizsgálat a 2015-ös migrációs helyzetet tárgyaló cikkek elemzése által valósul meg. A vizsgálat részét képezi a migrációval foglalkozó cikkek száma, annak egy évvel korábbi azonos időszakhoz viszonyított növekedése és a domináns fogalomhasználat vizsgálata. Az előbbi téma kapcsán a dolgozat rámutat a média agenda settings-nek nevezett funkciójának megvalósulására, a fogalomhasználat kapcsán pedig számos különbséget feltár a három médiaportál között. A határt átlépők megnevezésére három hírportál leggyakrabban a menekült szót használta, ám a Hír24-nél fordult elő legritkábban, s itt a legmagasabb a bevándorló kifejezés használatának aránya a releváns cikkek teljes szöveghosszához viszonyítva. A migráns kifejezés használata a HVG-nél volt a leggyakoribb, az indexnél pedig a legritkább. A probléma súlyosságát hangsúlyozó kifejezések a HVG-nél fordultak elő a legnagyobb számban, ahogy a félelemkeltő kifejezések is. A határt átlépők irányába leginkább oltalmazó attitűdöt tanúsító portál az Index, a leginkább védekező álláspontot betöltő pedig a Hír24.

Ennek eredményeként a dolgozat arra a következtetésre jut, hogy a HVG olvasói egy válságterhesebb világban érezhetik magukat a másik két portál olvasóihoz képest, míg az Index olvasók vélhetően inkább a határátlépők helyzetét látják válságosnak. A Hír24 olvasóinak valósága valahol a másik két fórum szélső paraméterei által meghatározott térben helyezkedik el, ám számukra a nemzet fenyegetettsége komolyabb problémaként tűnhet fel, mint a másik két portál olvasóinak.

SZITÁS PÉTER

petke1991@gmail.com

Társadalmi Tanulmányok

BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Kiss Mária Rita

főiskolai docens, SZTE JGYPK

Paradigmaváltás a tömegmédia manipulációban: a post-truth korszak eszközei és stratégiái

A post-truth, vagyis az igazság utáni korszak az álhírek és a konteók újfajta jellegével és terjedésével egy új paradigmának a kezdete, aminek előzményei retrospektíven a kilencvenes évek elejére datálható, szűkítve az Öbölháború körüli médiakonfliktusokra. Az igazság utáni korszak kulminációja egyfelől a mainstream vagy konvencionális médiumokba vetett bizalom megingásában keresendő, mely elősegítette az alternatív médiumok, így az forrás és ellenőrzés nélküli cikkek terjedését. Ezzel párhuzamosan fogyasztói oldalról a kritika nélküli hírkonzumálás, vagy a túlzott szkepszis figyelhető meg. Másfelől a technológia rapid fejlődésének köszönhetően, a webkettes eszközök és folyamatok megteremtették a tökéletes környezetet az álhírek minden korábbinál gyorsabb, effektívebb és virálisabb terjedésének lehetőségére.

A közösségi oldalakon extrém volumenben terjednek az álhírek és összeesküvés-elméletek, fogyasztói oldalon pedig egyre nagyobb igény van a világ bonyolult mechanizmusait és összefüggéseit leegyszerűsítő szolúciókra redukáló elméletekre. A közösségi média óriásai (kiemelve a Facebookot és a Twittert) egyre nagyobb teret engednek az álhírek direkt vagy indirekt terjedési módusaira, akár tech-óriások által használt algoritmusokról legyen szó, akár az adathalász botrányokról. Ezt a rést, valamint a megváltozott fogyasztói szokásokat a globális politika előszeretettel kihasználja támogatottságuk növelésére, így alapjaiban kettő médiamanipulációs struktúra figyelhető meg: egy decentralizált, oligopol amerikai és egy centralizált, monopol orosz modell. Az álhírek elleni defenzívában fontos megérteni az oktatás prioritását, a média- és digitális műveltség elengedhetetlen fejlesztését, valamint a tényellenőrző oldalak szerepét. A technológia végső soron csak egy ember által létrehozott instrumentum, ami csak a felhasználótól függ, hogy jó vagy rossz célt szolgál.

6. Kommunikáció- és médiatudomány III. Tagozat

1.	Bicsák Tamás	A fórum paraméterek hatása az online diskurzus minőségére
2.	Ferenczi Enikő	Zöld NGO kommunikáció lehetőségei Magyarországon - A Greenpeace Magyarország stratégiája
3.	Hevér Kinga Szilvia	A fokalitás kérdése a Marvel képregényekben és az adaptációkban. Amerika Kapitány és Vasember karakterének vizsgálatán keresztül
4.	Kovács Blanka	A magyar médiahelyzet politikai gazdaságtani vizsgálata
5.	Lengyel Nikolett Lilla	A Klinikától Doktor Murphyig – A kórházsorozatok megújulásának logikája
6.	Lengyel Zsanett	A design szerepe a hazai kortárs gyermekkönyvkiadásban
7.	Panyi Krisztina Tímea	Az influencer marketing márkafiataltító lehetőségei a magyarországi YouTube piacon
8.	Rakk Laura	A zene, mint marketingkommunikációs eszköz, avagy hogyan befolyásolja a média a társadalmat a háttérzenével
9.	Salló Krisztina	A humor forrásául szolgáló sztereotípiák a magyar stand-upcomedyben
10.	Till Anilla Fatima	The CheesyTruth - How the Media Affects our Image of Dairy Milk
11.	Tisza Eleonóra	Könyvek az Instagramon - Egy magyar bookstagramprofil elemzése
12.	Varga Bence	A szirének hallgatása: Kommunikációs zavarok és inkongruens narratíva Franz Kafka elbeszéléseiben
13.	Varga Tibor Szabolcs	A magyarországi e-sport piac helyzete

BICSÁK TAMÁS

tamas.bicsak@komarom.net

Regionális és környezeti gazdaságtan

MSc, 1. félév

Budapesti Műszaki és

Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:

Nádasi Eszter

tanársegéd, BME GTK

Dr. Héder Mihály

egyetemi docens, BME GTK

A fórum paraméterek hatása az online diskurzus minőségére

Kutatásom kiinduló hipotézise, hogy az egyes internetes fórumok műszaki paraméterei kihatnak a rajta kialakuló diskurzus minőségére. A hipotézis megerősítéséhez avagy cáfolásához először a szakirodalmi kutatást végeztem, amely során, mind az online fórumok műszaki hátteréről, mind a diskurzuselemzés tudományterületéről megszereztem a szükséges háttérismereteket. Ennek során ismerkedtem meg az online diskurzuselemzés tudományterületével is.

Ezt követően végeztem el a mintagyűjtést, amely során több, mint nyolcezer hozzászólást olvastam el számos különböző fórumról. Mivel a diskurzusok minőségét különbözőképp ítélik meg a saját belső normáik alapján a különböző társadalmi csoportok, így fontos volt, hogy a mintavétel során különböző szakmai, világnézeti, érdeklődési kör szerinti, életkorbeli és nemi alapokon szerveződő csoportok beszélgetéseit is vizsgáljam. Éppen ezért a különböző műszaki paraméterekhez mindig több társadalmi csoport fórumaiból vettem mintát. A legnagyobb hozzászólásszámra törekvés mellett arra is figyelni kellett a mintavételnél, hogy a lehető legkisebb időrészből származzon a minta, így irányelveként kettő hónapos időablakot állítottam fel, 2017. augusztusából és szeptemberéből származott a minta túlnyomó része.

A mintán négy különböző műszaki szempont alapján alakítottam ki a csoportokat. Moderáció szempontjából előmoderált, szigorúan moderált és lazán vagy egyáltalán nem moderált fórumokat különböztettem meg. Threadelhetőség szempontjából threadelhető és nem threadelhető fórumokról beszélhetünk, a topik kötöttsége esetén szintén kötött és kötetlen fórumokat különböztettem meg, végezetül az anonimitás szempontjából a névhez kötött, kvázi anonim (álnéven használt) és teljesen anonim fórumokra osztottam a mintát, természetesen ügyelve rá, hogy ezek a műszaki paraméterek ne csak egy-egy, szociálisan homogénnek tekintett mintára legyenek érvényesek, hisz ez torzította volna az eredményeimet.

Ezt követően a vizsgált mintán „kézzel” megszámloltam a verbálisan agresszív és a trágár hozzászólások számát. Ezek arányát kiszámítottam a teljes mintához képest és összevetettem az eredményeket a műszaki paraméterek szerinti csoportosításommal. A végeredmény igazolta a hipotézisemet, azaz egyes műszaki megoldások elősegítik, mások gátolják a kulturált diskurzus kialakulását az online térben.

FERENCZI ENIKŐ

ferenczieniko1@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 9. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:

Dr. Vasali Zoltán

adjunktus, MILTON

Zöld NGO kommunikáció lehetőségei Magyarországon - A Greenpeace Magyarország stratégiája

Dolgozatom fókuszában a civil szervezetek kommunikációja áll. A szűkülő médiapiac helyzete Magyarországon megnehezíti a civil finanszírozású szervezetek munkáját, szűkíti lehetőségeiket. Ennek okai között szerepel, hogy Magyarország is követi azt a globális trendet, melynek köszönhetően a kommunikációs tér a digitális világra fókuszál.

Az emberek többsége a közösségi és a digitális médián keresztül kommunikál és informálódik. Kikerülhetetlenné vált tehát ezen platformok erősítése és a saját médiatartalom előállítás a hazai NGO-k számára is, ha üzenetüket célba szeretnék juttatni.

Érdeklődésem középpontjában a hazai zöld ügyekkel foglalkozó NGO-k, azon belül is a Greenpeace Magyarország Egyesület és annak kommunikációja áll. Szeretném megvizsgálni, hogy egy progresszíven fejlődő digitális valóságban – hiszen ez már a mindennapok része – hogyan változtatja meg eddigi kommunikációs stratégiáját egy olyan szervezet, amely fennállása óta a világ egyik legsikeresebben kommunikáló zöld NGO-ja, amely tökéletesen tudott együttműködni a médiával az elmúlt közel fél évszázadban és amely képes volt érzékenyen reagálni a média és a médiapiaci változásokra és igényekre, majd a saját hasznára tudta fordítani azt.

E kutatás a Greenpeace Magyarország kommunikációs stratégiáját és annak változását vizsgálja. Fókuszában azok a kampányok állnak, melyek már jelen voltak 2017 végén, vagy azt követően keletkeztek. Dolgozatomban a magyarországi környezetvédelmi kommunikáció irányelveit, szabályait és sikerét vagy éppen sikertelenségét járom körbe.

A vizsgált környezetvédelmi civil szervezet berlini és budapesti irodáinak kommunikációs és online képviselőivel, továbbá a Magyar Média Szövetség elnökségi tagjával és a MITTE Communications elnökével végzett személyes, telefonos és kérdőíves kutatásom alapján. Vizsgálatom kiterjedt továbbá a digitálisan és nyomtatásban fellelhető magyar és angol nyelvű szakirodalomra, a kapcsolódó folyóirat cikkekre és weboldalakra.

E kutatás célja továbbá, hogy a készített interjúkból következtetéseket vonjon le és megkísérelje megvizsgálni, hogy mely kommunikációs stratégia(k) mutatkoznak a legcélravezetőbbnek egy nonprofit szervezetnél, zöld ügyek esetén, a magyar társadalomban.

HEVÉR KINGA SZILVIA

hever.kinga.szilvia@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Andok Mónika

egyetemi docens, PPKE BTK

A fokalitás kérdése a Marvel képregényekben és az adaptációkban. Amerika Kapitány és Vasember karakterének vizsgálatán keresztül

A populáris kultúrához tartozó képregények világa már nem korlátozódik periodikusan megjelenő füzetekre, hanem olyan kiterjedt multimedialis univerzumok jöttek létre, amelyek magukba foglalnak filmeket, sorozatokat, játékokat, musicaleket, valamint a rajongói kultúra egyik legismertebb „termékét” a fan fictionöket. Vagyis lényegében egy olyan kultúraközegről beszélhetünk, amely már felszínes ismerettel is élvezhető, nem szükséges hozzá mélységi tudás, azonban bizonyos helyzetekben nem árt, ugyanis a befogadó lemaradhat olyan érdekes, belső pillanatokról, amelyek még élvezetesebbé tehetik magát az élményt.

Természetesen egy OTDK dolgozat során nem lehet egy teljes világot megvizsgálni, így én is csak egy kis szegmest emelem ki, mégpedig a Marvel képregények két legnagyobb alakját: Amerika Kapitányt és Vasembert. Azt próbálom majd feltárni, hogy milyen lehetőségei vannak a befogadói nézőpont kialakításának, vagyis hogy az egyes platformokon milyen módon, a befogadó részéről mekkora interakciós szabadságfokkal jelenik meg a fokalizáció, és az hogyan befolyásolja a történetmesélés menetét.

KOVÁCS BLANKA

kovacs.blanka96@gmail.com

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsezzettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Hammer Ferenc
egyetemi docens, ELTE BTK

A magyar médiahelyzet politikai gazdaságtani vizsgálata

Amióta Orbán Viktor miniszterelnök bejelentette, hogy Magyarország illiberális demokráciává válik, a sajtó kiemelt célpontja a kormánynak. Egyre több Fideszhez közeli, befolyásos személy vásárol kiadókat és médiumokat annak érdekében, hogy azok aztán egyfajta elfogult kormányzócsővé váljanak. Ez a jelenség mind Magyarországon, mind Európában nagy figyelmet kap, és sok tanulmány születik róla – azzal azonban kevésbé foglalkoznak, hogy mindez milyen hatással van valójában a társadalom alsóbb rétegeire, akiket ezek a médiumok elsősorban céloznak, és akik gazdasági, kulturális és társadalmi tőke híján jobban ki vannak szolgáltatva mind a média általi befolyásolhatóságnak, mind a fennálló politikai-gazdasági rendszernek. A dolgozatban azonban úgy érvelek, hogy bár nem kétségbevonható a kormány növekvő médiabefolyásának veszélye, fontos látni, hogy a független, objektív hírekhez való hozzáférést nem biztos, hogy kizárólag ez nehezíti a fennálló digitális kapitalizmusban. Az internetet egyre kevesebb vállalat egyre nagyobb befolyással uralja weboldalaikkal és szolgáltatásaikkal, viszont az elmúlt néhány évben kiderült, hogy ennek hátulütője, hogy az adatainkkal való visszaélés (nem kevésszer pont befolyásolás végett) gyakoribb, mint azt a laikus ember gondolná. A kettő veszélyeztető tényezőt egyszerre kell megvizsgálni ahhoz, hogy megértsük a kiegyensúlyozott tájékozódást ellehetetlenítő strukturális elnyomást.

A dolgozatban az elméleti keretet mindehhez a média és a populizmus kapcsolatának vizsgálata, valamint az online média politikai gazdaságtanának, a kommunikatív kapitalizmus-elméletnek és a platformkapitalizmusnak vizsgálata adja. Empírikus kutatásomban életútinterjúk segítségével pedig azt vizsgáltam, milyen dinamikák fedezhetők fel a Bourdieu-i értelemben vett szimbolikus tőkefajták és a tudatos internetes politikai hírfogyasztás között. Az eredményekből kiderül, hogy nem annyira arányosak az összefüggések a kettő között, mint ahogy azt az elméleti keret alapján gondoltam, ugyanakkor mégis vannak vészjósló jelek arra, hogy az internet eredeti, emancipatorikus és mobilizáló szándéka a tájékozódás viszonylatában visszafordíthatlan veszélyben van.

LENGYEL NIKOLETT LILLA
niki19951126@gmail.com
Kommunikáció- és Médiatudomány
MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dunai Tamás
tanársegéd, SZTE BTK*

A Klinikától Doktor Murphyig – A kórházsorozatok megújulásának logikája³

A televíziós szériák – és azon belül is a kórházsorozatok – száma az elmúlt évek során jelentős növekedésnek indult. Ezzel egy időben (s valójában következményeként is) a nézőközönség elvárási szintje és ingerküszöbe a médiatartalmak befogadása terén mind magasabbra emelkedik. A nézői igények kielégítésének és erősen szegmentált figyelmük elérésének érdekében a sorozatok alkotói manapság olyan eszközökkel operálnak, amelyek korábban nem voltak jelen, tehát potenciálisan az újdonság erejével, s figyelemmegtartó funkciójával bírhatnak. Az újszerűség legfőképpen az orvos-karakterek változó jellemében és a társadalmi témák beemelésének növekvő mértékében rejlik. A tanulmány célja feltérképezni azon lehetőségeket, amelyek alkalmasak a sorozatok megújítására, s körvonalazni a szériák általában vett átalakulásának irányvonalát, néhány kórházsorozat orvos-karakter és megjelenő szociális kérdéskör szerinti rendszerezett elemzésével. A dolgozat ezen belül a sorozatok készítőinek azon döntéseit veszi sorra, amelyek az eszközök közötti választást és megjelenített minőségüket illeti.

Az újszerű eszközök megismeréséhez a dolgozat során nyolc olyan, Magyarországon is sugárzott kórházsorozatot veszek alapul, amelyek megfelelően tükrözik a rendszerváltás éveitől napjainkig tartó átalakulás folyamatát. A tanulmány elején a téma kontextualizálásához szükséges fogalmakat ismertetem. Az ezután bemutatott, a kutatás során erőteljesen észlelhető három megújulási módszer egyben az elemzés szempontjait is képezi. Az innovatív sorozatelemek felismeréséhez szükséges a kórházsorozat mint műfaj alapvető jellemzőivel is megismerkednünk, amely a tanulmány harmadik része. Az elemzés fő témaként tárgyalom egyrészt a sorozatokon belül megjelenő orvos-karakterek változását, valamint a társadalmi témák reprezentációját.

A kórházsorozatok egyes példáiban látott sematikus szereplők helyett az innovációra törekvő szériák egyre gyakrabban állítanak olyan karaktereket alapkonceptiójuk középpontjába, akiknek jelleme igencsak árnyalt. Különleges személyiségjegyeik háttértörténetük gyakran olyan jelenségei által alakulnak ki, vagy nyilvánulnak meg, amelyek a valóság társadalmi kommunikációjának is témái. A fikció és a valóságban is létező diskurzusok illetően összemosása a közönség számára olyan médiatartalmakat teremt, amelyek egyszerre szórakoztatóak, s edukációs/tudatformáló erővel is bírnak.

³ A kutatást az EFOP-3.6.1-16-2016-00008 azonosítójú, EU társfinanszírozású projekt támogatta

LENGYEL ZSANETT

lengyelzsanett96@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Fodor Péter

adjunktus, DE BTK

A design szerepe a hazai kortárs gyermekkönyvkiadásban

Dolgozatom a hazai kortárs gyermekkönyvekkel foglalkozik többféle aspektusból. Elsődleges célom az volt, hogy olyan disputát nyissak a gyermekkönyvkiadásról, amely rávilágít ennek a speciális kulturális iparágnak a működési mechanizmusaira, jó gyakorlataira és diszfunkcionális területeire. Fő tézisem, hogy az illusztráció a textuális tartalommal egyenrangú, igyekszem bemutatni a hazai gyermekkönyvkiadás különböző szereplőinek lehetőségeit és álláspontjait ezzel kapcsolatosan.

A téma alaposabb feltárása miatt többféle módszerrel dolgoztam. Először klaszteres elemzéssel megvizsgáltam a Magyar Gyermekirodalmi Intézet TOP50-es listájából kiemelt könyveket. Ennek a fázisnak az eredményeit szem előtt tartva alakítottam ki az iparági empirikus kutatási szegmens irányait. A második fázisban irodalomtörténetekkel kislétszámú fókuszcsoporthoz kutatókat szerveztem. Ezt követően könyvkiadói munkatársakkal és illusztrátorokkal készítettem interjúkat.

Dolgozatom záró fejezeteiben foglalkozom a digitális technológia és hagyományos médiumok kapcsolatával, intermedialitással, a népszerűség és a minőség problematikájával, valamint a hazai gyermekkönyvek jövőbeli kilátásaival az átalakuló környezet és fogyasztói piac függvényében.

A kutatás célja, hogy az olvasó bepillantást nyerjen a hazai gyermekkönyvkiadás világába, hangsúlyozza az illusztrációk és a vizuális nyelv olvasásának fontosságát, és bemutassa az iparág különböző szereplőinek álláspontját.

PANYI KRISZTINA TÍMEA

panyi.krisztina@gmail.com

Marketing

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Dr. Varga Ákos

adjunktus, BCE GTK

Az influencer marketing márkafiataltító lehetőségei a magyarországi YouTube piacon

Jelen tanulmány témája a magyarországi YouTube lehetőségei, és a hozzá kapcsolható márkafiataltítás, illetve a szájreklám szerepe. A szájreklám új szerephez jutott a vloggerek segítségével, ugyanis saját szerkesztésű videóikban sokszor erőteljes véleményeket fogalmaznak meg különböző témákban. Nem kellett sok idő, hogy ennek a jelentőségét a nagyvállalatok is belássák, és megragadják a kínálkozó alkalmat, saját termékeik terjesztésére.

A tanulmány bemutatja a szájreklám és az influencer marketing közötti kapcsolatot, a hozzáköthető márkafiataltítási lehetőségeket, valamint ismerteti a közösségi média adta lehetőségeket szponzorációs és márkázott tartalom terjesztése céljából.

A kutatás részeként magyar tartalomgyártók videói kerültek elemzésre fogyasztói reakciók alapján, valamint kognitív-affektív szempontrendszer szerint. A tanulmány kiértékeli, hogy milyen tartalom lehet sikeres a fogyasztóknál, és mire érdemes egy vállalatnak odafigyelni egy-egy videó megrendelésekor. Bemutatásra kerül továbbá, hogy egy YouTube kampány hogyan járulhat hozzá a márkaérték növeléséhez egy adott korosztály és célcsoport esetén, valamint milyen marketing eszközökkel kiegészítve lehet sikeres bevételi forrás egy YouTube közösségi média kampány.

A dolgozat általam elért fő eredményei között tartom számon, hogy bizonyításra került, hogy a vállalatoknak két potenciális cél miatt érdemes YouTube kampányba kezdeniük: a márka ismertségének növelése miatt, illetve egy termék vagy szolgáltatás vásárlásösztönzése miatt. Továbbá a YouTube videók kognitív és affektív síkon történő elemzésekor kiderült, hogy a saját tartalomba integrált szponzorációk sokkal affektívebb oldalról próbálják a néző figyelmét megragadni, azonban ez kevésbé hatékony, mint a különleges környezetbe helyezett, egyedi tartalmak, a nézői reakciók alapján.

A YouTube kampányok esetében tanulság, hogy alacsony konverziós ráták keletkeznek, azonban a megtérülés még így is pozitív, mivel a kampányok jóval kevesebbe kerülnek, és könnyebben terjeszthetőek, mint egy-egy hagyományos TV spot. Összegzőként elmondható, hogy a YouTube márkaépítő lehetőségeit ügyesen kihasználva, jó bevételi forrás lehet egy influencer kampány a vállalat számára.

RAKK LAURA

rakk.lala@gmail.com

Kommunikáció- és Médiatudomány

BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Bozsonyi Károly
egyetemi docens, KRE BTK*

A zene, mint marketingkommunikációs eszköz, avagy hogyan befolyásolja a média a társadalmat a háttérzenével

A zene, mint marketingkommunikációs eszköz, avagy hogyan befolyásolja a média a társadalmat a háttérzenével

A 21. században a társadalmat leginkább befolyásoló tényező a média, a reklámipar. Ennek egyik eszköze a zene, mint a reklámok mögött szóló halk háttérzaj, ami szintén, majdhogya észrevétlenül hat a nézőre. Dolgozatomban ezt a hatás és magát a zenét is vizsgálom.

A kutatás része volt egy kérdőíves megkérdezés, amiben 3 csoportot vizsgáltam aszerint, hogy a látott videó (mindhárom csoport számára ugyanazon képsorok) mögött milyen háttérzene szólt és az hogyan befolyásolta az alanyok érzelmeit, döntéshozatalát, véleményét.

A kérdőívben több állítással próbáltam megfigyelni, hogy milyen módon reagálnak a nézők, amikre válaszaikat egy 1-től 5-ig terjedő Likert- skálán tudták megjelölni. Továbbá a videós megfigyelésen túl számos szakirodalmat feldolgoztam, amikkel megalapoztam feltevéseimet. A szakirodalmi kutatást két részre osztottam; a zenét, mint hatóerőt, illetve mint reklámpsichológiai eszközt és marketingstratégiát vizsgáltam. Az első részben a szakirodalmak alapján boncolgatom a kép és a hang viszonyát, valamint a zenének az agyi folyamatokra gyakorolt hatását, a második részben pedig, hogy mindezt a reklámipar hogyan, milyen módszerekkel használja ki és hűz hasznát belőle.

A kutatás eredménye kimutatja több ponton is, hogy a háttérzene „milyensége” fontos szerepet játszik egy videó megítélése során. Azokra az állításokra, amik a videó megnézése közbeni és utáni hangulatot, szomorúság érzetet vizsgálták, az a csoport reagált leginkább egyet értéssel, akik a melankólikus zenét hallották a háttérben, míg azok, akik egy ritmusos, gyors zenét hallottak elhatárolódtak, nem érezték ezen érzelmeket. A bevonódás élményt vizsgáló állításokkal leginkább szintén a 2-es csoport tagjai értettek egyet ám azok, akik zene nélkül, tehát az atmoszféra hangokat hallva nézték a képsorokat nem érezték magukat bevonva az eseményekbe.

Mindezen eredmények alapján úgy gondolom, hogy kutatásom épp annyira megalapozza a szakirodalmakat, mint a szakirodalmak a kutatásomat, tehát kölcsönös „egyet értés” van a két módszer között.

SALLÓ KRISZTINA

sallokrisztina@gmail.com

Kommunikációs készségfejlesztés

MA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

*Dr. Vincze Hanna Orsolya
egyetemi docens, RO BBTE*

A humor forrásául szolgáló sztereotípiák a magyar stand-up comedyben

A stand-up comedy a popkultúra fontos részét képezi. A stand-up comedy humoristák mint a kultúra közvetítői képesek formálni a kulturális reprezentációkat, rituális ismétlések által megerősíteni vagy éppen normalizálni a meglévő sztereotípiákat. A hazai stand-up comedy tartalmak YouTube mutatói és televíziós nézettsége alapján egy meglehetősen népszerű műfajról van szó, amelyet széles közönség fogyaszt.

A dolgozat az elmúlt évtized magyar nyelvű stand-up comedy tartalmainak szöveges vizsgálatán keresztül igyekszik azonosítani a különböző kisebbségi csoportokról és nőkről szóló, a humor forrásául szolgáló sztereotípiákat és keresi azok indítékait, illetve feltételezhető társadalmi következményeit, sztereotípiánormalizáló hatását.

TILL ANILLA FATIMA

til9af@gmail.com

Kommunikáció- és Médiatudomány

MA, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Komár Zita

tanársegéd, BCE TK

A Sajtó Igazság - Hogyan Befolyásolja a Média a Tejről Alkotott Képünket?

A fogyasztói társadalomban a médiában megjelenő vizuális és audiovizuális tartalma folyamatosan alakítja a termékekről alkotott képünket. Hogyan formálja ma a véleményünket egy olyan mindennapi termékről a média, mint a tehéntej?

A dolgozat első részében kvalitatív tartalomelemzés során ismertetem a tejtermékek fogyasztása mellett és ellen szóló vizuális retorikai elemeket, mely tartalomelemzést tejfogyasztást támogató és tejfogyasztást ellenző kampányok képein végeztem el. A kapott eredményeket összevetem egy két csoportból álló fókuszcsoporthoz tartozó kutatás eredményeivel, mely kutatás során ezen vizuális elemek és további vizuális tartalmak fogyasztókra gyakorolt hatásait vizsgálom meg.

A kutatás során kapott eredmények arra világítanak rá, milyen elemekkel, kommunikációs gyakorlatokkal alakítja a média véleményünket azzal kapcsolatban, hogy hogyan gondolunk a tejről és a tejtermékekre. A dolgozat eredményei szerint a fogyasztók véleményét többek között befolyásolják a képeken és mozgóképeken használt színek, személyek megjelenése, a tehén megjelenése, és a további témák, például állat- és környezetvédelem, erő, egészség megjelenése.

A kommunikációs elemek és gyakorlatok alkalmazását és azok hatásait a fent említett három kutatási módszerrel vizsgáltam. Az eredmények által megismert elemek alkalmazásával tudatosan felépíthetők tejfogyasztás mellett érvelő, és tejfogyasztás fogyasztásának mellőzésére felszólító képes, mozgóképes tartalmak, például plakátok, televíziós vagy internetes reklámok, videós tartalmak.

TISZA ELEONÓRA

tisza.eleonora@gmail.com

anglisztika, kommunikáció- és

médiatudomány

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Keszeg Anna

adjunktus, DE BTK

Könyvek az Instagramon - Egy magyar bookstagram profil elemzése

Kutatásom elsősorban a magyar bookstagram közösség vizsgálatára, továbbá a saját bookstagram profilom adatainak elemzésére koncentrálódik. Célom, hogy az oldalamon szerzett számszerű adatokat kivetítve a társadalom egészére egy átfogó képet kaphassunk arról, hogy az Instagram és a web milyen hatással van az olvasási szokásokra. Az Instagram felhasználói közössége számos olyan alzsánert alkotott a felületen, amely akár önálló szubkultúráként is értelmezhetőek. A divat, gasztró, lifestyle, sport, képzőművészeti témájú Instagrammok egyaránt nagyon sikeresek a platformon ahogy a könyves Instagramok az úgynevezett bookstagramok is. Dolgozatomban fontosnak tartottam ezen jelenség kontextusba helyezését, majd két jól elkülöníthető csoport (1) az esztétikai és a (2) kreatív bookstagramer elkülönítését. A részvételi akciókutatás, mely szerves része dolgozatomnak, a hashtag kutatás és az Instagram esztétika alapján a saját tartalmaimat kategorizálom, annak érdekében, hogy láthassam milyen stratégiák, taktikák alkalmazása működik jól a platformon.

A közösségépítő tevékenységemet és a célcsoport összetételét az Instagram üzleti profilja által biztosított számszerű adatok segítségével elemeztem. A célcsoport összetételét megvizsgálva (női, férfi és korosztályos eloszlás alapján) próbáltam a társadalom egészére következtetéseket levonni, továbbá a kapott adataimat korábbi hasonló kutatásokkal összevetni. A fotót, mint az Instagram profilok legfontosabb eleme, számos szempontból vizsgáltam legfőképp a Bookstagram profilok fotózási szokásai kérdőívemre hagyatkozva, melyet a magyar közösség tagjai töltöttek ki. Fotótörténeti szempontból, Instagram esztétikát elemző kutatásokra támaszkodva, közelítettem meg a felületen megosztott képeket két csoportra osztva őket, azáltal, hogy elsősorban a könyvet vagy magát a cselekvés aktusát reprezentálják.

A továbbiakban lehetségesnek tartom, hogy vizsgálatokat végezzenek a Z generáció olvasási szokásai és a közösségi média kapcsolatáról, akár nem hagyományos közösségi média oldalak tekintetében is, mint a korábban említett moly.hu vagy goodreads.com.

VARGA BENCE

0714bence@gmail.com

Kommunikáció- és Médiatudomány

MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Korpics Márta

egyetemi docens, KRE BTK

A szirének hallgatása: Kommunikációs zavarok és inkongruens narratíva Franz Kafka elbeszéléseiben

Tanulmányomban a következő tényekből indultam ki: a világirodalom összes szerzője közül – Shakespeare-t követően – a legtöbb tanulmány Franz Kafkáról született. Ennek legfőbb oka, hogy a szerző által ábrázolt irodalmi valóság szokatlanul magas mértékben hív elő különböző jellegű megértési válaszokat. Ehhez egy sajátos, ellentmondásos történetvezetést használ, amely az egységes logikai kapcsolatokat elveti – gyakran parabolisztikus műveiben van igény az igazságról való állításra, sugalmazza egy elvont igazság létét, ám az elbeszélő mód ellenére a tartalmi dimenzió éppen azt vetíti az olvasók elé, hogy ennek az igazságnak a felfejtése lehetetlen. Ehhez Kafka gyakran a fizikai világ törvényeit is elferdíti. Hipotézisem szerint ez az elbeszélői mód elválaszthatatlan a mű által sugallt jelentéstől, vagyis Kafka a világ megismerhetetlenségét azáltal fejezi ki, hogy művei egy látszólagos értelemtartományban zajlanak, valódi, megismerhető értelem nélkül.

Ez alapján a következő kérdést tettem fel: ha Kafka műveinek törvényei ellehetetlenítik a kommunikációt – hiszen az olvasás és a befogadás kommunikatív folyamat végső soron –, akkor elképzelhető-e, hogy a művekben megjelenített személyközi kommunikációs aktusokban szintén eltorzul a kommunikáció minősége? Ennek vizsgálatára különböző kommunikációelméleti megközelítéseket (többek között: a matematikai modell, Searl nyelvelmélete, Grice maximái, interaktív modell, Luhmann rendszerelmélete, Watzlawick axiómái, Schulz von Thun pszichológiai szempontjai) alkalmazva a karkai szövegek történeteit a kommunikáció zavart működése szerint elemeztem. Több bemutatott példán keresztül megkísértem igazolni, hogy ezeknek a szituációknak fontos, a történetek végkifejletét, ezáltal pedig a művek jelentéstartalmát is befolyásoló szerepe van. Számtalan esetben a karkai hősök a kommunikáció ellehetetlenedése miatt buknak el, elég csak Az átváltozás Gregorjára gondolnunk.

Kutatásom tehát arra tesz kísérletet, hogy igazolja: a Franz Kafkához hagyományosan hozzárendelt kutatói szempontok (pszichoanalízis, filozófia, vallás, jog) közé érdemes volna beemelni a kommunikáció jelenségét is, minthogy az zavarba ejtő módon sokszor jelenik meg és befolyásolja az elbeszéléseket.

VARGA TIBOR SZABOLCS

tiborszvarga@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dunai Tamás

tanársegéd, SZTE BTK

A magyarországi e-sport piac helyzete

A versenyszerű videojátékozás, ismertebb nevén az e-sport, egyre népszerűbb lesz világszerte, ennek megfelelően üzleti jelentősége is évről évre növekedik. A korábban milliók hobbiját jelentő szórakozás mára komoly verseny lett, melynek népszerűsége korrelál az új média térnyerésével. Az e-sportban rejlő lehetőségek Magyarországon is felismerték az elmúlt években, és a médiától a játékosokat foglalkoztató egyesületeken át az e-sportbárokig számtalan vállalkozás jelent meg a piacon. 2018 mérföldkő volt a magyar e-sport számára, mert először szerveztek Budapesten nemzetközi versenyt – a V4 Future Sports Festivalt –, majd megalakult a Magyar E-sport Szövetség, akik létrehozták a Magyar Nemzeti E-sport Bajnokságot 15 millió forintos nyereménnyel, céljuk pedig egy éven át tartó nemzeti ligarendszer kiépítése. Ennek következtében nagy lépésekkel zajlik az e-sport intézményesülése is: kialakultak a versenyrendszerei, a szabályozószervei, valamint elindult a céltudatos oktatása is. Ezzel együtt kialakult egy ökoszisztéma, melynek középpontjában az egyesületek és a versenyek állnak. Kutatásom során megállapítottam, hogy az e-sport piac egyes elemei szoros együttműködésben kell álljanak egymással. A versenyek és az egyesületek egymás nélkül nem létezhetnek, de ha sikeres üzletté akarnak válni, akkor szükség van a híroldalakra és a közvetítésekre, amik értékesíthetővé teszik őket a hirdetőik számára. Az újonnan megjelenő utánpótlás-nevelés pedig szavatolja, hogy a következő generációs e-sportolók már ne csak benne legyenek, de értsék is ezt az ökoszisztémát, valamint éljenek a lehetőségeivel.

A tanulmány főbb kérdései, hogy mit is takar a gyakorlatban az e-sport intézményesülési folyamata, kik a szereplői a magyarországi piacnak, mivel foglalkoznak, milyen kapcsolat áll köztük, valamint hogyan jutott el a mostani helyzetig az e-sport itthon. Ezek megválaszolásához médiagazdaságtani megközelítést alkalmaztam, melyet kibővítettem a magyarországi e-sport szakértőivel készített interjúkból szerzett történeti és gazdasági meglátásokkal, valamint az e-sportban személyesen szerzett tapasztalataimmal. Továbbá elkészítettem egy közel száz – a hazai e-sportban tevékenykedő – vállalkozást összegyűjtő listát, mely segíti a tájékozódást ezen az egyelőre alig feltérképezett területen.

7. Kulturális- és szociálintropológia Tagozat

1.	Bodáné Gajdács Rebeka	A pályaaorientáció szerepe a társadalmi beilleszkedésben az állami gondoskodásban nevelkedő gyermekek és fiatalok körében
2.	Botos Dóra	Arab nők a társadalom szeme előtt
3.	Deák Kamilla-Lilla	Erdélyi magyar egyetemisták színházlátogatási szokásai
4.	Fehér Viktor	A szabadkai "mini Jugoszlávia" mint lokalitás. Kontextusok, diskurzusok, emberi kapcsolatok
5.	Fülöp Tiffany	Japánra utaló többletjelentésekkel ellátott tárgyak egy magyar szubkultúrában
6.	Kolozs Kinga	Változó oktatási színterek: egy duális képzés résztvevéses megfigyelésen alapuló vizsgálata
7.	Lengyel Emese	A bécsi–magyar és magyar operettek tánc és dalblokkjai. Filmadaptációk esetpéldája
8.	Palásthy István	Akinek nincs kutyája, maga ugat este – az állatok társadalmi helyzetének kulturális antropológiai vizsgálata
9.	Sarnyai Benedek Máté	„Antropológia hadművelet???” – Hallgatói attitűdök vizsgálata a társadalomtudományos végzettségű szakemberek és a haderő missziós hadműveletek során történő együttműködésével kapcsolatban
10.	Soós Alexandra Judit	Munkahelyi egészségfejlesztés Magyarországon és annak hatásai a munkavállalók mindennapjaira
11.	Tóth Annamária	Toborzási csatornák a digitális korban

BODÁNÉ GAJDÁCS REBEKA

bodane.rebeka@hotmail.com

Emberi erőforrás tanácsadó

MA, 3. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kenderfi Miklós

egyetemi docens, SZIE GTK

A pályaorientáció szerepe a társadalmi beilleszkedésben az állami gondoskodásban nevelkedő gyermekek és fiatalok körében

Pályamunkám célja, hogy megvizsgálja a pályaorientáció szerepét a gyermekvédelmi szakellátásban felnőtt fiatalok életében. Az első feltételezésem, hogy az állami gondoskodásban nevelkedők életében fontosabb szerepet játszik a pályaorientáció a sikeres társadalmi beilleszkedésben, mint a saját családjukban nevelkedő társaiknak. Következő hipotézisem, hogy a megfelelő munka megtalálása a legmeghatározóbb abból a szempontból, hogy a célcsoport leküzdje a hátrányos helyzetét. Végül a harmadik feltételezésem az, hogy a gyermekvédelmi szakellátásban élők pályaelettsége alacsonyabb, mint hasonló korú, de saját családjukban élő társaik esetében.

A saját kutatásom kétféle módszere épül. 12 és 20 év közötti fiatalokat kérdeztem meg kérdőíves vizsgálattal és interjút készítettem szakellátásban felnőtt fiatalokkal és gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel. A kutatás első lépéseként összeállítottam a kérdéseket, ezeket egyeztettem a témavezetőmmel, ezután pedig különböző fórumokon kerestem fel a kutatás alanyait. Az eredmények igazolták, hogy valóban nagyobb szerepe van a pályaorientációnak a szakellátásban élő fiatalok életére nézve és a hátrányos helyzet leküzdésében is kiemelkedő szerepe van a hivatás megtalálásának. Azonban utóbbinál az is kiderült, hogy nem elég csak a megfelelő pályát megtalálni az állami gondoskodásban felnőtt fiataloknak, hanem legalább egy támogató kapcsolatra is szükségük van ahhoz, hogy valóban helyt tudjanak állni az életben. A harmadik feltevés, miszerint a szakellátásban élők pályaelettsége alacsonyabb, mint a saját családjukban nevelkedő gyerekeknek, teljesen beigazolódott.

Az eredményeim alapján megfogalmaztam a javaslataimat, amelyek három fő gondolat köré épülnek. Egyrészt, hogy legyen igény a szakellátásban élők pályaorientációjára. Másrészt, hogy ismerje fel mind a gyermek, mind a szakember, mind a társadalom ennek a jelentőségét. És végül kezdődjön el a gyakorlati megvalósítása a pályaelettségre épülő, célcsoportspecifikus, folyamatosan pályaorientációs foglalkozásoknak a szakellátásban élők körében.

Összegzőként, saját magam eredményének tekintem a témám szempontjából fontos szakirodalmi áttekintést, a kutatási kérdések összeállítását, a témavezetővel való egyeztetés után a kutatás terjesztését, alanyok felkeresését. A kutatás során kapott adatok feldolgozását, az eredmények kiszámítását, az eredményekhez fűződő ábrák elkészítését, és a kutatás eredményeit és a javaslataimat is szintén saját eredménynek tekintem.

BOTOS DÓRA

dorabotos@gmail.com

Kisebbségpolitika

MA, 2. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Laki Ildikó

főiskolai docens, SZTE ETSZK

Arab nők a társadalom szeme előtt

A jelen munka a 21. századi muszlim nőkről, élethelyzetükről, társadalmi megbecsültségéről szól. Az Európában élő arab nők még mindig számos problémával néznek szembe, melyek kihatnak egyéni és közösségi életükre egyaránt. A munka elkészítésében egyfelől elméleti, másfelől már meglévő kutatási és vizsgálati anyagokat vettem alapul, ezáltal kirajzolódhatott egy olyan társadalmi kép, amellyel talán magyarázatot tudok adni a téma fontosságára.

Dolgozatomban két kutatási kérdésre keresem a választ:

Az egyik, hogy erős előítéletekkel rendelkező és iszlamofóbiában szenvedő ország lakói képesek-e az iszlám normákat és elveket befogadni? Feltételezem, hogy az iszlám normák és értékek egy iszlamofóbiában szenvedő ország esetében nem, vagy kevésbé tudnak beépülni. Az erre állított hipotézisem szerint az iszlám normák nem tudnak úgy beilleszkedni, hogy az adott ország képes legyen befogadni azokat. Ez a felvetés beigazolódott. Egy erős előítéletekkel rendelkező és iszlamofóbiában szenvedő ország nem képes befogadni az arab normákat és elveket. Véleményem szerint, az arab nők sem tesznek azért, hogy a normák és elvek be tudjanak illeszkedni egy adott európai országban. Ha mégis képes lenne a beilleszkedésre, akkor a befogadó ország állampolgárai elutasítóan viselkednek az arab nőkkel szemben.

További kutatási kérdésem az, hogy az arab nők munkavilágába való beilleszkedése milyen mértékben sérül, és a 21. században milyen modellek működnek a nők munkavállalását illetően. Feltételezem, hogy a 21. században az arab nők munkavállalása Európában csak bizonyos területekre korlátozódik, (oktatás, szociális terület, stb.), annak ellenére, hogy igényeik más területeken is megjelennek (orvostudomány, műszaki terület, politikai élet, stb.). Erre a kutatási kérdésre vonatkozóan a kutatásomból kiderül, hogy a 21. században Európában az arab nőknek a munkába állás nem könnyű. Kutatásom során arra jutottam, hogy nem lehet felállítani egy egyértelmű modellt az arab nők munkavállalását illetően. Azok az arab nők, akik az elmúlt 8-10 évben érkeztek Európába nem szeretnék munkába állni, hisz számukra fontosabb a család és gyerekek nevelése. Hipotézisem, miszerint az arab nők munkavállalása Európában csak bizonyos területekre (oktatás, szociális terület stb.) korlátozódik, annak ellenére, hogy más területeken (orvostudomány, műszaki terület stb.) is szívesen vállalnának munkát, részben beigazolódott. Az a kis százalék, aki el szeretne helyezkedni, a szociális területeken próbálkozik.

DEÁK KAMILLA-LILLA

tuzson.kamilla.lilla@gmail.com

Kommunikáció és közkapcsolatok

BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem

Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:

Dr. Vajda András

adjunktus, Sapientia EMTE

Erdélyi magyar egyetemisták színházlátogatási szokásai

A XXI. század számtalan szórakozási lehetőséget kínál az egyetemisták számára. Egyikeként említhetjük a kulturális szórakozás kikapcsolódást és tanulást egyidőben biztosító formáját: a színházba járást. Ám a modern, digitális technológia világában, mennyire játszik fontos szerepet a színház napjaink egyetemistái számára? Mit jelent számukra a kultúra, és mennyire fontos szerepet játszik az életükben, illetve szabadidejükben?

Jelen dolgozatomban ezen témakört járom körül, és az erdélyi magyar ajkú egyetemisták színházlátogatási szokásait és a színházhoz való viszonyulásukat vizsgálom különböző tényezők függvényében. Kutatási eredményeimre alapozva egy átfogó képet mutatok be a színházlátogatási szokásokról a szórakozási lehetőségek temérdekének függvényében; valamint rávilágítok a családi háttér, illetve az anyagi helyzet szerepére a színházlátogatási szokások kialakulásában. Továbbá, a színházak perspektívájából megközelítve, kiemelem a diákok számára nyújtott lehetőségeket, valamint az színházak által kihasznált online terek minőségét. Végül, a kutatásom során feltárt negatív vonások orvoslására javaslatok feltárásával állok elő.

FEHÉR VIKTOR

fehvik@gmail.com

Néprajz-Kulturális Antropológia

MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Balatonyi Judit
tanársegéd, PTE BTK*

**A szabadkai "mini Jugoszlávia" mint lokalitás. Kontextusok, diskurzusok,
emberi kapcsolatok**

Dolgozatomban a szabadkai Mini Jugoszlávia emlékpark elemző bemutatására vállalkozom 2018 januárja és júliusa között végzett rövidebb néprajzi, kulturális antropológiai terepmunkáim, illetve az emlékparkról írt sajtóanyag, és az egyéb nyilvános orgánumok feltárása alapján.

Gyűjtőmunkám tetemes része szerb és bunyevác nyelvi környezetben zajlott. Elsősorban emlékpark ünnepnapi alkalmai érdekeltek, és azt vizsgáltam, hogy az egyéni döntések és az ezeket árnyaló társadalmi-politikai kontextusok mentén hogyan alakult a Mini Jugoszlávia emlékpark társadalmi karrierje az elmúlt tizenöt év során (2003–2018). A kutatás során részt vettem a park fenntartását szorgalmazó munkavégzéseken, a május 2-i munka ünnepi, és a május 25-i ifjúság napi rendezvényen is, továbbá kiegészítő interjút is rögzítettem a park fenntartójával, Blaško Gabrićtyal, rokonaival, és számos segítőjével. Valamint tartalmi elemzést végeztem az általam adatbázisba rendezett 128 sajtópublikációról, amelyek a Mini Jugoszláviáról és annak rendezvényeiről írt, lokális és országos lapokban megjelent tudósításokat foglalják magukba.

FÜLÖP TIFFANY
tiffany.fulop@gmail.com
Kulturális antropológia
MA, 1. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Lajos Veronika
adjunktus, ME BTK

Japánra utaló többletjelentésekkel ellátott tárgyak egy magyar szubkultúrában

Dolgozatomban a Magyarországon élő, Japán kultúrát kedvelő csoport kerül a középpontba. Feltételezésem alapja, hogy a közösség a globalizáció és a média függvényében jöhetett létre és hitelességét a fogyasztói kultúrán keresztül igyekszik létrehozni, megerősíteni olyan módon, hogy az anyagi világ jelentéseit és kontextusait rekonstruálja újra. Ehhez egyrészt a szubkultúrák és a kulturális globalizáció témakörét tekintem át elméleti oldalról, hogy ezzel keretet adjak a továbbiakban a fogyasztói kultúrának és a tárgyi választéknak. Mindezek függvényében vizsgálataim elsősorban a csoport által vásárolt termékekre és azok értelmezéseire, illetve legitimáló hatásaikra irányulnak.

A közösség egyik nagyobb találkozási pontján való antropológiai terepmunka során megfigyeléssel, ezen felül pedig online kutatással mértem fel a tárgyi kínálatot. Erre azért volt szükség, mert ma a fogyasztás – ez ennél a szubkultúránál specifikusan igaz – egy jelentős része az interneten zajlik, és maga a közösség is nagymértékben él és szerveződik online keretek között. Ezen felül az eseményen a csoport tagjaival és eladókkal készített interjúk segítségével igyekeztem átlátni azt, hogy vajon tényleg kialakult tárgyi kategóriákkal és az azokba olvasott jelentésekkel próbálják-e meg a közösség tagjai legitimálni hovatartozásukat és melyek ezek.

Végezetül pedig megnézem ennek a mikéntjét. Nevezetesen azt, hogy hogyan képesek a tárgyak olyan jelentésváltozásokra, amik alkalmassá tehetik őket ilyen jellegű megerősítésre. Mindezt annak függvényében, hogy a tárgyak kiindulási pontja Japán - egy merőben a magyartól különböző kultúra – ahonnan bizonyos vonalakon, bizonyos jelentésekkel átítatva el kell jutniuk a közösség tagjaihoz és ott még egy lokális értelmezésen is át kell esniük. Ennek során pedig életútjuk több különböző appadurai-i értelemben vett csereszférán is átvezet, amíg eljutnak a közösség egyik tagjának életébe.

KOLOZS KINGA

kolozskinga@gmail.com

Kulturális antropológia

BA, 6. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Simon Zoltán

adjunktus, ME BTK

Változó oktatási szinterek: egy duális képzés résztvevéses megfigyelésen alapuló vizsgálata

A közelmúltban az iskolák szerkezeti átalakuláson estek át. Sokkal jobban függnek a fenntartótól, a közvetlen társadalmi környezettől, szülők elvárásaitól, a szociális és demográfiai helyzettől. Ugyanakkor az iskolák diverzifikálódása aszerint (is) történik, hogy mennyire jellemzi az innovációra való törekvés őket. Kérdés, hogy szervezeti értelemben felismerik-e, hogy a minőségi iskola kialakításának legkritikusabb része az innováció.

A vizsgált iskola rálépett a megújulás útjára, duális képzést tart fent több éve. Az iskola szerkezeti átalakulása, a duális képzés szakközépiskolai rendszerbe történő beágyazása, újradefiniálja a tanár-diák, diák-tanár kapcsolatokat.

A kutatásban érintett miskolci gépipari szakgimnáziumban és szakközépiskolában már korábban végeztem résztvevéses megfigyelésen alapuló kutatást, amelynek középpontjában a Z generáció állt. TDK dolgozatomban, kutatásom egy olyan osztályra szűkítettem, amely duális képzés keretében működik, az iskola partnerintézménye a miskolci Robert Bosch Energy and Body Systems Kft. A kutatás módszertani értelemben résztvevéses megfigyelésen alapuló vizsgálat, ugyanakkor ciklikus, gyakorlatorientált, és folyamatosan reflektál a kutatás során kapott eredményekre. Résztvevéses megfigyelésem során nem csak osztálytermi kutatást végeztem (diák – tanár, tanár-diák kapcsolati hálóban), hanem figyelembe vettem a szülők reflexióit, nyilatkozatait (interjú, kérdőív, illetve osztályfőnöki kísérettel családlátogatások formájában), hogy megfoghatóvá váljon a duális képzés társadalmi hatása.

Hipotézisként tételezem fel, hogy a duális képzésű osztályokban a hátrányos helyzetű gyerekek szociális háttérminimumát meghatározott stratégiák mentén kezeli a partnerintézmény (ösztöndíjprogram. a három éves szakközépiskolai képzésre ráépülő felnőttoktatás az érettségi megszerzése érdekében). A kutatás további hipotézise, hogy a partnerintézmény elvárásai és a diákok szociokulturális háttérének elvárásai élesen különböznek.

A kutatás célja közelebbről megvizsgálni a két szervezeti kultúra együttthatását a diákok, az iskolák szerkezeti átalakulásán keresztül mennyire sikeres ez az újfajta kooperáció. Ennek alapján a dolgozat segítséget nyújthat az iskolák duális képzéseinek sikeresebbé tételéhez.

LENGYEL EMESE

lengyelemese1@gmail.com

kommunikáció- és médiatudomány

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kavecsánszki Máté

adjunktus, DE BTK

A bécsi–magyar és magyar operettek tánc és dalblokkjai. Filmadaptációk esetpéldája

Dolgozatomban 20. századi bécsi–magyar, valamint magyar operettek tánc- és dalblokkjainak, azaz tánckészletének feltérképezésére teszek kísérletet. Az operett-tánc vizsgálatát az első – eredeti – operettanyag szerkezetével és a filmes adaptációk struktúrájával és a táncos jelenetek változása mögött fellelhető funkcióváltás és/vagy funkcióvesztés elemzésével szükséges elkezdni, hiszen a 19–20. század egyik legnépszerűbb zenés színházi műfaja és a tánc kapcsolatának módszeres kutatása hazai és nemzetközi viszonylatban is még igen kezdetleges. A hiátus betöltésére vállalkozom, így írásom első szakasza tartalmaz egy történeti felvezetőt, ahol a téma komplexitását igyekszem érzékeltetni. A második részben tizennyolc különböző operettanyag mintegy huszonhét filmes adaptációját elemzem a táncantropológia és a vizuális antropológia módszertanával.

Az esetpéldákkal és a rögzített kivonatokkal célom, hogy kijelöljem az operett és a tánc értelmezésének lehetőségeit. Arra keresem a választ, hogy a tánc e műfaj és filmadaptációi esetében alkalmas-e a politikai akaratképzés egyik eszközeként működni. Elemzéseim után négy nagyobb kategóriát – a keringő, a csárdás, a kánkán és a foxtrott, tangó és polka – jelölök ki és e tánc típusok funkcióját – például népi vagy nemzeti reprezentációs tánc, francia sablon átvételét feltételező divattánc, a nőközpontú dramaturgiát fokozó tánc – igyekszem bemutatni.

Várhatóan körvonalazódik, hogy a fókuszban lévő operettspecifikum, azaz a tánc nem csupán esztétikai szerepet tölt be, éppen ezért ez az interdiszciplináris megközelítés és összehasonlítási mód későbbi operett-tánc kutatások és akár koreográfiai elemzések kiindulópontjaként is szolgálhat.

PALÁSTHY ISTVÁN

istvanpalasthy@yahoo.com

Kulturális antropológia

BA, 6. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Lajos Veronika

adjunktus, ME BTK

Akinek nincs kutyája, maga ugat este – az állatok társadalmi helyzetének kulturális antropológiai vizsgálata

Bizonyára mindannyiunk látott már olyan embereket, akik a téli reggeleken hosszasan álldogálnak a fagyban, miközben meleg ruhába öltöztetett házi kedvencük felett örködnek. Mindennapi szertartás ez, amelynek középpontjában a család egyik tagjaként kezelt állatok állnak. Kutatásom témája az állatok emberek életében betöltött szerepe a 21. század elején, különös tekintettel az ember-kutya viszony vizsgálatára. Napjainkban egyre többen választanak maguk mellé állatokat annak érdekében, hogy azok a ház őrzése vagy egyéb munkafolyamatok mellett a társ és gondozott szerepét is betöltsék. Az állatok kettős szerepéből fakadó értelmezések számos konfliktus forrását jelentik. Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy a mai magyar társadalomban milyen módon változik meg az állatok szerepe és a hozzájuk társított jelentéstartalom.

Ahhoz, hogy minél mélyebb összefüggésekben meg tudjuk érteni az állatok szerepének változását (elsősorban az állatok felértékelődését, humanizálását és a hozzájuk társított funkciók körének átalakulását) érdemes a kulturális antropológiában elfogadott több színterű etnográfia (multi-sited ethnography) szemléletét alkalmazni. Ez a megközelítés igyekszik nyomon követni a témát annak mikro- és makroszintű megjelenési formáiban és lehetővé teszi a választott témához kapcsolódó „terek”, színterek sokoldalúságának megvilágítását. A „terek” jelen esetben a mai magyar társadalom különböző szegmenseit foglalják magukba: pl. a szegregáció, a városi élet, az állatvédelem, a veganizmus és a jogi környezet. A kutatásomban alkalmazott kvalitatív módszerek a következők: félig strukturált interjúk, helyszíni és online megfigyelések.

A multi-sited megközelítés segítségével több olyan színterről gyűjthető adat, ahol az állatok eltérő funkcióval bírnak és így egyszerre mutatkozik meg az állatok és emberek viszonyának nagyon különböző értelmezése a késő modern magyar társadalomban. Az értelmezések közötti különbségek pedig olyan konfliktusokhoz vezetnek, amelyben pl. az állatvédő Szurkolók az állatkinzás ellen nevű csoport nézeteltérésbe kerül az állatvédelmet szintén támogató veganizmussal.

A kutatás eredményei mélyebb betekintést nyújtanak abba, hogy hogyan változott meg az állatok szerepe a mai magyar társadalomban, és melyek azok a tényezők, amelyek előidéztek ezt. Továbbá arról is képet kapunk, hogy mi az állatvédelemmel foglalkozó különböző színterek közötti nézeteltérések és konfliktusok oka.

SARNYAI BENEDEK MÁTÉ

sbenedek05@gmail.com

szociológia

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Sztankai Krisztián
tanársegéd, NKE HHK*

„Antropológia hadművelet???” – Hallgatói attitűdök vizsgálata a társadalomtudományos végzettségű szakemberek és a haderő missziós hadműveletek során történő együttműködésével kapcsolatban

A XXI. századi alacsony intenzitású, aszimmetrikus fegyveres konfliktusokban jelentősen megnőtt a civil környezet kezelésének jelentősége. Hogy ez megfelelő szakértelemmel történjen, a Magyar Honvédség törekszik a társadalomtudományi ismeretek hatékony integrálására a missziós műveletek során. A Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (NKE HHK) ezért felvette a kapcsolatot az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Karral (ELTE TÁTK) is. Eleddig két olyan konferenciát rendeztek, amely során bemutatták, hogy a társadalomtudósok hogyan segíthetik e téren a haderő munkáját.

Meglátásom szerint e diskurzus kezdetén válik fontossá a két intézmény szakmai utánpótlásának vizsgálata: hogyan viszonyulnak a hallgatók az ilyen jellegű együttműködésekhez? Mivel a későbbiekben köztük valószínűleg meg a kooperáció, érdemes feltárni esetlegesen milyen akadályokat érezhetnek vele kapcsolatban.

E feltárás céljából vettem fel fókuszcsoportos interjúkat a két intézmény két-két szakán tanuló hallgatókkal. Az attitűdöket két dimenzió mentén vizsgáltam, ezek: a társadalomtudományi tudás katonai alkalmazásához való viszonyulás és a másik közegehez való viszonyulás. Előzetes hipotézisem a következő volt: e két viszonyulás között a csoportokban valamilyen módon együtt járást fogok tapasztalni.

Az NKE HHK-ról jövő csoportoknál azt tapasztaltam, hogy a társadalomtudományi tudás katonai alkalmazhatósága tűnt meghatározó tényezőnek, amelyet a kulturális ismeretek egyéni elsajátításán túl nehezen tudtak elképzelni. A társadalomtudományi szakos csoportoknál az általánosságban vett „haderővel” több területen el tudták volna gondolni a kooperációt, amelyet többen pozitívan is értékelték. Viszont mindez inkább ötletként jelent meg, a hadsereg jelenlegi szervezeteivel nem szívesen dolgoznának.

Úgy vélem, a jelen kutatás dolgozatomban ismertetésre kerülő eredményeit későbbi, átfogóbb, nagyobb mintás vizsgálatokhoz is fel lehet használni akár hipotézisalkotáshoz, akár a lényegesebb kérdéskörök azonosításához.

SOÓS ALEXANDRA JUDIT

sandysoos@gmail.com

Vezetés és szervezés

MSc, 5. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi

Kar

Témavezető:

Dr. Szabó Katalin

adjunktus, SZIE GTK

MUNKAHELYI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS MAGYARORSZÁGON ÉS ANNAK HATÁSAI A MUNKAVÁLLALÓK MINDENNAPJAIRA

Dolgozatom témája a munkahelyi egészségfejlesztés Magyarországon és annak jótékony hatásai a munkavállalókra a mindennapokban. Témaválasztásomat tanulmányaim és személyes érdeklődési köröm befolyásolták.

Pályamunkámban a szakirodalmi áttekintés és a fogalmak tisztázása után következik, a saját kutatási rész. Célom, hogy bemutassam, hogy a munkahelyi egészségfejlesztés szerves részeként a sport pozitív módon hat ki a hétköznapijainkra, s amennyiben ez be tud épülni a munka rendszerébe és szemléletébe, akkor nem csak az emberek életminőségében tapasztalható fejlődés, hanem munkahelyi aktivitásukban és teljesítményükben is növekedés érhető el. Kutatási kérdéseim arra irányulnak, hogy mit tapasztalnak a magyar munkavállalók, a hazai szervezetek mennyire elkötelezettek a téma iránt, és ez hogyan hat ki életükre.

Hipotéziseimet az olvasottakra és az életemben megtapasztalt eseményekre alapoztam. Három hipotézist állítottam fel, melyeket kérdőíves kutatás segítségével szándékoztam igazolni. Dolgozatomban összefoglaltam hipotéziseim értékelését, legfontosabb megállapításaimat és javaslataimat. Elemzéseimet döntően az SPSS szoftver segítségével végeztem, illetve az Excel programot használtam ábráim elkészítéséhez. A vizsgálat során végeztem Lineáris statisztikai elemzést, Kendall féle egyetértés vizsgálatot, KHI-négyzet próbát és keresztábra-elemzést.

Megállapítható a kapott eredmények alapján, hogy Magyarországon még kezdetleges a munkahelyi egészségfejlesztés jelenléte a szervezeteknél, azonban pozitívum, hogy találkozhattunk jó pár biztató kezdeménnyel is. Saját eredményeim közül a legszámottevőbb, hogy a munka és a sport összekapcsolása által, a dolgozóknak kiegyensúlyozottabb az életük. A kitöltők sportolási szokásai nem mondhatóak átlagosnak, inkább átlagon alulinak.

Következtetésképpen elmondható, hogy a munkahelyi egészségfejlesztés mind a munkavállaló mind a munkáltató érdeke, amely közös értéket képezhet. Ez az érték hozzájárulhat ahhoz is, hogy mindenki könnyebben érhesse el céljait. Fontosnak tartom a munkahelyi egészségfejlesztés szerepét, ezért úgy gondolom, hogy nagyobb hangsúlyt kellene kapnia ennek a témának.

TÓTH ANNAMÁRIA

toth.ann22@gmail.com

Vezetés és szervezés

MSc, 5. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kollár Csaba

adjunktus, SZIE, GTK

TOBORZÁSI CSATORNÁK A DIGITÁLIS KORBAN

TDK dolgozatomban témájaként a korábban megszerzett szakmai tapasztalataim miatt a toborzási csatornák vizsgálatát és ennek összefüggését a digitális korról választottam. Az elmúlt több, mint két és fél évben lehetőségem volt egy multinacionális cég toborzási csapatában először gyakornokként, majd egy tanácsadó cégen keresztül toborzási partnerként dolgozni, így a dolgozat során, az ezeken a helyeken szerzett ismereteimet is felhasználom. Úgy gondolom, hogy az emberi erőforrás menedzsment e területe soha nem lesz unalmas, hiszen napról napra változik – ezt is alátámasztani hivatott, a digitális korról való párhuzamba vonása a dolgozatban.

A dolgozatban megvizsgálom a korábban alkalmazott toborzási csatornákat, majd a digitális kor vívmányaként a közösségi média kínálja lehetőségeket, azt, hogy melyik felületet mire lehet használni, mik a mai trendek a toborzás világában. Manapság Magyarországon mind vállalati, mind szolgáltatói oldalon dolgozó toborzással foglalkozó HR-es munkavállalók számára nagy kihívást jelent a jelenlegi munkaerő-piaci helyzettel való „megküzdés”, így a primer kutatásomban őket célozom meg különböző – a munkájukhoz kapcsolódó kérdésekkel. Fontos kérdéskör a dolgozatban az online felületek használata mind hirdetések megjelentetésére, mind pedig a potenciális jelöltek közvetlen megkeresésére.

Hipotéziseim a következők:

1. Úgy vélem, hogy manapság az internet kínálja lehetőségek háttérbe szorítják a hagyományos toborzási csatornákat (nyomtatott sajtó).
2. Feltételezem, hogy a szolgáltatói oldalon dolgozó toborzók (tanácsadó cégek) több időt töltenek a közösségi média felületein (pl.: LinkedIn), mint a vállalatoknál dolgozó kollégáik.
3. Azt gondolom, hogy jelenleg Magyarországon a Profession.hu a leghatékonyabb online toborzási csatorna.
4. Állítom, hogy a mai munkaerő-piaci helyzet megköveteli a direkt keresések alkalmazását, vagyis a passzív munkavállalók felkeresését.

Dolgozatomban zárásaként összegzem az eredményeket, amiket a primer és szekunder kutatásaim során kaptam, valamint megpróbálok következtetéseket, javaslatokat megfogalmazni. Ezekkel a javaslatokkal remélem, hogy hasznos olvasmányt juttathatok az olvasó kezébe, amikor az általam elkészített pályamunkát forgatja.

8. Művelődéstörténet és -elmélet, tudomány- és technikátörténet Tagozat

1. Éliás János Karcagi diákok a debreceni Református Kollégiumban a kezdetektől 1850-ig
2. Györkös Kincső - Szabó Zsolt Agrártörténeti kuriózum a magyaróvári Alma Mater két évszázadából - A Hitschmann-féle gyűjtés és annak utóélete
3. Gyuriss Dániel Politika és mágia
4. Hatvan Zoltán - Szabó Zsolt Agrárius peregrinusok - Magyaróvár a hazai és európai egyetemjárás metszéspontjában
5. Illés Andrea Zsuzsanna A pedológia fénykora és hanyatlása Szovjet-Oroszországban a politikai normaváltások tükrében az 1920-as évek elejétől az 1930-as évek közepéig
6. Kohut Mariann Ipar 4.0 - A menedzsment kihívásai a negyedik ipari forradalomban
7. Nagy Beatrix Katalin 56-os gyereknaplók
8. Petrezselyem Nóra Az óvóhelyek története és jelenkori fejlesztési lehetőségei Budapesten
9. Récsei Péter Oktatásszervezés, pedagógia és ezek társadalmi összefüggései Veszprém városában, Klébelsberg Kunó minisztersége idején
10. Suszta Laura A melancholia elmélete Hippokratéstól Ficinióig
11. Szabó Róbert A fizika tanításának története a Kalocsai Jézus-Társasági Intézetben a kezdetektől az első világháború befejezéséig

Középiskolai hallgató

Karcagi Nagykun Református Gimnázium és
Egészségügyi Szakgimnázium

Témavezető:

*Nagy Tünde Mária
középiskolai tanár, mentor, Karcagi Nagykun Református Gimnázium és
Egészségügyi Szakgimnázium*

Karcagi diákok a debreceni Református Kollégiumban a kezdetektől 1850-ig

A pályamunka főbb tézisei:

- Karcag kiemelkedő szereppel és jelentőséggel bírt a Debreceni Református Kollégium partikuláris jellegű oktatási rendszerében vallási és társadalmi tekintetben.
- A debreceni anyaiskola és a karcagi partikula diákkapcsolata eddig fel nem dolgozott, a város diákhálózata legnagyobb részben ismeretlen.
- A település élénk tanulmányi élete nagy hatással volt az egész Nagykunság térségére.
- Karcag városa felekezeti szempontból egy koherens református település volt.

A tézisek igazolásához rendelt módszerek. Levéltári és szakirodalmi kutatás (a debreceni diákok anyakönyve 1588-tól 1850-ig [Series studiosorum Debreczini], a Liber Scholae Reformatae Kartzagujszallas (a karcagi iskola matriculája, valamint a Karcagi Református Egyházközség Egyházi és Iskolai iratesomói, illetve anyakönyvei), majd ezek alapján a végső következtetések levonása.

A kutatási folyamat lépései.

- A partikuláris oktatási- és a karcagi iskolarendszer működéséről írott források felkutatása, rendszerezése.
- A témában írt szakirodalmak rendszerezése, tanulmányozása.
- A karcagi iskolarendszer bemutatása.
- A karcagi származású és a Karcagon tanuló diákok adatainak kigyűjtése (1588-1792)
- A karcagi származású és a Karcagon tanuló diákok adatainak kigyűjtése (1792-1850)
- A Karcagon szolgáló rectorok adatainak kigyűjtése (1676-1850)
- Az adatok alapján diagramok, térképek, statisztikák elkészítése, kiértékelése.
- Következtetések levonása

Eredmények: Átfogó kép a vizsgált időszakban Karcag részvételéről a partikuláris iskolarendszer feladataiban, továbbá a karcagi partikula kiterjedésének ábrázolása. Karcag koherens református település voltának bizonyítása (1588-1850). A karcagi származású és a Karcagon tanuló diákok, valamint a városban szolgáló rectorok adatainak kigyűjtése, rendszerezése, összesítése. A Debrecenbe beiratkozott vizsgált diákok gyakoriságának, későbbi életének, tevékenységének szemléltetése, ábrázolása.

GYÖRKÖS KINCŐS

gy.kincso96@gmail.com

Mezőgazdasági mérnöki
BSc, 3. félév

Széchenyi István Egyetem

Mezőgazdasági- és
Élelmiszertudományi Kar

SZABÓ ZSOLT

szabozsolt513@gmail.com

Élelmiszerbiztonsági- és minőségi
mérnöki

MSc, 1. félév

Széchenyi István Egyetem

Mezőgazdasági- és
Élelmiszertudományi Kar

Témavezető:

Németh Attila

PhD hallgató, SZE MÉK

**Agrártörténeti kuriózum a magyaróvári Alma Mater két évszázadából - A
Hitschmann-féle gyűjtés és annak utóélete**

A Széchenyi István Egyetem Mezőgazdasági- és Élelmiszertudományi Karán és annak jogelődjeiben végzett évfolyamok az 1957. esztendőől kezdődően folyamatosan elkészítették egyedi tablóikat. Kevésbé közismert azonban, hogy egykori hallgatóinkról és oktatóinkról – a hazai felsőoktatásban párját ritkító módon – már a fotográfia történetének kezdeteitől állnak rendelkezésünkre fényképek az osztrák mezőgazdasági szaksajtó megteremtője, Hitschmann Hugó jóvoltából. Gyűjteményét fiatal munkatársa, a későbbi akadémiai igazgató, Balás Árpád és tanártársai gyarapították tovább az 1870-es évekig. A 600 felvételtől álló kollekció az Óvári Gazdászok Szövetsége – a SZE MÉK öregdiák-szervezete – gyűjtésének köszönhetően további 900 párját ritkító tablóképpel bővült az 1878-tól a II. világháború kitörésének időszakáig terjedő periódusból.

Kutatásaink során ezen 1500 felvétel beazonosítását és rendszerezését végeztük el. A képekhez tartozó személynevek pontos megjelenítése számos problémát vetett fel, mivel háromnyelvű forrásmunkák (magyar, latin és német nyelvű tanulmányi anyakönyvek, jegyzékek, albumok) álltak rendelkezésre a remélhetőleg kellően precíz azonosításhoz. A kollekciót 2018 júniusában egy kiállítás keretében tártuk a nagyközönség elé. Az itt bemutatott 1500, valamint a 2018-ig terjedő időszak további 5000 portréfotóját az Óvári Gazdászok Szövetsége az elmúlt években digitalizálta és honlapján az érdeklődő közönség elé tárta. Ez egy általunk készített, az oktatókról és hallgatókról további részletes információkat tartalmazó adatbázissal fog kiegészülni és segítséget nyújtani az eligazodásban az érdeklődők és a kutatók számára.

Munkánk során számos olyan méltatlanul elfeledett vagy „újra felfedezett” személyiségre bukkantunk, akik életútjukkal bel- és külföldön tovább öregbítették intézményünk hírnevét. Róluk egy külön fejezetben emlékeztünk meg, remélve, hogy munkánkkal a méltó megemlékezés mellett karunk további marketing és promóciós tevékenységét is segítjük.

GYURISS DÁNIEL

gyurissdaniel@gmail.com

Politikatudomány

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Tóth András György

régész, gyűjteménykezelő, BTM Aquincumi Múzeum

Politika és mágia

Dolgozatom célja, hogy Giordano Bruno gondolkodásának világnézeti-politikai aspektusait megvilágítsam, különös tekintettel az általa elgondolt államképre és magára a politikusra, mint manipulátorra.

A köztudatban máig úgy él Giordano Bruno személye, mint „a tudomány hőse”, a fejlődést gátló egyházi autoritás mártírja. Azonban tevékenységét nem a tudomány, hanem a kor jelentős szellemi irányzata, a hermetikus tradíció hatotta át. Céljai nem szcientifikusak, hanem a világot egy spirituális-vallási reform keretei között átformálók, „mágikusak” voltak. Ez utóbbi célok elérését az emberi képzelet és a vágy tömeges és aktív pszichológiai befolyásolása által gondolta el, melynek végrehajtását a vágyfeletti „fantazma-operátor”, azaz társadalmi programmal bíró manipulátor alak végezné el. Ez lenne a „mágus-politikus” alakja, aki jóval szofisztikáltabb és spirituálisabb, mint a Machiavelli-féle „Fejedelem”. Bruno ezeknek a céljainak az érvényesülése érdekében konkrét politikai lépéseket is tett. Ezzel magyarázható az, hogy az Inkvizíció -félve egy újabb egyházszakadástól- a lehető legsúlyosabb büntetést rótt ki rá. Emiatt is érdekes, hogy örökségét elsősorban nem tudományos, hanem kifejezetten szellemi és politikai orientációjú körök karolták fel.

Bruno művei és az eddigi szakirodalom alapján tartalomelemzést végeztem. A dolgozat külön hangsúlyt fektet a *De Vinculis in Genere* (kötésekről általában) című műben megjelenő manipulátornak és eszköztárának bemutatására.

Kutatási kérdésem: deriválható-e Bruno munkáiból egy olyan jól körvonalazható társadalmi program, beleértve egy irányító személy alakját is, ami a politikum területéhez sorolható?

A kérdésre kapott válasz pozitív, ez különíti el gondolatvilágát a reneszánsz (és más történelmi korok) rekluzív mágus-archetípusától, aki a spiritualitást csak magáért a szellemért üzi; illetve másik oldalról a bizonytalan jövőbe, ködös múltba utópiákat alkotóktól.

Munkám eredményeképp feltártam Bruno világnézetének politikai aspektusait, melyek munkásságát és a máglyahalálát új megvilágításba helyezték. Az eddigi szakirodalomtól eltérően, nem irodalom és eszmétörténeti, hanem politikatudományi szempontból elemeztem a témát. Vizsgáltam Bruno manipulációs téziseit és a manipulátor személyét, melyek így összehasonlíthatóvá váltak a Machiavelli-féle „Fejedelemmel”, értékes kiindulópontot alkotva további kutatások számára.

HATVAN ZOLTÁN

hatvanzoltan@gmail.com

Élelmiszermérnöki

BSc, 5. félév

Széchenyi István Egyetem

Mezőgazdasági- és

Élelmiszertudományi Kar

SZABÓ ZSOLT

szabozsolt513@gmail.com

Élelmiszerbiztonsági- és minőségi
mérnöki

MSc, 1. félév

Széchenyi István Egyetem

Mezőgazdasági- és

Élelmiszertudományi Kar

Témavezető:

Németh Attila

PhD hallgató, SZE MÉK

Agrárius peregrinusok - Magyaróvár a hazai és európai egyetemjárás metszéspontjában

A dolgozatban bemutatjuk az utóbbi két év azon munkáját és eredményeit, amely során az Óvári Gazdászok Szövetsége a SZE MÉK öregdiák-szervezeteként digitalizálta, archiválta és feldolgozta a kar Levéltárában és Tanulmányi Osztályán található, több ezer tételből álló hallgatói anyakönyv-állományt. A hiánypótló munkával másfél évszázadnyi mulasztást próbáltunk törleszteni, ugyanis ilyen jellegű összefoglaló gyűjtésre utoljára 1865-ben került sor. Az iratanyag az 1818 és 2017 közötti periódus során tanulmányaikat Alma Materünkben folytató összes egykori diák adatait tartalmazza. Az alapítás utáni első évszázadban közöttük jelentős számban voltak jelen a külföldi hallgatók, akik a peregrináció szempontjából agrártörténeti kutatásaink középpontjában álltak. Az egyetemi kar jogelődje alapításának 200. évfordulója, illetve a SZE által jelenleg kiemelt prioritásként kezelt nemzetköziesítés különösen nagy aktualitást ad a témának, amelyekhez eredményeink számos új adalékkal szolgálnak.

A nagyszámú külföldi diák életpályájának kutatása a nagy távolságok és a forrásmunkák hiánya miatt szerfelett összetett és néha kilátástalan feladat – Franciaországtól a volt német és osztrák tartományokon át egészen Törökországgal bezárólag érkeztek diákok Óvárra –, amely azonban megéri a fáradságot, mert rengeteg, általunk elfeledett értékes életútra lelhetünk. A kutatásaink összehasonlító részében használt, az MTA Egyetemtörténeti Albizottsága és az ELTE Levéltára által folytatott hiánypótló munka szintén eredményeinket támasztja alá. A külhoni tanulók számát figyelembe véve a magyar felsőoktatási intézmények között karunk jogelődje az előkelő harmadik helyen áll az 1920-ig terjedő időszakot tekintve. A többi egyetemhez képest hallgatói létszámát tekintve kicsi és csak egy tudományterületen munkálkodó óvári tanintézetet csak olyan intézmények előzték meg például, mint a lista első helyén álló, 1635-ös alapítású, több fakultással is rendelkező Nagyszombati Egyetem – a mai ELTE jogelődje.

ILLÉS ANDREA ZSUZSANNA

andreailles42@gmail.com

Gyógypedagógus

BA, 5. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

*Dr. habil Albert Gábor
egyetemi docens, KE PK*

**A pedológia fénykora és hanyatlása Szovjet-Oroszországban a politikai normaváltások tükrében az 1920-as évek elejétől az 1930-as évek közepéig -
Kutatói attitűd a gyógypedagógiai professzió tükrében**

Kutatómunkám célja a szovjet-orosz pedológia történetének, elméleti hátterének feltérképezése. A pedológusok életútelemezéséhez magyar, orosz és angol nyelvű szakirodalmakat tekintettem át (Pléh 2000; Shalayeva 2014; Leopoldoff 2014). Válaszokat kerestem arra vonatkozóan, hogy az A. Lunacsarszkij névvel jelzett oktatáspolitikai időszakhoz (1917–1929) képest milyen politikai (és egyéb) okok eredményezték e tudósok kegyvesztettségét A. Sz. Bubnov (1929–1937) idején, illetve hogy Sztálin személyi kultusza hogyan lehetetlenítette el a pedológusokat és a pedológiát mint tudományt. Rávilágítok arra, hogy melyek voltak a reflexológia, a pszichológia, valamint a pedagógia terén azok a pedológusok által feltárt kutatási eredmények, amelyek az 1920-as években újszerűnek és elfogadottnak számítottak, de a sztálini ideológiával már nem fértek össze. Mivel a vizsgált korszakban a pedológusok is használtak intelligenciateszteket, elvégeztem az intelligenciatesztek vizsgálatát is. Az intelligenciatesztek műhibáit is feltártam, mivel a tesztekkel kapcsolatos vádak a pedológia likvidálásához vezettek.

Kutatómunkám során a magyar, orosz és angol nyelvű szakirodalom mellett (Pléh, 1992, 2000; Agafonov, 1975; Minkova, 2013; Leopoldoff, 2014) levéltári iratokat (PKML IV.208. Schütz Antal hagyatéka. Saját kéziratok 36.37/ a, b, 1946–47) is feldolgoztam. A XX. századi magyar neveléstudomány adaptációs folyamatainak fontos részét képezheti az 1936-os pedológia elleni határozat (Vág, 1975; Péter, 1954; Etkind, 1999) recepció- és hatásvizsgálata, mivel az meghatározó tényezőként hatott a hazai gyermektanulmányi mozgalomra. Interdiszciplináris kutatásom a pedagógia, a pszichológia, a gyógypedagógia és a történettudomány kutatási módszereire támaszkodik.

KOHUT MARIANN

mariann.kohut@gmail.com

Vezetés és szervezés

MSc, 3. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi

Kar

Témavezető:

Csehné Dr. habil. Papp Imola

egyetemi docens, SZIE GTK

Industry 4.0 – Challenges of the management in the fourth industrial revolution

A dolgozat egyedi megközelítésben vizsgálja az Ipar 4.0-át, mivel az oktatással/képzéssel, a pályakezdők készségeivel, képességeivel, valamint a munkáltatók nehézségeivel (a friss diplomásokkal való együttműködésben) foglalkozik. A téma jelenleg még újnak számít, emiatt a tanulmány céljai közé tartozik, hogy gyarapítsa a tudományos irodalmak számát az Ipar 4.0 társadalomtudományi és menedzsment megközelítéséből. A dolgozat szakirodalom áttekintése az ipari forradalmakkal kezd, ahol a negyedik ipari forradalom kerül részletesebb vizsgálat alá. Ezt a digitalizáció és a digitális átalakulás témaköre követi, amely továbbvezet minket a jövőbeli munkaerőpiac és foglalkozások kérdéseire. Végül a szakirodalom áttekintés utolsó részében a skills gap – készséghiány – fogalomköré kerül tisztázásra.

A részletes szakirodalom áttekintés következtében két hipotézis került megfogalmazásra a dolgozatban. Az első hipotézis “Az Ipar 4.0 értelmezése és az oktatás, valamint a képzések fontossága eltérő egyes országok Ipar 4.0 koncepciójában.”, ebben az esetben dokumentum és tartalom elemzés módszerei kerülnek alkalmazásra, hogy a vizsgált országok általános hozzáállása az Ipar 4.0-hoz és azon belül az oktatáshoz és a képzésekhez feltárássá kerüljön a különböző koncepciókon keresztül. Ez a hipotézis részben igazolódott be. A tartomelemzés által a különbségek az oktatás/képzések fontosságában relevánsan nem voltak kimutathatóak, viszont a dokumentumelemzés feltárta, hogy az Ipar 4.0 értelmezése országonként eltérő.

A második hipotézis “A pályakezdők tudása és készségei nem elégítik ki a munkavállalók elvárásait”, a hipotézis vizsgálata kérdőívek és interjúk segítségével valósult meg, mely során az adatok számszerűsítése, valamint általános percepciók megfogalmazása fontos szerepet játszott. A hipotézis beigazolódott. Az interjúk során, az úgy nevezett soft skillek, valamint az informatikai tudás hiánya fogalmazódott meg, melyet a pályakezdők által kitöltött kérdőívek eredményei is alátámasztottak. Ez egy új kihívást jelent a felsőoktatási intézmények számára, melynek megoldási lehetőségeit jövőbeli kutatások által érdemes lenne vizsgálni.

NAGY BEATRIX KATALIN

beanagy96@yahoo.com

tanító

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

*Cúthné Dr. Gyóni Eszter
adjunktus, ELTE TÓK*

56-os gyereknaplók

Kutatási érdeklődésemet az 1956-os forradalom és szabadságharc keltette fel, mivel úgy gondolom, hogy ez napjainkban is egy igen fontos történelmi és közéleti téma, amelyet a mai gyerekeknek is fontos megismerniük – lévén, hogy március 15. és augusztus 20. mellett az 1956-os forradalom kitörésének napja, október 23. is magyar nemzeti ünnep. Dolgozatom témájaként azért választottam az 1956-ban írt gyereknaplókat, mert véleményem szerint ezekkel a feljegyzésekkel sokkal közelebb lehet hozni a mai gyerekekhez a forradalom történetét és témáját. Csics Gyula naplója alapján pedig animációs film (egy hosszabb és egy rövidebb változat) is készült, amely a műfaj sajátosságaiból adódóan rendkívül erős vizuális szempontból, s ez sokat segíthet abban, hogy a gyerekeknek a figyelmét, érdeklődését felkeltsük.

Dolgozatomat egy rövid bevezető fejezettel kezdem, amelyben leírom, hogy az 1956-os gyermeknaplókkal foglalkozom, amelyből négy darab van: Csics Gyuláé, Kovács Jánosé, Bartos Margité és Marton Antal Bernáté. Ezután részletesen, több szempontot figyelembe véve bemutatom és elemzem a naplókat.

Ezt követően 1956 eseményeiről írok gyermekszemmel, amelyben bemutatom, hogy milyen rendkívül szerencsés helyzetben vagyunk 1956 története szempontjából, hogy rendelkezésünkre áll egy ilyen kivételes forráscsoport, amely által gyermekek szemszögéből is átélhetjük közelmúltunk egy kiemelkedő eseményét. Ezután jön a naplót, mint történelmi forrást bemutató fejezet, itt rövid elméleti bevezetés után néhány forradalmi eseményt hasonlítok össze köztörténeti perspektívából és a naplók nézőpontjából. Ezután 1956 emlékezetével foglalkozom.

A dolgozatom utolsó fejezetében a gyermeknaplók és a naplófilm(ek) gyakorlati felhasználási lehetőségeit vizsgáltam. Rövid elméleti bevezetés és néhány általános gyakorlati ötlet felvillantása után egy 1956-os megemlékezéstervet dolgoztam ki, ami egy jó példa lehet arra, hogyan ünnepelhetünk úgy egy nemzeti ünnepet, hogy a tanulók számára is érdekes és befogadható legyen.

PETREZSELYEM NÓRA

nora.petrezselyem@gmail.com

Közigazgatás-szervezés

BA, 6. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

Témavezetők:

*Prof. Dr. Tózsza István
egyetemi tanár, NKE ÁKK*

*Jószai Attila
Óraadó oktató, NKE ÁKK*

Az óvóhelyek története és jelenkori fejlesztési lehetőségei Budapesten

Napjainkban igen kérdéses az óvóhelyek megítélése. Szükségünk van még rájuk? Léteznek még? Egyáltalán mi lett velük a hidegháború vége után? Használjuk őket bármire is? Ezen és ezekhez hasonló gondolatok megválaszolása indította útnak dolgozatom megírását.

A lakossági óvóhelyek – kivételt képeznek ez alól a metrók járatai – katonai és katasztrófavédelmi szempontból nem rejtenek már magukban potenciált. Nincs megfogalmazva velük szemben igény az életvédelmi hasznosulásukra, és fejlettségi szintjük sem mondható korszerűnek. Mindezek ellenére, vagy inkább pont e miatt, dolgozatom egyik alapvető célja, hogy rávilágítson az óvóhelyek fontosságára, hogy ha bár elvesztették elsődleges rendeltetésüket, mégis megkérdőjelezhetetlen értéket képviselnek. Ennek elérése érdekében nélkülözhetetlennek tartottam egy alaposabb történeti visszatekintés megírását, hogy az olvasó átélje, megértse, miért is épültek annak idején e létesítmények, és hogy milyen rögzös utat kellett bejárniuk.

Bemutatásra került az is, hogy az adott korszakoknak megfelelően mikor, milyen elvárásokat fogalmaztak meg az óvóhelyek hasznosulását tekintve. Kiemelendő, hogy már egészen az 1970-es években megjelent az az igény, hogy békeidőben is hasznosításra kerüljenek az óvóhelyek. Így hát nem idegen a gondolat, hogy jelenleg is lehetne találni más funkciót az üresen álló létesítményeknek.

Felméréseim alapján kiderült, hogy nagyon magas számban vannak különböző ilyen helyiségek Budapesten, a belvárosi házak alatt, vagy különálló épületekként. Megdöbbentő hát, hogy ilyen mennyiségben vannak jelen, és még sincs szinte semmi hasznosulásuk. Ezért fő céloom volt, hogy pozitív példákon keresztül bemutassam – mind hazai, mind nemzetközi tekintetben – milyen lehetőségeket rejthetnek magukban, és hogy e miatt nem szabad elhanyagolni a kérdésüket. Feladatomnak tekintettem továbbá azt is, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy kreatív gondolatokkal milyen mértékben lehet a környék megjelenését javítani, és hogy mennyire fontos egy átfogó koncepció megalkotása az óvóhelyek felhasználása tekintetében.

RÉCSEI PÉTER

recseipeti@hotmail.com

magyar-történelem, osztatlan tanár

Osztatlan, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Medgyesy S. Norbert
egyetemi docens, PPKE BTK*

Oktatásszervezés, pedagógia és ezek társadalmi összefüggései Veszprém városában, Klebelsberg Kunó minisztersége idején

Oktatásszervezés, pedagógia és ezek társadalmi összefüggései Veszprém városában és Klebelsberg Kunó minisztersége (1922–1931) idején. A cím egy komplex összefüggési viszonyt jelöl, s a dolgozat szerzője is arra törekedett, hogy egy átfogó kép alakuljon ki a Klebelsberg-korban bekövetkező változásokról. A dolgozat fő pontja a lokalitás, hiszen a helyi történésekből lehet országos méretű következtetéseket pontosan megtenni. Ezért a helyi (veszprémi) források használata kiemelt helyet foglalnak el munkámban. Többek között a nyomtatott- és a levéltári forrásokban megtalálható adatok összefüggéseit vizsgálja a dolgozat úgy, hogy a pedagógiának és a helyi oktatásszervezésnek milyen társadalmi következményei voltak.

Az optimális oktatási rendszer a társadalmi felemelkedés esélyét foglalja magában. Ennek csak részben felelt meg a Veszprémben tapasztaltak, hiszen leginkább konzerválódott a meglévő társadalmi rend, az egzisztenciális előrelépés csak korlátozottan volt lehetséges. A középfokú oktatásba való lépés legnagyobb gátja a tandíj volt, amely az alsóbb rétegeknek olykor megoldhatatlan nehézségnek bizonyult. A piarista gimnáziumban tapasztalható társadalmi összetétel is ezt a képet erősítette meg.

A köznevelés területén a törvényi kereteknek igyekeztek megfelelni az elemi- és középfokú oktatási intézmények fenntartói (elsősorban az egyházak), s lehetőségükhöz mértén próbálták intézményeiket fejleszteni. A rekreációs és az iskolán kívüli tevékenységek (egyesületek alapítása révén) az oktatási rendszer egyik meghatározó ágává váltak Veszprémben is.

SUSZTA LAURA

laura.susztal@gmail.com

Vallástudomány

MA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

*Dr. Frazer-Imregh Monika
egyetemi docens, KRE BTK*

*Dr. Vassányi Miklós
egyetemi docens, KRE BTK*

A melancholia elmélete Hippokratéstől Ficinóig

Jelen dolgozatban igyekszem releváns források kiválasztott köre alapján dokumentálni, hogy a melancholia képzete hogyan fejlődött egyszerű antik orvosi képzetből egy sokkal többet jelentő, széles jelentési spektrumot lefedő fogalommá; hogyan lett orvostani elgondolásból az emberi lét konceptualizálását meghatározó fogalommá, mely a legújabb kor előtti időszakban a teljes kultúrtörténetre hatott.

Miután a fogalom teljes fejlődés- és hatástörténetét vizsgálni túlságosan szerteágazó lenne, és csak felszínes következtetéseket tenne lehetővé, ezért két kronológiai fókuszpontot emeltem ki, melyek egymás mellé helyezve jól vizsgálhatóak: a fogalom ókori kialakulását és kora újkori újraéledését. A melancholia (μελαγχολία, „fekete epe okozta betegség”) kifejezést először Hippokratés használta a klasszikus ókorban, majd különösen Aristotelés (iskolája) és Galénos foglalkoztak vele. Újraéledését különösen a XV. század második felében működött Marsilio Ficino személyéhez köthetjük. A De vita („Az életről”) című, három könyvből álló műve ugyanis határozottan megváltoztatta a melancholia felőli gondolkodást Európában.

Az orvostörténeti kutatások azonban kész tényként kezelik, hogy a melancholia Ficino gondolkodásában is csupán Hippokratés, Platón, Aristotelés és Galénos, a későbbi korokból pedig Avicenna idevágó elméleteiből eredő fogalom reneszánsz köntösbe bújtatva. Ebben kétségtelenül van igazság, hiszen Ficino sok helyen maga is elismeri ihletettségét – de ez nem a teljes igazság. Mely további forrásokból táplálkozott Ficino melancholia-elmélete? Mennyire hatottak rá más filozófusok, saját vallási meggyőződése vagy a csillagászat, illetve asztrológia? Tekinthetjük-e Ficino melancholia-elméletét ókori forrásai egyszerű újraélesztésének?

Ezen kutatás bemutatja, hogy Ficino számára mennyivel többet jelentettek a releváns klasszikus tanok annál, hogysem egyszerűen újraélessze az ókori melancholia-elméletet. A témával való foglalkozás elsősorban saját egzisztenciális gondjainak megértéséhez és lelki és mentális megnyugvásához volt szükséges.

SZABÓ RÓBERT

szabo.robert2014elte@gmail.com

Fizika-történelem tanárszak

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Témavezetők:

Dr. Horváth Gábor
egyetemi docens, ELTE TTK

Dr. Kampis György
egyetemi tanár, ELTE TÁTK

A fizika tanításának története a Kalocsai Jézus-Társasági Intézetben a kezdetektől az első világháború befejezéséig

Fontos megfigyelés, hogy a fizika tanításához nem csak az elméleti és gyakorlati tapasztalatok megismerése, kísérletek végrehajtása és példák megoldása tartozik. Erről tanúskodnak azok a régi, mára elfeledett tudományos értekezések, tankönyvek és demonstrációs berendezések is, amelyek már nem alkotják szerves részét a középiskolai oktatásnak. Egykor azonban előszeretettel használták őket, vagy éppen tanítottak belőlük.

Éppen ezért izgalmas kérdés annak feltárása, hogy miként gondolkodtak elődeink a fizikatanítás fontosságáról, annak lehetőségeiről, és hogyan gondoskodtak egy-egy fizikaszertár bővüléséről, fejlesztéséről. Ezért, dolgozatom célja, hogy megvizsgáljam volt középiskolámban, a Kalocsai Szent István Gimnáziumban zajló fizikatanítás történetét, különös figyelemmel kísérve az iskola fizika szertárát.

Ennek megfelelően, munkámban először bemutatom a fizikatanítás hangsúlyának változását a korabeli oktatási rendeleteken, törvényeken keresztül. Ennek során többek között kitérek az intézetet érintő, századfordulón végrehajtott fejlesztésekre, s összegyűjtöm, hogy milyen szempontok kerültek előtérbe az iskola fizikatermének megépítésekor, elhelyezésekor és felszerelésének megválasztásakor. Emellett, számszerűen értékelem a fizikaszertár fél évszázados (1862-1912) bővülését és annak lehetséges okait. Utóbbival kívánom ugyanis alátámasztani azt a tudománytörténeti fejlődést, amivel a gimnázium „fizika-nagyhatalommá” válhatott az első világháború előestéjére. Ezt követően, a tudománytörténeti kutatás harmadik részében a fizikaszertár első világháborús szerepére helyezem a hangsúlyt. Ez abban merül ki, hogy górcső alá veszem a gimnázium egykori szertárában található röntgen-felszerelést és szikratávíró, majd részletesen elemzem ezek első világháborúban betöltött szerepét, funkcióját.

Végül, a fizikatörténet elemzését követően a tudománytörténeti témához szociológiai háttérrel rendelkező, felhasználva Pierre Bourdieu mező-elméletét. Dolgozatom ezen részében az elméletre vonatkozó szakirodalom segítségével a már tárgyalt történeti elemekre utalok vissza, s ezáltal igyekszem magyarázatot adni a dolgozat egyes fejezeteinek (időrenden túlmutató) megosztására.

9. Nemzetközi tanulmányok I. Tagozat

1.	Filó Vivien	A magyar kormány média a magyar társadalom politikai vélemény-nyilvánítására gyakorolt hatása a 2019-es EP választások közeledtével
2.	Hevesi Flóra
Éva	The threat above our heads – Does drone warfare undermine accountability and thereby encourage counterfactual interventions?
3.	Horváth
Klaudia	A visegrádi együttműködés szerepe az európai politikai erőterben
4.	Kovács Róbert	Magyarország külföldi szemmel
5.	Léta Judit, Tóth
Klaudia,	Egy erőteljesebb globális szerepvállalás kapujában?
6.	Németh
Krisztina	Migráció és fogalomkörének megítélése Magyarországon
7.	Pethő Rebeka
Tünde	Az Európai Unió bővítéspolitikai stratégiája
8.	Rátai-Dobi
Réka	STEM hiányszakmák az Európai Unióban
9.	Szabolcs
Viktória Laura	A közös európai haderő koncepciója
10.	Varró Noémi	Németország szerepvállalása a NATO Enhanced Forward Presence-ben

FILÓ VIVIEN

vivien.filo7@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Szakács Ildikó Réka
mesteroktató, SZTE ÁJK*

A magyar kormánymédia a magyar társadalom politikai vélemény-nyilvánítására gyakorolt hatása a 2019-es EP választások közeledtével

Jelen dolgozat megírásában az elmúlt évek bel- és külpolitikai eseményei motiváltak a magyar média megjelenése és megítélése, illetve az Európai Unió kapcsán. E kérdéskör gócpontjait egy olyan színes közegben vitathattam meg, melynek hatására mélyebben is elmerültem az e témához köthető kérdésekben. E beszélgetések kapcsán a különböző megközelítések ellenére is nagyon hasonló válaszokat fedeztem fel, amely egyfajta polarizáló jelleggel bírt. Kíváncsivá váltam, vajon a társadalom magasabb szintjén milyen reakciókkal találkozhatok a jelen magyar politikai kommunikáció kapcsán. Ez indított el arra, hogy kutassam a médiapolitika tudományos alapjait, felépítését és amennyiben megfigyelhető, a média tudatos irányítását, a politikában és társadalomban.

A plakátháború, mint médiapolitikai eszköz a magyar kormány kezében, azonban az utóbbi időszakban nem csupán a belpolitikai események egyik központi mozgatórugójává vált, hanem harsány visszhangot is kiváltott az Európai Unióban és annak tagországai között, mivel azok nagy része erőteljes euroszeptikus hangot ütött meg. Felmerült bennem a kérdés, hogy az ideológiai pártfoglaláson túl, a magyar kormány által szórt média milyen hatással van az EU megítélésére a magyar közvéleményben, valamint milyen módon szólhat közbe a közelgő Európai Parlamenti választások kimenetelére. E kérdések megválaszolására egy elméleti keretrendszer felállításán túl, egy kérdőíves kutatást is végeztem, melyet interjúkkal egészítettem ki a felmerülő kérdések megválaszolására, valamint további, már korábban készült tanulmányokkal felhasználva vettem össze, s egészítettem ki azt.

A dolgozat ezek alapján két hipotézisből indul ki, mely a dolgozat felépítését is előíranyozza:

1. A média befolyásoló hatással bír a befogadó közönség társadalmi-politikai megítélését tekintve.
2. A magyar kormánymédia két nagyobb táborra osztja fel a magyar nemzetet, ennek tehát egyfajta polarizáló, kétpólusú jellege van.

Míg első hipotézisem sikerült beigazolnom, második hipotézisem csupán részben nyert igazolást. A két hipotézis alapján tehát a dolgozatomat is két nagyobb része tagoltam: egy elméleti keretrendszerre, valamint egy empirikus kutatási részre osztottam. A dolgozatot összeggésszel zártam.

HEVESI FLÓRA ÉVA

h.floora@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Polyák Pálma

PhD hallgató, Scuola Normale Superiore

Fenyegetés a fejünk felett - Aláássa a drón hadviselés a számonkérhetőséget?

A dolgozat középpontjában a drón hadviselés és a számonkérhetőség kapcsolata áll. Azt vizsgálja, a technológia bevetése hogyan gyengíti az állami transzparenciát biztosító tradicionális számonkérhetőségi mechanizmusokat, ezáltal aláásva a demokratikus béke elmélet intézményi pillérét. A számonkérhetőség konceptualizálását követően feltérképeztem, hogy a drón hadviselés hogyan hat az egyes elemeinek működésére és ássa alá a számonkérhetőség kikényszerítését. Az eredmények megerősítették az előzetes hipotézist. Mindez ahhoz a feltevéshez vezetett, hogy a drón technológia által fellazult korlátok és lecsökkent költségek növelik a fegyveres intervenciók valószínűségét azáltal, hogy beavatkozásra ösztönzik az államokat olyan helyzetekben is, melyek háttérben a hagyományos számonkérhetőségi mechanizmusok maradéktalan működése esetében nem állna elégséges legitimáció. A dolgozat kvalitatív esettanulmány analízist használ, melynek keretein belül tényellentétes esetek összevetésével mutat ki a drónhadviselés elterjedtsége és a beavatkozás valószínűsége közt fennálló probabilisztikus kapcsolatra utaló mintázatot.

A dolgozat fő értéke a számonkérhetőség koncepciójának szisztematikus felvázolása, és a dróntechnológia hatásmechanizmusának átlátható elemzése. Az esettanulmány során kirajzolódó probabilisztikus mintázat az akadémiai mellett jelentős politikai relevanciával is bírna, és bár tudományág jellemzőiből adódóan az empirikus kutatásokból sosem következtethetünk kizárólagos ok-okozati kapcsolatra, a kutatás alkalmas alapot képez egy nagyobb elemszámú, jelen dolgozat kereteit meghaladó analízisnek.

HORVÁTH KLAUDIA

horvath.klaudia.gabriella@gmail.com

Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok

MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. Orosz Ágnes

adjunktus, NKE NEK

A visegrádi együttműködés szerepe az európai politikai erőterben⁴

A dolgozat középpontjában a Magyarország, Lengyelország, Csehország és Szlovákia által alkotott Visegrádi Együttműködés áll. A kutatás fő vizsgálati területe a négy ország közös érdekérvényesítési lehetőségei az Európai Unióban, valamint a V4 kooperáció prioritásai a jelenlegi európai politikai erőterben. A tanulmány tudományos háttérét a térség, az Európai Unió és a V4 kooperáció széles körű magyar, angol, valamint német nyelvű szakirodalmának és hivatalos dokumentumainak elemzése adja. Emellett, a jelenleg is zajló gazdasági és politikai folyamatok megértését aktuális cikkek segítették.

Az 1991-ben alakult visegrádi csoport történetének elmúlt közel tizenhét éve alatt együtt fejlődött, formálódott Európával. Az utóbbi években azonban az európai integráció tagadhatatlanul egy válságos időszakhoz érkezett, így rendkívül aktuális kérdés a krízisből való kilábalás lehetőségeinek felvázolása. A dolgozatban ezt a kérdéskört a fent említett négy közép-európai ország szemszögéből vizsgálom meg.

A tanulmány legfontosabb célkitűzése, hogy átfogó képet adjon a V4 országok EU-n belül betöltött szerepéről, valós politikai erejéről és államközi kapcsolatairól, miközben feltérképezi, hogy az európai döntéshozókat jelenleg leginkább foglalkoztató kérdésekben mi a visegrádi álláspont, milyen érdekek húzódnak meg a szorosabb kooperáció háttérében, nem utolsósorban pedig milyen szövetségesekkel formálhatják az európai politikát. A felvetett kérdések megválaszolásához tehát megvizsgálom a visegrádi csoport más európai államokkal fenntartott kapcsolatait. Az EU-s érdekérvényesítés problémakörét pedig két szempontból elemzem: az EU intézményeiben adott lehetőségek, stratégiák, valamint tematikus célok alapján.

A dolgozat azt gondolom, hiánypótló munka a V4 Együttműködés jelenbeli politikájának megértéséhez, mert kifejezetten a legrelevánsabb kérdésekre fókuszál. Mindezek mellett a tanulmány talán legfontosabb érdeme, hogy az olvasót meggyőző logikai érveléssel vezeti el ahhoz a végkövetkeztetéshez miszerint a V4-et nem önmagában, mind inkább európai relációban szükséges értelmeznünk. A Visegrádi Együttműködés, mint Közép- és Kelet-Európa „hangja”, a 21. századi Európai Unió politikaformáló kooperációjává válhat.

4

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-18-2-I-NKE-44 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

KOVÁCS RÓBERT

robertkovacs.1987@gmail.com

emberi erőforrás tanácsadó master

MA, 4. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Csehné Dr. habil Papp Imola
egyetemi docens, SZIE GTK

Magyarország külföldi szemmel

Pályamunkámban a Magyarországon dolgozó külföldi állampolgároknak a munka világában való helyzetét tárom fel. A tanulmány megírásához a legfontosabb ösztönző tényező az volt, hogy megismerjem, hogy a hazánkban munkát vállaló külföldiek hol tudnak elhelyezkedni, mi áll döntésük háttérében, és milyen lehetőségeket rejt a karrierútjuk. A teljesség igénye nélkül olyan kérdésekre kerestem a választ, minthogy honnan jöttek, milyen tanulmányokat végeztek, milyen kompetenciákkal rendelkeznek, hosszú vagy rövidtávon terveznek hazánkban dolgozni.

További célom volt Magyarország bevándorlás-politikájának jelenlegi helyzetének, múltjának megismerése, valamint a törvényi szabályozások feltárása. A hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozása során először a migrációs fogalmakat tisztáztam, majd az Európai Unióba történő vándorlás történelmi háttérét és előzményeit vizsgáltam meg, ezt követte az Unió bevándorlási politika, és a jogi szabályozások, valamint az integráció folyamatának feltárása Európában és Magyarországon.

Három hipotézis adott keretet a kutatásomnak. Egyfelől feltételeztem, hogy Magyarországon a súlyosbodó munkaerőhiány miatt szükség van külföldi munkavállalókra egyre több gazdasági, földrajzi területen és végzettségi szinten is. Másfelől, hogy csak a szakképzett, magyarul is beszélő munkavállalóknak van esélyük elhelyezkedni, valamint karriert építeni, ezáltal külföldiek számára nem lehet vonzó célpont hazánk munkaerőpiaca. Továbbá, hogy a külföldi állampolgárok magyarországi munkavállalását, cégalapítását számos tényező hátráltatta és jelenleg is hátráltatja.

A vizsgálat során saját kérdőívet készítettem 150 fős nemzetközi minta bevonásával, amely lehetőséget adott arra, hogy kellő információt szerezzek a külföldiek jelenlegi helyzetéről, illetve a kapott eredményeket össze tudjam vetni a szakirodalommal és következtetéseket vonjak le.

A kutatásom során fény derült arra, hogy Magyarországon az egyre súlyosbodó munkaerőhiányt a külföldiek bevonása orvosolni tudja, akiknek szakképzettség és nyelvi tudás nélkül is van lehetőségük boldogulni a magyar munkaerőpiacon, azonban a cégalapítást hátráltató tényezőket tekintve további kutatások szükségesek. Emellett több következtetést és javaslatot is megfogalmaztam dolgozatomban, amelyek a jövő bevándorlási és munkaerőpiaci politikájával vannak összefüggésben.

LÉTA JUDIT

leta.juditka@gmail.com

nemzetközi biztonság- és védelempolitika
BA, 3. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Nemzetközi és Európai Tanulmányok
Kar

TÓTH KLAUDIA

toth.klaudia08@gmail.com

Nemzetközi igazgatás
BA, 3. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Nemzetközi és Európai
Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. Ördögh Tibor
adjunktus, NKE NEK

Egy erőteljesebb globális szerepvállalás kapujában?

Témaválasztásunk azért esett a közös kül- és biztonságpolitikai ág bemutatására, mivel úgy gondoltuk, hogy napjaink kihívásainak megoldását a történelmi kontextusban kell keresni. A közös kül- és biztonságpolitika fejlődésívét lekövetve megállapítható, hogy egy szerves fejlődési útvonalon ment keresztül. Célunk az volt, hogy egy átfogó képet adjunk az intézményi és jogrendszeri fejlődés azon állomásairól, amelyekben érintőlegesen megjelent a közös kül- és biztonságpolitika. A dolgozat kiemelt figyelmet fordít a 2003-as Európai Biztonsági Stratégia és a 2016-os új Globális Stratégia elemzésére.

A téma az európai kontinens egyik legfontosabb kezdeményezésével foglalkozik, az Európai Unióval. Az Európai Unión belül fókuszterületünk a közös kül- és biztonságpolitika bemutatására esett. Magyarország 2004-es csatlakozása óta nem kérdés, hogy az uniós döntéshozatal révén akarva vagy akaratlanul is érintettek lesznek az állampolgárok bizonyos uniós kérdésekben. A komplex és mélyre gyökerező külpolitikai problémák megvizsgálásához a közös kül- és biztonságpolitika elemzésének szemüvegét választottuk. Úgy véljük, hogy a globalizálódó világ egyik legérdekesebb kérdése az, hogy a felmerülő biztonságpolitikai kihívásokra az EU miként tud majd válaszolni.

A digitalizáció, a hibrid hadviselés mind stresszorként jelenik meg a biztonság kapcsán, hiszen olyan problémákat tudnak előidézni, amelyek a későbbiek során komoly károkkal járnak. Ezért döntöttünk úgy, hogy egy kronologikus, retrospektív szemlélettel sorra vesszük azokat az intézményeket, szerződéseket és egyéb releváns dokumentumokat, amelyek a mindennapi nehézségek megoldását jelenthetik. Ennek kapcsán említjük meg a második világháború lezárásától gyökerező integrációs folyamatok fontosságát, s így jutunk el a 2016-os Globális Stratégiai dokumentum megalkotásáig.

NÉMETH KRISZTINA

nemethkriszta98@gmail.com

Gazdasági és vidékfejlesztési

agrármérnök

BSc, 5. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Urbánné Malomsoki Mónika

tanszéki mérnök, SZIE GTK

Migráció és fogalomkörének megítélése Magyarországon

Úgy gondolom, maga a migráció témája mindig aktuálisnak mondható, azonban az elmúlt években kiemelt figyelmet kapott a médiában a 2015-ös vándorlási hullám után. Kutatásom arra irányult, hogy megtudjam, tisztában vannak-e a magyar emberek a migrációs alapfogalmakkal és azok különbségeivel. Tudják-e, hogy az egyes országokból származó népcsoportok számára mik voltak a fő motivációs okok a vándorlásra, mi késztette őket otthonuk elhagyására. Céлом volt, hogy megtudjam, a magyar emberek véleménye romlott-e a 2000-es évek óta a migrációval kapcsolatban a 2015-ös események hatására, valamint milyen különbségek vannak a generációk véleményei között.

Primer kutatásként 2 lakossági kérdőívet és 6 interjút készítettem. Az első kérdőívem a lakosságot az alapfogalmak ismeretéről, mostani történésekről és olyan országok vándorlási motivációs okairól kérdeztem. Interjút az érintett országokból származó személyekkel készítettem, megvitatta velük a kérdőívem eredményeit is. 2. kérdőívemben egy 2000-ben készült „Család kérdőív” vándorlással kapcsolatos kérdéseit dolgoztam fel és a témát vizsgáltam meg újra némi szükséges változtatásokkal, hogy össze tudjam hasonlítani a 2000-es és a mostani eredményeket.

Kutatásaim eredményeként elmondható, hogy az általam megkérdezettek nagy része nincsen megfelelően tisztában az alapfogalmakkal, pozitív eredményeket egyedül a „Menekült” fogalommal kapcsolatos kérdésnél kaptam, viszont amikor a „Menekült” és a „Migráns” fogalom különbségeiről kérdeztem őket, nem tudtak megfelelő választ adni, keverték a fogalmakat vagy úgy gondolták nincs különbség. Azt viszont, hogy egyes országokat milyen motivációs okokkal hagyják el az emberek, reálisan látták, ezt erősítették meg az interjúalanyaim is.

Eredményeim azt is bizonyítják, hogy különböző generációk különböző véleménnyel vannak a migrációról, ha pedig a bevándorlókról van szó, sokat jelent az is, hogy milyen nemzetiségűek a bevándorlók. Úgy gondolom a médiában elég egyoldalúan van találva a migráció témája, fontos lenne a szükséges fogalmakról több, oktató jellegű anyagot biztosítani azon közösségek számára, akiknek érdeke, hogy tisztában legyenek velük, kezdve az iskolákkal.

Véleményem szerint, fontos lenne mindenkinek tisztában lennie azzal, hogy a migráció nem egy egyoldalú folyamat, valamint a bevándorlókat nem sorolhatjuk egy fogalom alá és kezelhetjük őket egy tömegként, s csak akkor fogalmazna meg magában vagy nyilvánosan véleményt a témáról, amikor a megfelelő tudást elsajátította.

PETHŐ REBEKA TÜNDE

rebekapetho@gmail.com

jogász

Osztatlan, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Jog- és Államtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szabó Marcel

egyetemi tanár, PPKE JÁK

Az Európai Unió bővítéspolitikai stratégiája

Az Európai Unió fejlődésének egyik legfontosabb eleme a tagállami bővítés, amely hosszú, nehézségekkel teli és sok kompromisszumot igénylő folyamat. Dolgozatomban az Európai Unió bővítéspolitikájának stratégiai hátterét elemzem, valamint a tagjelölt államok olyan egyedi jellemzőit is ismertetem, melyek befolyásolják a csatlakozási tárgyalásokat, illetve azok megkezdését.

Az országokat három csoportra osztva vizsgálom: elsőként Törökország és az Európai Unió viszonyát mutatom be, melyet a migrációs krízis és az emberi jogokhoz való eltérő viszonyulás is befolyásol. Másodikként a Balkán tagjelölt országainak, valamint a két potenciális jelöltnek Bosznia-Hercegovinának és Koszovónak a helyzetét vizsgálom. Itt számos, a régió politikai-kulturális helyzetével és történelmével összefüggésbe hozható probléma gátolja a csatlakozási tárgyalások sikerességét, azonban a Balkán a geopolitika szempontjából is kiemelkedő terület, ami indokolja, hogy miért is áll az Európai Unió érdekében, hogy a régió országai a jövőben tagállammá váljanak. Végül Ukrajnát vizsgálom a bővítéspolitika tükrében. Ukrajna ugyan nem tagjelölt, de bel- és külpolitikáját nagymértékben befolyásolja az Unióhoz való csatlakozás lehetősége.

Kutatásom során először a megfelelő minőségű és mennyiségű szakirodalom fellelése jelentett kihívást, a téma dinamikusan változó és sokszínű jellege folytán számos kutató, szakértő munkáját használtam fel a dolgozat elkészítése során.

Kutatásom eredményeként említendő, hogy egy összefoglaló, áttekintő dolgozatot alkottam meg, mely nemcsak egy-egy országra koncentrált, hanem próbál teljes képet mutatni és így emergens módon új nézőpontokat is tartalmaz az Európai Unió bővítéspolitikája kapcsán. Ezáltal hozzájárulhat a most zajló folyamatok jobb megértéséhez és a jövőbeli történésekre és feladatokra vonatkozó prognózisok („forgatókönyvek”) megalkotásához.

RÁTAI-DOBI RÉKA

d.rekus@gmail.com

Emberi erőforrás tanácsadó

MA, 4. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Csehné Dr. habil Papp Imola
egyetemi docens, SZIE GTK

STEM hiányszakmák az Európai Unióban⁵

Számtalan előrejelzés a publikáció arról számol be, hogy a gépesítés és az új technológiák megjelenésével nagyon fontos az, hogy megfelelő képzettséggel rendelkező STEM szakmákban dolgozók aránya folyamatosan növekedjen, hiszen hatalmas kereslet alakult ki már most is, de ez a jövőben még inkább növekedni fog. Munkámban feltárom, hogy a különböző szakirodalmakban miként írnak a hiányszakmákról, mely országokban a legsúlyosabb és hogyan változott az évek során a betöltetlen munkahelyek száma, milyen intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy megszüntessék, de legalábbis csökkentsék a mérnökhíányt. Továbbá fontos kérdés az is, hogy hogyan lehetne ezeket az információkat a hazai munkaerőpiaci helyzet javítására hasznosítani. Célom az volt, hogy szakirodalmi és empirikus vizsgálatot követően egy átfogó képet kapjak arról, hogy a munkaerőhiány mennyire súlyos az Európai Unióban, különös tekintettel a mérnöki területekre, másrészt pedig nemzetközi környezetben felmérjem a korosztályom véleményét arról, hogy ők miért választották a mérnökszakmát, mennyire elégedettek az oktatással és mit gondolnak, mennyire lesz nehéz elhelyezkedniük, mi alapján választanak munkahelyet. Az empirikus és a szakirodalmi elemzésen túl, pedig az Eurostat adatait elemeztem.

Mind primer, mind szekunder kutatást is végeztem. Továbbá folytattam kvalitatív és kvantitatív kutatásokat is. Hat STEM területen tanuló fiatallal készítettem féligstrukturált interjút. Célzott online kérdőívet készítettem, melyet több, mint száz STEM területen hallgató nemzetközi diák töltött ki. Valamint számos szakirodalmat dolgoztam fel. A kutatásaim az előzetes hipotéziseimet egy kivétellel alátámasztották. Meglepett, hogy a STEM területen hallgatók szociálisan sokkal érzékenyebbek, és az úgynevezett „soft-skill”-ekre sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnek, mint arra előzetesen számítottam.

Távlatos célom, hogy az információk aggregálásával, feldolgozásával, az összefüggések feltárásával, reményeim szerint lehetőség nyíljon egy átfogó információs és intézkedési javaslatcsomag kidolgozására is a jövőben, ami hozzájárulhat ahhoz, hogy a hazai munkaerőpiaci helyzet is minél inkább javulhasson, ezért további kutatási javaslatokat is megfogalmaztam.

SZABOLCS VIKTÓRIA LAURA

szabolcsvlaura@gmail.com

Nemzetközi igazgatási

BA, 3. félév

Nemzeti Közszerolgalati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Molnár Anna Éva
egyetemi docens, NKE NEK*

A közös európai haderő koncepciója

A közös európai hadsereg kérdése már a II. világháború után megjelent, viszont 2015-től, Jean-Claude Juncker Die Weltnek adott interjújával vált újra a közös védelempolitika meghatározó kérdésévé. Kutatásomban bemutatom a közös európai védelempolitika történelmi hátterét, fejlődését és jelenét az Európai Unión belül, illetve három, az Unióban meghatározó országnak (Franciaország, Németország és Olaszország) ismertetem védelmi prioritásait, védelmi kiadásait és viszonyulásukat a védelmi integráció mélyítéséhez.

Dolgozatomhoz elsősorban az Európai Bizottság, az Európai Tanács, a Tanács és az Európai Parlament honlapján közzétett dokumentumokat, a három vizsgált ország külügyi és védelmi minisztériuma által kiadott iratokat, illetve az állam- és kormányfők nyilatkozatait használtam fel. Emellett szekunder forrásaim voltak az EU történetét, a közös kül- és biztonságpolitikát (CFSP) és a közös biztonság- és védelempolitikát (CSDP) elemző könyvek, tanulmányok, elemzések, illetve Franciaország, Németország és Olaszország védelmi stratégiáit, hadikultúráját vizsgáló írások.

Kutatási módszereim között említhető meg a dokumentumelemzés, amely alapját adja a dolgozatomnak, illetve az összehasonlítás, amit az említett három ország tekintetében alkalmazok.

Kutatásom célja egy átfogó képet adni a közös európai védelempolitikáról, a közös hadsereg megvalósítási lehetőségeiről és az „EU tengelyét” jelentő országok ehhez kapcsolódó hivatalos kormányzati álláspontjairól. Mivel napjainkban az európai védelempolitika mélyítése integráns részét képezi a nemzetközi politikának és a médiának, úgy vélem, elengedhetetlen, hogy megismerjük e témakör hátterét is. Következtetéseimben kitérek az EU és a NATO kapcsolatára, a közös haderő megvalósításának lehetséges akadályaira, köztük a tagállami szuverenitás kérdéskörére, illetve a három ország szemszögét összevetem és levonom a konklúziókat.

VARRÓ NOÉMI

varro.noemi1012@gmail.com

Nemzetközi biztonság- és védelempolitika

BSc, 4. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

*Dr. Hettyey András Örs
adjunktus, NKE NEK*

Németország szerepvállalása a NATO Enhanced Forward Presence-ben

A német biztonságfelfogás változása a hidegháború után kezdődött el, ekkor kapcsolódott be Németország a missziós szerepvállalásba. Napjainkra világossá vált, hogy szükség van a Bundeswehr tevékenységére Európában és Európán kívül egyaránt. A walesi és a varsói csúcs döntései értelmében jött létre a NATO Enhanced Forward Presence, válaszul a megváltozott biztonsági környezetre. Lengyelország és a balti államok aggodalommal tekintettek Oroszországra, legfőképpen az ukrán válság miatt, de az egész szövetség kételyeket fogalmazott meg azt illetően, hogy Oroszország továbbra is a NATO stratégiai partnere-e. A kételyek kialakulásához nagymértékben hozzájárult az is, hogy az utóbbi években jelentősen megnövekedtek az orosz védelmi kiadások és a nyugati határokhoz közeli hadgyakorlatok száma.

Az EFP négy zászlóaljharccsoporttal rendelkezik, amelyek Lengyelországban, Litvániában, Lettországon és Észtországban látják el feladataikat. A zászlóaljharccsoportok fő feladata, hogy biztosítsák a NATO keleti szárnyának védelmét és, hogy erőt vetítsenek ki. Németország a litvániai zászlóaljharccsoportot vezető keretnemzet szerepét vállalta magára. 2017 januárjában kezdték meg az első német katonák litvániai tevékenységüket, azóta folyamatosan hadgyakorlatokat bonyolítanak le többnemzeti együttműködésben. A Bundeswehr sokáig csak csekély mértékű missziós szerepvállalásról tett tanúbizonyságot, napjainkra azonban világossá vált, hogy képes és hajlandó súlyának megfelelő feladatokat ellátni, az új biztonsági kihívásokra reagálva. Az új irányelveket immár stratégiai dokumentumaiban is lefekteti, vállalva ezzel Oroszország nemtetszésének kiváltását.

10. Nemzetközi tanulmányok II. Tagozat

1. Gál Rita Ilona A turizmus a fenntarthatóság útján - különös tekintettel az UNESCO szerepvállalására
2. Kovács Dóra Patron of Cuba – Maximizing security or welfare?
3. Lengyel Réka A BRICS és az IBSA országok helye és céljai a nemzetközi rendszerbe
4. Lovas Andrea Ildikó Klímaváltozás: Az egyiptomi “arab tavasz” kiváltó oka? A “fenyegetés-sokszorozó” hatásmechanizmus
5. Petróczki Márk A klímaváltozás hatása a jövő geopolitikájára
6. Pintér Katalin Gyöngyi Klímaváltozás elleni küzdelem, az ENSZ és az EU klímapolitikája
7. Rafai Krisztina Fanni A 2008-as pénzügyi-gazdasági válság izlandi kezelésének tanulságai
8. Sándor Krisztián Leviatán felemelkedése? - Szénhidrogén-felfedezések a Földközi-tenger keleti medencéjében a régió gazdasági, politikai viszonyai függvényében
9. Shadeh Fadi A Közel-Kelet vízbiztonsága - A régió vízbiztonsági kihívásainak áttekintése a vízforrások komparatív vizsgálatával
10. Dr. Surjányi Dávid -Surjányi Fanni Jerusalem: where civilizations collide. The status of the Holy City and the freedom of religion
11. Varga Gergely Benefit-sharing in Global Health – Identification of the Factors of Global Vaccine Availability through Two Recent Disease Outbreaks

GÁL RITA ILONA
gallrita0716@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Schiffner Imola
adjunktus, SZTE ÁJK

A turizmus a fenntarthatóság útján - különös tekintettel az UNESCO szerepvállalására

A dolgozat a turizmus és a fenntartható fejlődés kapcsolatát vizsgálja, valamint kitér az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete, azaz az UNESCO szerepére ezen a területen. A dolgozat megírása során törekedtem a turizmus mint rendszer és mint jelenség alaposabb megismertetésére, hogy ezáltal is kiemeljem az idegenforgalom szerepét korunkban, valamint a fenntartható fejlődés elősegítését célzó fejlesztések és gyakorlatok turizmusba történő integrálásának fontosságát. Ennek érdekében a dolgozatban bemutatásra kerülnek a turizmust alkotó környezeti tényezők, a fenntartható fejlődés elméletének kialakulása, és a turizmus azon formái is, melyek a fenntarthatósággal összhangban vannak. Fontosnak tartottam olyan „jó gyakorlatok” (úgynevezett best practices) bemutatását is, amelyek már bizonyítottak ezen a téren, illetve igyekeztem a magyarországi gyakorlatot is felvázolni.

Az UNESCO szerepével kapcsolatos kutatás során kitértem a Világörökség program jelentőségére, illetve kettő, az UNESCO fenntartható fejlődés elősegítését célzó programra is.

A kutatásban két hipotézisre is kerestem a választ:

1. A fenntartható turizmus gondolata először a természeti környezet fenntarthatóságára irányult, a kulturális tényezők csak később váltak a fenntartható turizmus szerves részévé annak kialakulása és fejlődése során.
2. Az UNESCO aktív szerepet vállal a fenntartható turizmus fejlesztésében, tevékenysége nem csak a Világörökségre terjed ki.

Az első hipotézis nem igazolódott be. A fenntartható fejlődés elmélete valóban a természeti környezetben lezajló negatív változások és események okán fogalmazódott meg, a turizmus fenntarthatóságának kérdése azonban már az első pillanattól kezdve egyaránt vonatkozott a természeti és a kulturális tényezőkre is. Az UNESCO Világörökség programjának megszületését pedig elsősorban a kulturális értékek védelmének gondolata hívta életre, amihez ezt követően kapcsolódott a természeti értékek védelmének szerepe is.

A második hipotézis beigazolódott. A World Heritage and Sustainable Tourism Programme bizonyítja, hogy az UNESCO bár nem elsősorban a turizmusért felelős szervezet, mégis eredményesen és hatékonyan segíti elő a fenntarthatóság megteremtését a turizmusban, és aktívan vesz részt annak formálásában is. A Teaching and Learning for a Sustainable Future nevű program pedig az oktatás révén igyekszik a fenntartható szemléletmód terjesztésére, valamint külön kitér a fenntartható turizmus szerepére és annak ismertetésére is.

KOVÁCS DÓRA

kovacsdora5@gmail.com

Nemzetközi Gazdálkodás (angol nyelven)

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Polyák Pálma

PhD hallgató, Scuola Normale Superiore

Ki lesz Kuba mentora? - Biztonság vagy jólét közti választás

In my paper for the National Student Scientific Conference I investigate a post-communist country, Cuba and its patron-client relationship with the U.S. and China. The paper was made before the beginning of the Trump administration and provide several speculations henceforth.

The aim of the essay was to predict the most plausible outcome for Cuba's decision makers in 2016, as the Venezuelan economic collapse highlighted the country's vulnerability. It resulted in several negotiations with the superpowers. I examine the process through the following hypothesis: "Cuba perceives greater threat from the US than China, so it has changed from balancing to bandwagoning and ally with the first one." In the beginning of my essay I provide a macro-level theoretical framework, which is focusing on welfare enhancement: the balance of interest. Then, I give a classification about the types of dictatorships, which determines the state's micro-level considerations. After, I interpret China's and the United States' interest structures, with special respect of the effect caused by a shift in the administration of the latter. I will analyze the Cuban elite's gains and threats through bridging the two models. At the end I am going to reject my hypothesis, and derive the conclusion: "Cuba chooses China as a patron to balance against the US based on the elite's political and economic considerations."

LENGYEL RÉKA

relengy97@gmail.com

nemzetközi biztonság- és védelempolitika

BSc, 6. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. Remek Éva

egyetemi docens, NKE NEK

A BRICS és az IBSA országok helye és céljai a nemzetközi rendszerbe

A szerző az Észak és Dél közötti ellentét kialakulását, aktualitását, s a Dél–Dél együttműködés jellemzőit két sikeresnek mondható szervezet, a BRICS és IBSA tevékenységének vizsgálata által taglalja. Az Észak és Dél országainak átfogó gazdasági és társadalmi jellemzése során egyértelművé válik, hogy a Globális Dél területének elmaradottsága a gyarmatosítás idejére vezethető vissza. A függetlenné vált országok többségének a mai napig sem sikerült olyan stabil társadalmi és gazdasági rendszert felépítenie, amellyel a nemzetközi rendszer domináns szereplőjévé válhatna. A Globális Dél köréből azonban a BRICS és IBSA országok (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) földrajzi-természeti adottságaiknak, s az ezt hatékonyan kihasználni tudó politikai vezetésüknek köszönhetően képesek voltak kitörni: dinamikusan bővülő kapcsolataiknak hála magas GDP-t, nagy valutatartalékokat, világ színvonalú gazdasági-, technológiai- és katonai potenciált tudhatnak ma magukénak. Az öt BRICS ország növekvő gazdasági képességeikkel arányos beleszólást követel a nemzetközi intézményekben, s ezt a fő célt 2009-től kormányközi szervezeten belüli kooperációval kívánja elérni. Az IBSA a BRICS-nél kevesebb tagot számláló szervezet, mely látványos eredményeket a nemzetközi fejlesztés területén produkál.

A szerző a két szervezet jelentőségét abban leli, hogy újfajta fejlesztési megközelítésükkel, a helyi adottságok és viszonyok figyelembevételével kialakított projektjeik, valamint növekvő munkaképes korú népességük, stratégiai nyersanyagkészleteik és fejlődő gazdaságuk által olyan, a nemzetközi közösség által is elismert blokkot képviselnek a politikai szférában, amely képes a Globális Dél érdekeinek képviselésére, s aktívan részt vesz a nemzetközi rendszer formálásában.

LOVAS ANDREA ILDIKÓ

lovas.andrea97@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szálkai Kinga

adjunktus, ELTE TÁTK

Klímaváltozás: Az egyiptomi “arab tavasz” kiváltó oka? A “fenyegetés-sokszorozó” hatásmechanizmus

2011 meghatározó évnak bizonyult a Közel-Kelet számos országában. Az “arab tavasz” néven elterjedt felkelés-sorozat kirobbanásának okai felől döntő többségben konszenzus áll fenn a szakértők körében. Eszerint az évtizedekig vezető pozícióban lévő, tejhatalmú uralkodók elnyomó diktatúrái generálták a társadalom elégedetlenségét és kilátástalanságát, melynek hatására véres tüntetések eszkalálódtak Tunéziában, Szíriában, Bahreinben, Jemenben, Líbiában, valamint Egyiptom területén egyaránt. A szakirodalom mindezt a várt demokratizáció “dominó-hatásának” kudarcaként tartja számon, melyben a felszabadulni vágyó nép akarata megsemmisült, illetve a bahreini és egyiptomi “restauráción” kívül többnyire instabilitást és polgárháborút eredményezett. Mindennek fényében azonban fel kell tennünk a kérdést, hogy miért pont 2011-ben vált tarthatatlanná a feszültség? Mi adhatta a szikrát, mely lángra lobbantott egy ilyen volumenű forradalmi láncreakciót?

Kutatásom Egyiptom-orientált deduktív esettanulmányában egy új perspektíva irányából kívánom ezen kérdéseket, illetve az “arab tavasz” kitörésének okát megközelíteni, mely a “fenyegetés-sokszorozó” klímaváltozást helyezi a középpontba. A gondolat eredője, a 2000-es évek elején kialakuló, 2009 és 2011 között tetőző történelmi jelentőségű aszály, valamint annak egyik legsúlyosabb következménye, a kritikussá érő vízszűkösség. Hipotézisem, hogy az éghajlatváltozás a vízhiány által válik közvetítő változóvá egy konfliktus kirobbanásának eszkalálásában, s ezt egy logikai folyamatára négy-pilléres szempontrendszerén keresztül kívánom szemléltetni.

Dolgozatom bemutatja, hogy a Tahrír téri tüntetések kialakulásának idején tetőző drasztikus aszály miként is válhatott az egyiptomi “arab tavasz” közvetett kiváltó okává. Kutatásom legfőbb eredménye, hogy a klímaváltozás közvetett komponens szerepének aspektusából elemzi az egyiptomi “arab tavasz” eseménysorát, mely megközelítés kulcsfontosságú lehet a térség jövőjét, valamint egy újkeletű konfliktus-hullám megelőzését illetően egyaránt.

PETRÓCZKI MÁRK

petroczkimark97@gmail.com

Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai

BSc

BSc, 2. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Siposné Dr. Kecskeméthy Klára Viola

egyetemi tanár, NKE HHK

A klímaváltozás hatása a jövő geopolitikájára

Napjaink egyik legsúlyosabb globális problémája a klímaváltozás, amivel kapcsolatban már olyanokat is hallani lehet, hogy az elkövetkező változások az emberi faj létét is veszélyeztetik. Az ehhez hasonló nagy átalakulások mindig is érdekelték engem – ez kiegészülve a geopolitika iránti érdeklődéssel, írásra késztetett.

Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy a klímaváltozás hatására a jövő geopolitikai–biztonsági helyzete hogyan változhat meg az elkövetkező száz évben. Az alapfeltételezésem szerint a sarkokhoz közelebb eső területek kerülnek előnyös pozícióba. Maga a vizsgálat két fő részből állt: először a klímaváltozást vettem szemügyre, majd az ebből fakadó geopolitikai változásokat.

A klímaváltozás alapos feltérképezésekor az motivált, hogy a jövőbeli Földet pontosan ismerni kell, különben a dolgozatomban második része nem lehetne pontos. Míg ezen dolgoztam, sokkal jobban megértettem, hogy az éghajlatváltozás milyen nagy veszélyt is jelent az emberiségre, ám számos tévhittemmel is leszámoltam, ezáltal egy reális képet nyújtok az eddigi és a várható folyamatokról. Ugyanis nagy változások várhatóak, ám ezek a XXI. század gyorsan élő emberének lassúnak hathatnak. Épp ezért nem szabad elfelednünk, hogy bolygónk több milliárd évéhez viszonyítva ezek a változások igenis gyorsak és radikálisak lesznek.

Dolgozatomban második részében az addigi eredményeket vetítettem a nemzetközi politikai rendszerre, miközben a Földet régiókra bontva megvizsgáltam, hogy az éghajlati változások hogyan befolyásolhatják a geopolitikai–biztonsági helyzetet. Mivel egy globalizált világban élünk, összegeztem a régiók elemzéseit.

Legvégül megvizsgáltam, hogy a dolgozat elején felvázolt téziseim mennyire helytállóak, amik szerint a Föld jelenlegi vezető hatalmai a térbeli és földrajzi tartományaikban a klímaváltozás hatására nem maradhatnak ott, ahol most vannak, ehelyett északi és déli irányba fognak eltolódni.

PINTÉR KATALIN GYÖNGYI

pinter.katalin328@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Farkas Csamangó Erika

adjunktus, SZTE ÁJK

Klíímaváltozás elleni küzdelem, az ENSZ és az EU klímapolitikája

Tanulmányom célja az, hogy ismertessem az éghajlatváltozás nemzetközi és európai politikáját. Nemzetközi szinten az Egyesült Nemzetek Szervezetének tevékenységét elemzem, európai szinten pedig az Európai Unióét. A téma rengeteg lehetőséget rejt magában és terjedelmes irodalma van. Az én célom az, hogy folyamatában mutassam be a klímaváltozás kapcsán elért legfontosabb eredményeket és az azokhoz szükséges lépéseket, az első átfogó konferenciától napjainkig, az ENSZ és az EU tevékenységén keresztül.

A tanulmány megírása során módszerem a dokumentumok elemzése és a konferenciákról készült feljegyzések tanulmányozása volt. Ezekből egyértelműen kitűnik, hogyan változott a szemlélet, a politikai gondolkodás, a globális összefogás, hogyan haladt előre (vagy adott esetben hátra), és hol tart most a klímaváltozás elleni küzdelem. A konferenciákból vizsgálatából látható, milyen volt az egyes országok korabeli hozzáállása. Az Unió tevékenységét első sorban a Környezetvédelmi Akcióprogramokon keresztül szemléltetem, mivel azok a kezdetektől napjainkig lefedik a folyamatot. Mindez egy átfogó képet adhat az éghajlatváltozás terén elért eredményekről.

A nagyobb fejezetek elején összehasonlítás formájában értékelem az elért eredményeket, valamint az egyes konferenciák és dokumentumok elemzése után is összefoglalom, véleményem szerint milyen változás volt tapasztalható a korábbiakhoz képest. Néhány ábrát is feltüntetek tanulmányomban, amelyeket elemezve mutatom be, hogy milyen eredményeket értek el az egyes programok és egyezmények.

Összességében azt a következtetést tudtam levonni, hogy bár az Európai Unió igen jól teljesít a klímapolitika terén, a nemzetközi összefogás nem eredményes, ennél többet kellene az egyes országoknak engedniük az érdekeikből annak érdekében, hogy kompromisszumra jussanak. Az Egyesült Államok esetében elmondható, hogy a hozzáállás jó volt, bár az USA mindig is a legnagyobb kibocsátók között szerepelt, de az új elnök megválasztása gyökeresen megváltoztatta az ország éghajlatpolitikáját. Úgy gondolom, a klímaváltozás visszafordítása hosszú folyamat eredménye, egyelőre nem minden állam észlelte még, mekkora is a probléma, de maga az ENSZ mindig is jó úton halad, ha nem is sikerült sokszor nagy eredményt elérnie, sokszor nagy lépéseket tett és a hozzáállás önmagában pozitív irányba mutat.

RAFAI KRISZTINA FANNI

rafai.fanni@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Juhász Krisztina
adjunktus, SZTE ÁJK*

A 2008-as pénzügyi-gazdasági válság izlandi kezelésének tanulságai

Az éppen tíz éve kezdődött pénzügyi-gazdasági válság szerte a világon éreztette hatását. Egyik első áldozata Izland volt, ami már 2008 végén azzal került be a világsajtóba, hogy bankrendszere teljesen összeomlott, és az állam egésze is közel került a csődhez. Végül hosszútávon mégsem az országot sújtó recesszió, sokkal inkább annak sok tekintetben szokatlan, mégis nagyon hatékony kezelése tette híressé Izlandot. A politikai és gazdasági elit felelősségre vonásában, akár politikai, akár jogi tekintetben olyan eredményeket tudott felmutatni, amit szinte semelyik másik ország. A gazdasági helyreállítás „unortodox” lépései eleinte sokakban váltottak ki kétkedést, tíz év távlatából azonban nagyon is helyesnek bizonyultak. A külföldi érdekeltségek miatt kibontakozó diplomáciai viták elhúzódó rendezéséből is inkább Izland került ki győztesként. Azonban mindezek a valóban sikeres lépések az elmúlt években a felszínes vizsgálat miatt tévhitekkel keveredtek.

Dolgozatom célja, hogy feltárjam, az elterjedt közvélekedéssel ellentétben hogyan is zajlott Izland válságkezelése az elmúlt tíz év során, hiszen sikerei elvitathatatlanok, és mintaként szolgálhatnak más országok számára is a jövőben. Ehhez az elmúlt évek releváns nemzetközi jogi dokumentumainak és sajtótermékeinek tartalomelemzését végeztem el. Igyekszem kiemelni az izlandi válságkezelés legfőbb eredményeit és tanulságait, és megvizsgálom, hogy a társadalom különböző alrendszereiben mennyire volt sikeres és mélyreható a válságot követő átalakítás.

SÁNDOR KRISZTIÁN

sndr.krisztian@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Szalai Máté

kutató, Külügyi és Külgazdasági Intézet

Leviatán felemelkedése? - Szénhidrogén-felfedezések a Földközi-tenger keleti medencéjében a régió gazdasági, politikai viszonyai függvényében

Az elmúlt évek során számos tengerfenék alatti földgáz-lelőhelyet fedeztek fel a Törökország, Szíria, Libanon, Izrael, Egyiptom és Ciprus partvidéke által határolt területen, és további potenciális szénhidrogén-készletek várnak feltárássra. A dolgozat célja, hogy stratégiai elemzést adjon a kelet-mediterrán földgáztartalékokról a régió politikai és gazdasági környezetében. Hipotézisem szerint a Földközi-tenger keleti medencéjében felfedezett földgázkészletek jelentős hatást gyakorolnak a régiók gazdasági és politikai kapcsolataira, de a különböző érdekek, igények és a régió politikai viszonyainak jellemzői miatt a tényleges kitermelést és együttműködést bonyolítja.

A téma vizsgálatához rendszerezem a felfedezett földgázmezőket és a készletek nagyságát és a kitermeléssel kapcsolatban nyilvánosságra hozott időbeni és mennyiségi terveket. A kutatás térbeli lehatárolásával meghatározom a főbb szereplőket és érdekelt feleket, és megvizsgálom az érdekeltek energiapolitikáját, földgáz-infrastruktúráját, földgázfogyasztását és termelési szerkezetét, hogy kontextusba helyezzem a termelés potenciálját és életképességét. A megállapítottak alapján két időbeli keretrendszert határoztam meg, amiben megvizsgálom a szereplők érdekeit, szükségleteit és lehetőségeit a földgáz-kitermeléssel kapcsolatban. Az eredmények alapján alapján három scenáriót állítok fel a kelet-mediterrán földgáz-kitermelésre. A scenárió analízis két időkeretben a nemzetközi kapcsolatok elméletében az energiapolitikára és erőforrás-gazdálkodásra alkalmazható elméleti keretrendszereket alkalmaztam.

A kooperációra kényszerülő országok pozitív hatással lehetnek a térség politikai viszonyaira és elősegíthetik a stabilitást. Erre példa Ciprus, Törökország és Izrael közeledése. Törökország és Izrael közötti lehetséges földgázvezeték érdekében félretették ellentéteiket, míg Ciprusban belátható közelségbe került a sziget újraegyesítése. Izrael Jordániával kötött gázszerződése révén enyhíti elszigeteltségét. Egyiptom az új forrásokkal stabilizálhatja energiaellátását, ezzel pedig gazdaságát és belpolitikáját is. Ugyanakkor a régió instabilitásának növekedése, a konfliktusok eszkalációja olyan környezetet teremthet, amiben az infrastruktúra katonai sebezhetőséget jelenthetnek. Ebben a légkörben előtérbe kerülhet az erőforrás-nacionalizmus és energiapolitika militarizálása, melyek korlátozzák az együttműködést.

SHADEH FADI

shadeh.fadi@gmail.com

Nemzetközi Közzolgálati Kapcsolatok

MA, 2. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

*Nagyné Dr. habil. Rózsa Erzsébet
egyetemi tanár, NKE NEK*

A Közel-Kelet vízbiztonsága - A régió vízbiztonsági kihívásainak áttekintése a vízforrások komparatív vizsgálatával⁶

A kutatásom tárgya a közel-keleti térség vízmegosztásának vizsgálata, figyelembe véve a természetes folyamatok és az emberi tevékenység következtében kialakult, illetve a demográfiai változások által súlyosbított édesvízhiányt, valamint az erre válaszként létrehozott innovatív megoldásokat.

A kutatás célja, hogy összehasonlítva a különböző gazdasági, társadalmi és földrajzi adottságokkal rendelkező közel-keleti országokat, egy átfogó képet alkossak a térség vízmegosztásáról. Vizsgálatomban kitérek a vízmegosztás biztonságiasításának kérdésére, illetve arra, hogy ez hogyan hat az államok kapcsolatára. Természetesen terjedelmi okokból a kapcsolatrendszer csupán néhány jelentős elemét vizsgálom csak meg.

A kutatási módszerem a szakirodalom áttekintésén alapuló adatelemzés, valamint az adatok periodikus változásait vizsgáló trendelemzés. Dolgozatom elkészítésénél nagy hangsúlyt fektettem a Közel-Kelet országainak vízkészletére és demográfiájára vonatkozó statisztikák elemzésére. A vízügyi adatok tekintetében többnyire az AQUASTAT adatbázisából kinyert adatokat használtam, a demográfiára vonatkozó adatokat pedig a Világbank online adatbázisából nyertem ki.

Kutatásom eredményeként megállapítható, hogy a Közel-Kelet a világon az egyik legkevesebb természetes megújuló vízkészlettel rendelkező terület. Északi országai habár vízben gazdagabbak, azok megosztása konfliktusossá teszi kapcsolatukat. A délebbre fekvő Arab-félsziget államai pedig a kevés megújuló vízkészlet miatt a drága és magas energiaigényű alternatív vízforrásoknak vannak kiszolgáltatva. A törekény vízbiztonsági helyzetet azonban mindegyik országban súlyosbítja a folyamatosan növekvő lakosság. Az alternatív vízforrások és az államok közötti kooperáció segítségével azonban regionális szinten mérsékelhetőek a vízbiztonsági kihívások.

DR. SURJÁNYI DÁVID
davidsurjanyi@outlook.com
teológia
Osztatlan, 5. félév
Szent Pál Akadémia

SURJÁNYI FANNI
fannidinai@gmail.com
teológia
Osztatlan, 3. félév
Szent Pál Akadémia

*Témavezető:
Dr. Mészáros István László
rektorhelyettes, SZPA*

Jeruzsálem: civilizációk ütközőzónája. A Szent Város státusza és a vallásszabadság

Jelen dolgozat Jeruzsálem státuszát vizsgálja, ám eltér a szokványos metodológiától. A fő fókuszban az ősi város spirituális jelentősége áll, a vallási ütközőpont biztonsága. Éppen ezért a tézis célja annak vizsgálata, hogy a három monoteista vallás olvasztótégelyének tartott Jeruzsálem szent helyeinek szabad hozzáférését és védelmét ki tudja biztosítani.

A vizsgálódásban kézenfekvőnek bizonyult a történelmi áttekintés (ami reflektál a judaizmus, a kereszténység és az iszlám Jeruzsálemhez való viszonyára), ám a keretek figyelembe vétele miatt csak a főbb, általában nem vitatott történelmi tények invokációjára szorítkoztunk.

Szükségszerű volt továbbá a nemzetközi jogi folyamatok áttekintése. Ebben mindenekelőtt a zsidó állam kialakulását megalapozó jogi dokumentumok Jeruzsálemre való hatását vizsgáljuk (pl. San Remo-egyezmény, az ENSZ 1947-es felosztási terve). Ezt követően a Jeruzsálemre, mint fővárosra folyamatosan igényt tartó Izrael Állam és a muszlim hitű arab szomszédjai közötti háborúk gyakorlati és jogi hatásait tekintjük át a Szent város perspektívájából. Végül az 1991-es Madridi Konferencián útjára induló palesztin-izraeli békefolyamat főbb állomásait analizáljuk.

A szerzők véleménye szerint elégtelen a közel-keleti konfliktus egyik gyújtópontjának rendezésében kizárólag a pozitív nemzetközi jogra hagyatkozni, hiszen Jeruzsálem ügye sokkal gyorsabb és hektikusabb változásokat produkál, semmint hogy azt a jog követni tudná. Ezért a történelmi és jogi szempontokat teleológiai céloknak rendeltük alá.

A nemzetközi közösséget képviselő ENSZ képtelen volt a világörökség részét képező vallási helyeknek oltalmat biztosítani. Az arab/palesztin fennhatóságú területeken pedig közel nem kap ekkora teret a vallásszabadság központi érdeke.

A fentieket, ill. a felek Jeruzsálemmel kapcsolatos önrendelkezési megnyilvánulásait és bánásmódját áttanulmányozva bizonyítjuk, hogy Izrael a biztonsági szempontok figyelembevételével igyekszik a lehető legnagyobb szabad vallásgyakorlatot biztosítani minden vallás képviselőjének, sőt, történelmileg páratlan engedményeket ad (pl. a Templom-hegy kapcsán). Mindez azt indikálja: a nemzetközi közösség vallásszabadsággal kapcsolatos érdekét egyedül Izrael állama képes Jeruzsálemben biztosítani.

VARGA GERGELY

varger97@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok (angol nyelven)

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Dr. Marton Péter

egyetemi docens, BCE TK

Javak megosztása a nemzetközi közegészségügyben - az oltóanyagok elérhetőségét befolyásoló tényezők feltárása két járvány vizsgálatán keresztül

A nemzetközi közegészségügyi biztonság garantálásához az államok együttműködésére van szükség, ami felveti a kérdést: vajon az ezekből az együttműködésekben származó javak méltányos elosztást mutatnak-e. Ennek biztosítása kiemelten fontos az együttműködés fenntartása végett. A vakcinákat sokan a XX század legfontosabb közegészségügyi vívmányainak tartják. A velük kapcsolatos nemzetközi együttműködés kiválóan illusztrálja mind a nemzetközi tehermegosztás kihívásait, mind pedig az ebből származó javak fontosságát. Így a globális vakcinapiac feltérképezésével, valamint két esettanulmányon keresztül – melyek két különböző nagyságú és különböző fejlettségű régióval összefüggésben oltással megelőzhető fertőző betegségek okozta járványt állítanak egymás mellé – a dolgozat a vakcinakészletek globális rendelkezésre állásának és elosztásának tendenciáit, illetve ezek okait tárja fel. A dolgozat három főbb vakcina elosztást befolyásoló tényezőt azonosít. A globális kereslet-kínálat vizsgálata problémaként azonosítja a vakcinához való hozzáférésben jelentkező egyenlőtlenségeket, az ebből származó piaci divergenciát, valamint a fejlődő országok szükségleteinek háttérbe szorulását. Ebből következően első befolyásoló tényezőként a piaci szereplők üzleti érdeke nevezhető meg.

A 2009-es H1N1 pandémia és a 2016-os angolai sárgalázjárvány esetei azonban rámutatnak, hogy sokkal meghatározóbb tényező a vírus újdonsága, amely hatással van a kereslet nagyságára, valamint a piaci szereplők és az államok készségére. Emellett a két eset szembeállítására is rávilágít, hogy a nemzetközi együttműködés jelentős pozitív hatással lehet a vakcinák elosztására, hiszen egyrészt enyhítheti a nemzetközi és a társadalmi egyenlőtlenségek hatásait, másrészt pedig nagyban hozzájárul a készség javításához, további bizonyítékként szolgálva arra, hogy a közegészségüggyel kapcsolatos kooperáció megőrzése az egész nemzetközi közösség érdeke.

11. Nemzetközi tanulmányok III. Tagozat

1. Juhász Katalin Értékek és érdekek: Woodrow Wilson külpolitikája
2. Kálmán
 Klaudia "A szabad világ védelmében!" - Az Amerikai Egyesült Államok
 Györgyi beavatkozása az El Salvador-i forradalom eseményeibe
3. Klauda Zsolt A Kreml szürke eminenciása - A putyini Oroszország bel-és
 külpolitikai kulcskérdései VlagyiszlavSzurkov pályája tükrében
4. Kopitkó Szilvia Kongó és a konfliktusásványok
 Csilla
5. Kósa Livia Hogyan reagált az Egyesült Államok a katarai válságra?
6. Lendvai Tünde A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külföldön élő
 közösségei- észak-koreai állampolgárok által kiváltott biztonsági
 kihívások Japánban, a Koreai Köztársaságban és a Kínai
 Népköztársaságban
7. Papp Zsanett (IN)DEPENDENCE: Milyen hatása van Kína külpolitikai
 Gréta célkitűzéseinek az Északi-sarkvidéken Grönland Dániától való
 függetlenségi törekvéseire?
8. Pethő Marcell A Kasmír konfliktus történelmi áttekintése és jelenlegi helyzete a
 pakisztáni aspektusból
9. Pintér Tibor Az al-Shabaab és a szomáliai klánrendszer kapcsolata
10. Urbanovics Az argentin, mexikói és brazil országképek összevetése az Anholt-
 Anna modell alapján
11. Virágh Biztonsági és ökológiai összefüggések a Száhel-övezetben
 Benjámin

JUHÁSZ KATALIN

juhaszkata1995@gmail.com

Nemzetközi igazgatás

BA, 6. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. Magyarics Tamás

egyetemi tanár, ELTE BTK

Értékek és érdekek: Woodrrow Wilson külpolitikája

Célom a dolgozattal, hogy egy olyan száz évvel korábban élt, a világtörténelmet alapjaiban befolyásoló személyt mutassak be, akinek jelentősége máig kihat a világpolitikára.

Az első világháború korábban nem tapasztalt mértékű emberi és anyagi veszteséget eredményezett. Ez volt az első alkalom, mikor az Egyesült Államok kilépett az izolacionizmusból és avatkozott be egy Európában zajló konfliktusba. Amerika háborúba lépése fordította meg 1917-ben a központi hatalmak oldalára billent erőviszonyokat, s segítette hozzá az antant országait a győzelemhez. Wilson elnök az egyetemes béke képviselőjeként lépett fel a konfliktusban. Az ő szerepére összpontosítva vizsgáltam a háború kitörésétől a Párizs környéki békekonferencia lezárásáig az eseményeket. Külpolitikai elemzésemet három fő szakaszra bontottam: Wilson első és második elnöki ciklusára és az utókor bemutatására.

A dolgozatom eredménye, hogy feltártam Wilson elnök személyes indíttatásait és elveinek szerepét az Egyesült Államok hadba lépése során. Továbbá tanulmányoztam a 14 pontot és az abban megfogalmazott elvek megvalósítása során elkövetett hibáit. Áttekintettem, hogy mikor és hogyan jelentkezett az elmúlt száz év amerikai adminisztrációiban a wilsonizmus, és hogy milyen szellemi hagyatékot hagyott Wilson a világra.

Dolgozatom végén arra a következtetésre jutottam, hogy csakúgy, mint Wilson korában, az értékek és érdekek ütközése és az arra adott válaszok ellentmondásai napjainkban is jellemzik az ország külpolitikáját.

KÁLMÁN KLAUDIA GYÖRGYI

kalmanc Claudia@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Kőváriné Dr. Ignáth Éva

adjunktus, BCE TK

"A szabad világ védelmében!" - Az Amerikai Egyesült Államok beavatkozása az El Salvador-i forradalom eseményeibe

A hidegháború időszakában a nemzetközi kapcsolatok alakulását elsősorban befolyásolta a két szuperhatalom, az Amerikai Egyesült Államok és a Szovjetunió által kiterjesztett érdekszférák változása. Ebben a bipoláris környezetben a szovjet expanziós lépéseket mindig kísérte amerikai reakció a térség és a kialakult konfliktus tükrében.

Dolgozatom témájaként az amerikai intervenció aspektusait vizsgáltam a nyolcvanas években a Közép-Amerikában, különösen az El Salvadorban bekövetkezett polgárháborús események során. A salvadori eseményeket górcső alá véve tartalomelemzéssel analizáltam az ország történetének sajátosságait, a polgárháborús eseményeket és a nemzetközi környezetet. sajátosságait. Ezt követően megvizsgáltam a szovjet fenyegetés mértékét, a gazdasági és katonai beavatkozás adatait, valamint a tárgyalt időszak két amerikai elnökének, Jimmy Carternek és Ronald Reagannek a konfliktus során alkalmazott stratégiáit. A dolgozat célja feltárni az Egyesült Államok reakciójának morális aspektusait, a mögöttes rejlő érdekeket és ideológiai okokat.

Kutatásom során arra kerestem a választ, hogy megalapozott volt-e az amerikai beavatkozás a vizsgált időszakban a hidegháború alatt megfogalmazott külpolitikai ideológia tükrében. Az elemzés megmutatja, hogy a szovjet fenyegetettségre való hivatkozás mindenekelőtt illeszkedik az USA elnökeinek ideológiai irányvonalába, melynek eredményeként a Carter féle óvatosabb intézkedések után Reagan „gonosz birodalom” elleni harca során egyenes arányosságban nőtt a katonai és gazdasági beavatkozás mértéke. A Szovjetunió mindössze ideológiai hátteret biztosított a salvadori gerillaerőknek, mely nem indokolta az Egyesült Államok morális határokat is átlépő beavatkozását és nem fenyegette a szuperhatalom globális pozícióját.

KLAUDA ZALÁN

zalan.klauda@gmail.com

Nemzetközi Kapcsolatok

MA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Dr. Sz. Bíró Zoltán

adjunktus, BCE TK

A Kreml szürke eminenciása - A putyini Oroszország bel-és külpolitikai kulcskérdései Vlagyiszlav Szurkov pályája tükrében

Vlagyiszlav Szurkov az orosz politika egyik közismert figurája. Dolgozatom az 1999 óta az orosz kormány alkalmazásában álló politikus pályafutását nyomon követve széleskörű betekintést nyújt a Putyin hatalomra kerülése után kialakult orosz politikai rendszerbe. Az internetes orosz és nemzetközi sajtó hírelemzésével azt vizsgálom, volt-e Szurkovnak befolyása az orosz bel- és külpolitikára, és ha igen, milyen mértékben.

Politikai karrierjét követve ismertetem szuverén demokrácia elméletét, amely később a putyini rendszer nem hivatalos ideológiájává vált. Bemutatom, hogy az elnöki adminisztráció

helyettes vezetőjeként hogyan segített Szurkov konszolidálni Putyin hatalmát a 2000-es években átrajzolva az ország belpolitikai térképét. Eközben áttekintem a Kreml belső csatáit és bemutatom a hatalomért folyó harc kulcsfiguráit is. Az ukrajnai konfliktus példáján az orosz külpolitikai döntéshozatal folyamatát és a hibrid háború jellegzetességeit is ismertetem.

Eredményeim szerint – bár változó mértékben és területeken – de Vlagyiszlav Szurkov hivatalba lépésétől mind a mai napig meghatározó szereplője az orosz politikai életnek. Alapvető szerepe volt a mai orosz párt- és választási rendszer kialakításában, amelyek az általa lefektetett alapokon működnek a belpolitikából való távozása óta is. Eközben a Kremlen

belül a befolyásért, hatalomért és pénzért szűnni nem akaró, kérlelhetetlen és olykor halálos küzdelem folyik. Putyin jelenlegi, harmadik ciklusában a nemzetközi színpadon az ország fokozott szerepvállalása figyelhető meg, miközben a biztonsági erőkhöz kötődő érdekcsoportok túlsúlya a magasabb kockázatvállalás felé tolja el a döntéshozatalt.

KOPITKÓ SZILVIA CSILLA

kopitko.szilvia@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szigetvári Tamás

egyetemi docens, PPKE BTK

Kongó és a konfliktusásványok

A dolgozat a konfliktusásványokról szóló amerikai jogszabállyal, a Dodd–Frank-törvénnyel foglalkozik. A fő megválaszolandó kutatói kérdések a következők: a jogszabály milyen módon szabályozza ezen ásványok kereskedelmét, és ennek milyen hatásai vannak a Kongói Demokratikus Köztársaságra nézve, valamint a Kongóban zajló polgárháború megoldható-e egy ilyen szabályozással? A kérdések igazolásához primer és szekunder források kerültek felhasználásra, primer forrásként a törvény szövegét és az ehhez tartozó kiegészítő SEC (amerikai értékpapír- és tőzsdebizottság) szabályozást elemeztem, szekunder forrásként a törvényt és hatásait értékelő tanulmányokat vizsgáltam meg.

A kutatás során először a konfliktusásványok problematikáját és a Kongói Demokratikus Köztársaság helyzetét jártam körbe, bemutatva ezen ásványokat, eredetüket, illetve a kapcsolatot az ásványok és a kongói polgárháború között. Majd a konfliktusásványok kereskedelmére irányuló nemzetközi szabályozások rövid bemutatása következett, nemzetközi kontextust biztosítva a részletesen elemzett Dodd–Frank-törvénynek. A törvény tanulmányozása során ismertetésre kerültek annak szabályozási módjai és a Kongói Demokratikus Köztársaságra gyakorolt hatásai. A kutatás fő eredménye, hogy az elvárásokkal ellentétesen a Dodd–Frank-törvény nem csökkentette az erőszak mértékét a polgárháborútól sújtott kongói térségben, továbbá szabályozási előírásai miatt rontott a kongói polgárok életminőségén, ugyanakkor az illegális kereskedelmet nem

szüntette meg, az ásványok továbbra is a harcoló fegyveres csapatokat finanszírozzák. A tapasztalatok alapján az a következtetés vonható le, hogy sem a polgárháború megoldására, sem a konfliktusásványok tiszta kereskedelmének megteremtésére a Dodd–Frank-törvény önmagában nem elégséges.

KÓSA LIVIA

liviakosa.2@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Szalai Máté

tanársegéd, BCE TK

Hogyan reagált az Egyesült Államok a katari válságra?

2017 óta precedens nélküli diplomáciai krízis zajlik a Közel-Keleten. Katart blokád alá vette több szövetségese. Az Amerikai Egyesült Államok kezdetben ellentmondó reakciókat mutatott (Trump elnök és Tillerson akkori külügyminiszter között is ellentmondások voltak), majd blokád feloldását sürgető üzeneteket küldött a térség felé.

A kutatás célja feltárni azt, hogy az Amerikai Egyesült Államok hogyan reagált a válságra, és miért így tette. Mivel a blokád ürügye az volt, hogy Katar terrorista csoportokat támogat, különös hangsúlyt fektet az elemzés ennek a bemutatására, főképp mivel az Egyesült Államok fontos szerepet vállal a terrorizmus elleni nemzetközi küzdelemben. A terrorizmus elleni harc szempontjából fontos terrorellenes jogszabályi környezet felvázolását követően négy fő kategóriát alkotunk arról, hogy milyen módon támogathat egy ország terrorcsoportokat. Az elemzés ebben a keretrendszerben helyezi el Katart, megállapítva, hogy Katar a megtűrés és a materiális támogatás kategóriákat kimeríti. Azt, hogy az Amerikai Egyesült Államok hogyan reagált a válságra, további Katarhoz fűződő érdekellentétek és érdekegyezőségek árnyalják a melyeket szintén megkísérel a dolgozat felvázolni.

A szakirodalmi háttérrel nemzetközi intézmények, állami szervek hivatalos dokumentumai, adatbázisai, nemzetközi szerződések, kutatóintézmények jelentései, illetve az ügy médiában való megjelenései adják (a dolgozat megírásának idejével bezárólag). A dolgozat tehát azt vizsgálja, hogy az Egyesült Államok milyen lépéseket tett a katari diplomáciai válsággal kapcsolatban, és vajon miért ezeket a lehetőségeket választotta.

Az események feltárása alapján a kutatás megállapította, hogy az Amerikai Egyesült Államok nem csak Katarral, hanem a vele ellenséges országokkal is jó viszonyban van, ezért nem próbálja a feleket erőszakosan tárgyalasztalhoz ültetni, hanem inkább mediátorként igyekszik a lehető leggyorsabban megoldani a válságot, hiszen komoly károkat szenved a konfliktus miatt. Washington számára az lenne a legideálisabb, ha az Öböl Menti Együttműködési Tanács újra egységes és erős lenne, noha a konfliktus kirobbanásakor még ellentmondásos üzeneteket küldött Katar felé.

LENDVAI TÜNDE

lendvaitunde96@gmail.com

közigazgatás- szervező

BA, 2. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Bartók András

tanársegéd, NKE NEK

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külföldön élő közösségei- észak-koreai állampolgárok által kiváltott biztonsági kihívások Japánban, a Koreai Köztársaságban és a Kínai Népköztársaságban

A kutatás témakörének aktualitását a Koreai-félsziget körül kialakult kurrens válsághelyzet adja. A dolgozat a kelet-ázsiai régió nagyhatalmai külpolitikai mozgásterének feltérképezését árnyalja, a területükön élő koreai kisebbség és észak-koreai állampolgárok helyzetének bemutatásával.

Kutatásom során a Japánban élő észak-koreai közösség került a központba, mert az általuk létrehozott, és Phenjanból támogatott érdekvédelmi szervezet a Chongryon, önálló bankrendszerrel, etnikai oktatással rendelkezik- amely nyíltan hirdeti a KNDK állami ideológiáját a dzsúcsét- emellett Észak-Korea de facto külképviseletének feladatait is. A szervezet erősen érintett a japán állampolgárok emberrablási eseteiben, titkosszolgálati és hírszerzési tevékenysége nem csak a tokiói, hanem a szöuli vezetés számára is komoly kihívást jelent. Részben a japán vezetés késői fellépése a Chongryon illegális és legális finanszírozási hálózatával szemben, járult hozzá ahhoz, hogy Észak-Korea kivitelezhesse atom -és rakétaprogramját, amely által kiváltott katonai fenyegetés, jelenleg Japán legnagyobb biztonsági kihívása, emellett destabilizálja az egész kelet-ázsiai régiót. Az esetek ellenére a Chongryon betiltása mégsem merült fel, a kormányzó LDP részéről. Egyrészt, mert el kívánja kerülni az etnikai diszkrimináció vádját az észak-koreai kötődésű koreai kisebbség esetében, mivel a szervezet komplex gazdasági hálózata, valamint anyanyelvi oktatása és kulturális tevékenysége marginális kérdés a Chongryon tagjainak életkörülményei szempontjából. Másrészt a szervezet az egyetlen olyan fórum, amely közvetíthet a KNDK és Japán közt a hivatalos diplomáciai kapcsolatok hiányában, például az emberrablási esetek kapcsán. Harmadrészt figyelembe kell venni, hogy a Chongryon betiltása tovább súlyosbítaná az Észak-Korea körül kialakult válsághelyzetet, amely oldódni látszik az Egyesült Államokkal tartott bilaterális találkozó és a Korea-közi Panmindzsoni Nyilatkozat eredményei nyomán.

PAPP ZSANETT GRÉTA

zsanettpapp1998@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szálkai Kinga

adjunktus, ELTE TÁTK

(IN)DEPENDENCE: Milyen hatása van Kína külpolitikai célkitűzéseinek az Északi-sarkvidéken Grönland Dániától való függetlenségi törekvéseire?

Dolgozatomban a globális környezeti változások nemzetközi rendszert átalakító hatásait vizsgálom az Északi-sarkvidéken. A nemzetközi struktúra alapvető változásai kihatással vannak az államok viselkedésére, átrendezik azok viszonyrendszerét. Kína magabiztos és expanzív külpolitikája sokat elárul nemzetközi rendszer XXI. században bekövetkező strukturális változásairól. Napjainkban szemtanúi lehetünk a „geopillanatnak”, amely a geopolitikai érdekek és a terület felértékelődését mutatja az államok külpolitikai döntéshozatalában.

Dolgozatom kutatási kérdését képezi, hogy Kína releváns szereplő lehet-e Grönland és Dánia változó viszonyrendszerében. A kutatási kérdésre állított hipotézisem értelmében Kína fontos szerepet tölthet be Grönland függetlenedési törekvéseinek előmozdításában, amennyiben a két térség rendelkezik azonos gazdasági és geopolitikai érdekekkel. A hipotézisem igazolására a kínai külföldi bányászati beruházásokat veszem figyelembe. Így esettanulmányomat a Grönland területén található uránérc kitermelése adja.

Következtetésként arra jutottam, hogy a grönlandi ásványi kincsek kitermelése kapcsán valóban fontos aktorként jelenik meg Kína. A kínai bányászati beruházások jelenléte Grönlandon igazolja állításomat, miszerint a gazdasági és geopolitikai érdekek mentén való együttműködés olyan nyertes-nyertes szituációt eredményez, melyből mindkét terület profitálhat. S minek okán mindkét terület alapvető önérdeke a relatív hatalom megerősítése, így érdekeltek lesznek a gazdasági érdekek mentén való együttműködés elősegítésében, hiszen a gazdasági fejlődés egyúttal a hatalom és befolyásszerzés lehetőségét is jelenti a nemzetközi kapcsolatokban.

Kína gazdasági együttműködése Grönlanddal másfelől pedig bebizonyítja azt is, hogy a napjainkban átrendeződő nemzetközi rendszerben felértékelődik a geopolitika és a terület stratégiai jelentősége, mely érdekek figyelembevétele az államok elsődleges szempontját képezi külpolitikájuk kialakításában. Mindez pedig kellően reprezentálja a dolgozatban használt neorealizmus elméleti keretrendszerének napjainkban is fellelhető relevanciáját, azaz a neorealista fordulatot a XXI. században.

PETHŐ MARCELL

marcellpetho@gmail.com

nemzetközi igazgatási

BSc, 5. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Háda Béla

tudományos segédmunkatárs, NKE SVKK

A Kasmír konfliktus történelmi áttekintése és jelenlegi helyzete a pakisztáni aspektusból

A Kasmír konfliktus történelmi áttekintése és jelenlegi helyzete a pakisztáni aspektusból Kasmír jelenleg is a világ megoldatlan konfliktusainak listáján szerepel. Számos mű született Indiának kedvező nézőpontból, viszont, akkor érthetjük meg a konfliktusban rejlő összefüggéseket, ha mindkét fél álláspontját megvizsgáljuk.

Munkám célja a kasmíri probléma komplexitásának bemutatása a pakisztáni szempontok előtérbe helyezésével. Annak ellenére, hogy a pakisztáni perspektíva Európában marginális, az iszlám világ nagy részén elfogadott és ebből adódóan nem csak egy ország esetében határozza meg a konfliktussal összefüggő gondolkodást. Nemzetközi szinten is elismert szerzők művein kívül, pakisztáni szakértők témáról készült alkotásait is felhasználtam forrásként, továbbá interjúalanyaim tapasztalatait és véleményét. Állásfoglalás nélkül szeretném feltárni azon folyamatokat, amelyek okán az évek előrehaladtával felértékelődött a terület stratégiai fontossága Pakisztán és India számára, ugyanakkor nem elhanyagolható az sem, hogy az elmúlt három évtizedben megjelent a kasmíri nacionalizmus, ami tovább bonyolítja a térség hovatartozásának kérdését. Kétség sem fér hozzá, hogy a két ország közötti vita legnagyobb elszennvedői maga a kasmíri nép. Részletezem a Pakisztán és India közötti főbb konfliktusok kialakulásának hátterét, magát a problémát, és az azzal kapcsolatos békekötésekben született szerződéseket is.

Dolgozatom ívét a politikai és vallási ideológiákra, etnikumok elképzeléseire, valamint a külső nemzetközi szereplők érdekeinek változására alapozom. Európában és általában a világ nyugati felén nagyon kevés szakirodalmat lehet olvasni a pakisztáni nézőpontról, ezért dolgozatom sajátosnak mondható, mivel segít a konfliktus teljes körű megértéséhez.

PINTÉR TIBOR

teibor93@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Miletics Péter

mesteroktató, HVKTKH

Az al-Shabaab és a szomáliai klánrendszer kapcsolata

Dolgozatom alapvetően három fő részből és a konklúzióból áll. Először az al-Shabaabot mutatom be, ami egy dzsihádistá, milicista szervezet, amivel párhuzamosan Szomália történetét is felvázolom 1990-től kezdve. Ehhez a részhez magyar és angol források is rendelkezésemre álltak. Itt alapvetően kronológikusan haladok előre, egészen a jelenlegi állapotokig, ügyelve arra, hogy az al-Shabaab alapvető jellemzőit is ismertessem.

A következő rész a szomáliai klánrendszer. Ehhez Joakim Gundel 2006-os és 2009-es a klánokról szóló tudományos munkáját veszem alapul. Alapvetően a rendszer hierarchikus felépítését vázolom fel (kláncsalád – klán – alklán – elsődleges származási vonal – diya fizető csoport). Azonban a csúcán álló kláncsaládokra külön kitérek, és ismertetem a 6 kláncsalád megoszlását, földrajzi elhelyezkedését és sajátosságait. Itt csak angol források álltak a rendelkezésemre a kutatáshoz.

A harmadik rész a terrorszervezet és a klánrendszer közötti kapcsolatot tárgyalja. A kapcsolódási pontok az alábbiak: igazságszolgáltatás, vének helyzete, toborzás, pénzügyi források és konfliktuskezelés.

Végül a konklúzióban arra keresem a választ, hogy az al-Shabaab meg tudja-e valósítani az elképzeléseit, miszerint a klánrendszert túlszárnyalva egy iszlám jogon alapuló kormányzatot hoz létre.

A dolgozatom bizonyítja azt, hogy a szervezet képtelen felülmúlni a klánrendszert, habár sikeresen manipulálja azt. Inkább egyfajta kölcsönös függési viszonyként definiálom a kapcsolatukat. Az al-Shabaab alapvetően kemény politikát folytat, felhasználja a félelem és harag eszközét, ugyanakkor egyes klánok a béke őrzőjeként tekintenek rá. A milicista szervezet képes volt egy jól működő pénzügyi hálózatot kiépíteni, amivel biztosítja a fennmaradását.

URBANOVICS ANNA

anna.urbanovics@gmail.com

Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok

MA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE NEK

Az argentin, mexikói és brazil országképek összevetése az Anholt-modell alapján

A dolgozat témája a jelenlegi latin-amerikai országképek, elsősorban Brazília, Argentína és Mexikó vonatkozásában. A három ország mindegyike előkelő helyen szerepel a különböző nemzetközi országkép és nemzeti márká felmérésekben, valamint aktívabb szerepet követelnek a mai nemzetközi rendszerben. A dolgozat az Anholt-modell kormányzat, export, turizmus, kultúra, emberek, bevándorlás és befektetés pillérei köré épül. A kutatás komplex módszertanra épül, az országmárkázás kutatási terület különböző modelljeit és elméleteit igyekszik ötvözni az empirikus kutatás eszköztárával. Ilyen eszközök a tudományometriai elemzések, a kérdőíves felmérés, valamint a közösségi média elemzés is. A tanulmányban hét hipotézis került megfogalmazásra.

Az első hipotézis az Anholt-modell alkalmazhatóságát, aktualitását igazolta tudományometriai mérések segítségével, melyek alapján máig ez tekinthető a legnépszerűbb országmárkázás elméletnek a nemzetközi szakirodalomban. Ezt követően az országok politikai megítélése került bemutatásra, amiből az tűnt ki, hogy a világháló megkönnyítette mind a helyiek, mind a nemzetközi közösség tájékozódását. Az export hirdetésében ki kell emelnünk a márkaerős, közvetlenül a fogyasztókhöz szóló vállalatokat, melyek sokkal hatékonyabb marketing stratégiájukkal inkább bekerülnek a köztudatba, mint a márkaértékük tekintetében vezető nagyvállalatok. Ezt követően a turizmus- kultúra- emberek hármasa került elemzésre, melyek mindegyikénél megfigyelhető, mennyire fontos tényezők az országok arculatában. Ennek oka, hogy a legtöbbször a latin-amerikai országokat, mint egzotikus turisztikai desztinációkat ismerjük, valamint a nemzeti sztereotípiák és a világsajtóban közölt hírek inkább a kulturális elemeket emelik ki. Ezért sem meglepő, hogy a gasztronómia és a sportok vezetnek ezeken a listákon a kitöltők körében. Végül az országok életszínvonalának összevetése került sorra olyan elemek mentén, mint a Humán Fejlettségi Index, a versenyképesség, vagy épp a komoly társadalmi problémaként jelentkező közbiztonság. Az elemzés eredményeként azt láthatjuk, hogy Magyarország előrébb végzett ezeken a rangsorokon, amivel a kérdőív kitöltői is tisztában vannak.

VIRÁGH BENJÁMIN

benflo699@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Miletics Péter

mesteroktató, HVKTKH

Biztonsági és ökológiai összefüggések a Száhel-övezetben

A Száhel-övezet Földünk válságövezeteinek egyike. Súlyos politikai, biztonsági, gazdasági, társadalmi, környezeti/ökológiai problémák sújtják napjainkban. A dolgozat ezek közül kettő szempont (biztonsági és ökológiai) alapján közelíti meg a témát. Az éghajlatváltozás okozta hatások következményeként, valamint a biztonság megvalósulásának hiányából adódóan a már meglévő gondok csak súlyosbodnak a régióban. A kutatás célja egyrészt, hogy feltárva a főbb ökológiai és biztonsági kihívásokat, a háttérismeretet szolgálja a téma megértéséhez. Másrészt rávilágít e két aspektus között meglévő kapcsolatra, összefüggéseket eredményezve. A hipotézisem szerint fellelhető és bizonyítható, hogy van kapcsolat közöttük.

A dolgozat első részében ismertetem a legfontosabb ökológiai kihívásokat: a változó klimatikus viszonyokat, az élelmiszerbiztonság problematikáját, az ökoszisztéma módosulását, és a változások típusait (melyek lassan vagy hirtelen lépnek fel). A második részben a főbb biztonsági kihívások kerülnek vizsgálat alá: növekvő népesség, államhatalom törékenysége, gyenge kormányzás, korrupció, konfliktusok, harcok, szegénység, humanitárius krízisek, járványok, szélsőségesesség, radikalizmus, terrorizmus, migráció (push és pull faktorok), illetve egyenlőtlenségek.

A dolgozat harmadik blokkjában kerül bemutatásra három olyan összefüggés, melyekre a vizsgálódás és a kutatás során jutottam: a szűkösen rendelkezésre álló erőforrások feletti küzdelem (mezőgazdasági tevékenységet végző vs nomád pásztor), elvándorlás a túlélés érdekében (vidék vs város), valamint elvándorlás a kontinensről Európa irányába. Mindhárom állítással alátámasztom azon felvetésemet, mely szerint a Száhel-övezetben meglévő ökológiai és biztonsági körülmények hatással vannak egymásra, nagymértékben hozzájárulnak az aktuális állapot kritikus voltaához, és egymással kapcsolódási pontokat alakítanak ki.

Kutatásommal hozzá kívánok járulni a terület iránt behatóbban érdeklődők számára még több információval és az összefüggések megvilágításával.

12. Nemzetközi tanulmányok IV. Tagozat

1. Ambrus Nikoletta A kisebbségi nyelvhasználat lehetőségei Ukrajnában - különös tekintettel a közigazgatás és az oktatás területeire
2. Fórizs Gabriella A korrupció hazai és nemzetközi áttekintése
3. Horváth Tamás A City vezető pozíciója a brexit fényében - Mi várható a kilépés után?
4. Józsa Kitti Kulturális örökségvédelem fegyveres konfliktus alatt: a szabályozás technikai hiányosságai
5. Kosztrihán Dávid Államtudományi spektrum - a Nemzeti Közszerológati Egyetem közigazgatási és államtudományi képzéseinek nemzetközi összehasonlítása
6. Mészégető Anna Katalin Saudi Women Behind the Wheels
7. Pózner Vanda The Burkini Debate as Existential Threat Construction
8. Sebestyén Anna A nők szerepvállalása az ENSZ békefenntartásban
9. Szabó Mátyás A Vatikánvárosi Állam alkotmányos fejlődése és közjogi berendezkedése
10. Terék Balázs Goethe Intézet: Puha hatalmi projekció vagy konzisztens normatív hatalom?

AMBRUS NIKOLETTA

nikoletta.ambrus@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Görög Dóra
óraadó, KRE ÁJK*

A kisebbségi nyelvhasználat lehetőségei Ukrajnában - különös tekintettel a közigazgatás és az oktatás területeire

A kárpátaljai magyar kisebbség számára több évtizedes problémát jelent a mindennapokban kisebbségi jogok, főként az anyanyelvhasználathoz való jog korlátozott mivolta. Ez az akadály leginkább a közigazgatást és az oktatást érinti, ahol kiváltképp fontos lenne, hogy a kétnyelvű ügyintézés, anyanyelvi oktatás megvalósuljon.

Kutatásom során azzal a hipotézissel élek, hogy a kisebbségi jogok alkotmányos és törvényi garanciái adottak, a gyakorlati alkalmazás azonban hiányos.

Dolgozatomban vizsgálat alá vetem azokat a rendelkezésre álló jogforrásokat - mind nemzetközi, mind nemzeti szinten - melyeket az elmúlt években Ukrajnában elfogadtak a kisebbségi nyelvhasználatlal összefüggésben. Ezenkívül a témában jeles képviselők által közzétett tanulmányokat és korábbi kutatásokat is elemeztem. Ukrajna nemzetiségi arányainak bemutatását követően, Ukrajna általános gazdasági és társadalmi helyzetét vizsgáltam. Ezt követően az új oktatási törvény jelenlegi és jövőbeni hatásait vizsgálom, amely nagy mértékben kihatással van a nyelvi jogokra. Az oktatási terület után a közigazgatás kétnyelvűségének megvalósulását vetem nagytit alá, ennek érdekében fontosnak tartottam egy kérdőív elkészítését is, mivel ezzel tudom legjobban szemléltetni a jelenlegi nyelvhasználati helyzetet az ukrán közigazgatási rendszerben. A kérdőívben 55 nagykorú, kárpátaljai személy válaszait közlöm, melyek kiterjednek az írásbeli és a szóbeli nyelvhasználati lehetőségekre is. Mindezekon kívül empirikus tapasztalatok is gazdagítják a dolgot, mivel jómagam is kárpátaljai származású vagyok, így volt szerencsém megtapasztalni a vizsgált kérdés közigazgatási és oktatási vetületét is. A dolgot utolsó részében olyan megoldási lehetőségeket is rögzítetek, amelyek elősegíthetik a kárpátaljai magyarság számára a magyar nyelvhasználatot, ezzel lehetőséget teremtve a szülőföldön maradásnak, a kivándorlás elkerülése helyett.

A kutatásom végére egyértelmű bizonytságot nyert a tézisem, mely szerint a jogi háttér ugyan adott az ukrán közigazgatásban és oktatásban a kisebbség nyelvi lehetőségeinek biztosításához, viszont a gyakorlati tapasztalatok nem ezt mutatják. A probléma megoldása fontos, hiszen egy, a jövőben az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó ország számára kiemelt kell legyen a kisebbségvédelem, valamint kisebbségi jogaik biztosítása minden területen.

FÓRIZS GABRIELLA

gabica.forizs@gmail.com

Nemzetközi igazgatási

BA, 5. félév

Nemzeti Közszeroláti Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Dr. Ördögh Tibor

adjunktus, NKE NEK

A korrupció hazai és nemzetközi áttekintése

A korrupció témaköre egy régi-új jelenségnek számít mind a hazai, mind a nemzetközi szintén. A fogalom komplexitása megakadályozza azt, hogy átfogó és pontos definíció születhessen a jelenséggel kapcsolatban, ami nagy mértékben megnehezíti a jogban való egységes kodifikációját. Megakadályozza a jogállamiság három alappilléreinek érvényesülését: az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot, valamint az állampolgári részvételi hajlandóságot. Ez hosszú távon olyan súlyos társadalmi, gazdasági és politikai problémákat okoz, ami végső soron az állam diszfunkcionalitását eredményezi.

A dolgozat célja, hogy áttekintse és keretbe foglalja a jelenleg érvényben lévő, a problémakör kezelésére irányuló hazai és nemzetközi alapelveket. A korrupció négy nagy megnyilvánulási formáján keresztül, azaz az ügynöki, a forrásallokációs, a belső piaci, illetve az egyensúlyi modell elméleti és gyakorlati kereteinek bemutatásával rávilágítok arra, hogy a probléma milyen mértékben van jelen a mindennapi életünkben, továbbá arra, hogy ez hogyan befolyásolja az egyes állami szektorok működését.

Az egységes fogalom hiányában a korrupció érzékelhetőségének mérése is problematikus, azonban vannak erre vonatkozó indexek. Ezen eredmények összesítése után elmondható, hogy mind hazai, mind uniós szinten az állampolgárok úgy gondolják, a korrupció széles körben elterjedt probléma, aminek kezeléséhez szükség lenne közösségi szintű fellépésre. Az Európa Tanács, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, az Egyesült Nemzetek Szervezete, valamint az Európai Unió is munkájával arra törekszik, hogy a részes felek jogszabályi harmonizációja által egységes, a korrupció megelőzésére és szankcionálására irányuló intézkedéseket alakítsanak ki. Azonban a kikényszeríthetőség és a tényleges hatásgyakorlás hiánya megnehezíti azt, hogy ezen szervezetek hatékonyan tudjanak fellépni a korrupció nemzetközi kezelésében, és így az egyes országokra vonatkozó ajánlásoknak érdemben érvényt tudjanak szerezni.

HORVÁTH TAMÁS

tamashorvath06@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Külkereskedelmi Kar

Témavezető:

Dr. Vándor János

főiskolai tanár, BGE KKK

A City vezető pozíciója a brexit fényében - Mi várható a kilépés után?

A TDK dolgozat alapkérdése London központja, az a City és annak vezető pozíciója a globális illetve európai pénzügyi viszonylatban, valamint annak jövője a Brexit tényleges megvalósulása esetén. Az első fejezet a City bemutatása röviden, kezdve először a pénzügyi központ fogalmával és azok aktuális rangsorával a legutóbbi GFCI felmérések alapján. A fejezetben még szó van arról is, mitől válik egy pénzügyi központ nagyhatalommá, kiemelve a Londonra vonatkozó speciális körülményeket (nem csak a pénzvilág szemontjából, hanem más területen is). Szintén említésre kerülnek a City legfontosabb szereplői is, s hogy ők milyen területen játszanak fontos szerepet, illetve a legfontosabb Európai Unióhoz köthető intézmények is.

A második fejezet fókuszra hozza a Brexit népszavazás, annak előzményei, s párhuzamosan ezzel a City-ből érkezett reakciók. A fő kérdés az, hogy a City szereplői hogyan viszonyultak először a népszavazás kérdéséhez, majd pedig annak tényleges eredményéhez – ezt elemezve egészen napjainkig az ehhez kapcsolódó anyagokat felhasználva (ideértve a brit kormányzat által közzétett anyagokat is).

A dolgozat harmadik, utolsó fejezete maga a City lehetséges jövőjével kapcsolatos. Ebben benne foglaltatik a globális, valamint az európai pénzvilág állásfoglalása is. A fejezetek egyik fő kérdése az is, hogy mely városok lehetnek a City úgynevezett „utódai” is. Mely intézmények vetették már fel annak a lehetőségét, hogy a tényleges kilépés után más – az EU területén fekvő – városban folytassák munkájukat? Hol lesz az új London? Az új London is hasonló jelentőséggel fog bírni a pénzügyi szférában vagy csak másodlagos szerephez jut majd? Milyen szerepe lehet a City-nek egy ilyen mértékű változás után? A dolgozat záró része pedig mintegy összegzi a City és az EU kapcsolatát napjainkig, s az okokat, amiért London megítélése az EU-val kapcsolatban lényegesen pozitívabb.

JÓZSA KITTI

jozsakitty@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Zsinka László

egyetemi docens, PPKE BTK

Kulturális örökségvédelem fegyveres konfliktus alatt: a szabályozás technikai hiányosságai

A kulturális örökség pusztítása nem egy modernkori jelenség, a háborúnak mindig is természetes velejárója volt, azonban a mai harcok megváltozott jellemzői gyakorlati problémákat okoznak a nemzetközi szerződések által előírt szabályok betartásának. Vajon ez a kizárólagos oka annak, hogy a nemzetközi egyezmények által előírt elvek, szabályok alkalmazása akadályokba ütközik? A történelem kiválóan szemlélteti, hogy hogyan fejlődött a védelem hatékonyságára irányuló nemzetközi fellépés, azonban azok legakutabb előírásokat a mai napig homály fedi. Az egyezmények folyamatos átdolgozása azt a tényt támasztja alá, hogy az örökségvédelem sosem volt elhanyagolható probléma. Azonban a szabályozás sikertelenségei, hiányosságai rávilágítanak arra, hogy a kérdést nem is olyan egyszerű rendezni.

A tanulmányban a releváns nemzetközi egyezmények elemzése után a következő gyakorlatban felmerülő kihívásokat, technikai problémákat vizsgáltam meg: homályos meghatározások, a kulturális javak funkciójának megváltozása, a nemzetállamok szintjén felmerülő kritikus pontok, a katonai szükségesség elve mint felmentő ok, a megkülönböztető jelzés következménye, az arányosság elvének betartása, az egyezmények alkalmazhatósága és végrehajtása, valamint a felelősség kérdései.

Afganisztánban, Maliban, valamint Szíriában és Irakban történt események számos gyakorlati akadályt tökéletesen szemléltetnek, mint például a saját állami hatáskörbe tartozó kulturális örökség pusztítása, az egyéni büntetőjogi felelősség és a szankcionálás kérdése, továbbá a nem állami szereplők megjelenése és a támadások megváltozott jellege.

A nemzetközi tudományos munkát végző szerzők számos tanulmányt, könyvet publikáltak a témával kapcsolatban. Azonban úgy vélem, hogy az örökségvédelem szabályozásának gyakorlati problémáival Magyarországon kevesen foglalkoznak mélyrehatóbban, mely a kérdéskör aktualitása mellett egyértelműen indokolja a témaválasztásomat. A kutatásom során primer forrásként nemzetközi szervezetek által kiadott tanulmányokat és jelentéseket, valamint magyar törvényerejű rendeleteket vizsgáltam meg. Szekunder forrásként a témában jártas neves kutatók könyveit és tanulmányait elemeztem.

Az elemzésem során megállapítottam, hogy a nemzetközi közösségnek a hangsúlyt a megelőzésre kell fektetni. Ebből kifolyólag szükség van egy olyan univerzálisan elfogadott intézményi háttérre és egy komoly nemzetközi szintű hajlandóságra, amely a kulturális örökség hatékony védelmét eredményezi.

KOSZTRIHÁN DÁVID

davidkosztrihan@gmail.com

Államtudományi osztatlan mesterképzés

Osztatlan, 3. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

Témavezető:

*Dr. Sasvári Péter László
egyetemi docens, NKE ÁKK*

Államtudományi spektrum - a Nemzeti Közszerológati Egyetem közigazgatási és államtudományi képzéseinek nemzetközi összehasonlítása

A globalizáció mára talán megkérdőjelezhetetlen folyamattá vált, amely a verseny, mint olyan spektrumát is országhatárokon túli dimenziókba, a nemzetközi térbe terelte. Az egyetemi érában talán ettől régebbre mutat vissza a határokon átívelő munka, így pontosan emiatt van fokozottan súllyal jelentősége egyes rendszerek működésének értékelésekor. A magyar állam közigazgatási és államtudományi képzéseket kizárólag a Nemzeti Közszerológati Egyetem képzési portfóliójában biztosít, így a hazai verseny csak a hallgatók eléréséért zajlik általánosságában. Ugyanakkor a nemzetközi térben már más a helyzet, hiszen természetesen minden ország rendelkezik közigazgatással, amelybe szükséges az utánpótlás képzése.

A teljes azonosság tévképzetétől mentesen dolgozatomban arra vállalkoztam, hogy meghatározzam a magyar modell súlypontjait, azokat pedig a nemzetközi térben próbáljam meg elhelyezni, összehasonlítani. Tekintettel arra, hogy az ehhez hasonló vállalkozások széleskörű adatfelvételt igényelnek, mondhatni globális szintű, adatbányász munka eredményeképpen mindösszesen 18 ország 34 egyetemének közigazgatási és államtudományi képzését gyűjtöttem össze, amelyeknek 1304 tantárgyát tematizálva (jog, menedzsment, gazdaság stb.) vontam le végső következtetéseimet tudományos munkámban. Mondhatni egyértelmű, hogy egy alapvetően komparatív, statisztikai módszerekkel operáló munkáról beszélünk, hiszen az objektív, értéktételektől mentes összehasonlítások csak az említett eszközök táján nyugodhat stabil alapokon.

Az eredmények mondhatni kijózanítóak. Nem pusztán az alapvető különbségeket és esetleges eltolódásokat, de a fő nemzetközi irányvonalakat, preferenciákat is sikerült feltárni, mindemellett pedig statisztikailag sikerült megmérni az NKE nemzetközi beágyazottságát. Míg a tantárgyi portfólió összehasonlítása elsősorban a hallgatói oldalról közelíthető meg, a nemzetközi súly már inkább tudományos mutatókat vesz alapul, ugyanakkor a kettő nem függetleníthető egymástól, hiszen az egyetem építésének feladata szorosan össze kell, hogy kapcsolja a két, most még talán távolinak tűnő pontot.

MÉSZÉGETŐ ANNA KATALIN

meszegetoanna@gmail.com

gazdálkodás és menedzsment

BSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Szalai Máté

tanársegéd, BCE TK

Szaúdi nők a volán mögött

A tanulmány arra a kérdésre kereste a választ, hogy vajon a rendkívül konzervatív és merev berendezkedésű szaúdi kormány miért törölte el a nők autóvezetési tilalmát. Ennek érdekében a konstruktivizmus nemzetközi politikai iskolájának keretein belül három olyan tényezőt vizsgált, amely fontos szerepet játszhatott a folyamatban: (1) a szaúdi nők által szervezett, kifejezetten a tilalom ellen irányuló kampányokat, valamint (2) Szaúd-Arábia gazdasági és (3) külpolitikai helyzetét, kihangsúlyozva az Egyesült Államokkal való kapcsolatának alakulását.

A választott módszertan magában foglalta a kutatási terület hagyományainak megfelelő irodalom, valamint a média hírösszefoglalóinak áttekintését, továbbá egy szakértői interjú elkészítését.

A tanulmány konklúziója egybeesett a felállított hipotézissel, vagyis hogy bár az ország nemzetközi helyzete és a kampányok nem jelentettek elégséges feltételeket a tényleges közpolitikai változáshoz, a gazdasági helyzet viszont lehetővé tette azt.

PÓZNER VANDA

vandapozner@gmail.com

Szociológia

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Polyák Pálma

PhD hallgató, Scuola Normale Superiore

The Burkini Debate as Existential Threat Construction

A dolgozat témája a burkini vita, elméleti kerete a biztonságpolitika, biztonsági tanulmányok. A fő kutatási kérdése, hogy hogyan lehet a Cannes-i polgármester beszédét biztonságiasítás lépésként értelmezni? Hipotézise, hogy David Lisnard politikusi beszéde értelmezhető beszédaktusként, amely létrehozta az egzisztenciális fenyegetés társadalmi tényét?

A dolgozat konklúziója, hogy a francia társadalom – a közelmúltbeli terrorcselekmények és a francia rendkívüli állami állapot miatt – elfogadta a burkinit, mint egzisztenciális fenyegetést.

SEBESTYÉN ANNA

anna.sebestyen07@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem

Apáczai Csere János Kar

Témavezető:

Dr. Szőke Júlia

adjunktus, SZE AK

A nők szerepvállalása az ENSZ békefenntartásban

Napjaink globális környezeti problémái mellett a lokális fegyveres konfliktusok milliók életét veszélyeztetik. A háború a békéért elv kezdi elveszíteni kizárólagos létjogosultságát, és az Egyesült Nemzetek mint a világ egyik fő koordinátora próbálja megteremteni a békét a világ különböző pontjain. Békefenntartó tevékenységében nemcsak a feladatkörök szélesedtek ki, hanem a 2000-es évektől nagyobb számban a nők is jelentős szerepet kapnak. Annak ellenére, hogy mindez újdonságnak számít, mára már bebizonyosodott munkájuk fontossága, jelenlétük nélkülözhetetlensége. A női békefenntartók példamutatásának hatására a helyi lakosság jóval nagyobb mértékben kiveszi a részét egy-egy konfliktus utáni helyreállító folyamatból. A helyiek - kiváltképp a nők - tanulhatnak, valódi támogatást kaphatnak az ENSZ női békefenntartóitól, továbbá távozásuk után már önállóan is képesek lesznek részt venni államuk megerősítő folyamataiban. – A női békefenntartók bevonásának egyik legfőbb jelentősége, hogy lokális szinten hatékonyan képesek kezelni a problémákat, viszont mindehhez elengedhetetlen az Egyesült Nemzetek precíz, összehangolt munkája.

Kutatásomat számos ENSZ Biztonsági Tanács határozat és jelentés mellett cikkek, interjúk, valamint tanulmányok támasztják alá. A kezdeményezés szükségességét a világsajtóban megjelenő hírek tanulmányozásával is bizonyítom. A témakör fordulatokkal teli, nehézségekbe ütköző és olykor ellentmondásos mivoltát példákkal mutatom be.

A téma kapcsán több kérdés is felmerül: Mi motiválja a női békefenntartókat? Milyen feladatokat látnak el? Miért van ekkora szükség rájuk? Milyen akadályokkal kell szembenézniük békefenntartó munkájuk során?

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy valóban jó döntés-e nőket delegálni a békefenntartó műveletekbe, van-e jövője az ő szerepvállalásuknak, vagy csak a világban egyre nagyobb hangsúlyt kapó női és férfi egyenlőséget hirdető mozgalmaknak próbál eleget tenni az ENSZ.

SZABÓ MÁTYÁS

szabo.matyas.nke@gmail.com

nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

*Témavezető:
Dr. Halász Iván
egyetemi tanár, NKE ÁKK*

A Vatikánvárosi Állam alkotmányos fejlődése és közjogi berendezkedése

Max Weber majd egy évszázada tömörítette modernitáselméletét az “Entzauberung der Welt” szókapcsolatba. Azt hihetnénk, hogy a XX. század borzalmai, valamint a robbanásszerű technológiai fejlődés még inkább gyengítette a transzcendens világ, a vallások és az egyházak iránti érdeklődést. Mindezek ellenére a Vatikán és a pápa személye mindmáig a közérdeklődés középpontjában helyezkednek el. Történelmi hagyományai, pasztorációs szerepe és ezt az alig fél négyzetkilométernyi területet körülölelő misztikum máig sok ember kíváncsiságát felkelti.

Akárcsak a többi európai miniállam a Vatikánvárosi Állam is a nemzetközi jog egyik legérdekesebb entitásának számít, melyben keveredik a helyi önkormányzatok és a monarchikus államok több sajátossága, valamint olyan történelmi hagyományokat őrző intézmények, melyeket a modern politológia és államtudomány nehezen tud magyarázni. A világ legkisebb területű államának már pusztá léte is számos kérdést vet fel:

Mi a különbség a Pápai Állam a Vatikánvárosi Állam és az Apostoli Szentszék között? Állam-e egyáltalán a Vatikánvárosi Állam? Haladhat országhatár egy épületen keresztül? Létezik-e vatikáni állampolgárság? Hogyan néz ki a Vatikánvárosi Állam jogrendszere? Mi a létezésének a célja? Hogyan történik a hatalmi funkciók gyakorlása? Milyen méltóságai vannak a pápának? Hogyan jelenik meg a pápa a nemzetközi kapcsolatokban?

A Vatikánvárosi Államról születet tudományos munkák nagy része egy aspektusból, vagy egy kérdéskörre koncentrált. A fenti izgalmas kérdések megválaszolása mellett jelen tanulmány a Vatikánvárosi Állam létrejöttének, működésének és lényegének átfogó vizsgálatára, bemutatására vállalkozik. Emellett ismertet egy komplex jogrendszert, a nemzetközi kapcsolatok egy bonyolult szereplőjét, egy atipikus közjogi berendezkedést és igazgatási struktúrát, mely transzcendens és immanens eredetű normákból is táplálkozik. A vizsgálat során igyekszem kitérni a nemzetközi jog, történelem, közigazgatás, teológia aspektusaira is, egyúttal megkísérlem rendszerezni ezt az egyedülálló entitást.

TERÉK BALÁZS

terekbalage@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Romsics Gergely

adjunktus, ELTE TÁTK

GOETHE INTÉZET: PUHA HATALMI PROJEKCIÓ VAGY KONZISZTENS NORMATÍV HATALOM?

A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy a Goethe Intézet viselkedését a nemzetközi rendszerben melyik hatalomfajta vonatkozó elmélet képes jobban magyarázni. Ezért két hipotézist állít fel. H1: A Goethe Intézet viselkedését a nemzetközi rendszerben a puha hatalom koncepciója igazolja, amely szerint a napirendek változtatása miatt reagál az aktuális politikai ügyekre. H2: A Goethe Intézet viselkedését a nemzetközi rendszerben a normatív hatalom fogalma képes jobban magyarázni, amely szerint az aktuális ügyekre nem reagáló konzisztens viselkedést követ.

A dolgozat a kérdés megválaszolására a kvantitatív szövegelemzés módszertanát alkalmazza. A vizsgálat a puha hatalom elmélete alapján megfogalmazott hipotézist a liberális államok kapcsolatában megerősíti, azonban a normatív hatalom fogalma alapján felállított hipotézist nem. A felállított kontrollhipotézisek analízise arra mutatott rá, hogy az alkalmazott módszertani keret pontatlansága okozhatta azt, hogy második hipotézist nem tudtuk megerősíteni.

A dolgozat azt a konklúziót vonja le, hogy a Goethe Intézet a puha hatalom projekciójának ágenseként viselkedik a nemzetközi rendszerben. Az intézet a normatív hatalom elmélete alapján várt viselkedési mintáira vonatkozó felvetés a dolgozatban elvégzett teszt alapján nem elvetendő, de ismételt vizsgálatot igényel.

13. Politikatudomány I. Tagozat

1.	Gáspár Kristóf	Ki a miniszterelnök? A szerep újraértelmezése
2.	Horváth
Barbara	Kulturális kompetenciák és a többszintű szuverenitás szerepe a
demokráciaválságban
3.	Kósa Livia -
Szászi Áron
József	Civilek a spájzban - Mikor sértik meg a nemzetközi civil
szervezetek az államok szuverenitását?
4.	Lovász
Dorottya	Torgyán József és aktorkonstrukciói. A társadalomszemiotika
használhatósága a politikai kommunikáció kutatásban
5.	Nagy Nikolett	Keresd a nőt! - a nők reprezentáltsága a politikában
6.	Németh Ákos
Soma	Önkormányzati szerepvállalás a Mercedes-Benz gyár
Kecskemétre történő telepítésében, illetve a Mercedes-Benz gyár
általános hatásai Kecskemét városára
7.	Ott Anett	A kis lélekszámú települések múltja, jelene és jövője
8.	Patai Csongor	Majd az állam megoldja! – A magyarországi pártok
gazdaságpolitikájának bal-jobboldali dimenzió szerinti elemzése
9.	Rácz Bálint
Alex	Hogyan formálják a pártok identitásunkat? - Kollektíváldozatiság
a magyar pártok online kommunikációjában
10.	Sarány Orsolya	Támogatói érdek és hiteles tájékoztatás a romániai magyar
nyomtatott sajtóban
11.	Seres Artúr
Péter - Torda
Dániel	Polgármesterek hatása jelölőpártjuk országgyűlési eredményeire
12.	Tóth Balázs	Több vagy kevesebb demokrácia?
13.	Varga Miklós	Politikai napirendkutatás a 2018-as választási kampányról
14.	Varga Szilvia	Kolozsvári középiskolások politikai szocializációja

GÁSPÁR KRISTÓF

gasjankri@gmail.com

politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*dr. Franczel Richárd
tanársegéd, ELTE ÁJK*

Ki a miniszterelnök? A szerep újraértelmezése

Montesquieu óta tudjuk, hogy a hatalmi ágak elválasztása alapvető feltétele a demokratikus rendszereknek, azzal azonban kevesebbet, sőt tényleg keveset foglalkozunk, hogy milyen egy konkrét hatalmi ágon, jelen esetben a végrehajtáson belüli hatalommegosztás. Jogi szempontból természetesen igencsak irreleváns témáról van szó: az országok alkotmányaiban, a kormányról, közigazgatásról szóló jogszabályokból könnyen kiolvashatók az ügy-, felelősség- és feladatkörök. Közel sem ilyen egyértelmű ugyanakkor politikatudományi szempontból, hiszen míg a szigorú jogi vizsgálódásnál csupán a törvényhozáshoz és a közigazgatáshoz fűződő viszony, valamint a kormány belső döntéshozatali rendje van a fókuszban, addig itt erősen megjelenik a politics-policy-polity felosztás szerint például a stratégiaalkotás, a választókhoz fűződő viszony, a napi politikacsinalás is – egyéb, később kifejtett szempontok mellett.

Dolgozatom témája a harmadik Orbán-kormány kancelláriaminiszterének egy, az általános miniszterelnöki jogok, kötelezettségek és feladatkörök oldaláról történő vizsgálata. Célom volt, hogy egy tág elméleti megalapozás keretében elkülönítsem a miniszterelnök legfontosabb feladat- és szerepköreit, az európai országpéldák és az egyetemes politikatudományi megközelítés által (a rendelkezésre álló szakirodalom segítségével), amelynek eredményeként megalkottam egy teljes és részletes politikatudományi definíciót a miniszterelnök fogalmára. Az ezt követő elemzés tárgya volt – a megalkotott elméleti keretek használatával – a kancelláriaminiszter által betöltött kormányfői hatalmi szerepének megértése és leírása.

Kutatásom eredményeként felvázoltam a miniszterelnöki szerepeket: stratégiaalkotó, nemzetközi, végrehajtói, pártvezér/politikus, napi-nyilvános szerepköröket, amelyeket igyekeztem átfogóan értelmezni. A szerepek bemutatását követően, azokat aktívan beépítve került megalkotásra a miniszterelnöki definíció. Az elméleti keret eredményeit felhasználva bemutattam és elemeztem Lázár János pozícióját a harmadik Orbán-kormányban, leírva ezzel a miniszterelnökséget vezető miniszter valódi miniszterelnöki szerepét. Végző megállapításom, hogy a 2014-2018-as ciklusban, valójában két miniszterelnöke volt a kormánynak, az egyes szerepeket eltérő súllyal osztotta meg egymás között Orbán Viktor és Lázár János, utóbbit tehát joggal nevezhetjük kvázi miniszterelnöknek.

HORVÁTH BARBARA

xybarbi@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Majtényi Balázs

egyetemi docens, ELTE TÁTK

Kulturális kompetenciák és a többszintű szuverenitás szerepe a demokráciaválságban

A dolgozat nem a demokráciaválság, ezen belül is a képviseleti rendszer krízisére keresi a megoldást, hanem a kulturális beágyazottság vizsgálatával igyekszik feltárni a jelenkor demokratikus deficitjének okait. A szöveg a válság gyökereit így az állami szuverenitás meggyengülésében, amely szuverenitás az egyén szuverenitását, autonómiáját is fokozatosan csökkenti, olyan anómiás állapotot előidézve, amely a tudások és bevett gyakorlatok elbizonytalanodásával veszélyt jelent a képviseleti rendszer zavartalan működésére.

A dolgozat így amellet érvel, hogy a képviseleti demokráciákban élő állampolgárok kulturális kompetenciái nem nyújtanak elégséges kognitív alapot a komplex hiperglobalizmusban élőknek, akik így a politikai kontroll elvesztésének tapasztalataival találkozhatnak, s jutnak arra a következtetésre, hogy a képviseleti demokrácia képtelen számukra valódi képséletet nyújtani. A nemzetközi tanulmányok, a politikaelmélet, valamint a szociológia releváns irodalmait felhasználva törekszik a dolgozat korunk politikai válságát magyarázni.

KÓSA LIVIA

liviakosa.2@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

SZÁSZI ÁRON JÓZSEF

szaszi.aron@gmail.com

Kereskedelem és marketing

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Kelemen Zoltán

tanársegéd, BCE TK

Civilek a spájzban - Mikor sértik meg a nemzetközi civil szervezetek az államok szuverenitását?

Kutatásunk alapját az a kérdés adja, hogy milyen morális normák vonatkoznak a nemzetközi civil szervezetekre és az azokat fogadó államokra. A dolgozat központi felvetése a szuverenitás és az egyesülési jog lehetséges konfliktusa a nemzetközi aktivizmus szabályozásában. Először állást foglalunk a szuverenitás és az egyesülési jog kérdésében. Ezután összevetjük a két koncepció sűrűlódását és megkísérlünk lehetséges jogkorlátozási indokokat adni. A kutatás részeként megállapítottunk két kritériumot, mely megfelelő indok lehet az emberi jogok korlátozására a szuverenitás érdekében. Az általunk felállított feltételek szerint csak akkor korlátozható a külföldi háttérrel rendelkező egyesületek joga, ha (1) egyértelműen felfedezhető érdekegyezőség valamilyen külföldi szereplővel és (2) jelentős politikai hatás feltételezhető az adott szervezet tevékenysége mögött.

Esetként a magyar „civil törvényt” mutatjuk be és vizsgáljuk meg az általunk felállított kritériumrendszer alapján. Nem célunk a törvényt részletes politikai kontextusában bemutatni. Ehelyett azt elemezzük, hogy a törvényalkotók által megfogalmazott célokkal és az általunk megszabott lehetséges jogkorlátozási kritériumokkal mennyire van összhangban a szabályozás. Megállapítottuk, hogy a törvény nem felel meg az általunk lefektetett peremfeltételeknek, a jogkorlátozás nem csak a feltételezhetően szuverenitást sértő szervezetekre vonatkozik. Ezen túl a „civil törvény” sokszorosan megsérti az alapvető jogokat és jogelveket mind egyéni mind kollektív szinten.

Forrásainkat politikai gondolkodók (Rawls, Fukuyama, Rachels, Pogge) munkái, jogtörténeti források, hatályos jogszabályok alkották, különös tekintettel a 2017-ben elfogatott civil törvényre, európai civil jogi mozgalmak kiemelkedő dokumentumaira, általános jogelvekre és a sajtóban megjelent írásokra.

Dolgozatunk alapvetően politikaelméleti módszertannal vizsgálja a nemzetközi egyesülési jog és az országok szuverenitásának ütközését. Egyedi szempontból, a klasszikus konzervatív, szuverenitás párti és a kozmopolita normatív álláspontok érveit szintetizálva állítottunk fel egy absztrakt elemzési keretet, amit a magyar „civil törvény” esetére alkalmaztunk.

LOVÁSZ DOROTTYA

medvek.a.gatyoban@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Szabó Gabriella

tudományos munkatárs MTA TK PTI

Dr. Kiss Balázs

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Torgyán József és aktorkonstrukciói. A társadalomszemiotika használhatósága a politikai kommunikáció kutatásban

A politikai kommunikáció kutatások általánosan a kutatás tárgyáról nem belülről, hanem narratívák, normatív elképzelések mentén vizsgálódnak. Dolgozatomban egy konceptuális keretet vázolok fel arra vonatkozólag, hogy miként érdemes és lehetséges a társadalomszemiotika módszerével, eszközkészletével egy politikai szereplő kommunikációját kutatni, úgy, hogy a politikus personájáról mondjunk valamit. Így a politikatudomány és azon belül is a politikai kommunikáció-kutatás bővíthető egy olyan megközelítéssel, amely képes az elemzés tárgyát magas érvényességgel megközelíteni. A dolgozatban Torgyán József lesz a példának a megközelítési mód bemutatására. Azért esett rá a választás, mert politikai életműve lezárt egész, így az elemzést megkönnyíti, hogy egyben láthatóvá válik a terep melyet fel kell deríteni. Kommunikációja perszonalizált, stílusa, retorikája karakteres. Intenzíven kommunikált arról, hogy mit jelent számára politikusnak lenni, milyen politikusnak tekinti magát és másokat. A kutatás módszere a következő volt: a Torgyán József által írt összes, az adott időszakra (1990-2002) vonatkozó anyag begyűjtése, vizuális és audiovizuális anyagokat is beleértve. Majd az anyagok rendszerezése, strukturálása, ismételések, kiugró identifikáló elemek keresése. Ezután az anyagok társadalomszemiotika megközelítéssel, tartalomelemzéssel való elemzése. Végül a talált kommunikációs konstrukciók, szemiotikai erőforrások időbeli változásainak vizsgálata, strukturálása.

A társadalomszemiotika legfőbb előnye a multimodalitásban rejlik, abban hogy nem kizárólag szövegekkel dolgozunk, hanem van lehetőségünk képeket, videó anyagokat is vizsgálni, amik hozzájárulnak a kutatás magas érvényességének biztosításához. Továbbá nem pártprogramot, politikatörténetet, politikus életrajzot írunk ezzel az eszköztárral, hanem a politikus personájáról leszünk képesek mondani valamit. Illetve a kommunikációról nem előre meghatározott elvek mentén, hanem önmagából kiindulva tudunk vizsgálni. A társadalomszemiotika nem kizárólag politikai szereplők, hanem közösségek elemzésében is hasznosítható, vagy bármilyen kommunikációs aktus vizsgálatához jó szolgálatot tehet. Az aktorkonstrukciós vizsgálat miatt pedig a populista stílus meghatározásában és elemzésében is segíthet azzal, hogy egy tartalomelemzést alkalmazó vizsgálatnál a megközelítés szempontjait szolgáltatja. Ezen túl alkalmazható még politikai perszonalizáció kutatások kapcsán is, az aktorkonstrukció nézőpontjából vizsgálódva.

NAGY NIKOLETT

nagy_niko@hotmail.com

jogász

Osztatlan, 9. félév

Széchenyi István Egyetem

Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Smuk Péter

egyetemi tanár, SZE ÁJK

Keresd a nőt! - a nők reprezentáltsága a politikában

Dolgozatomban az alkotmányjog területén belül, a nők alacsony politikai részarányának a dilemmájára kerestem a választ. Kutatásom során törekedtem arra, hogy az alkotmányjog, és a politikatudomány palettájáról minél több megoldási lehetőséget felvázolva alakítsak ki egy összképet az alulreprezentáltság által okozott alkotmányos deficitok elkerüléséről.

A dolgozat az 1990 óta lezajlott országgyűlési választások eredmények ismertetése mellett elméleti átkötéseket is tartalmaz. Olyan területet igyekeztem feldolgozni, amelyet összességében átfogni kívánó kutatások – a tavalyi évben lezajlott választások eredményét is beleértve - még nem állnak rendelkezésre.

Az Európai Unió egyre intenzívebb nőpolitikáját figyelembe véve esszenciálisnak tartom, hogy az országok között mutatkozó számottevő különbségeket korrigáljuk, illetve ha a tendenciák megkövetelik, újra is gondoljuk lehetőségeinket. Dolgozatom keretei között különböző elméletek és statisztikai eredmények ismertetésével igyekeztem felhívni a figyelmet a kirívóan magas eltérésekre, amelyek mind a nemek arányában országon belül, mind az egyes európai országok vonatkozásában megmutatkoznak.

NÉMETH ÁKOS SOMA

nemethakossoma@live.com

közigazgatás-szervező

BA, 6. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

Témavezető:

Dr. Buskó Tibor

adjunktus, NKE ÁKK

Önkormányzati szerepvállalás a Mercedes-Benz gyár Kecskemétre történő telepítésében, illetve a Mercedes-Benz gyár általános hatásai Kecskemét városára

A dolgozatom témája sokrétű, mely magába foglalja a kecskeméti önkormányzat szerepvállalását a Mercedes-gyár létesítésének kapcsán, illetve a Mercedes-gyár gazdasági illetve egyéb hatásait a városra nézve. A kutatás során azt vizsgáltam, hogy Kecskemét Önkormányzata milyen eszközökkel tudta megnyerni magának a hatalmas beruházást, illetve, hogy hogyan segítette a beruházás megvalósulását. A dolgozat fontos eleme továbbá a Mercedes gyár közvetlen és közvetett hatásainak bemutatása.

Mivel Kecskemétről származom, így a város rohamos fejlődése izgalmas kérdés számomra.

A dolgozatban főként arra keresem a választ, hogy a helyi önkormányzatok mivel tudnak különböző vállalkozások számára kedvező gazdasági környezetet teremteni, valamint, hogy egy esetleges nagyberuházás megvalósulása esetén az adott önkormányzat miben tudja segíteni azt. Továbbá a kutatásom kiterjedt arra a kérdésre is, hogy az adott nagyberuházás milyen hatást gyakorol a településre, a dolgozat esetében a Mercedes-gyár Kecskemétre.

A dolgozat kérdéseinek megválaszolására elsődlegesen korhű forrásokat használtam fel. A dolgozat során próbálom a különböző döntéshozók helyzetébe képzelni magam, felvázolom az egyes döntési mechanizmusok működését, melyekhez statisztikai adatokat, vagy épp cikkeket használok fel. Bemutatom a kecskeméti önkormányzat szervezett munkáját, felvázolom, hogy hogyan alakult ki országos szintű együttműködés a beruházás kapcsán. A felhasznált források alapján következtetéseket vonok le és ezek alapján összegző megállapítást teszek.

A téma kapcsán alapvetően minimális szakirodalmi háttér állt rendelkezésre, azonban ez a tény nem akadályozta a téma megfelelő körbejárását. A dolgozat nyomán végül átfogó képet kapunk Kecskemét vállalkozásbarát politikájának eredményeiről, illetve a Mercedes-gyár és a város kapcsolatáról.

OTT ANETT

ott.anett1996@gmail.com

jogász

Osztatlan, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Jog- és Államtudományi Kar

Témavezető:

dr. Varga Ádám

megbízott oktató, PPKE JÁK

A kis lélekszámú települések múltja, jelene és jövője

Dolgozatom témája a kistelepülési önkormányzatok kialakulása, fejlődése, helyzete a jelen korban. Dolgozatomban a múlt leírása és a jelen vizsgálata során különös figyelmet fordítok a kistelepülési önkormányzatokra, hiszen ahhoz, hogy megértsük a jelenlegi helyzetüket, szükség van a fejlődéstörténetük felvázolására. Hazánk települési rendszerére a szétagoltság jellemző, nagyon sok településsel rendelkezik, amiből az is következik, hogy sok kistelepülés is található hazánkban, melyeket segíteni kell az urbanizáció miatt.

Kutatásomban a szakirodalom feldolgozása mellett a gyakorlati kutatás is jellemző volt. A magyar irodalom mellett külföldi irodalmat is igénybe vettem. Azért, hogy lássam egy kistelepülés mai működését, a tényleges problémákat, szükség volt a gyakorlat megfigyelésre, a hétköznapi emberek szemszögéből való vizsgálatra. Hiszen ahogy a szubszidiaritás elvéből is fakad, mindne problémát ott kell megoldani, ahol az jelen van, és mindent a legalacsonyabb szinten kell vizsgálni.

A múlt történései és a jelen működési struktúra felvázolása után jutunk el a megoldási lehetőségekhez. Dolgozatom fő frontvonalát a kistelepülések és jövőjük.

Fő elem a fejlődési lehetőségek köre, melyben több módot is kifejtettem. Olyan fejlődési irányokat kerestem, melyek nem egy óriási átalakítással jöhetnek létre, hanem a jelen állásból fejlődhetnek a kistelepülések. Több oldalról is vizsgálom a kérdést, mely alapján kitérek az összevonás és megszüntetés lehetőségére is.

Eredményként legfőképp a fejlődési lehetőségek mondhatók el, vannak köztük múltból visszkösző és újító jellegű megoldási lehetőségek is. Munkám célja kistelepülések helyzetének bemutatása, megismertetése mindneki számára és a fejlődési lehetőségük felvázolása volt.

PATAI CSONGOR

csongorpatai@gmail.com

Pénzügy

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Schweitzer András
adjunktus, ELTE TÁTK*

Majd az állam megoldja! – A magyarországi pártok gazdaságpolitikájának bal-jobboldali dimenzió szerinti elemzése

A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy a 2014-es választás előtt Magyarországon jelentős társadalmi támogatottsággal rendelkező pártok gazdasági szempontból bal- vagy jobboldalinak tekinthetők-e. A dolgozat hipotézise, hogy a vizsgált magyarországi pártok alapvetően mind baloldali gazdaságpolitika mellett köteleződtek el.

A felállított hipotézis az ellenzéki pártok esetén tartalomelemzési módszertan révén kerül vizsgálatra a 2014-es országgyűlési választásokra készített választási programjaikban megfogalmazott gazdaságpolitikáról vallott elképzeléseiket, elveiket, fő értékválasztásaikat valamint konkrét intézkedésterveiket értékelve. A 2010-2014-es parlamenti ciklusban kormányt alakító Fidesz Magyar Polgári Szövetség és a KDNP pártszövetség esetében választási program hiányában a kormányzati ciklus alatt végrehajtott legfőbb gazdaságpolitikai intézkedéseik tükrében kerül megválaszolásra a kutatási kérdés.

A dolgozat eredménye, hogy a vizsgált pártok többsége alapvetően baloldali gazdaságpolitikát folytatna, mivel a kitűzött gazdasági célokat erőteljes állami beavatkozás révén megvalósított gazdaságfejlesztéssel és nagyarányú jövedelem-újraelosztással kívánja elérni. A vizsgált ellenzéki pártok közül csak a DK valamint az Együtt-PM esetén fedezhetők fel jobboldali elemek, hiszen az állami beavatkozások helyett a gazdaság növekedésének beindítását inkább a versenybarát környezet kialakításával érnék el, míg a kormánypártok esetén a fiskális politika területén voltak jobboldali elemek, hiszen bizonyos állami szolgáltatásokhoz kötődő kiadások visszavágására törekedtek.

RÁCZ BÁLINT ALEX

raczbalint94@gmail.com

Gazdálkodási és Menedzsment

BSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Bene Márton

tudományos segédmunkatárs, MTA

**Hogyan formálják a pártok identitásunkat?
Kollektív áldozatiság a magyar pártok online kommunikációjában**

Dolgozatom központi témája a kollektív áldozattudat megjelenése a politikai kommunikációban, azon belül is a Fidesz, a Jobbik, az MSZP és a DK online kommunikációjában. Kutatási kérdésem ehhez kapcsolódóan, hogy az egyes pártok hogyan formálják követőik áldozati identitását, az általuk alkalmazott politikai-történelmi narratíva mennyiben tér el a szocializációs folyamatok mentén hangsúlyozott narratívától. A kérdés megválaszolása érdekében elemeztem a 2016-os évben a pártok közösségi média kommunikációját, számszerűsítve az egyes posztokra adott reakciók számát.

Dolgozatom eredményei szerint a Fidesz és a baloldali pártok narratívája kevésbé különbözik a közösség által formált narratívától, míg a Jobbik kommunikációjában más eseményt, a trianoni szerződést helyezi középpontba. Így feltételezhető, hogy követői áldozati identitása sokkal egyedibb, erősebb összetartó erőt biztosít a közösség tagjai számára, mint más pártok esetében.

SARÁNY ORSOLYA

saranyorsi@gmail.com

Diplomácia és interkulturális tanulmányok

MSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem

Kolozsvári Kar

Témavezető:

Dr. Bodó Barna

docens, RO EMTE KVK

Támogatói érdek és hiteles tájékoztatás a romániai magyar nyomtatott sajtóban

A kisebbségi sajtó általában – így a romániai magyar sajtó is – nem önfenntartó, sem a nyomtatott, sem az online média nem tudja a működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat előállítani. Az olvasói szokások megváltoztak, a reklámtorta szűkül, míg egyre népszerűbbé válik a közösségi és online média, mindezek hatására a hagyományos médiát fogyasztók száma, így a tőlük származó bevétel is csökkent. Ennek hiányában a szerkesztőségek más támogatási lehetőségeket kell keressenek, az üzleti szféra és a politikum irányába kell tájékozódjonak, annak érdekében, hogy fennmaradásához, működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat előteremtsék.

Kutatásom célja az volt, hogy megvizsgáljam összeegyeztethető-e a hiteles tájékoztatás és a véleménynyilvánítás szabadsága a támogató érdekeivel, az újságot fenntartó, gyakran politikai fél elvárásaival, célkitűzéseivel, tetten érhető-e a romániai magyar nyomtatott lapok tartalmában az, hogy támogató megszabja a közölhető tartalmakat, véleményeket.

Arra vonatkozóan, hogy mi határozhatja meg azt, hogy egy-egy szerkesztőség miről tájékoztat és hogyan, számos elmélet (kapuőr-elmélet, kultivációs-elmélet stb.) létezik, ám ezekhez nem társul használható módszertan: a szakirodalom részletezi, milyen tényezők befolyásolják az újságírók hírszelekcióját – köztük a politikum és támogató tételeken szerepel –, de arra nem adnak választ, hogy ez hogyan is mérhető. Így módszertan hiányában a kutatásomban kvalitatív és kvantitatív tartalomelemzés módszertanával vizsgáltam négy romániai nyomtatott lapban a 2018. januárjában, a három romániai magyar párt vezetője által aláírt autonómianyilatkozat kapcsán megjelent cikkeket. Kutatásom elemzési tárgyaként azért ezt a politikában rendkívül tematizált eseményt választottam, mert ennek kapcsán feltételezhető volt, hogy van olyan újságíró, aki nem ért egyet a törekvések céljával, kivitelezésével, politikai képviselővel, így ennek hangot is adhatott, amit a tartalomban mérni lehet.

Az elemzésem során kiderült, újságtartalomban a finanszírozói érdek, jelen esetben a nyomtatott lapokat fenntartó politikailag elkötelezett fél álláspontja érezhető, sem más politikailag elkötelezett szereplő, sem a független oldal, sem a civil szféra nem jelent meg annyira hangsúlyosan, mint a támogató fél. Ennek kapcsán pedig feltételezhető, hogy sérült az újságírók szólásszabadsága is, nem mernek támogatóellenes hangnemet megütni, szembemenni a támogató érdekeivel és értékeivel.

SERES ARTÚR PÉTER

seresartur@gmail.com

Politológia BA

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

TORDAI DÁNIEL

tordaister@gmail.com

Alkalmazott közgazdaságtan BA

BSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Várnagy Réka

tanársegéd, BCE TK

Polgármesterek hatása jelölőpártjuk országgyűlési eredményeire

A dolgozat célja, hogy megválaszolja, mekkora az összefüggés a polgármesterek teljesítménye, illetve jelölőpártjuk helyi szinten vizsgált országgyűlési eredménye között. Sok kutatás vizsgálja az adott jelölőpárt népszerűségének hatását a polgármesterek választására, azonban kevés tanulmány foglalkozik a helyi szint országgyűlési választásokra gyakorolt hatásával, azaz hogy mekkora szerepe lehet egy polgármesternek a párt országos eredményeit illetve.

A dolgozat hipotézise, hogy a polgármesterek teljesítménye mérhető hatással van a jelölőpártjuk országgyűlési választásokon elért eredményeire, mivel a polgármester tevékenysége, eredményessége helyi szinten jól érzékelhető a választópolgárok számára. A polgármestert ezáltal nem csak személyében, hanem mint pártját képviselő politikust is értékelik. Ezen hipotézis vizsgálatához a dolgozat a választás.hu honlapján található önkormányzati és országgyűlési választások adatait használja, ezeken deskriptív statisztikai elemzéseket végez. Ezen felül az egymást követő országgyűlési és polgármester választások eredményei között keres korrelációt, vagyis hogy egy párt jelöltjeként induló polgármester a saját pártjának polgármestereinek átlagánál jobb eredménye együtt mozog-e az őt jelölő pártnak az adott településen az országgyűlési választáson elért eredményével, majd az összefüggés mértékeit értelmezi.

A vizsgálat alátámasztotta a hatás jelenlétét, azonban oksági viszonyt nem, csupán az adatok együtt mozgását tudta bizonyítani. Ezáltal az jelenthető ki, hogy a vizsgálat során megállapított jó polgármesterek településein a jelölőpártjuk is jobban teljesít az országos átlagnál, főleg amennyiben a párt az előző évekhez képest gyengén szerepelt. A dolgozat további kutatási irányja lehet a helyi szint hatásának izolálása kérdőíves lekérdezés által.

TÓTH BALÁZS

tothbalazsbalu@gmail.com

Politikatudomány

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Nyirkos Tamás

____egyetemi docens, PPKE BTK

Több vagy kevesebb demokrácia?

Egyetemi tanulmányaim alatt is foglalkoztatott a demokrácia kérdésköre és az őket ért kritikák. Úgy vélem manapság nagyon fontos ez a téma, és korunk gazdasági és társadalmi komplexitása megköveteli a demokráciák megváltozását is. Hiszen, ha minden változik körülöttünk, akkor pont a demokrácia maradna stabil?

A dolgozatomban két kritikát vizsgáltam meg, amelyek alapján úgy tűnhet két út bontakozik ki a demokratikus államok jövőjével kapcsolatban: több vagy kevesebb demokrácia kell ahhoz, hogy a problémákat megoldják.

A tézisem tehát a liberális demokráciáknak folyamatosan változniuk és alkalmazkodniuk kell. Nem alakulhat ki egy stabil rendszer, hiszen az államok sokfélék lehetnek és igény szerint fogják a demokráciát magukra szabni. Két fő irányt követhetnek, több vagy kevesebb demokrácia által szabhatják személyre azt.

Két részre bontottam a dolgozatomat:

Az elsőben a demokrácia fogalmát kívántam elemezni, illetve, hogy hogyan alakult ki és milyen változásokon ment át. Majd megvizsgálni azt, hogy modern demokrácia alatt mit érthetünk, és miért képes alkalmazkodni a világ legtöbb tájékán.

A második részben pedig Fareed Zakaria és Sheldon S. Wolin kritikái alapján igyekeztem megvizsgálni két demokrácia kritikát. Zakaria által úgy vélem be lehet mutatni, hogy a túlzott demokrácia terjesztés miért probléma egy államban. Míg Wolin kritikája arra világíthat rá, hogy a demokrácia hiánya hogyan torzíthatja el az eredeti ideát.

VARGA MIKLÓS

varga.miki30@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Tóth Csaba

adjunktus, ELTE ÁJK

Politikai napirendkutatás a 2018-as választási kampányról

Dolgozatomban a 2018. áprilisi magyar országgyűlési választást megelőző kampány politikai napirendkutatását mutatom be. A február 5. és április 8. közötti kilencheset időszakban végzett kutatás során a média tartalomelemzése révén tettem kísérletet a magyar politikai napirend meghatározására.

A legfontosabb kutatási kérdés a választási kampányt meghatározó témák, ügyek feltárására vonatkozott, amely mellett az egyes témák feltételezett hatásai, jellemzői, továbbá a médiafelületek tájékoztató tevékenysége is a vizsgálat tárgyát képezte.

A tartalomelemzés három médiumtípus – televízió, nyomtatott napilap, online hírportál – hét különböző sajtótermékének politikailag releváns híreire terjed ki, amelyek közül a kilenc hét során huszonnégy eltérő téma körül szerveződve összesen negyvenegy napirendi ügy került rögzítésre. A kampány napirendjének elemzésén túl a dolgozat a konkrét ügyek leiratát és az összes politikailag releváns hír napi bontásban való megjelenítését is tartalmazza.

VARGA SZILVIA

vargaszilvia1992@gmail.com

Nemzetközi kapcsolatok és európai
tanulmányok

BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

*Témavezető:
Dr. Toró Tibor
adjunktus, RO EMTE KVK*

Kolozsvári középiskolások politikai szocializációja

A fiatalok politikai szocializációjával és politikai kultúrájával foglalkozó kutatások 1990 óta egyik jelentős területe az erdélyi társadalomtudománynak, viszont kevés olyan felmérés látott napvilágot, amely egyszerre vizsgálja az itt élő magyar és román fiatalok állampolgári attitűdjeit. Kutatásom célpopulációja azon kolozsvári román és magyar középiskolások (11. és 12. osztályos diákok), akik elméleti líceumban vagy szakközépiskolában folytatják tanulmányaikat. Ők azok a fiatalok, akik felnőtté válásuk küszöbén állnak, és nemsokára lehetőségük lesz beszélni helyi, országos és Európai Unió ügyekbe.

Vizsgálódásomban arra próbáltam választ keresni, miként látják ők a politikát és a politikusokat, milyen a demokráciáról alkotott képük, milyen az állampolgárideáljuk, hogyan vélekednek a korrupcióról, kisebbségekről és az ország ügyeiről, mennyire kapcsolódnak be aktívan a folyamatokba, ennek következményeként pedig a demokrácia „vékony” vagy „erős” formája érvényesül. A szakirodalom folyamatosan azt hangsúlyozza, hogy az elfordulás és az alacsony valódi aktivitás trendje a kommunista rendszer hagyatéka. Feltevődik a kérdés, hogy 29-30 év elteltével, azok a fiatalok, akik már az „új rendszerben” szocializálódnak, mennyire képesek hátrahagyni ezt a mintát, és az alattvalói kultúrát résztvevőivé alakítani?

Dolgozatom rávilágít arra, hogy a kolozsvári fiatalok körében az állampolgári kultúrának nem egy „tisztá” formája jelenik meg, hisz az alattvalói és résztvevői kultúra jellemzői egyaránt fellelhetők. Ugyanakkor az eredmények azt is jelzik, hogy ezek a középiskolások ösztönösen ráéreznek az aktivitás egyes formáinak fontosságára, ennek fejlesztéséhez viszont elengedhetetlen, hogy a mindennapokban a felelős állampolgár mintájával találkozzanak. Annak érdekében, hogy kutatásom reprezentatív legyen, véletlenszerűen választottam ki 35 kolozsvári 11. és 12. osztályt, ahol kérdőíves kutatást végeztem. Mindemellett az eredményeket igyekeztem a szakirodalomban már megfogalmazott elméletekbe illeszteni.

14. Politikatudomány II. Tagozat

1. Bálint Zsófia
Dorottya Politikai rendszerek a Csillagok Háborúja világában
2. Burai Krisztina A tolerancia paradoxona
3. Márton Ágnes A kisebbségek reprezentációjának problémája az amerikai
filmiparban
4. Nagy Zsolt Született-e új paradigma a 2010 utáni politikai gondolkodásban?
A centrális erőter, mint a politikai gondolkodás manifesztációja
5. Nyíri Szabolcs A Rerum novarum szellemisége Barankovics István
felszólalásaiban
6. Pekárik Dávid The Place of Theresa May in Conservative Political Tradition in
Britain
7. Stachó
Krisztina Moditva: hindu nacionalizmus Narendra Modibeszédeiben
8. Ujlaki Anna Rawls realista kritikája
9. Vági Renátó Jászi Oszkár populizmusa
10. Vermes Ádám Válság és kiutak: Az amerikai és a brit baloldal dilemmái és
perspektívái a „harmadik út” kudarca és a populista jobboldal
térhódítása után

BÁLINT ZSÓFIA DOROTTYA

zsofia.d.balint@gmail.com

Nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Merkovity Norbert
adjunktus, SZTE ÁJK*

Politikai rendszerek a Csillagok Háborúja világában

Kutatásom során a Csillagok Háborúja univerzumban, elsősorban a filmekben található politikai rendszereket vizsgálom. A Star Wars első három filmjében egy demokratikus berendezkedést, még a második három filmben egy diktatórikus berendezkedést látunk. ezt hasonlítom össze valós, evilági definíciókkal. A demokrácia jellemzésénél Giovanni Sartori demokrácia definícióit használtam fel, míg a diktatúráról Carl Schmitt diktatúraelméletét.

Először azt vizsgáltam, miként jelenik meg a Carl Schmitt által kidolgozott megbízott avagy szuverén diktatúra Palpatine által irányított Galaktikus Birodalomban. Valamint azt is vizsgáltam, hogy lehet-e a Star Wars univerzum diktatórikus politikai rendszereit legitimnek tekinteni Carl Schmitt definíciója szerint.

Az első filmben egy demokratikus berendezkedés figyelhető meg, amiben a fő demokratikus intézmény, a szenátus, nem működik jól, mert az intézmény típusából kifolyólag a döntéshozatal lassú és körülményes. Ebben a helyzetben történik egy támadás is az egyik köztársasági bolygó ellen. A szenátusban a megtámadott bolygó által lassúnak vélt intézkedés miatt reformokat javasolnak. Ebben a helyzetben tud kitűnni egy ambiciózus politikus, Palpatine, aki később fokozatosan egyre több jogosultságot tudhat magának, míg végül a rendszer összes lépcsőfokát végigjárva kijelenthető, hogy ő irányítja a korábbi köztársaságot. Palpatine-t nem a nép nevezi ki Kancellárrá, majd különböző jogok szerzését sem a nép ruhazza rá, tehát innentől nem beszélhetünk demokratikus berendezkedésű köztársaságról.

Carl Schmitt a Die Diktatur című könyvében kétfajta diktatúrát különböztet meg. A szuverén diktatúra csak egy átmeneti állapotra szól. A szuverén a különleges helyzet beálltakor egy intézményesült diktatórikus rendszert hoz létre, amely csak a rendszer megszilárdulásáig tart. Palpatine a különleges állapot megszűnésével, tehát a háború befejeztével sem hajlandó visszaadni a különleges jogosítványait. Innentől beszélhetünk a schmitt-i definíció szerinti második féle diktatúráról, amely hosszabb berendezkedésre hivatott.

Összefoglalva tehát elmondható, hogy a Csillagok Háborúja filmsorozatban látott rendszereket meg lehet feleltetni különböző valóságos politikai definícióknak. Mind Giovanni Sartori demokráciáról szóló definíciói, mind Carl Schmitt diktatúra elmélete jól látható a Csillagok Háborúja filmek rendszereiben. A Birodalom elbukik, de felbukkannak a hívei, akik az új trilógia alatt annak visszaállítására törekednek.

BURAI KRISZTINA

burai_krisztina@hotmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Mándi Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

A tolerancia paradoxona

Dolgozatomban a politikai toleranciával, annak ellentmondásaival, ezen belül pedig kiemelten Karl Popper A nyitott társadalom és ellenségei című művében bemutatott paradoxonával foglalkozom. Annak ellenére, hogy magát a fogalmat nehéz definiálnunk, hiszen szerzőnként, gondolkodónként eltér a tolerancia értelmezése, úgy gondolom, ez kell, hogy legyen az elemzés kiindulópontja. Ennek érdekében törekszem egy lehetséges definíció felkutatására, ami megfelelő alapot adhat a popperi paradoxon és a tolerancia kérdése körül kialakult polémia ismertetéséhez. Popper mellett olyan gondolkodók fogalmazták meg kezdetben a vallási, majd a politikai türelem lényegét, mint Cicero, Luther, Jean Bodin, Spinoza, Voltaire vagy Rawls. Úgy vélem, hogy a popperi elmélet bemutatásához szükséges a toleranciáról való gondolkodás előfutárait is megismerni, ezért egy rövid történeti áttekintés keretében ismertetem a legmeghatározóbb műveket. Ezután bemutatom Popper paradoxonát, majd az elméletére adott kortárs válaszokat, illetve a kortárs toleranciaértelmezést. Napjainkban a tolerancia gyakran a politikai korrektség témakörével kapcsolatban kerül említésre, így fontosnak tartom ennek kapcsán bemutatni a PC mozgalmat és annak aktivista koncepcióit, a tolerancia sajátosan modern kontextuális kereteként értelmezve. Ezután röviden kitérek a gyűlöletbeszéd és szólásszabadság kérdésére, amely kérdéskör véleményem szerint szintén a tolerancia határainak meghúzását szolgálja. Végül bemutatok néhány olyan példát, amely esetekben a tolerancia paradoxon gyakorlati alkalmazhatóságát lehetségesnek tartom. Dolgozatomban tehát arra a kérdésre keresem a választ, hogy vajon kell-e tolerálni, és ha igen meddig, és milyen keretek között az intoleranciát.

Ez a kérdés a liberalizmus belső feszültségére is rámutat, hiszen a tolerancia határainak meghúzására számos egymástól eltérő elmélet született. Úgy gondolom továbbá, hogy az utóbbi években a populista jobboldal sikerei, és a nyugati országokban egyre nagyobb vitákat kiváltó politikai korrektség különösen aktuálissá teszik a tolerancia témáját. Ezek bemutatására dolgozatomban elsősorban elméleti, feltáró jellegű kutatást végeztem, mely további, részletesebb empirikus kutatások alapjául szolgálhat.

MÁRTON ÁGNES

agi11111111111@yahoo.com

politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Mándi Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

A kisebbségek reprezentációjának problémája az amerikai filmiparban

Dolgozatomban az etnikai diverzitást és a kisebbségi reprezentációt érintő egyes elméleti kérdéseket járom körül az Egyesült Államok filmipara, és az ezt érő újszerű kihívások példáján keresztül. Az Egyesült Államok történeti és demográfiai sajátosságai és a különböző emancipációs törekvések az országot a reprezentációt övező viták fontos terepévé tették. A reprezentáció egyre erőteljesebb tematizálásának magától értetődő terepe az amerikai filmipar, amelyet az elmúlt években egyre erőteljesebb reprezentációs szempontú kritikák érnek.

Ezek a kritikák egymástól jelentősen eltérő koncepciókkal rendelkeznek a reprezentáció nivoltáról és a kisebbségeket érintő kihívásokról, osztoznak azonban a feltételezésben, miszerint lehetséges egyrészt reprezentálni, másrészt jól reprezentálni a kisebbségeket. A dolgozat főbb pontjai ezen kritikák ismertetése, ezek alapfeltevéseinek elemzése és a cél az erre vonatkozó irodalom segítségével igazolni azt, hogy a kisebbségek filmen történő helyes reprezentációja – illetve egyáltalán bármilyen reprezentációja – elméletileg sem lehetséges. A dolgozat további állítása, hogy a reprezentáció szempontú kritikák az elmúlt évtizedek identitáspolitikai törekvéseinek sorába illeszkedik, amelyre így értelmezhetőek az identitáspolitikai érveléssel szemben alkalmazott érvrendszerek.

A dolgozat interdiszciplináris karakterét a témaválasztás mellett a művészetelméletből kölcsönzött szempontrendszer is erősíti, amely segítségével világítok rá arra, hogy az amerikai filmkészítés erőteljes ipari meghatározottságai ellenére a társadalomra vonatkozó normatív elképzelések nem kérhetők számon olyan produktumokon, amelyek minden gazdasági megfontolás mellett a mai napig művészi alkotásoknak tekintendők.

NAGY ZSOLT

nagy.zsolt.pol@gmail.com

Politikatudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Schlett István

professor emeritus, ELTE ÁJK

Született-e új paradigma a 2010 utáni politikai gondolkodásban? A centrális erőtér, mint a politikai gondolkodás manifesztációja

A második és harmadik Orbán-kormány nem csak vezetési stílusában és programjában hozott újat, hanem a politikai gondolkodásra is új tendenciákat akar (és szeretne a mai napig) írni. Orbán Viktor a beszédében a liberális korszak végéről, az "illiberális államok" felemelkedéséről elmélkedik. De mi is rejtőzhet eme kifejezések mögött? Milyen gondolati megalapozottsága van Orbán Viktor stratégiájának? Ezekre a kérdésekre keresi a választ a magyar politikatudomány évek óta, sok megközelítéssel.

Én a politikai gondolkodás megértésére törekedem dolgozatom során, egy specifikus témában, a centrális erőtér kérdésében. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy ez az új gondolati jelenség mennyire illeszthető be a liberális gondolkodásba. Ehhez a "liberális", mint a politikában és politikatudományban használt kifejezést értelmezem három szinten (paradigmatikus, ideológiai és kommunikációs), majd a centrális erőteret vizsgálom meg, mint a politikai gondolkodás manifesztációját.

NYÍRI SZABOLCS

nyiri.szabolcs.1994@gmail.com

Politikatudományok

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Nagy Levente

főiskolai docens, DE BTK

A Rerum novarum szellemisége Barankovics István felszólalásaiban

Dolgozatomban a Keresztény Demokrata Néppárt egyik alapítója, Barankovics István parlamenti felszólalásait hasonlítom össze - komparatív módon - XIII. Leó pápa Rerum novarum kezdetű enciklikájának tartalmával. Az enciklika megjelenése és Barankovics István közel két éves parlamenti munkássága között 56 év telt el, mely számos változást hozott az emberek életében, ugyanakkor számos tanulmány, illetve elmélet született, melyekben hasonló tételek fogalmazódtak meg, mint ahogyan az említett enciklikában. Célom a dolgozatban tehát bizonyítani azt, hogy volt-e a Rerum novarumnak közvetett, vagy közvetlen hatása Barankovics Istvánra, illetve ha igen, milyen mértékben befolyásolta munkásságát és elveit, Quentin Skinner, egy brit történész által lefektetett logikai feltételrendszer alapján.

A Rerum novarum keletkezési körülményeit követően bemutatom Barankovics István politikai karrierjét, valamint az ő parlamentben is képviselt nézeteit. Azért bálasztottam Barankovics Istvánt, mert ő képviselte hazánkban a második világháború után a modern kereszténydemokrata gondolkodást, valamint véleményem szerint olyankérdésekkel foglalkozott, szem előtt tartva a keresztény értékrenden nyugvó szociális tanítást, melyek mind a mai napig aktuálisak.

Számos forrás feldolgozását követően azon következtetésre jutottam, hogy nem állíthatjuk biztosan azt, hogy Barankovics Istvánra kizárólagosan a Rerum novarum szellemisége hatott, elvégre számos nem egyházi személy foglalkozott a kor szociális problémáival. Mindazonáltal leszögezhetem: a kor kontextusa hatott rá, másfelől pedig Prohászka Ottokár és Giesswein Sándor szellemisége áthatotta gondolkodásmódját, mellyel bizonyos Barankovics István és a Rerum novarum közvetett kapcsolata. Ugyanakkor a közvetlen kapcsolat is bizonyosságot nyer: október hetedikéi beszédében ő maga hivatkozik a Rerum novarum kezdetű enciklikára.

PEKÁRIK DÁVID

pekarik.david@vetesi.hu

Anglisztika

MA, 2. félév

Pannon Egyetem

Modern Filológiai és

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Pintér Márta

egyetemi docens, PE MFTK

Theresa May helye a brit konzervatív politikai hagyományban

Theresa May, a britek konzervatív miniszterelnöke, az egyik legbefolyásosabb női politikus. David Cameron 2016-os lemondását követően May legfontosabb célkitűzésévé vált egy sikeres Brexit-egyezmény és ambiciózus jövőkép kialakítása az Egyesült Királyság számára.

A Konzervatív és Unionista Párt, illetve a brit konzervatív kormány vezetőjeként May ideológiája és elképzelései nyilvánvalóan hatással lesznek a brit konzervativizmus fejlődésére, amely visszavezethető a 18. század végi tory ideológia kialakulásáig. Viszont milyen politikus valójában maga Theresa May? A köznyelv és a média számos gúnynévvel illette, mint ‘Theresa Maybe’ vagy ‘Maybot’, melyek mind az elképzeléseire vonatkozó bizonytalanságra utalnak.

Dolgozatomban áttekintem a Konzervatív Párt történetét és kiemelkedő vezetőit, azért hogy feltérképezzem May saját konzervatív ideológiáját. Hipotézisem szerint May miniszterelnökkasszony egy progresszív konzervatív politikus, aki egyszerre hagyománytisztelő és próbálja modernizálni pártját. Különböző korok kormányzatilag konzervatív időszakait tanulmányozom, hogy azonosíthassam azokat a közös motívumokat a konzervatív hagyományban, amelyek May-t is jellemzik. Egy kiegyensúlyozott összkép elérése érdekében, kutatásomat elsődleges és másodlagos források széles skálája alapozza meg. Tanulmányok és tudományos írások alapján vizsgálom a tory ideológia fejlődését, ezt követően elemzem konzervatív miniszterelnökök beszédeit és politikáját, hogy beazonosíthassam a legfontosabb hagyományos eszméket, mintákat és vezetői stílusokat. Ezeket alapul véve fókuszálok May beszédeire és politikai irányvonalára, hogy meghatározzam ideológiájának természetét.

Kutatásom eredményei kimutatják, hogy a konzervativizmus összes hagyományos eleme megtalálható May ideológiájában: mind a nemzeti párt tendencia, a patrióta védelem retorikája, a Disraeli-féle tory paternalizmus és egyenemzet irányvonal. Továbbá, progresszív konzervatívhoz illően, May-nek sikerült modernizálnia a konzervativizmust, mint eszmét, az által, hogy támogatja a fokozatos változásokat, reformokat. A miniszterelnök kölcsönvett hagyományos ‘zöld’ és liberális intézkedéseket a balközéptől, továbbá politikájának részévé tett bizonyos ‘liberális demokrata értékeket’. Mindezeknek következtében, Theresa May hatása jelentősnek értékelhető a Konzervatív Párt modernizálása tekintetében.

STACHÓ KRISZTINA

stac.kriszti@gmail.com

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Zsinka László

egyetemi docens, PPKE BTK

Günsberger Dóra

tudományos segédmunkatárs, PPKE BTK

Moditva: hindu nacionalizmus Narendra Modi beszédeiben

Narendra Modi India miniszterelnöke a modern indiai politikai karizmatikus alakja. A miniszterelnökre 2002-ben figyelt fel a világ, amikor Gudzsarátban, főminisztersége alatt muszlim-ellenes pogrom tört ki, amelynek megállítása érdekében Modi csak hetekkel később vetette be a hatósági erőket. Narendra Modit azóta is érik vádak a zavargásokkal kapcsolatban, ami láthatóan nem töri meg pályafutását: Modit Gudzsarátban a pogromot követően még kétszer újraválasztották, és 2014-ben India miniszterelnöke lett. Modi híres kiváló szónoki képességeiről, és hosszúra nyúló ünnepi szónoklatairól, beszédei állandó témája a hindu nacionalizmus.

Kutatásom során a miniszterelnök beszédeit elemzem a diskurzuselemzés módszertanával. Arra keresem a választ, hogy Modi beszédeiben milyen szerep jut a hindu nacionalizmus ideológiájának, és vajon sikere abban rejlik-e, hogy sikerül megújítania az ideológia egyes elemeit, amelyhez vizsgálom, hogy miniszterelnök elődje Atal Bihari Vajpayee és a Bharatiya Janata Párt, egykori vezetője Lal Krishna Advani milyen retorikát használnak a saját beszédjükben, a hindu nacionalizmus hirdetőiként. Emellett fontosnak tartom bemutatni, hogy milyen témákkal foglalkoznak az ellenzék beszédek, amihez Manmohan Singh egykori Kongresszus párti miniszterelnök szónoklatait veszem alapul.

UJLAKI ANNA

annujlaki@gmail.com

Politikatudomány mesterképzés

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szűcs Zoltán Gábor

tudományos munkatárs, MTA TK PTI

Rawls realista kritikája

A dolgozat John Rawls három legfontosabb könyve vizsgálatával igyekszik választ találni arra az aktuális kutatási kérdésre, mennyiben érvényes a kortárs angolszász politikai realisták az általuk Rawlsszal nevesített politikai moralizmussal szemben megfogalmazott kritikája. Ez a „vita” igencsak egyoldalú, mivel Rawls sosem címezte kifejezetten a realistáknak sem elmélete későbbi korrekcióját, sem a nemzetközi viszonyokra való kiterjesztését. A diszkusszió kifejezetten a 2010-es években jött lendületbe, azonban a témában megjelent irodalom igen csekély részéről mondhatjuk el, hogy ne foglalna előzetesen állást valamelyik oldal mellett. A dolgozat alapjául szolgáló kutatás éppen ezért elfogulatlanul annak a kérdésnek a megválaszolására tesz próbát, hogy ha a politikai realisták figyelembe vennék Rawls kései munkásságát, érvényes maradna-e az általuk megfogalmazott kritika.

A dolgozat négy nagyobb fejezetre tagolódik: a bevezetőt követően a politikai moralizmus és realizmus elméleti gyökereit ismertetem. Ez a fejezet bemutatja Rawls kontraktualizmusának előfutárait, illetve Rawls három könyvét. Ezt követően vázolom a kortárs realista politikaelmélet kánonját, majd szemléltetem a realizmus viszonyát a moralizmussal, a Realpolitikával és a liberalizmussal.

A harmadik fejezet a kutatást mutatja be: öt ponton keresztül követhetjük végig a főbb realista kritikákat és az azokra adott vagy adható rawlsi válaszokat. Az első kritika a realizmus valódi ellenfelét mutatja be. A második a lehangsúlyosabb kritikát tartalmazza: a momentumot, amely során Rawls elsőbbséget ad a moralitásnak a politikaival szemben. A következő fejezetben azzal foglalkozom, hogy bár a realisták és Rawls ugyanabból az kiindulópontból – a pluralizmus és a konfliktus létéből – közelítik meg a politikát, az azok kapcsán felmerülő kérdésekre eltérő választ adnak. A kontextus és a politikai cselekvés hiánya sarkalatos pontja a realista bírálatoknak, így a következő pont ezek előfordulását veszi számba. Az utolsó kritikai pont a konszenzus és a kompromisszum lehetőségei kapcsán hasonlítja össze a realista modus vivendit a rawlsi átfedéssel.

A dolgozatban végül értékelem a Rawls – realizmus vitát: a realisták valóban felszínesen értelmezik Rawlst, nem véve figyelembe annak realizmtikus fordulatát. A kutatás során azonban arra jutottam, a teljes rawlsi életmű realizmtikus elemeit is figyelembe véve sem tekinthető Rawls realista politikai gondolkodónak.

VÁGI RENÁTÓ

vagirenato@gmail.com

jogász

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Fleck Zoltán

egyetemi tanár, ELTE ÁJK

Dr. Mándi Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Jászi Oszkár populizmusa

A populizmus kutatásoknak mára kiterjedt tudományos irodalma van. Ugyan magának a fogalomnak még nem alakult ki egységes meghatározása, mint ahogyan a különböző populista pártoknak sincs egységes arculata, üzenete, a szakirodalomban kialakultak a legtöbbet hivatkozott fogalommeghatározások. Az egyik ilyen meghatározás Cas Mudde nevéhez fűződik, aki szerint a populizmus olyan ideológia, ami szerint a társadalom két homogén egymással szemben álló csoportra osztható, a tiszta népre és a korrupt elitre. Úgy érzem, az ilyen típusú meghatározások nagyon lecsupaszítottak és leegyszerűsítettek, ezért a használatuk önkényessé válhat. Véleményem szerint ennek az az oka többek között, hogy ezek a szerzők egyszerre akarják leírni a gazdasági centrum országainak és a periféria, félperiféria országainak ilyen jellegű mozgalmait. Azonban ez azért sem jó kiindulópont, mert be kell látnunk, hogy pl. egy közép-kelet-európai politikai mozgalomnak másfajta problémákkal kell megküzdenie, mint nyugati társaiknak.

Ehhez nyújt segítséget Kulcsár Kálmán és Jászi Oszkár. Előbbi a magyar jogelmélet, utóbbi a magyar történelem megkerülhetetlen figurája. Kulcsár bevezeti a populista modernizáció fogalmát, aminek lényege, hogy a közép-kelet-európai régióban kibontakoztak olyan alternatív mozgalmak, amelyek a modernizáció belső mintájának kibontakoztatására törekedtek, és nem vetették el a történeti gondolkozást, illetve azt nem használták a modernizációval szembeni védekezésnek, hanem a belső feltételekre támaszkodó fejlődés megteremtése érdekében használták. Szerintük a társadalom fejlődését elsősorban belső tényezőkre kell építeni felhasználva az adott társadalom saját kialakult intézményeit és értékeit. Jászi Oszkár és köre ennek az irányzatnak az első magyarországi képviselői voltak. Elutasították mind a keleti államfejlődést, amit akkor bolsevizmus néven ismerünk, mind a nyugati, kapitalista államfejlődést, és egy belső hagyományokra építő modernizációt tartott szükségesnek.

Ebben a tanulmányban Jászi írásain keresztül mutatom be a kulcsári populista modernizáció fő jellemzőit. Célom, hogy bemutassam, hogy van itt Kelet-Közép-Európában egy sajátos populista hagyomány, amit érdemes vizsgálni. Emellett, mivel a hagyományos populista irodalomban többnyire negatív színben tüntetik fel a populizmus egészét, másik célom, hogy megmutassam, hogy nem szükségképpen rossz a populizmus, össze lehet kapcsolni azt a modernizációval, és a haladással.

VERMES ÁDÁM

vermes.adam95@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Mándi Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Válság és kiutak: Az amerikai és a brit baloldal dilemmái és perspektívái a „harmadik út” kudarca és a populisták jobboldal térhódítása után

A dolgozat azt a folyamatot tekinti át, amelynek keretében mind az amerikai Demokrata Pártban, mind a brit Munkáspártban előtérbe kerültek a baloldali populisták politikai javaslatok és szakpolitikai javaslatok. A dolgozat egyik tézise az, hogy ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy a „harmadik út” baloldali politikája legkésőbb a 2008-as gazdasági világválsággal megbukott, amely megnyitotta az utat új alternatívák megjelenése és megerősödése előtt. A gazdasági világválság markáns hatásaihoz köthető a baloldali populizmus megerősödésének egy másik magyarázó tényezője, mivel a millenniumi generáció politikába történő belépésével egy nagyon komoly értékelődés történt a szavazótáborokon belül, aminek többek között az az oka, hogy ez a generáció már a válság során szocializálódott, amikor a prekariátus élet- és munkakörülmények terjedése minden korábbinál jobban felgyorsult, ez pedig utat nyitott a demokratikus szocialista eszmék terjedése előtt. A dolgozat zárásaként a jövőbe tekintve a Demokrata Párt lehetséges győztes szavazói koalíciójának különféle forgatókönyvei kerülnek vizsgálat alá, illetve a Munkáspárt előtt álló kihívások a poszt-Brexit időszakban. A tézisek a világválság, a populizmus és a prekariátus szakirodalmának, illetve az angolszász országokban élő fiatalok gazdasági helyzetét vizsgáló kutatások adatainak felhasználásával kerülnek igazolásra.

A vizsgálat fontos megállapításának tekinthető, hogy a számos hasonló folyamat ellenére jelentős különbségek vannak a két párt jövőbeni kilátásai között: a Demokrata Párt stratégiai pozíciója ugyanis kedvezőnek nevezhető a 2020-as elnökválasztásra való felkészülésre ráfordulva, míg a Munkáspárt ezzel szemben nagyon komoly, szinte feloldhatatlannak tűnő problémákkal néz szembe a Brexit-népszavazás utóhatásaként. A dolgozat legfőbb eredményének tartom, hogy bemutatja: az uralkodó narratívával szemben a populizmus nemcsak a radikális jobboldali politikusok sajátja a fejlett országokban, hanem a politikai spektrum baloldalán is egyre inkább uralkodóvá válik. Emellett figyelemre méltó eredmény az is, hogy nagyon hasonló az a politikai recept, amivel a két vizsgált politikus sikereket ért el: a millenniumi generáció megnyerése, az egész politikai pályafutáson végighúzódo lázadás az elit ellen, illetve a mainstream diskurzusban működésképtelennek minősített, mégis népszerű szakpolitikai javaslatok.

15. Politikatudomány III. Tagozat

1.	Androsov,
Dmitry	Models of political cooperation between Russia and the European Union
2.	Árpási Botond
Gergely	A táncoló kongresszustól a versailles-i tükörteremig – a német egység létrejötte integrációtörténeti perspektívából
3.	Árpási Botond
Gergely	Devolúció és brexit
4.	Benkő Márk	Változó perspektívák - A Brexit hatása az Európai Unió Biztonság- és Védelempolitikájára
5.	Czene-Joó
Máté József	Gerrymandering az Egyesült Államokban, avagy megmentheti-e a matematika a demokráciát?
6.	Dancsok Petra	Skócia helyzete az Európai Unióban a Skót Nemzeti Párt kontradiktórikus politikájának tükrében
7.	Ludvig Gergő	Magyar külkapcsolati irányvonalak 2010 után
8.	Szabó Regina	Policy Evaluation: The Immigration Policy of Donald J. Trump (2017-2018)
9.	Szepesi Nóra
Judit	Másképp bíznak-e a kelet-közép-európaiak? A kormányba vetett bizalom összehasonlító vizsgálata az Európai Unió tagállamaiban
10.	Szikinger
István	A brexit okai a brit választói viselkedés és a brit-EU kapcsolat szempontjából
11.	Timár Tímea	Autonómia a hétköznapiakban. Közösségek autonómiafokának vizsgálata a reziliencia fogalom segítségével
12.	Tischler Patrik	Hogyan válik a némaság társadalmi kritikává? Hikikomori-jelenség a japán politikai kultúra összefüggéseiben

ANDROSOV, DMITRY
dmitri.androssow@gmail.com
Internationale Beziehungen
MA, 3. félév

Andrássy Gyula Budapesti Német
Nyelvű Egyetem

Témavezető:
Prof. Dr. Hendrik Hansen
egyetemi tanár, ANNYE

A politikai kooperáció modelljei Oroszország és az Európai Unió között

The research question of the study is: Which theoretical models of integration and political cooperation between Russia and the EU do exist? Since 2014 the regime of sanctions has been installed and the cooperation between Russia and the EU has been suspended. The main aim of the paper is to bring together and classify the approaches, developed in scientific and public fields before the crisis, which represent possible options for a close cooperation and integration.

Thus, the pre-crisis framework of the EU-Russia relations, which were in the development process, forms the independent variable of the research. The concrete political prospects of the relations resulted not from tensions but based on Russian Eurocentrism and the concepts of political convergence between Russia and the EU constitute the dependent variable of the study. To classify these prospects and make them clearer the notion of „models“ has been used. Under such models those ideas of convergence are considered that do not contradict the existing structural, institutional and value-oriented principles of the European Union and could be acceptable for Russia from the perspectives of their authors.

The research method is qualitative content analysis. The research design includes also quantitative analysis to emphasize the representativeness of the cooperative models. To classify and distinguish between similar models comparative analysis is applied. The two levels of the selection of sources are political science publications as well as assessments of politicians and diplomats as policymakers. The focus lies on the texts of the Russian researchers and publicists who have attributed in their studies a special role to a particular form of cooperation with the EU from the Liberal perspective of international relations: Chubaryan, Gutnik and Borko. The paper critically analyses the ideas of the European integration of Russia since the dissolution of the USSR. It indicates those of them which could be seen as feasible political models.

The first result of the research consists in the definition of several cooperative models and their elements. They are concentrated around two general approaches to the EU-Russia cooperation and integration process: pragmatic and idealistic (or optimistic). The second result is an essential comparison between historical modalities that included cooperation with Russia within a united Europe and the considered models of the political cooperation with the EU.

ÁRPÁSI BOTOND GERGELY

nivelco@hotmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Arató Krisztina
egyetemi tanár, ELTE ÁJK*

Devolúció és brexit

Kutatásom Nagy-Britannia Európai Unióból való kilépésének vonatkozásában vizsgálja a politikai vezetés és narratívaalkotás problémáját. A dolgozat a vezérdemokrácia teoretikus keretén belül elemzi három politikai vezető alternatív problémaérzékelését, helyzetértékelését és valóságkonstrukcióit. A dolgozat célja annak bemutatása, hogy a vezérközpontú demokráciaelmélet (és annak előfeltevései) miként alkalmazható(k) a politikai vezetéskutatásban.

A kutatás három elméleti előfeltevéssel dolgozik. 1) A vezetők gondolkodása nem egy absztrakt folyamat; 2) a politikai vezetés központi eleme a cselekvés; 3) a politikai helyzet kontingens.

A dolgozat során alkalmazott módszertan kvalitatív jellegű. A kutatás elemzésének tárgyául a vezetők azon megnyilatkozásai szolgálnak, amelyek a Brexit vonatkozásában hangzottak el 2016. június 23-a és 2017. december 31-e között. A szövegek elemzésére egy hármas szempontrendszer alapján került sor: 1) helyzet: hol vagyunk most?; 2) vízió: hová akarunk eljutni?; 3) stratégia: hogyan akarjuk a célt megvalósítani?.

A dolgozatban az elméleti és módszertani bevezetőt a három vezető történeteinek elemzése követi, majd a kutatás az interpretációk összehasonlításával és a közvélemény alakulásával foglalkozik. Végül összefoglaló megállapításokra kerül sor.

A kutatás újszerű eredményeinek értékelésekor megemlíteném a vezérdemokrácia elméleti keretén belül nem a karizmatikus legitimitás elemének, hanem főként a kontingens politikai helyzetnek és a politikai cselekvésnek a kiemelését. Az esettanulmány kapcsán fontos a három vezető kiválasztása, beszédek összegyűjtése, és a kvalitatív elemzés elvégzése, mint saját teljesítmények. Végezetül a Brexitnek mint aktuális politikai problémának az értelmezésére egyrészt egy sajátos perspektívából került sor (vezetés és történetalkotás összekapcsolása), másrészt a komplex probléma egy speciális szeletét igyekezett elemezni a kutatás, ti. a devolúcióról szóló narratívákat.

ÁRPÁSI BOTOND GERGELY

nivelco@hotmail.com

Politológia

BA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Arató Krisztina

egyetemi tanár, ELTE ÁJK

A táncoló kongresszustól a versailles-i tükörteremig – a német egység létrejötte integrációtörténeti perspektívából

Dolgozatom integrációtörténeti nézőpontból vizsgálja a német egység létrejöttét az austerlitz-i ütközetől (1805) a Német Császárság 1871 januári kikiáltásáig. A német állam létrejötte folyamatának integrációs szemüvegen keresztül való vizsgálata azt jelenti, hogy az elsősorban politikai és gazdasági integrációs fogalomkészlettel, illetve elméleti keretekkel hogyan jellemezhető a német területek egységesülési folyamata a 19. században. Fontos azonban kiemelni, hogy az integrációelméleti iskolák koncepciói nem alkalmazhatók teljes körűen a német egység létrejöttének leírására, hiszen azok az 1945 utáni európai integrációs folyamatot kívánták magyarázni.

A kutatás az alábbi módszertannal dolgozik: az egyes fejezetekben a fontosabb releváns politikai események és folyamatok kerülnek bemutatásra, majd az egyes fejezetek végén egy integrációelméleti megközelítés keretébe illesztve vonja le a konklúziót az elemzés, illetve veti fel a megközelítés alkalmazhatóságát.

A dolgozat a bevezetőt követően négy fejezetre oszlik. Az első rész a német partikularizmus okaival és a bécsi kongresszussal foglalkozik; a második rész a kongresszusi rendszer működésével; a harmadik az 1848-as frankfurti parlament működésével; végül a negyedik a politikai unió megszületésének időszakát (1848-1871) vizsgálja – s helyezi őket integrációtörténeti perspektívába.

A dolgozat újszerűsége kapcsán mindenképp megemlítenő a problémafelvetés és az alkalmazott konceptuális keret, vagyis az arra tett kísérlet, hogy – a megszorításokat szem előtt tartva és a különbségeket azonosítva – egy java részt történettudományi munkákban feldolgozott folyamatot a politikatudomány szemüvegén, pontosabban integrációs elméletek alkalmazásának segítségével próbáljon értelmezni. Emellett – pontosabban e konceptuális keretek alkalmazhatóságának értékelésekor – a szerző feltárja, azonosítja azokat az elemeket és folyamatokat, amelyek komplex összefüggésben és egymásra hatásukban alakították a német egységesülési folyamatot a 19. században.

BENKŐ MÁRK

benko.mark@outlook.hu

Politológia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Juhász Krisztina
adjunktus, SZTE ÁJK*

Változó perspektívák - A Brexit hatása az Európai Unió Biztonság- és Védelempolitikájára

Az Európai Unió jövője körüli kérdéseknek szignifikáns részét képezik a jelenleg is zajló brexit-tárgyalások az Egyesült Királyság és az Unió között. Nagy-Britannia, mint az európai kontinens egyik legnagyobb gazdasági, diplomáciai és katonai hatalommal rendelkező állama példa nélküli feladat elé állítja az európai integrációs szervezetet. Jelen dolgozat legfontosabb vizsgálati tárgya a kiválás okozta változások mind brit, mind európai szintén. Kutatásom során a témában született magyar és angol nyelvű irodalom, valamint uniós és brit kormányzati dokumentumok tartalomelemzését végeztem el.

A brexittel az Európai Unió elveszíti egyik nukleáris hatalommal bíró tagországát, annak minden, nem elhanyagolható méretű katonai, hírszerzési és infrastrukturális potenciáljával együtt, ugyanakkor a britek, mint az uniós KKBP mélyítésének egyik legnagyobb gátja kiesésével lehetőség nyílik a gyorsabb ütemű fejlődésre és hatékonyabb biztonságpolitikára. A vizsgálódás során számolni kell továbbá az Egyesült Államokkal, vagy épp Franciaországgal és Németországgal is. Álláspontjaik és ambícióik tagadhatatlanul meghatározó befolyással bírnak a brexit-tárgyalásokra.

Alapvetően meggyőződésem, hogy a szigetország védelempolitikájában a hagyományosan szoros angolszász szolidaritás és együttműködés további erősödése várható, ám a teljes izoláció az európai biztonság- és védelempolitikától már csak geopolitikai okokból sem feltételezhető; várhatóan az együttműködés egy új struktúra keretein belül folytatódni fog.

CZENE-JOÓ MÁTÉ JÓZSEF

czenejoomate@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Mándi Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Gerrymandering az Egyesült Államokban, avagy megmentheti-e a matematika a demokráciát?

A dolgozatomban a gerrymandering problémájának egyik részterületét vizsgálom, a tesztek és sztenderdek kérdését. A tesztek és sztenderdek a körzethatár-módosítások pártalapú torzulásának mértékét hivatottak felmérni, használatukra az újrakörzetesítést végző bizottságokban, vagy a bíróságokon kerülhet sor. A tesztek két fajtáját különböztethetjük meg: a választási eredményeket vizsgálók és a földrajzi szempontokat elemzők.

A dolgozatomban értékelem a tesztek működését, összevetem a lehetséges hatásaikat, előnyeiket és hátrányaikat, majd zárásként a gerrymandering lehetséges kiküszöbölésének módjait tárgyalom.

DANCSOK PETRA

dancsokpetra@gmail.com

Nemzetközi igazgatási

BA, 5. félév

Nemzeti Közszerolgalati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Témavezető:

Varga András

tanársegéd, NKE NEK

Skócia helyzete az Európai Unióban a Skót Nemzeti Párt kontradiktórikus politikájának tükrében

Kutatásom Skócia és az Európai Unió kapcsolatának alakulását vizsgálja a jelenleg kormányon lévő Skót Nemzeti Párt (SNP) ellentmondásos politikája alapján. A téma átfogó tanulmányozása azért is lehet fontos, mert e folyamat nem csupán Skócia határain belül, hanem más európai szecesszionista mozgalmakban is megfigyelhető.

Az elemzésem három fő összetevője: az SNP politikai stratégiájának vizsgálata, a 2014-es skót függetlenségi népszavazás, valamint a 2016-os az Egyesült Királyság EU tagságáról szóló referendum körülményei. Az SNP jelenleg a legjelentősebb politikai erő Skóciában, szignifikáns hatással van a skót közvéleményre, a skót függetlenségi mozgalom legerősebb hangja. Dolgozatomban feltárom az SNP kontradiktórikus politikájának alkotórészeit, valamint hogyan képzelte el az SNP Skócia helyét Európában, a két referendum kampánya során milyen szerepe volt az Európai Uniónak, a pártpreferenciák mennyire voltak hatással a végeredményre, és az SNP hogyan kezelte a referendumok utóhatásait. A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmazok, és fontos szerepet kap a történeti összehasonlítás. Az elemzés során a többnyire külföldi szakirodalom mellett, a YouGov, a DRG Global, az ICM, az Ipsos MORI és a Survation közvéleménykutató cégek, intézetek adatait is feldolgozom. A vizsgálat részét képezik az SNP éves pártprogramjai, parlamenti beszédek, televíziós viták és interjúk, a skót és brit kormány által kiadott dokumentumok, európai uniós intézmények vezetőinek beszédei és brit egyetemeken rendezett szakértői panelbeszélgetések leiratai.

A kutatás megmutatta, hogy a Skót Nemzeti Párt az ellentmondásos elemek ellenére is kétségtelenül ragaszkodik az Európai Unióhoz, azonban az EU melletti kiállás elsősorban az Egyesült Királyságon belüli politikai harcokban játszik szerepet, hangsúlyozva Skócia és Anglia közti ellentéteket, ezáltal bomlasztva a brit állam egységét. Az SNP függetlenségi terveivel járó kockázatokat az EU tagság mérsékelné, emiatt az EU előnyt élvez bármely más társulással szemben. Azonban az unió csak másodlagos, alárendelt szerepet tölt be politikájukban, és a függetlenség ügye felülemelkedik minden más kérdésen.

LUDVIG GERGŐ

gergoludvig98@gmail.com

Politikatudományok

BSc, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Kasznár Attila
adjunktus, ME BTK*

Magyar külkapcsolati irányvonalak 2010 után

A hazai politikában egyes vélemények szerint a 2010-es választás után egyfajta újabb rendszerváltás következett be. Az új rendszer a magyar politika teljes szegmensében új, vagy legalább a régitől valamilyen formában eltérő irányvonalat honosított meg. A változás szele nem hagyta érintetlenül a honi külkapcsolatokat sem.

2010 után az új kormányzat az elmúlt 20 évtől eltérő filozófiát kezdett követni a külpolitikát illetően. Az 1990 és 2010 közötti hagyományosnak mondható kapcsolatkeresési pályáról való letérés azt jelentette a gyakorlatban, hogy a kormány meghirdette a keleti és déli nyitás politikáját, addig a magyar diplomácia számára nem különösebben prioritásként kezelt területek felé nyitott. Itt példaként tudnám felhozni a dolgozat írásának idején jelenleg is épülő délkelet-ázsiai, vagy a déli nyitás részeként az afrikai külkapcsolatok építését. Emellett olyan – a magyar külpolitika számára korábban is fontos – országokkal erősítette meg együttműködését Magyarország, mint Oroszország vagy Kína.

A magyar külpolitikát azonban árnyalja a 2015-ben megkezdődött migrációs krízis, melyben a magyar kormány által foglalt állás az Európai Unión belüli kapcsolatok romlását okozta egyes országokkal a válság kezdete óta, valamint a válság megfelelő kezelésében tapasztalt eltérő nézetek miatt ezen ellentétek rendeződése a kérdéses országokkal a közeljövőben nem várható.

Dolgozatomban a 2010 óta alakuló, formálódó új magyar külpolitika állomásait és céljait kívánom feldolgozni a keleti és déli nyitás tárgykörében.

SZABÓ REGINA

szaboregina0220@gmail.com

nemzetközi tanulmányok

MSc, 2. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Nemzetközi és Európai Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Dr. habil. Szente-Varga Mónika

egyetemi docens, NKE NEK

Közpolitika elemzés: Donald J. Trump bevándorlás politikája (2017-2018)

Az Amerikai Egyesült Államok, mint a világ egyik vezető hatalma nemcsak külpolitikai döntései révén képes befolyásolni a világpolitika eseményeit, hanem belpolitikájával is számottevően képes hatást gyakorolni arra. Az Egyesült Államok közpolitikai napirendjén hangsúlyos szerepet kapnak az olyan kihívások, mint a legális bevándorlók számának rohamos növekedése, valamint az illegális bevándorlás okozta nemzetbiztonsági kérdések (ember- és drogereszkedelem, korrupció, szervezett bűnözés egyéb területei). A bevándorlás politika egy olyan komplex szakpolitika, melyben egyszerre vannak jelen biztonságpolitikai és gazdasági érdekek, melyek van, hogy egymást erősítik, de előfordul, hogy ellentétben állnak egymással. A 2016-os elnökválasztás során Donald J. Trump elnökjelöltként a hangsúlyt a gazdaság és a munkaerő piac fellendítésére, valamint a belbiztonság növelésére helyezte: mindennek fényében egyértelmű volt, hogy a bevándorlás kulcsfontosságú eleme lesz a kampányának. 2016-ban megtartott phoenix-i beszédében Trump ismertette 10-pontos bevándorlás tervezetét, melyben megoldásokat javasolt az amerikai bevándorlási rendszer problémás területeire.

Dolgozatom legfőbb célja egy olyan átfogó közpolitikai elemzés elkészítése volt, mely feltérképezi a Trump adminisztráció első két évének bevándorlás politikáját, valamint 3 különböző tényező (elkészültség, hatékonyság, hatásosság) alapján értékeli a fent említett bevándorlás tervezet megvalósulásának sikerességét. Az elemzés azt a konklúziót vonja le, hogy a bevándorlás tervezet elkészültség tekintetében a legsikeresebb, viszont a másik két tényező, hatékonyság és hatásosság szempontjából nagyrészt sikertelennek bizonyul. A dolgozat végezetül Trump bevándorlás politikája tekintetében lehetséges irányokat határoz meg a jövőre nézve, valamint kijelenti, hogy a 2018-as időközi választások eredménye következtében Trump elnöknek még nagyobb kongresszusi ellenállással kell szembenéznie bevándorlás tervezete megvalósítása során.

SZEPESI NÓRA JUDIT

nora.judit.szepesi@gmail.com

politológia

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Tóth Miklós Bálint

PhD hallgató, BCE TK

Másképp bíznak-e a kelet-közép-európaiak? A kormányba vetett bizalom összehasonlító vizsgálata az Európai Unió tagállamaiban

A szerző dolgozatában a politikai intézményekbe vetett bizalom európai jellegzetességeit vizsgálja regionális összehasonlító szemléletben.

Kutatási hipotézise szerint a kelet-közép-európai (posztszocialista) országokban – az államilag irányított gazdaság és a paternalista politikai kultúra történelmi örökségeként – a kormányba vetett bizalom szintje és a gazdasági helyzetre vonatkozó egocentrikus és szociotropikus értékelések között szorosabb a kapcsolat, mint az Európai Unió más tagállamaiban.

A szerző a hipotézis teszteléséhez statisztikai-ökonometria módszertanra támaszkodik. A 2016. novemberi Eurobarométer felmérés adatait felhasználva keresztmetszeti ökonometria modellt épít annak érdekében, hogy azonosítsa azokat a statisztikailag szignifikáns magyarázó változókat, amelyek az Európai Unió 28 tagállamában befolyásolják a kormányzati bizalmat.

A modellszelekciót követően a végső modellben négy magyarázó változó (szubjektív jóllét, a demokrácia állapota, közszolgáltatások értékelése, GDP növekedési üteme) szignifikáns.

A szerző a regionális eltérések vizsgálatához az EU tagállamait 4 országcsoportba sorolja (északi, mediterrán, kelet-közép-európai és kontinentális államok), s a végső modellen strukturális törést hajt végre.

A strukturális törés által szolgáltatott eredmények alapján a kutatási hipotézis nem igazolható, ugyanis a gazdasági helyzet kormányzati bizalomra gyakorolt hatása nem a kelet-közép-európai, hanem az északi országokban a legnagyobb.

A demokrácia változó strukturális törése kapcsán azonban kirajzolódik, hogy a kelet-közép-európai országokban a leggyengébb a demokrácia állapota és a kormányzati bizalom közötti összefüggés. Ez azt jelzi, hogy a posztszocialista országokban a többi országcsoportéhoz képest az állampolgárok kevésbé érzékenyek a demokrácia megfelelő működésére, amelynek hátterében a szocialista diktatúra történelmi tapasztalata valószínűsíthető.

SZIKINGER ISTVÁN

lemcask@gmail.com

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Arató Krisztina

egyetemi tanár, ELTE ÁJK

A brexit okai a brit választói viselkedés és a brit-EU kapcsolat szempontjából

A dolgozat célja, hogy átfogó elemzést és választ nyújtson két, a 2016-os brexit-népszavazással kapcsolatos alapkérdésre: miért és miért ekkor került sor az Egyesült Királyság EU-ból történő kilépése melletti népszavazási eredmény megszületésére? A miért kérdés keretében a brit pártokon belüli euroszkeptikus irányzatok és a brit választók euroszkeptikus attitűdjeinek vizsgálatára kerül sor, aszerint, hogy a soft-hard euroszkeptikus felosztásban milyen álláspontot vesznek fel, illetve az euroszkepticizmus mely motivációbéli típusa figyelhető meg. A pártok esetében vizsgálatra kerül a Konzervatív Párt és a Munkáspárt európai integrációhoz való viszonyának változásai, illetve az egyes pártokon belül megjelenő euroszkeptikus irányzatok jellemzése és az UKIP által képviselt populista euroszkepticizmus leírása. A miért kérdés választói oldalát a dolgozat a British Election Study adatai alapján többváltozós elemzés segítségével vizsgálja, csoportokra bontva az euroszkeptikus szavazókat aszerint, hogy a kilépés, vagy a maradás mellett szavaztak, illetve, hogy az euroszkepticizmus mely motivációbéli típusának megfelelő attitűdök jelennek meg az esetükben.

E tekintetben két fő megállapítás tehető a leave-kampány győzelmére vonatkozóan: 1. a kilépéspártiak több mint 80%-a esetében figyelhető meg a kulturális, az európai integrációt a nemzeti identitásra nézve fenyegetésnek megítélő euroszkeptikus attitűd, illetve e csoport esetében nagy arányú egyezés figyelhető meg az egyes változók terén a korábbi, általában a leave-szavazókat vizsgáló kutatások eredményeivel, 2. a többi csoport esetében a kilépés, illetve a maradás támogatása leginkább a kilépés várt hatásainak megítéléséhez köthető, a politikai attitűdök tekintetében jellemzően ezen csoportoknál nem figyelhetők meg erős összefüggések, így leginkább őket lehet a népszavazás eredményének szempontjából a mérleg nyelvén tekinteni (különösen a politikai euroszkeptikus kilépéspártiakat). A miért ekkor kérdésre adott válasz alapvetően a pártrendszer felől közelíthető meg. A pártrendszer csökkenő reprezentativitása, az európai integráció választói megítélése és az ezek közti kapcsolat révén az első Cameron-kormány idején tudott az UKIP egy akkora súlyú párttá válni, hogy fenyegetést jelentsen a Konzervatív Pártra, amivel egyidőben a Konzervatív Párton belüli hard-euroszeptikus irányzat is elérte érdekérvényesítőképességének azon fokát, hogy elegendő nyomást tudjon gyakorolni Cameronra a népszavazás kiírása érdekében.

TIMÁR TÍMEA

487525timi@gmail.com

Nemzetközi kapcsolatok és európai
tanulmányok

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

*dr. Dániel Botond
tanársegéd, RO BBTE*

Autonómia a hétköznapiakban. Közösségek autonómiafokának vizsgálata a reziliencia fogalom segítségével

Amikor legelőször találkoztam a reziliencia fogalmával, rögtön feltevődött bennem a kérdés, hogy az autonómiát, amelyet Székelyföld régóta szeretne kiharcolni vajon lehetsége a reziliencia tényezőinek segítségével vizsgálni. Ebből kiindulva a kutatás célja ennek a felderítése, mert az autonómiával csak a politikum foglalkozik, a helyi társadalom is egy politikai töltetű fogalomként tekint rá, és ez a megközelítés egy új kaput nyitott számomra az autonómia vizsgálatára.

Alapkérdése, hogy hogyan lehet az autonómiát a hétköznapiakban gyakorolni? Milyen az autonóm közösség? A székely társadalom hogyan tudna megbirkózni gazdasági, szociális, kulturális szempontból azzal, ha területi autonómiát kapnának, annak minden jogával? Alkalmazható-e a reziliencia fogalom a közösség autonómia-fokának vizsgálatára? A közösségi vezetők a reziliencia milyen tényezőit tartják fontosnak, mivel foglalkoznak, mire fektetnek hangsúlyt?

A hipotézisem az, hogy a reziliencia tényezőinek segítségével fel lehet mérni a Hargita megyei székely közösség autonómia fokát.

A kutatás témája egyrészt azért nagyon fontos, mert más szempontból közelíti meg az autonómiát, másrészt pedig azért, mert az autonómia napjainkban egy nagyon fontos jogi, politikai kérdéskör úgy a társadalom, mint a politikum számára, de azt nem nagyon tudjuk, hogy a fogalom, mint képesség mennyire ismert.

A dolgozat első felében az autonómia, mint jogi és politikai fogalom kerül meghatározásra, majd röviden bemutatásra kerülnek a jelenlegi székelyföldi autonómiatörekvések. Ezután a reziliencia meghatározására, valamint a reziliencia tényezőien ismertetésére kerül sor. A második rész a kutatás módszertanát ismerteti, ezután bemutatásra kerülnek a kutatás eredményei. Az eredmények két részből állnak: első részben az kerül bemutatásra, hogy a megkérdezettek mit gondolnak az autonómiáról, az autonómia és a székely közösség kapcsolatáról, a második részben pedig a közösségek autonómiafokának vizsgálatára kerül a hangsúly a reziliencia tényezőinek segítségével. A dolgozat utolsó részében a kutatás következtetései kerülnek bemutatásra.

TISCHLER PATRIK

patriktischler96@gmail.com

Politológia

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Ablaka Gergely

tanársegéd, ELTE ÁJK

Hogyan válik a némaság társadalmi kritikává? Hikikomori-jelenség a japán politikai kultúra összefüggéseiben

Lehetséges jövőkép-e egy olyan társadalom, amelybe a szocializációs folyamatok által törekszenek ésszerűsíteni az individuális gondolkodást és cselekvéseket? Véleményem szerint nem. Ferber Katalin egy egészen különleges és sokatmondó megállapítást tett a japán társadalomra vonatkozóan: „Az egyéni élet magas szintű szervezett racionalizálása magában foglalja azt az implicit feltételezést, hogy az egyéni cselekvések mindegyike ésszerűsíthető.” A Japán felemelkedésében jelentős szerepet játszó társadalmi szintű racionalizálás feszített kulturális kereteket hozott létre.

Dolgozatomban a japán fiatalok százezreit érintő szociális visszahúzódásra keresem a lehetséges magyarázatot. Feltételezésem szerint napjainkban a japán politikai kultúra mögött húzódó értékek, nézetek, és a belőlük következő attitűdök jelentősen hozzájárulnak a visszahúzódás kialakulásához. Legelőször sorra veszem azon elméleteket, amelyek véleményem szerint áttekinthetően bemutatják a szocializációs folyamatokat, ezt két aspektusra bontottam: pszichológiai és politikai szocializációra. A szocializációs sémák szervesen meghatározzák az egyén viselkedési orientációit a politikai rendszer felé. A hikikomori-jelenség egy passzív társadalmi ellenállásnak tekinthető.

Hipotézisem szerint a hikikomorik önmagukat elzárva a külvilágtól kifejezik elégedetlenségüket a hagyományos értékek mentén megszervezett élettel szemben. Az a rejtett feltételezés, amely szerint az egyéni cselekvések teljes mértékben ésszerűsíthetők, súlyos társadalmi tünetet mutat már több évtizede. A japán társadalmat rendkívüli szervezettsége által mintatársadalomnak is lehet tekinteni, azonban a hikikomori-szindróma olyan közösségi szintű problémákra utal, amelyek nehezen összeegyeztethetők a jövő társadalmával. A legfontosabb kérdés politikatudományi szempontból az, hogy a jövő japán demokráciáját lehet-e úgy működtetni, hogy az előregedő társadalom problémájával küzdve, a fiatalság egy része akár több évtizedre is kényszerű száműzetésbe vonul saját otthonába?

16. Szociális munka és szociálpolitika I. Tagozat

1. Almádi Róbert Az APAC-módszerben rejlő lehetőségek
2. Édes Regina A gyermekek testi-lelki jólléte és jóléte - A gyermekbántalmazás megítélésének és felismerésének vizsgálata koragyermekkorban a bölcsődékben
3. Huth Anita Családon belüli erőszak. GyermekSZEMlélet a bántalmazások tükrében
4. Jelsik-Szabó Judit Szociális munka a közösségi pszichiátriai ellátásban
5. Katona Enikó Julia Az érzékenyítés szerepe az örökbefogadásban
6. Krutek Judit Az intézményi kitagolással kapcsolatos nézetek a szociális szakemberek körében
7. Machlik Ildikó A Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet reintegrációs programjai
8. Mezőlaki Regina Anna Az autizmus spektrumzavarral élő személyek munkavállalási lehetőségei a kommunikációs készségeik függvényében
9. Rácz Réka Az internetfüggőség prevalenciájának vizsgálata egy debreceni szakgimnáziumban

ALMÁDI RÓBERT

almadi.robert.fgbmfi@gmail.com

Szociálpedagógia

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

*Dr. Udvarvölgyi Zsolt András
főiskolai tanár, AVKF*

Az APAC-módszerben rejlő lehetőségek

A kutatásom alapfelvetése: Lehetséges-e Magyarországon hatékonyan alkalmazni az APAC-módszert? Feltételezésem szerint igen.

A kutatás célja: egyrészt feltárni az okokat, hogy az állami rendszerben lévő fogvatartottak 70%-os visszaesési rátájához képest, az APAC-programban résztvevőknél miért csak 4%-os a visszaesés.

Első lépésben meghatároztam a kutatás tárgyát, következőkben a bv. engedélyével megismerkedtem az APAC-körlet lakóival és a szakma képviselőivel, és mivel csekélyszámú szakirodalmat találtam, ezért a témában jártas, a vizsgált módszer adoptálásában résztvevő szakértőket kerestem meg. Rendszeresen, 10 hónapon keresztül részt vettem a csoportos foglalkozásokon, és istentiszteleten. Közben interjúkat készítettem. Kutatásom során alkalmaztam a résztvevő megfigyelés, önkéntes munka, interjúztatás, kérdőívezés módszereit, amelyeknek eredményeit az összegzésben foglaltam össze.

A kutatás eredménye rávilágít arra, hogy a börtönökben fogvatartott emberek tulajdonképpen „szociálisan betegek”. Mivel a családban „betegedtek meg”, akkor a gyógyulásnak is a családban szükséges megtörténnie – és itt léphet be az APAC, mint kohéziós lehetőség. Segítsék a fogvatartottaknak abban, hogy át tudják formálni a gondolkodásmódjukat: az önismeret, értékelismerés, helyes életcélok megfogalmazásával.

A cursillót ki kell terjeszteni a hozzátartozók irányába, hogy abba illeszkedjék be a szabaduló fogvatartott, amit már a börtönben megszokott. Elkerülhetetlenül szükséges a civil szervezetek és a büntetés végrehajtás szoros együttműködése, a rogersi szemlélet szélesebb körű megismertetésére, majd annak alkalmazására a bv. dolgozó körében. A civilek bevonása – szociális munkások, drámapedagógusok, tanárok, pszichológusok, pszichiáterek - feltétlenül indokolt lenne.

Az állam nagyobb szerepvállalása szükséges: támogatási - vagy adó eszközökkel ösztönözze a munkaadókat a volt fogvatartottak alkalmazására; széleskörű utógondozói hálózatot felállítása; támogatott lakhatás megvalósítása, félutas házak kialakítása. Ezek hiányában újratermelődik a bűnelkövetők köre, generációról generációra és tovább romlik a most is aggályosan sok, 70%-os visszaesési ráta.

Kutatás hasznosíthatósága szempontjából elmondható, hogy egy alapvető szemléletváltással, a feltárt kutatási eredmények alkalmazásával, aktív szociális eszközökkel ki lehetne terjeszteni, hatékonyabbá lehetne tenni az egész büntetés-végrehajtás rendszert.

ÉDES REGINA

rubaragcsa@gmail.com

Csecsemő- és kisgyermeknevelő

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Déri András

tanársegéd, ELTE TÓK

A gyermekek testi-lelki jólléte és jóléte - A gyermekbántalmazás megítélésének és felismerésének vizsgálata koragyermekkorban a bölcsődékben

Régóta foglalkoztat, hogy az egyes nevelési intézményekben hogyan lehet felismerni és mit lehet tenni, ha egy gyermeket bántalmaznak otthon. Úgy egy éve fogalmazódott meg bennem, hogy szeretném ezt kutatni és utánajárni. Mivel kisgyermeknevelő leszek, így érdeklődésem középpontjába a bölcsőde került.

Úgy gondolom, fontos társadalmi kérdés, hogy mennyire figyelnek oda a pedagógusok és mennyire van eszközük segíteni a gyermekeken, ha bántalmazzák őket. Fontos, hogy a mostani és a jövőbeni bölcsődei szakemberek tisztában legyenek vele, hogy milyen jelekre figyeljenek fel és tudják, honnan kérhetnek segítséget, illetve, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok között jó legyen az együttműködés. A téma nagyon aktuális és fontos, mégis kevésbé kutatott terület. Herczog Mária kivételével nem foglalkozik igazán senki ezzel a korosztállyal, pedig minél előbb felismerésre kerül a probléma, annál könnyebben és jobban meg lehetne oldani.

Kutatásom során módszertani triangulációt alkalmaztam, melynek során készítettem egy kérdőívet (kvantitatív módszer) bölcsődei kisgyermeknevelőknek, melyet online és papír alapon is eljuttattam a megkérdezettekhez. Az volt az elképzelésem, hogy összehasonlítom Budapest két eltérő kerületének (I. és VIII. kerület) és Székesfehérvárnak bölcsődéit. Az összefüggések mélyebb megértése céljából a 3 terület egy – egy bölcsőde- és gyermekjóléti szolgálat vezetőjével interjút is készítettem (kvalitatív módszer). A gyermekvédelmi rendszer összefüggéseinek jobb megértése céljából ombudsmani eseteket is elemeztem. Mindezek alapján dolgozatomat 3 részre lehet osztani.

Az első részben egy általános értelmezési keretet vázolok fel; röviden ismertetem a gyermekvédelmi jelzőrendszer működését, a bántalmazások típusait, a legfontosabb hazai- és nemzetközi jogszabályokat, valamint a BA – OKJ – és szakiskolai szintű kisgyermeknevelő képzések képzési és kimeneti követelményeit.

Munkám következő részét az ombudsmani szerepvállalás és esetek elemzése, illetve korábbi kutatások képezik.

A harmadik részben található a kutatásom, melynek legfontosabb eredményei azok az összefüggések, melyek szerint a kisgyermeknevelők életkora, illetve munkában eltöltött ideje és a bántalmazás megítélésének súlyossága között statisztikailag szignifikáns következtetést lehet levonni, vagyis az idősebb korosztály, illetve azok, akik régebb óta dolgoznak ezen a pályán súlyosabbnak ítélik meg egyes bántalmazási formákat, mint a fiatalabb korosztály.

HUTH ANITA

huthanita92@gmail.com

Szociális munka

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

Témavezető:

Dr. Varga István

adjunktus, PTE KPVK

Családon belüli erőszak. GyermekSZEMlélet a bántalmazások tükrében⁷

A dolgozat témája a családon belüli erőszak, ahol partnerkapcsolati erőszak áll fenn, (azonban gyermekbántalmazás nem) hangsúlyt helyezve a bántalmazó családban élő gyermekekre. A dolgozat első részében az erőszakkultúra és a bántalmazó férfiak sajátosságait mutatom be. Vizsgálom az elkövető férfi viselkedését szülői szerepben és a hétköznapiakban, a bántalmazó apa hatását az anya-gyerek kapcsolatra, illetve a partnerkapcsolati erőszak hatását a gyerekekre. A munka célja, hogy középpontba helyezze a bántalmazó családban élő gyermekeket, megérteni mindazt, amelyen keresztül mennek lelki, fizikai és szociális fejlődésükben. Fontosnak tartom annak vizsgálatát is, hogyan lehet biztonságosan szakítani a bántalmazó férfival.

A kvalitatív kutatási módszer alkalmazása során a Szekszárdi Családok Átmeneti Otthona szakembereivel készítettem interjút (1 szakmai vezető, 2 családgyógyógyzó, 3 szakgyógyzó).

A dolgozat hipotézise: A bántalmazó családban élő gyermek azt tanulja meg, hogy a nőkkel szembeni erőszak elfogadott.

A dolgozat szerves részét képezi a Szekszárdi Családok Átmeneti Otthonában készült esetek közreadása. Az áldozatok és az elkövetők közvetlen megfigyelésére és a bántalmazottakkal való konzultációra az intézményben családgyógyózként végzett munkám során nyílt lehetőségem.

Kutatás további tervei: A Dombóvári Családok Átmeneti Otthona szakembereivel interjúkészítés, illetve esetek közreadása.

A Szekszárdi és a Dombóvári Családok Átmeneti Otthona összehasonlítása. Nagy Annával, az Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvány elnökével interjúkészítés, akinek célja a magyarországi egyszülős családok esélyegyenlőségének támogatása, és az egyedülálló szülők jogi, munkahelyi, továbbképzési lehetőségeinek bővítése.

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy ne egy bántalmazó családban éljen, függetlenül a nemétől, korától és etnikai hovatartozásától.

⁷ Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült

JELSIK-SZABÓ JUDIT

jelsikjudit@gmail.com

Szociális munka

BA, 1. félév

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

Témavezető:

*Feketéné Dr. Magyar Zsófia
adjunktus, VHF*

Szociális munka a közösségi pszichiátriai ellátásban

Dolgozatomban a közösségi pszichiátriai ellátásban nyújtott szociális munkával foglalkozom.

A közösségi modell jogszabályi nevesítésére nemrég került sor. A szociális törvény ezt az ellátást csak 2003 - tól deklarálja kötelezően a települési önkormányzatnak, ezért napjainkban még mindig csak szerveződik a közösségi pszichiátriai ellátásként nevesített szolgáltatásrendszer.

Az önmagukat pszichiátriai betegnek valló személyek 21,1 %-a élt 2016-ban intézeti típusú háztartásban és 17,5%-uk egyedülállóként, tehát többségük magánháztartásban, azon belül is család háztartásban. (2016, Népszámlálás) Bár az önmagukat pszichiátriai betegnek vallók többsége családjá körében él, a közösségi életben való részvételüket nem támogatják hatékonyan az őket célzó szolgáltatások. A családban kapott támogatás lehetővé teszi, hogy az érintett állapota ne romoljon annak hatására, hogy idegen közegbe kerül, és továbbra is kapcsolatban maradjon természetes közegével, ahová tartozik, amelyben bíz. A közösségi ellátások igénybevételével, az ellátásban elérhető szolgáltatások körének további bővítésével megtörténhet a kórházi beutalások további csökkenése, illetőleg kiváltásának lehetősége.

Dolgozatom első részében ismertetem, hogy mit nevezünk pszichiátriai betegségnek, a kóros állapotoknak milyen csoportjai vannak, majd ezután, hogy a beteg hogyan kerül az egészségügyi rendszerbe és onnan milyen útjai vannak.

A harmadik részben a közösségi pszichiátriai ellátás elméleti alapját, általános jellemzőit, módszereit, jellemzését, tevékenységi formáit foglalom össze szakirodalom alapján.

A negyedik fejezetben szociális munka szempontjából a gyakorlati tudnivalókat ismertetem. Hogyan történik a megkereső tevékenység, mi történik a klienssel való találkozáskor, milyen készségfejlesztési programokat, pszicho-szociális rehabilitációt tudunk részükre biztosítani. Itt foglalkozom az egyéni esetkezeléssel és a kiscsoportos foglalkozások szervezésével is.

Az utolsó fejezetben pedig összefoglalom mindazokat a főbb tudnivalókat, amiket a közösségi pszichiátriai ellátásban való szociális munkáról tudni kell.

KATONA ENIKŐ JULIA

e.j.katona@gmail.com

Szociálpedagógia

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

*Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta
főiskolai tanár, AVKF*

Az érzékenyítés szerepe az örökbefogadásban

A kutatás célja az volt, hogy felmérjem a jelenleg örökbefogadásra érvényes határozattal rendelkezők elvárásait, kikötéseit az örökbe fogadni szándékozott gyermek(ek)kel kapcsolatban, valamint vizsgálni azt, hogy ez a megadott feltételrendszer az elképzelt gyermekekkel szemben mennyire megalapozott, és az megfelelő módszerrel megváltoztatható-e.

Többrétű kutatást végeztem: feldolgoztam a Fészek az Örökbefogadókért és Örökbefogadottakért Alapítvány várakozóinak jelentkezésükkor leadott adatait az anonimitás megőrzésével (N=391), valamint a „Váróterem” nevű 5 alkalmas tematikus csoportfoglalkozáson résztvevők (N=40) körében egy bementi és egy kontroll kérdőív segítségével vizsgáltam a tréning hatékonyságát.

A kutatás megkezdésekor az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg:

H1.: Az örökbe fogadni szándékozók többségének van származási és/vagy egészségügyi kikötése

H2.: Megfelelően kidolgozott érzékenyítő tréninggel csökkenthetőek a gyermekekkel szembeni kikötések az örökbefogadásban.

391 fő korábban leadott adatait vizsgálva kaptam meg, hogy a Fészek Alapítványnál várakozók 59%-a adott meg származási kikötést. Szigorú egészségügyi kikötésnek azt ítéltam, ha teljes mértékben egészséges, vagy csupán minimális korrigálható betegséget tud elfogadni a vizsgált személy. Ez alapján a várakozók 92,3%-a adott meg szigorú egészségügyi kikötést.

Tehát első hipotézist, miszerint az örökbe fogadni szándékozók többségének van származási és vagy egészségügyi kikötése, alátámasztotta a kutatás, mert 59%-uknak van származási, és 92,3%-uknak egészségügyi kikötése. Az érzékenyítő tréning hatékonyságának a vizsgálatokor 40 fős mintával dolgoztam. Kétféle mintavétellel vizsgáltam azt, hogy a résztvevők kikötései milyen mértékben változtak meg a tréning hatására.

Összességében megállapítható, hogy 11 helyzet megítéléséből 9 pozitívan változott az érzékenyítő tréningen résztvevők válasza alapján. A skálapontok viszonyításakor 6% az átlagos pozitív irányba történő elmozdulás. Amennyiben általánosságban kérdeztem azt, hogy változtatnának-e a korábban megadott kikötéseiken, jóval nagyobb hajlandóság mutatkozik illetve azonosítható az alap attitűdök tekintetében. A résztvevők 32,5%-a változtatna a jelentkezéskor megadott feltételrendszeren.

Tehát a második hipotézisem, ami szerint megfelelően kidolgozott érzékenyítő tréninggel legalább 15%-kal csökkenteni lehet a származási és egészségügyi kikötéseket, beigazolódott.

KRUTEK JUDIT

tothcsalad007@freemail.hu

szociális munka

BA, 7. félév

Gál Ferenc Főiskola

Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:

Czinderi Kristóf

tanársegéd, GFF ESZK

Az intézményi kitagolással kapcsolatos nézetek a szociális szakemberek körében

A kutatásomban egy társadalmi problémát vizsgállok, arra keresem a választ, hogy ma Magyarországon a nagy létszámú fogyatékos intézmények kitagolásának, intézménytelenítésének a lelassulásának, illetve elakadásának mi lehet a kiváltó oka.

Az intézménytelenítés a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó nagy férőhelyszámú szociális intézmények kiváltását jelenti az önálló életvitel és a társadalmi integráció elősegítése érdekében.

Kvalitatív interjú segítségével 10 interjút készítettem, különböző munkakörben dolgozó szakemberekkel, mint például ápoló, gondozó munkakörtől a szociális munkatárs, a terápiás munkatárs, a lakóotthon vezető, segítőn keresztül a vezető beosztást betöltő szakemberrel, illetve nyugalmazott intézményvezető, és hivatásos gondnokkal.

Dolgozatomban öt hipotézist fogalmaztam meg, melyekben feltételeztem, hogy a szakembereknek nem eléggé alapos az intézménytelenítéssel kapcsolatos törvényi ismeretük; kétségeik vannak az intézménytelenítés szakmai megalapozottságát illetően; tartanak tőle, hogy a kitagolás folyamata negatív hatással lesz a személyes egzisztenciájukra; úgy gondolják az intézményben lakó fogyatékossgal élő személyek és pszichiátriai betegek nem tudnak visszaintegrálódni a társadalomba; valamint véleményük szerint a társadalom, a lakókörnyezet nem ért egyet a kitagolással.

Az első és a második hipotézisem bizonyítást nyert, vagyis beigazolódott. A harmadik és negyedik hipotézisem nem igazolódott be, vagyis elvettem, az ötödik hipotézisemnek sem a helyességét, sem az elvetését nem lehet a kapott adatokból egyértelműen megállapítani.

A szakemberek személyes egzisztenciájukra vonatkozó eredménye meglepetés volt számomra, illetve nem utolsósorban, hogy a lakókörülmények befolyásolják a személyiséget.

Javaslom a szociális életpályamodell bevezetését, amely segítségével megbecsülést kapna a szociális szakma, mellyel tervezhetőbb, kiszámíthatóbb lenne, mert ez hosszú távon elengedhetetlen az intézményi férőhelykiváltás megfelelő megvalósítása érdekében.

MACHLIK ILDIKÓ

machlikz@hotmail.hu

szociális munka

BA, 7. félév

Gál Ferenc Főiskola

Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:

Dr. Homoki Andrea

főiskolai docens, GFF ESZK

Hafenscher Csaba Zoltán

bv. ezredes, parancsnok Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

A Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet reintegrációs programjai

Dolgozatomban a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet reintegrációs programjait kutattam, és a fogvatartottakkal való mentális foglalkozás hatásait a társadalmi visszailleszkedés tükrében.

Bemutattam azt a történelmi folyamatot, ami a büntetés-végrehajtás fejlődése során bekövetkezett paradigmaváltást jellemezte hazai szinten: a különböző „nevelési” módszerektől kezdve – melyek gyakran megalázással, testi-lelki bántalmazással, az emberi méltóság teljes figyelmen kívül hagyásával párosultak –, azon jelenlegi irányvonalakig, amelyek ma a fogvatartottakkal való bánásmódot jellemzik hazánkban. A börtönártalmakat, az ezeket ellensúlyozni kívánó alapelveket, a büntetés-végrehajtási fokozatokat és az azon belül található rezsimeket is áttekintettem a ma hatályban lévő törvény és rendelet alapján.

Kutatásom során félig strukturált interjút készítettem az intézmény 6 szakemberével, továbbá strukturált kérdőívet használtam 20 fogvatartottnál, akik folyóírással válaszoltak az általam megfogalmazott kérdésekre, lehetőséget adva a saját gondolataik megfogalmazására. Vizsgáltam, hogy a reintegrációs eszközrendszerek a társadalmi visszailleszkedés mely területére hatnak, és a fogvatartottak hogyan viszonyulnak ezekhez a programokhoz. A programok sikerességének értékelésekor az intézmény dolgozóinak véleményére, valamint a fogvatartottak által megfogalmazottakra hagytam, mivel nincs hazánkban olyan reprezentatív felmérés, amely a reintegrációs programok hatását mérné fel. Munkámban kitértem a fogvatartottakkal szembeni előítéletekre, és a mentális állapotukat befolyásoló tényezőkre is. Vizsgáltam, hogy a lelki egészség érdekében milyen programok vannak, és ezek milyen hatásfokkal tudnak működni.

A kutatási eredményeim igazolták azon hipotézisemet, mely szerint az intézetben működő tevékenységek készségfejlesztő, versenyképessé tevő, attitűdformáló hatásai a résztvevők mentális állapotára jó hatást gyakorolnak, és a társadalmi visszailleszkedést elősegítik. A reintegrációs programokban való részvétel a fogvatartottak önkéntes elhatározásán múlik; megfelelő motiváltságot, aktivitást és viselkedési formát követel meg. A csoportos foglalkozások lehetőséget biztosítanak mások álláspontjának megismerésére, a kommunikációs készség fejlesztésére, a másokkal való együttműködésre. Így a programok során elsajátított képességek, készségek az élet bármely területén alkalmazhatóak, és a társadalomba visszakerülés folyamatának sikerességéhez elengedhetetlenek.

MEZŐLAKI REGINA ANNA
mezolaki.regina@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ivaskó Livia
egyetemi docens, SZTE BTK

Az autizmus spektrumzavarral élő személyek munkavállalási lehetőségei a kommunikációs készségeik függvényében

Az autista személyek nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének egyik főbb akadályát a reciprok kommunikáció területén jelentkező zavarok okozzák. Az autisták foglalkoztatási mutatói világviszonylatban is alulmaradnak az ép, illetve a többi megváltozott munkaképességű személyekéhez képest. E társadalmi alapproblémára építve a következő kutatási hipotézist fogalmaztam meg: a munkáltatóknak lehetnek fenntartásai egy autista személy foglalkoztatását illetően, de képesek lehetnek kezelni a felemertülő kommunikációs incidenseket, amennyiben erre megfelelő segítséget kapnak. Ezáltal létrejöhet a munkáltató és a munkavállaló között egy kölcsönösen kedvező együttműködés.

A hipotézis igazolásához az alábbi kérdésekre kerestem válaszokat:

1. Milyen általános tudással rendelkeznek a munkáltatók az autizmusról? Ennek fényében hogyan változik a hozzáállásuk különböző társas-interakciós helyzetekben?
2. Vajon azok a munkáltatók kezelik jobban a kommunikációs konfliktusokat, akiknek van tapasztalatuk autista személlyel?
3. Történik-e különösebb megkülönböztetés egy azonos szituációban a neurotipikus és az autista munkavállaló kezelése között?

A dolgozat célja megerősíteni, hogy az autizmusból adódó társas-interakciós viselkedéssjegyek nem mindig akadályként jelentkeznek munkavállalás során, hanem sokszor éppen növelhetik az érintettek munkateljesítményét. Továbbá a munkáltatók az állapot különösebb ismerete nélkül is képesek lehetnek megtalálni az egyensúlyt az udvariassági normák betartatása és az autizmusból fakadó zavarok elfogadása közt. A kérdések megválaszolása érdekében online kérdőíves felmérést készítettem Csongrád megye főbb nyílt munkaerő-piaci munkáltatói között. A teszt lényegi részét fiktív kommunikációs konfliktushelyzetek adták, amelyek először neurotipikus, majd autista munkavállalóval játszódtak. Emellett a kitöltők általános ismeretét is megvizsgáltam. A válaszok kiértékeléséhez egyéni mátrixokat hoztam létre, amelyeket a diskurzusok elemzésével összevetve megkaptam a kérdéseimre válaszul szolgáló tendenciákat.

Eredményül az alábbi főbb összefüggéseket fedeztem fel:

- nem feltétlen az általános tudás és az ismeretség függvénye, hogy a munkáltatók képesek-e megfelelően kezelni az autizmus társas-interakciós zavaraiából adódó incidenseket,
- a konfliktuskezelési módszerek hajlamosak változni az alkalmazott személyétől függően, de nagyban variál a konfliktus következményének erőssége,
- a munkaadók 82,1%-ban megfelelően kezelték az autistával elképzelt incidenseket.

RÁCZ RÉKA

racz.reka8@gmail.com

Szociálpedagógia

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Gyermekeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Galán Anita

adjunktus, DE GYGYK

Az internetfüggőség prevalenciájának vizsgálata egy debreceni szakgimnáziumban

A dolgozatban arra kerestük a választ, hogy a magasabb szinten zajló informatikai tanulmányok hatással vannak-e az internetfüggőség kialakulására. Ehhez, az érintett szakgimnázium vonatkozásában vontunk be kontrollcsoportként gépész ágazatban tanuló diákokat és a két ágazat eredményeit vetettük össze.

Kutatásunk elvégzéséhez a szükséges adatokat az általunk összeállított önkitöltős kérdőív segítségével lekérdezett tanulók szolgáltatták. A vizsgálatban egy debreceni szakgimnázium öt informatika és öt gépész osztályának tanulói vettek részt, összesen 305 fő. A kérdőívekben a Demetrovics, Szeredi és Nyikos (2004) által összeállított Problémás Internethasználat Kérdőív segítségével vizsgáltuk az internetfüggőség előfordulását. Ezen felül további szociodemográfiai változókat és az internetezés szokásait is felmértük körükben.

A vizsgálatunk alapján megállapíthatjuk, hogy a kutatásban résztvevő tanulók 4,9%-a internetfüggő, 13,1%-a pedig veszélyeztetett, azaz 55 tanulónak okoz gondot az internet megfelelő mértékű használata. A leginkább érintettek a problémában az informatika ágazatban tanuló, városi fiatalok. Szüleik többnyire házasok, azonban alacsony végzettséggel és kevés jövedelemmel rendelkeznek. Családjaikban fordult már elő valamilyen szenvedélybetegség. Az interneten játszanak leginkább, de a kommunikáció és a filmek vagy videók nézése is gyakori.

Az alapján, hogy bizonyítást nyert az informatika alapú oktatás szerepe a függőség kialakulásában, a megelőzési stratégiák kidolgozásához szolgáltathattunk új információkat. Elsődlegesen, a család mellett szocializációs szintként megjelenő iskola és a közösség szerepét állítottuk a segítség középpontjába. A kapott eredmények tükrében, az iskolai szociális munka keretében végzett prevenciós tevékenységek körét szélesítettük az informatika oktatás veszélyeire vonatkoztatott módszerek kidolgozásának lehetőségeivel. A tanulók, családjaik és a pedagógusok bevonásával megtervezett komplex módszertani szempontsor alapján, kidolgozásra kerülhetnek prevenciós tevékenységek, az alapsokaság vagy az érintett szakgimnázium tekintetében. További kutatás keretében pedig lehetőség nyílik a gépészen túl, más szakterületekkel történő összevetésre vagy az informatika oktatás területén történő szélesebb körű vizsgálatokra.

17. Szociális munka és szociálpolitika II. Tagozat

1.	Ács Anna	Nők és férfiak közötti különbségek vizsgálata a visszajelzésekre vonatkozóan
2.	Dengyel Dóra
Boglárka	A szexuális zaklatás, szexuális erőszak és szeméremsértés fogalmi kategóriái tudományos és laikus megközelítések tükrében
3.	Dobra Petra -
Szabó Gyöngyi	Az állam családtámogatási eszközeinek vizsgálata és összehasonlítása más EU-tagállamok rendszereivel
4.	Farkas Szilárd
Ferenc	Lakáspolitikai és lakáspolitikai a mai Magyarországon. A zuglói szociális modell
5.	Jugovics
Andrea	Gyermekek veszélyben - a veszélyeztetettség fogalma és értelmezései a magyar jogban
6.	Korsós
Dorottya	Közfoglalkoztatott nők helyzete egy zsákfaluban
7.	Oláh Eszter	Alapjövedelem – Valódi megoldás vagy újabb jóléti csapda?
8.	Szák Zsófia	Hová fordulhatnak az alkoholista szülők gyerekei? Helyzetkép a szükségletekről és a lehetőségekről
9.	Tóth Bernadett	Kistéleptülések lehetősége az önfenntartásra

ÁCS ANNA
annsusi@gmail.com
Emberi erőforrás tanácsadó
MSc, 3. félév

Szent István Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Mészáros Aranka
egyetemi docens, SZIE GTK
Kollár Péter
tanársegéd, SZIE GTK

Nők és férfiak közötti különbségek vizsgálata a visszajelzésekre vonatkozóan

Dolgozatomban a nők és férfiak közötti különbségeket vizsgáltam a visszajelzésekre vonatkozóan. Vizsgálatom célja az volt, hogy feltárjam a visszajelzés fogadásával, nyújtásával, és kérésével kapcsolatos eltéréseket és hasonlóságokat a két nem között. A szakirodalmi rész első moduljában kitértem a nemek közötti különbségek bemutatására, majd ezt követően részleteztem a visszajelzéseket. Kitértem az elkötelezettség-vizsgálatra és a munkaköri motivációs potenciál szemléltetésére is. A szakirodalmi háttér részletes bemutatása és a vonatkozó, korábbi kutatási eredmények tanumányozása után ismertettem hipotéziseimet.

A hipotéziseim bemutatása után azok vizsgálata következett leíró és következtető statisztikai módszerekkel. Ismertettem a vizsgálati mintát, a mintavételi módszereket, és a hipotézisvizsgálathoz szükséges kérdések típusait. Az eredményeket diagramokon szemléltettem, először teljes mintára vonatkozva, majd a hipotéziseimre fókuszálva. A kapott eredmények alapján hipotéziseimet megtartottam, vagy elvetettem. Vizsgálatom során megállapítottam, hogy a nők a férfiakkal szemben sokkal jobban szeretnek pozitív visszajelzést adni.

Kutatásom alapján elmondható, hogy a férfiakat zavarja a viselkedésükre kapott visszajelzés, ők a teljesítményre vonatkozó visszajelzéseket preferálják. A nők sokkal fontosabbnak tartják a gyakori visszajelzés kérését, mint a férfiak. Mindkét nem elengedhetetlennek tartja, hogy visszajelzést kapjon, azonban a nőket zavarja jobban, ha a visszacsatolás elmarad. A nemek egyike sem szeret negatív visszajelzést adni, azonban a férfiakat kevésbé zavarja, ha negatív visszajelzést kell adniuk. A kapott eredmények függvényében következtetéseket, javaslatokat fogalmaztam meg a jövőre nézve azzal kapcsolatban, hogy a kutatásom során szerzett adatokat, eredményeket hol, miként lehetne hasznosítani.

Eredményeim alapján elmondható, hogy a nők és a férfiak a visszajelzésekkel kapcsolatos bizonyos kérdéskörökben hasonló, más esetekben azonban eltérő nézetekkel rendelkeznek. Ezek alapján megfogalmazható, hogy a visszajelzések nyújtásakor és fogadásakor a nőkkel és a férfiakkal különbözőképpen szükséges eljárni. A visszajelzésekkel való megfelelő gazdálkodás egy olyan képesség, amely mind a magánéletben, mind a munka területén elengedhetetlen.

DENGYEL DÓRA BOGLÁRKA

dengyel.dora@gmail.com

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar

Témavezető:

*Dr. Benczes Réka Ágnes
egyetemi docens, BCE TK*

A szexuális zaklatás, szexuális erőszak és szeméremsértés fogalmi kategóriái tudományos és laikus megközelítések tükrében

Sokfelől megközelített, mégis a kognitív nyelvészetben kevésbé kutatott témakör a szexuális zaklatás és -erőszak jelensége. Az utóbbi időszakban különös médiafigyelmet is kapott esetek arra világítanak rá, hogy a közvéleményben sincsen egységes álláspont arról, hogy mi számít zaklatásnak, erőszaknak ill. szeméremsértésnek., noha léteznek világos jogi definíciók arra, hogy milyen eset miként kezelendő. A dolgozat arra keresi a választ, hogy a magyar középiskolások miként értelmezik ezeket a kategóriákat, és azok mennyiben térnek el a viszonylag rigid jogi értelmezésektől.

A dolgozat kiinduló hipotézise, hogy szemben a jogi kategóriák rigiditásával, a szexuális erőszak, -zaklatás és szeméremsértés laikus kategóriái kevésbé pontosan meghatározható, heterogén felépítésű és flexibilis kategóriák, azaz követik a példaalapú modellben (Barsalou, 1992) leírtaknak megfelelő struktúrát. A kutatás empirikus részéhez Rosch és Mervis (1975) módszertana szolgált alapul. Három részkutatást végeztem el 81 18 éves középiskolás diák bevonásával, melyekből jelen dolgozat kettő részkutatás eredményére tér ki [2] és 3)]. Az alanyoknak

- 1) bizonyos fogalmi kategóriákra (SZEXUÁLIS ZAKLATÁS, SZEXUÁLIS ERŐSZAK, SZEMÉREMSÉRTÉS) példákat kellett írniuk a jogi meghatározás ismerete nélkül,
- 2) előre megadott elemeket (pl. „tapogatózás vállon”) kellett kategóriákba sorolniuk,
- 3) végül Likert-skálán kellett jelölniük, hogy adott helyzetben milyen valószínűséggel cselekednének bizonyos módokon.

A hipotézis beigazolódott, ugyanis a jogi definícióhoz képest sokszor (adott esetben több mint a válaszok felében) eltérő kategóriát adtak meg a diákok: a szexuális erőszakot nagyrészt szexuális zaklatásnak, míg a zaklatást sokszor szeméremsértésnek jelölték. Utóbbi kategóriát azonban helyesen azonosították. Az attitűdfelmérés eredményei azt mutatják, hogy a diákok a szexuális zaklatást inkább nem tartják elfogadhatónak, a szexuális erőszakot pedig a szeméremsértéssel csaknem ugyanolyan mértékben inkább nem fogadják el.

A jogi – tudományos – és a laikus gondolkodás közti különbség feltárása jelen esetben azért kiemelten fontos, mert ha látjuk, hogy melyik kategóriákról gondolkodnak a fiatalok eltérően, és azt is, hogy ehhez milyen a viszonyuk, kapunk egy kiindulópontot a változtatáshoz. Véleményem szerint a szexuális bűncselekmények ismerete és helyes kategorizációja előzménye, ill. alapja kell, hogy legyen egyrészt a megelőzésnek, másrészt az erőszakmitoszokkal járó tévhitek elosztásának.

DOBRA PETRA

petradobrap@gmail.com

Vállalkozásfejlesztés

MSc, 3. félév

Óbudai Egyetem

Keleti Károly Gazdasági Kar

SZABÓ GYÖNGYI

gyongyi.szabo7@gmail.com

Vállalkozásfejlesztés

MSc, 3. félév

Óbudai Egyetem

Keleti Károly Gazdasági Kar

Témavezető:

*Dr. Csiszárik-Kocsir Ágnes
egyetemi docens, OE KGK*

Az állam családtámogatási eszközeinek vizsgálata és összehasonlítása más EU-tagállamok rendszereivel

Kutatásunk témaválasztását személyes élethelyzeteink inspirálták, így a téma aktualitása több szempontból is megfigyelhető. Egyrészt a fiatalabb generáció által, akik még családtervezés előtt állnak és nem ismerik lehetőségeiket és jogaikat. Másrészt a gyermekkel rendelkezőknél, akiknél komoly dilemmát okoz, hogy vállaljanak-e még gyermeket vagy inkább térjenek vissza a munka világába. Fontos tény a munka – gyermekvállalás kapcsolatában „Európában ott születik több gyermek, ahol magas a foglalkoztatottság, és biztosított a munka és a családi élet összeegyeztethetősége.” (Farkas,2013, 46.old) Ezért döntöttünk úgy, hogy megvizsgáljuk Európában is a jelenleg fenn álló helyzetet, amelyből következtethetünk, mely országok szociális rendszerei eredményesek.

A dolgozatunk bevezetésében ismertetjük a magyar családtámogatási eszközök törvényhozásban elfoglalt helyét, majd a szociális ellátások története kerül röviden bemutatásra, ezután az egyes családtámogatási rendszerek ismertetése következik. Ezt a szekciót követi az OECD, valamint az EU28 tagjaiból kiválasztott országok összehasonlítása támogató rendszereik alapján. A tanulmányunk legnagyobb szerkezeti egységében a kérdőív ismertetése, az adatok kiértékelése olvasható, melyet javaslataink megtétele követ.

A kutatásunk célja:

- komplex képet adni a magyar családpolitikai rendszerről;
- felderíteni és összegezni az emberek ismeretét és véleményét a jelenleg hatályban lévő jólétet segítő eszközökről;
- feltérképezni a környező országok jelenlegi szociális helyzetét a kritikus pontok tekintetében.

Kutatásunk eredményeit tekintve elmondható, hogy:

- az állam családtámogatási eszközök ismeretének vizsgálatakor – számunkra meglepő módon – a családban nevelt gyermekek száma nem befolyásolja az emberek jólétet segítő eszközökkel kapcsolatos tudását;
- vagyoni helyzetétől függetlenül alacsonynak tartják kitöltőink a nettó havi 25.650 forintot, amely összeggel az állam támogatja a családokat gyermekük neveléséhez való hozzájárulásként;
- hazánkban erősen preferálják a gyermekkel való hosszabb otthonmaradást, de nyitottak a részmunkaidő felé is. Sajnos tapasztalataink szerint nálunk még nagyon kevés olyan munkahely van, ahol van erre lehetőség.

FARKAS SZILÁRD FERENC

fekete.szilard.ferenc@gmail.com

Felekezeti szociális munkás

BA, 4. félév

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem

Témavezető:

*Dr. Háberman Zoltán
egyetemi docens, OR-ZSE*

Lakáspolitikai és kilakoltatási a mai Magyarországon. A zuglói szociális modell

A Magyarországon tapasztalható lakhatási válság, lakhatási szegénység megoldási lehetősége, hogyha a központi kormányzat szociális bérlakásokat épít, amelyeket szociális alapon, kedvezményes áron ad bérbe azoknak az állampolgároknak, akik saját forrásaikból nem boldogulnak az ingatlanpiacon és így lakhatásukat megoldani nem tudják.

A lakhatás nagyon fontos társadalompolitikai kérdés, amely túlmutat a hajléktalanság problémakörén. A szociális bérlakások építésének gondolatán nem a rendszerváltás előtti, régi értékekhez történő visszatérést értjük, Bécs városában a lakosság kétharmada szociális bérlakásban él, vagy részesül lakhatási támogatásban.

A központi kormányzat a lakásfenntartási támogatást, az adósságkezelési szolgáltatást és az ehhez szükséges források biztosítását is a helyi önkormányzatok hatáskörébe utalta.

Zuglói Szociális Modellnek nevezzük a Budapest XIV. kerületében, Zugló Önkormányzata által kidolgozott szociális támogatások összességét. A 2008-as válság Magyarországot a devizahitelekkel kapcsolatban érintette. A központi kormányzat a végtörlesztés lehetőségével a megtakarítással rendelkező adósokat ki tudta menteni az adósságból. A Nemzeti Eszközkezelő Társaság jelenthetett megoldást azoknak a családoknak, akik nem tudták egy összegben visszafizetni a tartozásukat. Azok a családok, amelyek nem tudtak megfelelni a Nemzeti Eszközkezelő Társaság szigorú feltételeinek, lakásvesztéssel néztek, néznek szembe. A dolgozat elkészítése során tereplátogatások keretén belül az alábbi intézmények munkatársaival beszélgettünk: Zuglói Önkormányzat, a Zuglói Család és Gyermekjóléti Szolgálat, a Máltai Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthona és Anyaotthona, Zuglói Gyámhatóság. Arra a kérdésre kerestük a választ, hogy milyen segítséget kap, milyen segítséget kaphat az az állampolgár, aki elveszíti lakhatási lehetőségét.

JUGOVICS ANDREA

jugovicsandrea@gmail.com

jogász

Osztatlan, 10. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil Hoffman István
egyetemi docens, ELTE ÁJK*

Gyermekek veszélyben - a veszélyeztetettség fogalma és értelmezései a magyar jogban

A „Gyermekek veszélyben - A veszélyeztetettség fogalma és értelmezései a magyar jogban” című dolgozat célja a gyermekvédelmi veszélyeztetettség fogalom jogtudományi szempontból történő vizsgálata. Elsősorban a hatályos magyar szabályozás kerül elemzésre, de a dolgozat tartalmaz emellett történeti és társadalomtudományi kitekintést, valamint tárgyalja a nemzetközi jogi hátteret, illetve rövid elemzését adja három további ország (Amerikai Egyesült Államok, Németország, Franciaország) szabályozásának a témával kapcsolatban.

A dolgozat hipotézise szerint a gyermekvédelem látókörébe kerülő komplex élethelyzetekre nem lehet taxatív felsorolást tartalmazó veszélyeztetettség fogalmat alkotni. A dolgozat első részében a veszélyeztettség fogalom funkcióját és jelentőségét igyekszem bemutatni a releváns társadalomtudományi elméletek rövid összefoglalásával. A veszélyeztetettség fogalom jelöli ki a magánszféra határát, ez az a terület, ahol az állami beavatkozás válik indokolttá és szükségessé a családok életébe.

Ezt követően tárgyalom a nemzetközi jogi hátterét a fogalomnak, mivel ez jelenti a magyar szabályozás alapját is, ez az a zsinórmérték, amit a jogalkotás során követni kell. Más országok szabályozásának bemutatásán keresztül pedig azt foglalom össze, hogy milyen szabályozási modellek alakultak ki ezzel a fogalomkörrel kapcsolatban, hogy később látható legyen, hogy a magyar szabályozás mely modellek elemeit tartalmazza.

Ezt követően kerül elemzésre a hatályos magyar gyermekvédelmi törvény fogalmának vizsgálata. Megállapításra kerül, hogy az általános fogalom mellett az utóbbi években elindult egy folyamat, melynek célja, hogy súlyosság szerint differenciálja az egyes veszélyeztető magatartásokat. Emellett hangsúlyozásra kerül a gyermek anyagi okok miatti családból kiemelésének problémaköre, ami a nemzetközi jogból eredő törvényi tilalom ellenére jellemző a magyar gyermekvédelemben. A dolgozat részét képezi még a joggyakorlat vizsgálata is, amelyben két gyermekvédelemmel érintett ágazat (oktatás és egészségügy) vizsgálatán keresztül történik. Bemutatásra kerül, hogy az adott szektorban milyen egyedi tényezők hatnak közre veszélyeztetettség megítélése során.

Dolgozatomban arra a megállapításra jutottam, hogy a preventív gyermekvédelmi szemlélet jegyében nem szabad teljesen elvonni a mérlegelési szabadságot a gyermekvédelmi szakemberektől, így egy túlságosan egzakt veszélyeztetettség fogalom megalkotása semmiképpen se célravezető.

KORSÓS DOROTTYA

korsosdorka@gmail.com

Szociális munka

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Molnár Éva

tanársegéd, DE BTK

Közfoglalkoztatott nők helyzete egy zsákfaluban

Magyarországon a munkanélküliség és a munkajövedelem hiánya nagyon sok embert érint. Az elmúlt években a munkanélküliség kezelésében a közfoglalkoztatás vált a legszélesebben alkalmazott foglalkoztatáspolitikai eszközzé. A kutatásomat a nők szemszögéből végeztem, mivel számukra nehezebb a munkaerőpiacon való érvényesülés. A hátrányos megkülönböztetés többnyire az anyákat, pályakezdő illetve az idős nőket érinti. Ebből kifolyólag a közfoglalkoztatásnak egy számukra jelentős elhelyezkedési lehetőséget kellene nyújtania. A közfoglalkoztatás korábban elsősorban a férfiak lehetősége volt, az elmúlt években azonban a közfoglalkoztatottak több, mint a fele nő.

A kutatásom során interjúkat készítettem egy észak-magyarországi zsákfaluban élő, közfoglalkoztatásban résztvevő nőkkel, hogy megismerhessem az ő véleményüket is a közfoglalkoztatás rendszeréről. Felmértem hogyan kapcsolódtak be a közfoglalkoztatásban és milyen tényezők akadályozzák az elsődleges munkaerőpiaci integrációjukat. A kilépési lehetőségekre is kitértem az interjú során. Az interjúalanyaim közül egyikőjüknek sikerült elhelyezkednie, mivel ő folyamatosan kereste a lehetőségeket és átmeneti munkának tekintette a közfoglalkoztatást. Az interjúk elemzésével lehetőségem nyílt bemutatni, hogyan értékeli a közfoglalkoztatásban kialakuló munkafolyamatokat és hatalmi viszonyokat, illetve milyen változtatási javaslatokat fogalmaznak meg ezekkel kapcsolatban.

OLÁH ESZTER

eszter.oe@gmail.com

Szociálpolitika

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Csoba Judit

egyetemi tanár, DE BTK

Alapjövedelem, valódi megoldás - vagy újabb jóléti csapda?⁸

A jelenleg működő foglalkoztatási és jóléti rendszerek időről időre válsággal találják szembe magukat, melyre számos megoldási javaslatot igyekeznek kidolgozni a szakértők. Ezek között állandó visszatérő elemként jelenik meg az alapjövedelem koncepciója.

Az alapjövedelem nem kötődik jövedelemteszthez, és nem igényel munkateljesítményt sem. Az ötlet messze nem új, mégis ellentmondásos maradt a politikai és gazdasági viták során, erős érveket hangoztatnak, mind a támogatói, mind az ellenzői.

Jelen dolgozatban a tartalomelemzés módszerén keresztül a média által kialakított kép kerül vizsgálatra, az alapjövedelemmel kapcsolatban. Mivel a médiának jelentős szerepe van abban, hogy a társadalom hogyan értékeli az egyes eseményeket. Hét online hírközlő felület vizsgálata során elemzésre került, hogy milyen értékkategóriákat közvetítenek és a dolgozat által megalkotott három félelemcsoport (közgazdaságtani, morális, társadalmi) közül melyik a hangsúlyosabb. A vizsgálat második módszertani pillérét egy kérdőíves kutatás alkotja, mely révén elemzésre kerül, hogy a médiában formálódó értékválasztások mennyiben jelennek meg a vizsgált célcsoport - Debreceni Egyetem hallgatói - körében. Az alapjövedelemmel kapcsolatban megjelenő legerősebb félelem, hogy csökkentené a munkavállalási hajlandóságot, elkényelmesítve a kedvezményezetteket. Társadalmi szempontból a visszaeső munkavállalási hajlandóság közvetett módon az individualizálódásra és a kockázatvállalási hajlandóságra, közvetlen módon a motiváció csökkenésére is hatást gyakorolna. A kérdőíves vizsgálódás erre a három területre helyezi a hangsúlyt, azon túl, hogy igyekszik feltérképezni, hogy melyek azok a jellemzők, amik támogató vagy elutasító magatartást váltanak ki az egyetemistákból.

Annak ellenére, hogy a finanszírozhatóság kérdéskörével a média többen foglalkozik és a hallgatók közvetlen értékválasztásaiban is ez a félelem jelenik meg leggyakrabban, mégis a közvetett kérdések esetén a munkavállalási motivációra és kockázatvállalásra adott válaszok azt mutatják, hogy a társadalmi és morális félelmek rejtetten, de nem alaptalanul fogalmazódnak meg.

⁸ A dolgozat elkészítését az EFOP-3.6.1-16-2016-00022 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

SZÁK ZSÓFIA

zsafia.szak@gmail.com

Szociális munka

BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Szécsi Judit

tanársegéd, ELTE TÁTK

Hová fordulhatnak az alkoholista szülők gyerekei? Helyzetkép a szükségletekről és a lehetőségekről

A szenvedélybetegség témakörével kapcsolatban a hozzátartozók helyzete érdekelt leginkább és feltűnt, hogy nem hallottam még a gyerekekről ebben a kontextusban. Hozzátartozói csoportokról tudtam, de a gyerekek speciális helyzetben és más szerepben vannak, mint a felnőttek, kifejezetten nekik szóló szolgáltatásról nem. Feltételeztem, hogy jelenleg nincsen elegendő/megfelelő szolgáltatás konkrétan alkoholfüggők gyermekei számára. Úgy tűnt, hogy a célcsoportnak csak egy része kerül az ellátórendszer látókörébe azok, akiknél a veszélyeztetettség már nagyon súlyos és más okokból (is) nyilvánvaló lesz, a többiek pedig láthatatlanok maradnak, holott támogatásra lenne szükségük. Szerettem volna pontosabb képet kapni arról, hogy az ellátórendszer milyen válaszokat tud adni a problémára, kifejezetten az alkoholista családban élő gyermekek számára és mire lenne szükség, valamint hogy azok, akik ilyen családban nőttek fel, hogyan látják saját helyzetüket.

Kezdsésként a témában elérhető szakirodalmat tekintettem át, majd kutatásomat kvalitatív módszerrel végeztem. Összesen 10 interjút készítettem, körülbelül 40 és 90 perc közöttiek. 3 interjút vettem fel szakemberekkel, akik közvetlenül találkoznak a célcsoporttal. A másik 7 interjút érintettekkel készítettem. Szerettem volna a budapesti szociális és gyermekvédelmi ellátórendszert is feltérképezni egy kérdőíves vizsgálattal, a célcsoportnak nyújtott szolgáltatások tekintetében, de releváns eredmények eléréséhez túl kevés válasz érkezett vissza.

Dolgozatomból kiderül, hogy milyen sok szereplős egy alkoholista családban felnövő gyermek története, mennyi szakember van a gyerekek körül és interjúalanyaim mégis arról számolnak be, hogy problémáikkal magukra hagyottan nőttek fel, aminek súlyos következményei vannak. Kirajzolódik, hogy több szinten (egyéni, családi, közösségi, tágabb társadalmi) is nehezített ezeknek a gyerekeknek a lehetősége arra, hogy segítséget kapjanak. Rámutatok arra, hogy a szociális munka milyen módon vállalhat felelősséget a probléma kezelésében, mik azok a területek, ahol el kell indulnia valamilyen változásnak és milyen konkrét eszközök léteznek.

Kutatásom alatt világossá vált számomra, hogy a téma sok embert érint, ennek ellenére mégsem kap elegendő figyelmet. Kevés szakirodalom található a magyarországi helyzetről, és nem találtam kifejezetten a célcsoportról készült magyarországi kutatásokat sem. Dolgozatom által több figyelmet kaphat a téma és remélhetőleg további kutatásokhoz vezet.

TÓTH BERNADETT

bernadett.toth.1993@gmail.com

Szociálpolitika MA

MA, 4. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Csoba Judit

egyetemi tanár, DE BTK

Kistelepülések lehetősége az önfenntartásra

Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy napjainkban milyen módon lehetséges a kistelepülések önfenntartóvá válása. Ez az elvárás nagy terhet és felelősséget ró a nehézségekkel küzdő vidéki térségek önkormányzataira, melyek a 2010. évtől felgyorsuló közigazgatásbeli változások következtében mindinkább szűkülő forrással, illetve feladat- és hatáskörrel rendelkeznek. A desk research módszertanát alkalmazva szakirodalmak feldolgozása mellett elérhető dokumentumokat, sajtóanyagokat és statisztikai adatokat elemeztem. Mindezt kiegészítettem két hazai kistelepülés polgármesterével készült interjúval.

A kutatás főbb tézisei a szakirodalmak mentén:

- a közigazgatási reform során létrejött egy átpolitizált közigazgatási rendszer, melyen belül különböző mechanizmusok mentén korlátozzák a helyi önkormányzatok autonómiáját
- a helyi önkormányzatok beszűkült cselekvési tartománya ellenére kiemelt elvárásként konstruálódik meg a települések önfenntartása
- megfigyelhető egyfajta önkormányzati profilváltás: gondoskodó helyett mindinkább a gazdálkodó funkció válik dominánssá, melyben felértékelődik a polgármester karaktere – elindul a „faluvállalat” vajúdástól nem mentes megszületése
- kortárs szakirodalmak foglalkoznak az önfenntartó önkormányzat még szilárduló fogalmával, ahol a települések külső- és belső humán erőforrás bázisa kerül fókuszba

Empíria:

- a szakirodalmak elemzése alapján készítettem egy hipotetikus településfejlesztési modellt
- a modell segítségével az alábbi dimenziók mentén hasonlítottam össze az általam vizsgált két hasonló adottságú észak-magyarországi települést: a település sajátos adottságai – a polgármester szerepe – társadalmi részvételen alapuló településfejlesztés (kiemelve a szemléletformálás szerepét és az intézményrendszert) – gazdasági háttér (önfenntartás, munkaerő-piac, piaci részvétel, turizmus) – partnerség és láthatóság
- az eltérő településvezetői stratégia mentén kirajzolódott két kitörési alternatíva, melyeket az alábbi módon tipizáltam: „modelladó” és „modellkövető” település

Végző következtetésként kijelenthető, hogy az önfenntartás megvalósítása jelenleg jogi és bürokratikus úton akadályoztatva van, azonban vannak a közösségi kohézió mentén szép eredményeket felmutató települések. A fennmaradásért vívott küzdelemben kulcsszerepet tölt be a karizmatikus személyiséggel bíró polgármester, aki olykor a központi hatalommal való konfrontációt is felvállalja.

18. Szociológia I. Tagozat

1. Bakos Livia A nők érvényesülése az informatika területén Magyarországon
2. Debreczeni Dániel Zoltán Mennyit kell otthon dolgozni, hogy apák lehessünk?
3. Gál Katalin - Gáspár Szeréna Kolozsvári diákok szexualitása
4. Gáspár Szeréna Szexualitás: valóság(ok) és elvárás(ok) között - Kolozsvári diáklányok szexualitásról alkotott percepciói és értékei
5. Gosztonyi Balázs Marienthal Battonyától Letenyéig
6. Horváth Péter Településszociológia és bűnözés Győr városának tükrében
7. Kniesz Adrienn Vidékfejlesztés Észak-Baranyában
8. Kukucska Zsuzsa Partnerszelekciós habitusok a vidéki egyetemisták körében
9. Mikó Fruzsina Réka Generációs különbségek a családi- és nemi szerepekben Magyarországon
10. Nagy Ilona Városfejlesztési elképzelések társadalmi megítélésének vizsgálata
11. Nagy Zoltán Civil aktivitást végző fiatalok politikai szocializációja egy alföldi városban

BAKOS LÍVIA

livia.bakos3@gmail.com

Szociológia

BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Biró Emese

adjunktus, KRE BTK

A nők érvényesülése az informatika területén Magyarországon

Dolgozatomban főként arra fókuszáltam és azt kutattam, milyen folyamatok vezettek oda és milyen okok állnak annak hátterében, hogy az informatika szektor különböző munkaköreiben kevés nő dolgozik ma Magyarországon.

Kutatásomban próbáltam arra a kérdésre választ találni, hogyan lehet motiválni a nőket az informatikán belüli munkavállalásra, tanulásra, illetve milyen magyarországi kezdeményezések vannak jelenleg ezzel kapcsolatban. Ezért egy kvalitatív kutatáson belül próbáltam feltárni a kiválasztott nők véleményét, látásmódját, tapasztalatait. Ehhez tíz félig strukturált mélyinterjút készítettem, ez alapján fel lehetett tárni, mit gondolnak az okokról, a nehézségekről a válaszadók, és milyen tapasztalatokkal rendelkeznek a saját munkahelyükön ezzel kapcsolatban. A másik módszer, amit alkalmaztam, a résztvevő megfigyelés volt. Mivel az a kérdés is érdekelt, hogyan motiválják a lányokat a műszaki-informatikai pálya választására, ezért a dolgozathoz és a megfigyeléshez egy olyan programozó iskolát választottam, amelynek fő célja, hogy az iskoláskorú lányokat közelebb hozza az informatika megismeréséhez.

Az interjúkból világosan kiderült, hogy sok esetben a család fogalmazott meg kritikát az informatikával, mint választandó szakterülettel szemben, és leginkább azok a szülők voltak a támogatók, akik maguk is ezen a területen tevékenykedtek. Az interjúalanyok beszámolója szerint ugyanakkor az elmúlt években megfigyelhető egy pozitív folyamat a szektoron belül. Viszont ahhoz, hogy egyre több nő érdeklődjön a terület iránt, az interjúk és a megfigyelés tapasztalata szerint az oktatás és a szülők pozitívabb hozzáállása szükséges.

DEBRECZENI DÁNIEL ZOLTÁN

csokisbenzin@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Nagy Beáta

egyetemi tanár, BCE TK

Mennyit kell otthon dolgozni, hogy apák lehessünk?

A termékenységi mutatók a hatvanas évek óta jelentős csökkenést mutatnak a világon, nincs olyan ország, ahol ne lehetne látni ezt a csökkenést a gyerekvállalásban. Számos fejlett országban, köztük Magyarországon is, a termékenységi mutatók értéke nem éri el a népesség fenntartásához szükséges szintet. Magyarországon az elmúlt években előszeretettel hivatkoztak a megváltozott nemi szerepekre ennek egyik okaként.

A dolgozat a nők egyenlőbb társadalmi helyzete és a gyerekvállalás közti kapcsolatot vizsgálja elméleti szempontból és empirikus elemzéssel. A feminista paradoxon szerint a nőket érintő terhek csökkentésével, helyzetük javításával, az egyenlőbb feltételek megteremtésével tudjuk ösztönözni a társadalmat a gyerekvállalásra. Ennek ellenére számos országban tetten érhető a tradicionális, nőket háttérbe szorító eszménykép térnyerése, és a nagymértékű egyenlőtlen feladatellátás az otthonokban.

A nemzetközi és hazai szakirodalom áttekintése alapján látható, hogy az adott ország vagy társadalom intézményi feltételei, nemi szerepekkel kapcsolatos attitűdjei, valamint az otthonokban tapasztalható nemi szerepek közti különbség vagy egyenlőség tényleges megvalósulása is szerepet játszhat a gyerekvállalási hajlandóságban.

Ezzel összhangban a dolgozat az otthonokban tapasztalható fizetetlen munkák abszolút mennyiségének és partnerek közti megoszlásának a hatását vizsgálja a European Social Survey 2010-es adatfelvételén. Az elemzés során négy változó – a háztartás rokoni kapcsolataiból becsült gyerekkel rendelkezés, az „Élt-e valaha gyermek a háztartásban?“, a „Tervez a következő 3 évben gyermeket vállalni?“ kérdések, és szintén a háztartás rokoni kapcsolataiból becsült gyerekszám alakulására vizsgálja a fentiek hatását.

Az elemzés módszertana a lineáris regresszió, illetve a logisztikus regresszió különböző specifikációin alapult. A dolgozat eredményeiben kevés érvényes hatást tudtam felfedezni a modellek magasfokú endogenitása miatt, így a kérdés további vizsgálatot igényel. Emiatt a dolgozat a témában jelenlévő nemzetközi szakirodalomhoz csatlakozik, hogy jelentős hatást nem mutat egyik hipotézis alátámasztására sem. Megalapozott országtipológia behozatalával, esetleg más adatbázison, vagy új adatfelvételen külön instrumentum változók létrehozásával több eredmény várható.

GÁL KATALIN

gal.kata.1284@gmail.com

Szociológia

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

GÁSPÁR SZERÉNA

szabotekla717@gmail.com

Kulturális antropológia

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Péter László

adjunktus, RO BBTE

Kolozsvári diákok szexualitása

Bár hajlamosak vagyunk a szexualitást az ember biológiai ösztöneinek megnyilvánulásának tekinteni, be kell látnunk, hogy csak látszólag az. Mivel az élet sok más területét áthatja, illetve számtalan társadalmi folyamatot meghatároz, ezért a társadalom különböző mechanizmusok révén szabályozza azt, hogy milyen megnyilvánulás az ami szexuálisnak tekinthető és mi nem, illetve melyek azok a szexuális gyakorlatok amelyek legitimek és melyek nem. Ezért a szexualitás megélésének módjait vizsgálva tágabb társadalmi jelenségek és folyamatok érthetők meg.

Korábbi vizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy kortárs fiatal generációk szexuális gyakorlatai jelentős változásban vannak, illetve a szülők generációjához képest eltérő mintázatokat mutatnak. A fiatalok élete szexualizáltabb, szexualitása kommodifikált, spektrumában tágabb, a két nem gyakorlatai közelítenek egymáshoz. Tanulmányunk a kolozsvári egyetemisták szexualitással kapcsolatos véleményeit, attitűdjeit illetve szexuális gyakorlatait vizsgálja kvantitatív és kvalitatív módszerek segítségével. Dolgozatunkban arra keressük a választ, hogy a kolozsvári egyetemisták hogyan definiálják a szex és szexualitás fogalmait, illetve milyen szexuális gyakorlatok a leginkább jellemzőek, mi az ami gyakorlatként elfogadható és mi nem, illetve mennyiben működik a két nem gyakorlatában korábban megfigyelhető kettős mérce. Az általunk gyűjtött adatokat igyekszünk korábbi kutatások eredményeivel is összehasonlítani.

GÁSPÁR SZERÉNA

szabotekla717@gmail.com

Kulturális Antropológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Pásztor Gyöngyi

adjunktus, RO BBTE

**Szexualitás: valóság(ok) és elvárás(ok) között - Kolozsvári diáklányok
szexualitásról alkotott percepciói és értékei**

A szexualitás napjainkban kevésbé marad tabu téma, valamint kevésbé koncentrálódik a magán szférába, úgymond a „négy fal közé”. Azt tapasztaljuk, hogy a mindennapok részévé válik, az emberek nyíltabban beszélnek róla, továbbá változatos formákban találkozunk vele: filmekben, reklámok formájában, médián keresztül, dalszövegekben, videoklipekben stb. Az így megjelenített szexualitás, valamint a szexualitásról szóló diskurzus nagymértékben meghatározza, hogy miképpen vélekedünk adott szexuális viselkedésekről, mit tekintünk legitim és nem legitim szexuális gyakorlatnak, milyen szexuális attitűdök jellemzőek.

Az interakciók, tapasztalatok, diskurzusok hatással vannak azokra a folyamatokra, amelyek során felépülnek a szexualitásról alkotott elképzelések. A tanulmány arra keresi a választ, hogy a kolozsvári 18-25 éves diáklányok milyen szexualitásról alkotott percepciókkal, értékekkel rendelkeznek, melyek azok a főbb folyamatok és tényezők, amelyek alakítják ezeket, valamint milyen tipológiák alakulnak. Ennek megismerése érdekében fél-strukturált interjúk készültek, amelyek olyan témákat érintettek, mint a kettős standard, szexuális attitűdök, legitim szexuális gyakorlat, társadalmi/szexuális elvárások stb. Az eredmények értelmezésében olyan elméletek alkalmazhatóak, mint a társadalmi konstruktivizmus, a forgatókönyv elmélet, valamint Foucault hatalom elmélete.

GOSZTONYI BALÁZS

bagosztanyi@gmail.com

Szociológia

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Vicsek Lilla Mária
egyetemi docens, BCE TK*

Marienthal Battonyától Letenyéig

A kutatás azt a célt tűzte ki maga elé, hogy átfogó képet kapjon a 2008-as gazdasági világválság és annak komplex gazdaság-társadalmi okainak mindennapi értelmezésének és értékrendjének feltérképezésére. Kutatásommal a magyarországi válság jobb érzelmi és reprezentációs megértésével szeretné gyarapítani a társadalomtudományi irodalmat. A gazdasági világválság idején kiemelten kritikus figyelmet kapott a kései neoliberális kapitalista rendszer kultúrája, aminek legkézzelfoghatóbb megnyilvánulását a hitelek és egyéb hitelekhez köthető pénzügyi termékek jelentették. A hitel – és különösen a magyar kontextusban releváns devizahitel – médiareprezentációjára az eddigi kutatások nem tértek ki. A gazdasági és társadalomtudományos jelenségek mindennapi értelmezési kereteit gyakran bulvársajtónak tulajdonítják, amely szubjektív megszólításon keresztül erős érzelmi töltöttség mellett szelektíven tematizálja a mindennapi élet jelenségeit és annak összetettségét leegyszerűsítve személyes történeteken keresztül teszi fogyaszthatóvá.

A kutatás módszere kvalitatív tartomelemzés, a kutatás terepe a magyarországi bulvársajtó emblematisztikus kiadványa a „Blikk”. Mivel a bulvársajtó, az élet más területeihez hasonlóan, digitalizáción ment keresztül ezért a az online verzióra esett a választás, amelybe nemcsak a nyomtatott sajtóval megegyező újságírói tartalom, de a komment szekció is az elemzés részét képezi. A teljes válság megjelenését kutató minta 2009-2017 évek között 43 cikk kerültbe, a hitel és devizahitel reprezentációjának feltáró almintába 31 cikk és 1107 felhasználói komment került.

A kutatás következtetésképpen megállapítja, hogy a válság reprezentációja ellentmondásos, de főként olyan szavakkal kerül azonosításra, mint a „csökkenés”, „léértékelés”, „fogyás”, „igazságtalanság”. Olaszország és Görögország jelentősen többször kerül említésre, mint az európai centrumgazdaságok, főként a „pazarlással” és „felelőtlenséggel” asszociálva. A magyarországi kontextusban hangsúlyosan jelenik meg a gazdaság teljesítőképességével kapcsolatos szkepticizmus és bizonytalanság, a pénzintézetekkel szembeni ellenérzések, mint a tehetetlenség és a gyanakvás. 2010-től kezdődően a hangsúlyosan jelennek meg a devizahittel kapcsolatos perszonalizált történetek, amely kettős reprezentációt mutatnak: a „tágabb társadalmi környezetből” fakadó eladósodottság mindennapi áldozatai és „felelőtlenségből eladósodott sztárok” válság világa bontakozik ki.

HORVÁTH PÉTER

horvathp0827@gmail.com

Jogász

Osztatlan, 6. félév

Széchenyi István Egyetem

Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Németh Imre

egyetemi docens, SZE ÁJK

Településszociológia és bűnözés Győr városának tükrében

Dolgozatomban a szociológián belül, a településszociológia és bűnözés összefüggéseivel foglalkozom, kiemelten Győr város helyzetére tekintettel.

A dolgozat első fejezetében a településszociológia elméleti alapjaiból kiindulva, az azzal foglalkozó klasszikusok munkásságát, kutatási eredményeit mutatom be, kiemelt figyelmet fordítva a Chichagói iskola kutatói által alkotott térszerkezeti modellre, amely a nyugati nagyvárosok övezetei és az ott élő jellemző társadalmi rétegek összefüggéseit vizsgálja.

Tanulmányom második fejezetében, a városi lakosság és a bűnözés összefüggéseit vizsgáló kutatásokat ismertetem. Nemzetközi kitekintésben elemzem a slumosodás, az urbanizmus, a szuburbanizmus, a Zóna-elmélet, a tettesi mobilitás, az építészeti bűnmegelőzés, a bűnmegelőzés környezeti tervezés, a megnövekedett gépjárműforgalom bűnözésre, illetve bűnmegelőzésre gyakorolt hatásait.

A harmadik fejezetben Magyarország, ezen belül Győr város viszonylatában tekintem át az urbanizáció szakaszait. Vizsgálom és összevetem Győr város övezeteinek helyzetét, a chicagói iskola városszerkezeti modelljével. Ennek alapján bemutatom az egyes városrészekre jellemző társadalmi folyamatokat és az azok hatását a bűncselekmények alakulására.

A dolgozatban, az elemzés során többféle forrásból származó adatot vettem össze. Figyelembe vettem azt, hogy a statisztikai adatok teljes mértékben nem nyújtanak hiteles képet a valóságról. A rendőrségi statisztikák az ismertté vált közvélemény bűncselekmények alapján készülnek és nem tükrözik a látens eseteket. A lakosság körében végzett kutatások adatai, viktimológiai vizsgálatokon alapulnak, amelyekben a lakosság egy bizonyos részét kérdezték meg, így ezek egyfajta reprezentatív mintát szolgáltattak.

KNIESZ ADRIENN

knieszadrienn@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Ragadics Tamás

adjunktus, PTE BTK

Vidékfejlesztés Észak-Baranyában⁹

A vidékfejlesztés témakörében kutatói kérdéseim, hogy az Észak-Hegyháti Mikrotérségi Unió társadalmi beágyazottsága milyen mértékű, illetve mennyiben reagál lakossági igényekre a működése során. Ez a nonprofit kft. az észak-baranyai térség egy részének fejlesztését tűzte ki célul. Kutatásomat azért tartom fontosnak, mivel a magyar vidék hasonló szervezetekkel próbál fejlődni a pályázati lehetőségek kiaknázása miatt. Ez egy települések feletti és járások alatti, tehát köztes szint: térségi összefogás a közös érdekek és célok megtalálása, a közösségi igények megismerése céljából, mely esetlegesen magába tömörítheti a helyi politikai elitet, valamint a vidékfejlesztéssel foglalkozó szakértőket.

Hipotézisem szerint a szervezet társadalmi beágyazottsága még nem teljes körű. Az intézményesítés során a lakosság különböző csoportjaival történő párbeszéd ugyanakkor nagyban hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb mértékű legyen a beágyazottság, még így is maradtak hiányosságok ezen a téren. Elsősorban a pályázati lehetőségek kiaknázása a hajtóerő, melyek a települési szükségletekkel többnyire összefüggésben vannak. Mérési módszerként a rendelkezésemre álló dokumentumok mellett félig strukturált interjút alkalmaztam. A kutatásban a szervezet vezetőjével, illetve polgármesterekkel és egy képviselővel (a település polgármesterének lemondása miatt) készítettem interjút, hiszen ők látják az együttműködés hátterét.

Elemzésemben az interjúvázlat főbb pontjai mentén vizsgálom az elkészített interjúkat, melyek hozzájárulnak a kutatói kérdéseim megválaszolásához. Így kitérek az Észak-Hegyháti Mikrotérségi Unió létrejöttére, a szervezet céljaira és előnyeire, hogy mennyire mondható sikeresnek az eddigi tevékenységek alapján, valamint a jövőképre.

Amellett, hogy a helyi projektosztály egzisztenciális létalapját jelentő szervezetről beszélhetünk a helyi politikai osztály befolyása is érvényesül az együttműködés során, hiszen alapvetően ők tárgyalják meg a térségi szükségleteket.

Kutatásom alapján a szervezet nagy mértékű társadalmi beágyazottságához hozzájárult a létrehozás körülménye, az Európai Uniók projektekkel történő fejlesztés gondolata és a lakosság bevonása, ugyanakkor vannak olyan lakók a településeken, akik nem tudják mi ez a szervezet. Az együttműködés legfőbb célja tehát a közösségi érdekek kiszolgálása, így elmondható, hogy nagyrészt a lakossági igényekre reagáló szervezetről van szó, viszont ez a nagyobb költségű infrastrukturális beruházások esetén nem mondható el.

⁹

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-18-1-I-PTE-102 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

KUKUCSKA ZSUZSA
kukucskazsuzsi@gmail.com
Szociálpolitika
MA, 3. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Czibere Ibolya
egyetemi docens, DE BTK

Partnerszelekciós habitusok a vidéki egyetemisták körében

A dolgozat középpontjában az egyetemisták partnerszelekcióját befolyásoló tényezők vizsgálata áll, különböző képzési szinteknek megfelelően. Ezen koncepción keresztül kerülnek bemutatásra párválasztási, valamint párkapcsolati mintázataik. A téma aktualitásként feltehető a kérdés, hogy a még tanuló, de már felnőtt korú személyek életében milyen tényezők befolyásolják a párválasztást a mai tudás-, élmény- és kockázattársadalmunkban?

A dolgozat fő kutatási kérdése, miszerint a magas iskolai végzettségű egyén életkori, lakóhelyi, egzisztenciális és iskolai végzettségbeli dimenziókat vesz figyelembe a párválasztása során, akár a modern technika alkalmazásán keresztül is.

A párválasztást befolyásoló tényezők elemzéséhez előzetes fókuszcsoportos kérdés-tesztelés történt, melyet 25 fős, félig strukturált interjúk kutatás követett. A kutatás célcsoportjában a Debreceni Egyetemen tanuló 18-28 éves, jelenleg alap-, mester-, illetve doktori képzésben résztvevő hallgatók jelentek meg. A nem valószínűségi mintavétel értelmében az eredmények nem interpretálhatóak a hallgatók teljes körére, ugyanakkor a célcsoport esetében a képzés-specifikus kutatás által mégis megismerhetőek a jelenlegi partnerkapcsolatok, hallgatói státuszukhoz kapcsolódóan.

A kutatás eredményeit figyelembe véve az iskolai végzettség kiemelkedő helyet foglal el, mint párkapcsolatot befolyásoló tényező. A kulturális tőke gazdasági tőkévé konvertálhatósága révén az egyén számára egzisztenciális biztonságot nyújthat, amely ideális partnerként jelenítheti meg a párválasztási piacon. Az életkor hatása eltérőnek tekinthető, a lakóhely perspektívájából pedig a földrajzi távolságok válnak mérvadóvá a partnerszelekció szempontjából. A gazdasági háttér esetében a szülőkről való leválás fokozatai jelennek meg, melyeket lakóhelyeik is alátámasztanak. A modernitásokra való reagálásként pedig a szerepek változékonysága figyelhető meg.

Összességében, kutatási kérdésem, miszerint az egyetemisták partnerszelekciójában a kvalifikáció, az életkori, lakóhelyi és anyagi dimenzió a modern technikán keresztül hasonlóságra, azaz homogámira való törekvésként értelmezhető, mind a szakirodalmak, mind az empiria által megalapozottá vált. Mindezt egyesek tudatosan, míg mások nem tudatosan valószínűsítik meg. Viselkedésmintázataik ezáltal 4 markáns csoportban különíthető el a kapcsolati formák, ismerkedési magatartások, iskolai dimenzió és a modern együttélési formák mentén.

MIKÓ FRUzsINA RÉKA

miko.fruzsina@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Dupcsik Csaba

egyetemi docens, KRE BTK

Generációs különbségek a családi- és nemi szerepekben Magyarországon

Magyarországon a családi- és nemi szerepekkel kapcsolatos attitűdök kiemelkedően konzervatívak, annak ellenére, hogy a szerepek jelentős változásokon mentek keresztül. A 2000-es évek elején készült felmérések szerint a hazai fiatalok csaknem ugyanolyan mértékben értettek egyet a tradicionális attitűdállításokkal, mint az idősebb generáció (Dupcsik-Tóth 2008). Kutatásomban azt vizsgáltam, hogy található-e „generációs szakadék” a korosztályok véleményében.

A kutatás során az „International Social Survey Programme” 2012-ben elkészült „Család és változó nemi szerepek IV.” moduljának kvantitatív elemzésére került sor. A kvantitatív elemzés mellett összesen 13 interjút készítettem a 18-29 éves korosztály, valamint a 65 év feletti korosztály tagjaival. A kvantitatív adatbázis elemzése során – bár a 2002-es adatokhoz viszonyítva kevésbé, de – megfigyelhető volt az említett két generáció nemi szerepekről alkotott véleménye közötti különbség. A kvalitatív kutatás eredményei azonban rámutattak arra, hogy az „elsőre” konzervatív hozzáállás milyen nagymértékben változhat egy személyes beszélgetés hatására. Összességében elmondható, hogy a jelenlegi fiatal generáció esetében már részben csökkentek a konzervatív beállítottságok, míg az idősebb generáció családi- és nemi szerepekről alkotott véleménye továbbra is tradicionális jellegű maradt. A kvalitatív eredmények alapján továbbá elmondható, hogy a fiatal interjúalanyok modern attitűdjei gyakran ellentétben állnak a nemző családjukban kialakult valós – tradicionális – munkamegosztással.

NAGY ILONA

nagyilona4918@gmail.com

szociológia

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Lencsés Gyula

adjunktus, SZTE BTK

Városfejlesztési elképzelések társadalmi megítélésének vizsgálata

A településfejlesztés során már a tervezés fázisába fontos lenne bevonni a lakosságot, legalábbis szükséges volna ismerni az érintettek véleményét egy-egy fejlesztési elképzeléssel kapcsolatban. A gyakorlatban azonban a projektek hatása által érintett lakosok véleményüket gyakran csak a későbbi fázisokban fejthetik ki, vagy éppen utólag adhatnak hangot megítélésüknek a fejlesztési programokkal kapcsolatban. Ezért is érdekes az ismertetett survey kutatás, melyben a Szegeden aktuális városfejlesztési elképzelésekről alkotott lakossági vélemények is felmérésre kerültek.

Feltételezhető, hogy a fejlesztések közül az érintett lakosság különböző megítéléssel rendelkezik a lakókörnyezetére ható projektekről, valamint az a lehetőség is fennáll, hogy éppen a fejlesztések térbeli vonatkozásai, közelsége miatt nem támogatják az elképzeléseket. Mindezek hátterében pedig szociológiai és térbeli okok együttesen is húzódnak.

A releváns szakirodalom áttekintése után a Szegeden lefolytatott kérdőíves felmérés adatai kerültek elemzésre. A felvételezéséből nyert adatokból sokváltozós statisztikai módszerekkel a projektek megítélésük szerinti átlagait, összekapcsolódását, valamint véleményezésük különbségeinek okait kutattuk, hangsúlyt fektetve a szociológiai háttérváltozók és a térbeliség szerepére. Főbb módszerekként főkomponens-elemzést és cluster-elemzést használtunk fel. A területi különbségeket pedig QGIS program segítségével jelenítettük meg a vizsgálat céljából.

A kutatás eredményei alapján elkülöníthetők a fejlesztési elképzelések főkomponensei aszerint, hogy a társadalmi megítélésük milyen összefüggéseket mutat. A cluster-elemzéssel jellemezhetők a fejlesztések főbb csoportjai a lakossági vélemények alapján. Differenciák vizsgálhatók a clusterképző és a szociológiai háttérváltozók szerint. A fejlesztések térbeli vonatkozásait tekintve területileg is megjeleníthetők a társadalmi megítélések átlagai, és kiszámíthatók főbb cluster-típusaik a városban.

NAGY ZOLTÁN

nagyzoli93hun@gmail.com

Szociológia

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kovách Imre

egyetemi tanár, DE BTK

Civil aktivitást végző fiatalok politikai szocializációja egy alföldi városban

Jelen dolgozat témaválasztásának kapcsán egy igen tág vizsgálódási keretet igyekeztem „megvalósíthatóvá” szűkíteni. Érdekeltek a korosztályom közéleti viszonyulásai, gondolatai a demokráciáról – mely kvantitatív módszerekkel gyakran vizsgált kérdéskör –, de valamilyen módon reflektálni kívántam a jelenkor sajátosságaira is, mint a például digitális ökoszisztéma és a közösségi médiahasználat.

A demokráciáról alkotott képet, értelmezéseket az e témában született politikai szocializációs kutatások és tanulmányok mentén veszem górcső alá, szem előtt tartva a(z) – témájukat tekintve általánosnak mondható, ám igen jelentős – országos ifjúságkutatások eredményeit is. A jelenkor specifikumának számító, széles körben elterjedt közösségi médiahasználat, valamint az ennek kapcsán kitapintható jelenségek és előzmények kitárgyalásában egy fiatalnak mondható tudományág, a „behavioral economics” volt segítségemre.

Kutatásom során határozott véleménnyel rendelkező, valamilyen civil tevékenységet folytató, azonos szülővároshoz kötődő 20-29 éves fiatalokkal beszélgettem. A mélyinterjúk során világossá vált számomra, hogy önszerveződő készségükhöz tartozik véleményformáló tulajdonságuk: érzelmi kötelékeken túl tevékenységük is köti őket városukhoz, ennek okán hajlandóak részt venni annak közügyeiben. Az általam kérdezett, szervezett civil aktivitást végző fiatalok szeretnék még több embert bevonni a közügyekbe saját korosztályukból, egy részük pedig fiatalabb korosztályból is.

19. Szociológia II. Tagozat

1.	Baksai Csilla -
Ruzsonyi
Csenge	Boldogság receptre avagy különbség a magyar és dán boldogság-
összetevők között
2.	Bartha Diána
Gabriella	Kollektív emlékezet a modern társadalmakban
3.	Bartus Luca	A környezeti problémák környezetpszichológiai megközelítése -
Technológia-függőség elmélet
4.	Buda Jakab	A késő modern világkép kialakulása Magyarországon. A szakértői
tudás státuszának változása
5.	Hegedüs Márk	A bizalmi változó, avagy változó bizalom? Az általánosított
bizalom mérése survey módszerrel
6.	Horváth Éva
Annamária	Történetek a Bárdudvarnok környéki pusztákról a gazdasági
cselédség emlékezetén keresztül
7.	Kollár Dávid	Kauzalitások nélküli társadalom
8.	Král Angelika	Globalizmus - Strukturális antropológia - Konvergenciaelmélet
9.	Szántó Péter	Az Európai Unió jelenének és jövőjének megítélése a köz- és
felsőoktatásban tanuló 18-25 éves fiatalok körében
10.	Ungvári Mária	Szolid minták és kivarrt testek: Motiváció és társadalmi megítélés
a tetoválás szubkultúrájában
11.	Vandróczki
Viktor	"Csak az menjen katonának..." A magyar honvéd tisztjelöltek
társadalmi háttere és ennek történelmi változásai
12.	Vincze Aliz	A távol-keleti szubkultúrák megjelenése a magyar társadalomban

BAKSAI CSILLA

csilla.b93@gmail.com

Nemzetközi Gazdálkodás

BA, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

RUZSONYI CSENGE

csengeruzsonyi@gmail.com

Gazdálkodási és menedzsment

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Farkas Eszter

PhD hallgató, CEU

Boldogság receptre avagy különbség a magyar és dán boldogság-összetevők között

A dolgozat a boldogságot befolyásoló tényezőkkel és azok hatásának mértékével foglalkozik. Hipotézise szerint léteznek olyan magyarázó változók, melyek eltérő módon befolyásolják az egyének boldogságát egy boldog és egy boldogtalan országban. Az elemzés a European Social Survey 2014-es adatfelvételére támaszkodik, mely boldogságskálájának két végpontjáról kiválasztja Dániát boldognak, Magyarországot pedig boldogtalannak.

A hipotézist lineáris regressziós modellek összehasonlításával teszteli. Először áttekinti a boldogságkutatás szempontjából releváns szakirodalmat, majd ebből kiindulva választja ki a vizsgált független változókat, melyek a nem, iskolázottság, vallásosság, szubjektív egészségi állapot, demokráciával és a háztartás jövedelmével való elégedettség, szociális élet intenzitása, családi állapot és munkaviszony. Kezdetben leíró statisztikákkal jellemzi változóit, melyek átlagaiban (a magas mérési szintű változóknál) vagy megoszlásában (az alacsony mérési szintű változóknál) eltérések mutatkoznak meg a két ország között, mind a boldogság, iskolázottság, vallásosság, demokráciával és a háztartás jövedelmével való elégedettség, szubjektív egészségügyi állapot, mind pedig a szociális élet intenzitása terén. Ezt követően külön-külön lineáris regressziós modellel vizsgálja meg a magyar és dán mintán a boldogságra ható változókat és összeveti ezeket. Magyarországon a vallásosság, jövedelem, szubjektív általános egészség, demokrácia és intenzív szociális élet változóknak van szignifikáns hatása az emberek boldogságára, Dániában pedig a nem, jövedelem, szubjektív általános egészség, házasság és demokrácia változóknak. Végül a kultúra hatását egy együttes modellben, interakciós változók bevonásával teszteli.

Az elemzés eredményei alapján a dolgozat a hipotézist elfogadja, hiszen két változó boldogságra gyakorolt hatásában szignifikáns eltérés mutatható ki Dánia és Magyarország között. Egy dán nő boldogságát szignifikánsan jobban befolyásolja női mivolta (nem változó), illetve egy dán házasság is boldogabbá teszi a párokat, mint a magyarokat (házasság változó). Ezekkel szemben a többi vizsgált magyarázó változó esetében nem szolgál az ország ismerete plusz információval a boldogság becslésekor.

BARTHA DIÁNA GABRIELLA

barthadiana13@gmail.com

szociológia

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Nagy Zsófia Anna

tanársegéd, ELTE TÁTK

Kollektív emlékezet a modern társadalmakban¹⁰

Dolgozatom – mely elméleti háttérként szolgál a budapesti Kossuth Lajos térrel foglalkozó írásomhoz – a modern társadalmak kollektív emlékezetét mutatja be. A munka – mely végigköveti a társadalmak kollektív emlékezetében bekövetkező változásokat és ezek identitásformálásban megjelenő hatásait, valamint a média térnyerésnek köszönhető, absztrakt értelemben vett tér által nyújtott lehetőségeket – eredménye egy, a modern társadalmakról megrajzolt kép, mely segíthet megérteni a modern közösségek csoportformálásnak feltételeit.

A kollektív emlékezet, mely a közösségek, csoportok múltértelmezésének koherens képét adja, az identitásformálás fontos eszköze mind egyéni, mind pedig csoportos szinten. A történelem eseményei, a társadalompolitikai fejlemények, valamint a technológia fejlődésében bekövetkező változások hatására azonban az emlékezetkultúra tradicionális képe megváltozott. A történelem és emlékezet kapcsolatának átalakulása során a hatalmat birtokló csoportok a közösség emlékezetére gyakorolt hatása egyre meghatározóbbá vált, miközben az emlékezésre és az egyéni narratívák köztudatba való beemelésére az igény és a lehetőség növekedett. Megfigyelhető egy látszólagos ellentmondás, az intézményi múltértelmezés előtérbe kerülése és az egyéni emlékezés igényének növekedése között.

Az átalakulás, mely érintette mind az egyéni, mind pedig az intézményi emlékezést, beágyazódott a modernizálódás folyamatába. A fejlődés dinamikája új dimenziókkal bővítette a modern társadalmak kollektív emlékezetét. A technológia fejlődése által megvalósuló transznacionális közösségek létrejötte a közösségek emlékezetére is hatást gyakorolt. Mára a közösségformálás alapelve már nem a terület, hanem a közös gondolkodásmód, mely változás mind az egyéni, mind pedig a politika dimenzióiban változásokat hozott.

Dolgozatomban igyekszem a Magyarországra jellemző sajátosságok bemutatására is kellő figyelmet fordítani, melynek oka, hogy empirikus munkám a későbbiekben a budapesti Kossuth Lajos térre fókuszál. Az elméleti dolgozat és a későbbi empirikus munka közötti kapcsolat megteremtése érdekében a dolgozatom utolsó felében a tág fókusz a Terek problematikájának témakörére szűkítem. Írok a fizikai tér és a szimbolikus tér szerepeiről, az általuk közvetített, múlt értelmezéssel kapcsolatos narratívákról, az eltérő értelmezésű terekben megvalósuló rítusokról, kánonképződési folyamatról, valamint arról, hogy a média világa miként tud emlékezeti funkciót betölteni.

¹⁰

BARTUS LUCA

bartus.luca@gmail.com

Környezetmérnöki szak

BSc, 7. félév

Budapesti Műszaki és

Gazdaságtudományi Egyetem

Vegyésmérnöki és Biomérnöki Kar

Témavezető:

Hortay Olivér

PhD hallgató, BME GTK

A környezeti problémák környezetpszichológiai megközelítése - Technológia-függőség elmélet

A környezetvédelem napjaink egyik legmeghatározóbb megoldandó kérdése. Ahány ország, annyiféle megoldási kísérlet, intézkedés látható. Ezek azonban nagyrészt a probléma megoldására fókuszálnak, ahelyett, hogy az ok megszüntetésére helyeznének hangsúlyt. Ez is közrejátszhat abban, hogy napjaink környezetvédelmi intézkedései nem bizonyulnak elég hatékonyak, sem kormányzati, sem vállalati, sem egyéni szinten. Dolgozatomban az egyik okot – a technológiafüggőséget – vizsgálom.

A környezetpszichológia megközelítése szerint a környezetszennyezés okát abban kell keresni, hogy az ember elszakadt a természeti környezettől. A technológiafüggőség-elmélet szerint az elszakadás oka az, hogy a technológia átszövi mindennapjainkat. Fontos megvizsgálni azt is, hogy milyen összefüggések vannak technológiafüggőség és fenntarthatóság között. Ehhez pedig elengedhetetlen, hogy megfelelő perspektívába helyezzük a fenntarthatóság fogalmát.

Munkám célja az, hogy megvizsgáljam az összefüggéseket a technológia-használat és a fenntarthatóság között. Célkitűzésem megvalósításához korrelációs mátrixban indikátorokat vizsgálok fenntarthatósági és technológiafüggőségi szempontból egyaránt.

Eredményeim megmutatták, hogy a környezeti fenntarthatósági indikátorok együttmozgást mutatnak a technológia függőséggel. Látható, hogy azok a környezetszennyező kibocsátások, melyek közvetlenül befolyásolják az emberi egészséget, nagyobb prioritást kapnak kormányzati, vállalati szinten. Azonban a „pusztán” környezetre káros szennyezések kevésbé fontosak a döntéshozás során. Egyéni szinten a biztonságérzet és a kontroll megtartása játssza a legnagyobb szerepet. A környezetkárosító magatartás ennek megtartására irányul még akkor is, ha alapvetően nem csökkenti stressz-szintünket.

BUDA JAKAB

bakajb@gmail.com

Survey statisztika

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Sik Domonkos

egyetemi docens, ELTE TÁTK

A késő modern világkép kialakulása Magyarországon. A szakértői tudás státuszának változása¹¹

A kutatás során azt vizsgálom, hogy a hétköznapi világkép 1963 és 2010 között mennyire alakult át Magyarországon, illetve a megfigyelhető átalakulás mennyiben feleltethető meg a vizsgált időszak elején uralkodó modern világkép késő-modernné válásának. A dolgozat az előkutatás eredményeire alapozva a kutatás során követendő módszertant dolgozza ki.

A feltáró kutatás kiindulópontja az, hogy a vizsgált korszak elején a domináns világkép klasszikus modernnek tekinthető, ám ez idővel átalakul. A kérdés az, hogy az átalakulásnak milyen az üteme, milyen aspektusok hangsúlyosak és mennyire tekinthető kiteljesedett késő-modernnek az időszak végére. Az átmenetet a központi problémák változása, (többek között a szakértői tudással kapcsolatos) reflexió növekedése, és az elfogadott tudás forrásainak diverzifikációja kíséri. Ezeknek a változásoknak jó mutatója a közbeszédben elfogadottnak tekinthető tekintélyek és szakértők azonosítása, az ő jellemzésükre alkalmazott formák elemzése. A kutatás során a Nők Lapja, mint a hétköznapi világkép egy viszonylag közeli és időben nagyjából állandó lenyomata, számaiból vett szisztematikus mintán végzett tartalomelemzés alapján hozom létre ezeket a mutatókat. A dolgozat a kutatás módszertanának kidolgozását tartalmazza. Egy már elvégzett, kis mintás előkutatás eredményeire alapozva igazolom a mintavétel jogosságát, és dolgozom ki az elemzéshez használt kategóriarendszert és megbízhatósági eszközöket.

Legfőbb saját eredménynek azt a módszert tartom, amely a tekintélyszemélyek szisztematikus azonosítására a közgondolkodásban a hétköznapi vagy ahhoz közel álló szövegekben keresi a hivatkozásokat és ezek tartalomelemzése alapján – arra alapozva, hogy a tekintély forrása, és a tekintélyek változatossága, illetve a viszony hozzájuk jó mutatója a világképnek – megbízható mutatókat ad a világképre és annak változására. A dolgozat a pontos módszertan kidolgozását tartalmazza, amelyet követve akár empirikus nemzetközi összehasonlító vizsgálatra is lehetőség nyílik.

¹¹

HEGEDÜS MÁRK

hegedusmarko24@icloud.com

Szociológia

MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Bodor Ákos

oktató, MTA KRTK

A bizalmi változó, avagy változó bizalom? Az általánosított bizalom mérése survey módszerrel¹²

Az általánosított bizalom olyan kérdéskör, mely több területét még a szociológia tudománya nem tárt fel, ez a különleges helyzetét nézve, és a nevében is megjelenő általánosságot figyelembe véve egyértelműnek tűnhet, mely magával vonzza a folyamatos fenntartások és megoldatlan problémák esetét is. Azonban a bizalom vizsgálata nagyon fontos, hiszen a társadalom és a gazdaság szinte összes területére kihat, és az általánosított bizalom az a csoportja, mellyel tulajdonképpen bárhol kimutatható valamilyen fajta összefüggés, tehát nem egy specifikus esetről beszélünk.

A kutatásom során vizsgálom a magyarországi helyzetét és az európai kontextusát egyaránt, kitérve a jelenlegi állapotokra, és a múltbeli alakulására. Kutatásom előterében a magyarországi helyzet alakulása, az európai államokkal történő összehasonlítása, végezetül pedig egy saját adatfelvétel eredményeinek bemutatása áll. A másodelemzéseket az ESS, EQLS és az EVS adataiból végeztem, a szakirodalom feldolgozásra alapozva.

Elemzésem így két fő részből áll: a szakirodalom összegyűjtéséből és az adatbázisok vizsgálatából. Kitérek rá, hogy mit mond a szakirodalom az általánosított bizalomról, mennyire stabil ez a kérdés, hogyan változik az időben és térben, egyáltalán megbízható kérdés-e. Elsőnek ezekre a felvetésekre igyekszem választ adni, tehát megnézni magát az általánosított bizalmat és a változásait, azt a hipotézist felállítva, hogy azt a célt szolgálja, ami a nevébe van foglalva, tehát egyfajta általános célt. Utána megvizsgálom, hogy biztosan arra használják a kutatásoknál, felméréseknél, ami az elméletben le van fektetve. Ezt azzal folytatom, hogy a felmerülő módszertani feltételezéseket adatelemzések eredményeivel támasztom alá.

¹² Az írás elkészültét támogató „EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosítószámú, "Tehetségből fiatal kutató" A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban” megnevezésű projekt a Széchenyi 2020 program keretében, európai uniós (Európai Szociális Alap) társfinanszírozással valósul meg

HORVÁTH ÉVA ANNAMÁRIA

horvath.eva.annamaria@gmail.com

Szociológia

MA, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Prof. Dr. Kovács Teréz
egyetemi tanár, PTE BTK*

**Történetek a Bárdudvarnok környéki pusztákról a gazdasági cselédség
emlékezetén keresztül**

A dolgozatban értékmentő céllal vállalkoztam a még elérhető, egykori gazdasági cselédek élettörténeteit összegyűjteni Bárdudvarnok település környékén.

A téma jellege, és a megszólalók alacsony száma miatt élettörténeti interjúk gyűjtését végeztem.

A somogyi puszták több szempontból is fontosak számomra. Egyfelől, mert felmenőim is innen származnak, így a családban készített interjúk mentén tovább haladva hólabda módszerrel találtam újabb értékes történeteket. Másfelől a településen 1945 előtt a környező pusztákon élő cselédség helyzete igen változatos volt, a grófi családhoz fűződő viszony pozitív, később pedig a Bárdibükki Állami Gazdaság mintagazdaság lett, így az emlékezők elbeszéléseiben nosztalgikus hangulatú megvilágítást kap két elmúlt politikai és gazdasági rendszer is.

KOLLÁR DÁVID

kollaardavid@gmail.com

Szociológia

MA, 2. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Rosta Gergely
egyetemi docens, PPKE BTK

Kauzalitások nélküli társadalom

Dolgozatomban arra vállalkozom, hogy a nyugati gondolkodástörténet egy vonulatából kibontsam a kauzalitások nélküli társadalom és a körülményektől független ember ideájának szellemtörténeti modelljét, Arisztotelész, Szent Ágoston, Kant, Hegel, Marx, Nietzsche és Weber műveinek néhány meghatározó momentumát rekonstruálva. A kauzalitások nélküli társadalom és a körülményektől független ember valóságát az információs, poszt-indusztriális, posztmodern, hálózati társadalom keretében kívántam hipotetikusan megragadni. Amellett érveltem, hogy ebben a keretrendszerben paradigmaticusan az egyén függetlenné válhat a biológiai-gazdasági, társadalmi és kulturális kiválogatódás kényszerítő mechanizmusaitól, egyrészt a különböző kiválasztási rendszerek egymástól való függetlenedése, másrészt pedig azok belső differenciáltódása miatt. A rend szabadságának és a szabadság rendjének kontextusában (a felvilágosodás és a romantika programjának szintézisében) pedig az ember saját „egyediségének”, egyedi világ- és önértelmezéseinek, -értékeléseinek megalkotásán szabadon munkálkodhat.

Dolgozatom második felében ehhez igazodva kvantitatív modellek segítségével teszteltem az európai országok körében a kauzalitások nélküli társadalmak relevanciáját. Vizsgálataimat három dimenzió: anyagi ellátottság, függetlenedés, illetve világ- és önművelés mentén végeztem el, majd pedig ezek felhasználásával leképeztem a kauzalitások nélküli társadalom szupraindikátorát. Az indikátor tanúsága szerint a kauzalitások nélküli társadalom valósága legnagyobb mértékben Dániában, Svédországban, Hollandiában és Finnországban érhető tetten. A körülményektől független ember modern születése a protestáns gyökerű, a rend és szabadság szintézisét megragadni igyekvő, (jellemzően skandináv) jóléti államok kontextusában ölt testet.

KRÁL ANGELIKA

angelika.kral.451@gmail.com

Kommunikáció- és Médiatudomány

MA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Személyi László

óraadó oktató, KRE BTK

Globalizmus - Strukturális antropológia - Konvergenciaelmélet

Dolgozatomban arra kerestem választ, hogy a globalizálódó világban mérhetően jelen vannak-e a kultúrákat homogenizáló (az ún. konvergenciaelméletet igazoló) társadalmi folyamatok, miközben a strukturális antropológia és Geert Hofstede szociálpszichológus munkássága felől nézve a homogén világ képe elvetendő kategória.

Tartalomelemzéssel vizsgáltam a vállalati kultúrát, Hofstede hatdimenziós modelljének jellemzőit visszakeresve a vizsgált vállalatok honlapján, hogy Hofstede nyomán a szervezeti kultúrából vonjak le következtetéseket a nemzeti kultúráról, és igazoljam a konvergenciaelmélet helyénvalóságát, a kulturális értékek találkozását, azaz egy elvont, globális létszféra működését, amely részben az Amerikai Egyesült Államok kultúrájából táplálkozik.

Dolgozatomban egy egyéni módszer alkalmas voltát mutattam ki, amely vizsgálhatóvá teszi az egyes nemzeti és globális (kutatásomban az Egyesült Államok kulturális jegyeivel bíró) kulturális értékek kapcsolatát, kimutathatóvá az egyes szervezeti (így nemzeti) kultúrákban a globális értékek megjelenését, megvalósítva, hogy állításokat tegyünk a konvergenciaelmületről.

SZÁNTÓ PÉTER

szanto.peter998@gmail.com

Turizmus-vendéglátás

BA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

Témavezetők:

Dr. Török Hilda

egyetemi docens, BGE KVIK

Farkas Szilvia Angéla,

tanár, BVHSZC Gundel Károly Szakképző Iskola

Az Európai Unió jelenének és jövőjének megítélése a köz- és felsőoktatásban tanuló 18-25 éves fiatalok körében

Az Európai Unióban egyetértés mutatkozik arról, hogy reformokra van szükség. A 2019-es európai parlamenti választás átrendeződést hozhat Európa életébe. A szükséges reformok milyenségéről azonban eltérő vélemények hallhatók. A lehetőségek a sokkal mélyebb integrációtól a szinte teljes dezintegrációig terjednek. A vita rendkívül összetett és sokszor nehezen követhető.

Egy biztos: a jövőt az a fiatal generáció határozza majd meg, amely az általános vélekedés, sőt a statisztikák tanúsága szerint is elzárkózik a politikától. Mi alapján döntenek? Mit tartanak fontosnak? Mennyire tájékozottak? Ha a 2019-es EP-választáson még nem is, hosszabb távon az ő véleményük határozza majd meg döntően Európa jövőjét – a reformok véghezvitele rajtuk áll vagy bukik. Ennek kapcsán érdekes vizsgálni, mit gondolnak a fiatalok és mi befolyásolja őket.

Két részből álló primer kutatást alkalmaztam. (A dolgozat ezenkívül tartalmaz egy áttekintő – szekunder – elemzést is.) Kérdőíves megkérdezés alapján vázoltam a vizsgált korosztály általános vélekedését és a jövővel kapcsolatos elképzeléseket. Fókuszcsoport-beszélgetések folytatásával a célom az volt, hogy mélyebb beszélgetéseket folytatva feltárjam a különböző szintű és irányú edukáció hatását az Európai Unióval kapcsolatban kialakuló véleményükre, illetve tudásukra.

Hipotéziseim szerint a fiatalok: EU-pártiak, plurálisan szemlélik az EU-val kapcsolatos eseményeket és támogatják az integráció mélyítését, ám rosszul informáltak. Mindemellett azt feltételeztem a kutatás megkezdésekor, hogy az oktatás iránya és szintje döntő módon befolyásolja, hogy mennyit tudnak és mit gondolnak a fiatalok az Európai Unióról.

Eredményeim igazolják a köz- és felsőoktatás szintjének és irányának befolyását, rámutatnak azonban arra, hogy bár Magyarország EU-tagságát támogatják a fiatalok, az integráció mélyítésének megítélése már korántsem ilyen egyértelmű. Többségük rendelkezik elegendő információval az EU-ról, ezek azonban gyakran igen egyoldalú megközelítésből származnak, éppen ezért sokszor pontatlanok. Dolgozatommal az Európai Unió jövőjére vonatkozó olyan áttekintést szeretnék adni, mely nem a politikusokat, hanem a politikai témákban csupán ritkán szóhoz jutó fiatalokat állítja a középpontba.

UNGVÁRI MÁRIA
ungvari92@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dupcsik Csaba
egyetemi docens, KRE BTK

Szolid minták és kivarrt testek: Motiváció és társadalmi megítélés a tetoválás szubkultúrájában

Napjainkban az egyre homogénebbé alakuló társadalomban nagy jelentőséggel bír az egyediség kifejezése, az identitás reprezentálása. Ilyen célt szolgálhat az egyre népszerűbbé váló tetoválás. E testmódosításhoz régebben leginkább negatív konnotáció társult, azonban ma már a reneszánszát éli és egyre több fiatal vállalkozik arra, hogy testét valamilyen szimbólummal díszítse, amelyhez akár különböző jelentéseket is köthetnek. Bár elsőre úgy tűnhet, hogy a tetoválás társadalmilag egyre elfogadottabbá és divatosabbá válik, mégis rendkívül fontos megvizsgálni a témát.

Jelen tanulmány célja, hogy feltárja milyen tényezők állnak a tetoválás készítés motivációjának hátterében, valamint milyen társadalmi megítélés köthető ehhez a testmódosításhoz. Mindemellett a kutatás fókuszában a tetováláshalmozók és az egy-két tetoválással rendelkező személyek közti különbségek állnak. A kutatás elsődleges adatgyűjtése eszköze a félig strukturált interjú volt, 12 interjú készült, mind tetováláshalmozókkal, mind pedig egy-két tetoválással rendelkező személyekkel. Emellett egy szövegelemzésre is sor került, amely egyetemi hallgatók véleményét mutatja be a tetoválásról. A két csoport között az interjúelemzés során több különbség is kirajzolódott. Jelentős eltérés volt az első tetoválás elkészítésében, a minták jelentésében, valamint a társadalmi megítélés tekintetében. A szolidabb mintákkal rendelkezők esetében a tetoválás dekorációnak számít, valamint mindegyik mintát jelentéssel töltik fel, például készülhet a család emlékére vagy akár egy mottó kifejezése miatt is. Ezzel szemben a tetováláshalmozók legtöbb esetben önkifejezést, egyediség megmutatását társították a tetováláshoz, illetve sok motívum nem szimbolizált semmit a viselője számára.

Az eredményekből tehát elmondható, hogy a tetováláshalmozók számára sokkal inkább maga a tetoválás elkészítése, a testmódosítás bírt nagy jelentőséggel, mintsem a „felvarrt” minta. Ellenben azokkal, akiknek kevesebb tetoválás található a testükön, a mintákhoz mélyebb és konkrétabb jelentéseket tulajdonítottak. Az interjúalanyok és a szövegelemzés eredményeiből kiderült, hogy a fiatalabb generáció a tetoválás készítésével elfogadóbb, mint az idősebb, továbbá az is elmondható, hogy az emberek kevésbé fogadják el azokat, akik feltűnőbb, színesebb és nem eltakarható testrészen található (pl.: arc) mintákkal rendelkeznek.

VANDRÓCZKI VIKTOR

vandroczki.v@gmail.com

Szociológia

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Pillók Péter

adjunktus, PPKE BTK

"Csak az menjen katonának..." A magyar honvéd tisztjelöltek társadalmi háttere és ennek történelmi változásai

OTDK dolgozatomban, az NKE-HHK keretein belül tanuló honvéd tisztjelöltek társadalmi hátterének feltárása volt az elsődleges célom. Ezt helyeztem tagabb történelmi kontextusba.

Munkám célja egy leíró jellegű kutatás elvégzése, amely – a dolgozat terjedelmi keretei miatti szükséges szűkítés miatt –nem kíván magyarázatot nyújtani a megfigyelt jelenségekre. Alapvető érdeklődési területemmel és céljaimmal összhangban, a következő kutatási kérdéseket fogalmaztam meg.

1. Milyen jellemzőket mutatnak a jelenlegi magyar honvéd tisztjelöltek, a társadalmi rétegződésvizsgálatok során alkalmazott kemény változók, valamint státushelyzetük és lehetőségeik szubjektív megítélése mentén?
2. Az első kérdés alapján leírt jellemzők, hogyan viszonyulnak a honvédtisztképzésben korábban résztvevők hasonló jellemzőihez?
3. Milyen attitűdökkel rendelkeznek a honvéd tisztjelöltek, a magyar tisztképzés kezdetétől számított nagyobb történelmi korszakok (Osztrák-Magyar Monarchia, Horthy korszak, szocializmus) magyar hadseregeihez?

Dolgozatom központi eleme az empirikus kutatásom, amellyel kapcsolatban kvalitatív módszert, ezen belül – a körülményekhez igazított leghatékosabb megoldásként – önkitöltős kérdőívet használtam, amit a tisztjelöltek közel nyolcvan százaléka töltött ki.

Eredményeimet egyértelműen hiánypótlónak értékelem. Eleve rendkívül kicsi az adott témát érintő kutatások száma, amely most az eddigi legszélesebb körű, legtöbb szempont szerinti összehasonlításra lehetőséget adó felmérés. Az összehasonlítás a múltbeli adatokkal, a jelen más társadalmi csoportjaival, valamint a későbbi hasonló érdeklődésű kutatásokkal is lehetséges lesz. A társadalmi háttér több olyan dimenzióját is vizsgáltam, amire korábban még nem volt példa.

A tisztképzésen belüli, régóta megfigyelt jelenséggel kapcsolatban először feltételezhető empirikus eredményekre alapozott változás. Eszerint a jelentkezők egy jelentős része már nem a társadalmi mobilitás egyetlen számára elérhető csatornájaként tekinti katonatiszti pályára. A korábbi korszakok hadseregeivel kapcsolatos tisztjelölti attitűd vizsgálata teljes mértékben újdonság.

VINCZE ALIZ

vinczealiz67@gmail.com

Államtudományi mesterképzési szak

Osztatlan, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Közigazgatási Kar

Témavezető:

Dr. Szabó Máté Csaba

adjunktus, NKE ÁKK

A távol-keleti szubkultúrák megjelenése a magyar társadalomban

A dolgozatomban azokkal a távol-keleti országokhoz köthető szubkultúrákkal foglalkozom, amelyek megjelentek az utóbbi pár évtizedben magyar társadalomban. Szerettem volna megismerni ezen közösség kialakulásának a hátterét és a jellegzetességeit. Mivel eddig ilyen jellegű kutatás nem született egyrészt szövegelemző dokumentumkutatást végeztem, másrészt pedig 450 db 26 kérdést tartalmazó kérdőív került kitöltésre. Ezekből 375-et online, 75-öt pedig személyesen, három rendezvényre ellátogatva töltöttem ki a résztvevőkkel. Ezek alapján született meg a dolgozatomban, amiben azt a feltevést kívántam alátámasztani, mely szerint Magyarországon is jelen vannak bizonyos Távol-Kelethez, főként Japánhoz, Koreához és Kínához köthető szubkultúrák, melyeknek a tagjainak a száma folyamatosan növekszik.

Ehhez először is az intézményes hátteret mutattam be, valamint főként Japánra kitérve ismertettem a szubkultúra Magyarországra való bekerülésének hátterét és egyes lépcsőfokait egészen napjainkig. Felmértem mik azok a csomópontok, amik mentén ezen szubkultúra tagjai csoportosulnak, mint például a filmek, zene, divat, nyelv vagy a kultúra. Továbbá nagy hangsúlyt fektettem az átvett értékekre, mind öltözködésben, mentalitásban és viselkedésben szerettem volna megtudni, hogy mennyire tudnak azonosulni az egyes Távol-Kelethez kötődő szubkultúrákkal. Megvizsgáltam a főbb gyülekezési helyeiket, valamint azt is, hogy mennyire elfogadók a társadalom egyes tagjai által negatívan megbélyegzett etnikumokkal, fogyatékkal élőkkel és az LMBT közösséggel kapcsolatosan. Ennél a témakörnél tovább kíváncsi voltam arra is, hogy az őket körülvevő emberek mint gondolnak hogyan látják őket.

Összességében kijelenthető, hogy Magyarországon valóban jelen van egy, a távol-keleti országokhoz köthető közösség, melynek a tagjainak a száma folyamatosan növekszik. Jellemzően több főként Japánhoz, Kínához és Koreához köthető szubkultúrából merít, saját érték, norma és szimbólum rendszerrel rendelkezik, valamint a távol-keleti országok értékrendszerével szoros összefüggésben áll.

20. Szociológia III. Tagozat

1.	Baksai Csilla	Áldozathibáztatás az iskolában - Hogyan befolyásolja egy bántalmazási szerep az áldozathibáztatást?
2.	Balázs Martin	Középiskolai konfliktusok
3.	Czövek
Erzsébet
Gabriella	Cyberbullying az iskoláskorú fiatalok tükrében
4.	Duduj Szilvia	GGWP – A kolozsvári elektronikus sport világviszonylatban
5.	Godó Irén	Túlélési stratégiák a budapesti Magdolna negyedben és a debreceni Nagysándor-telepen élő szegény emberek körében
6.	Janó Evelin	Kint, vagy bent? Hátrányos helyzetű tanulók az osztályban
7.	Kalotai Bálint
Dániel	Hova járnak az óvodások? - Ferencvárosi óvodák programkínálatának összehasonlító elemzése
8.	Menich Dóra	Zaklatás: ON (line), avagy a középiskolások véleménye az online zaklatásról
9.	Mikeşy
Veronika	A természetbeni juttatások alkalmazásának okai – A paternalizmus motivációinak vizsgálata
10.	Simon Kristóf	Vonzások és taszítások - Egy Waldorf középiskolai osztály kapcsolathálózatának időbeli elemzése
11.	Zeleny Klaudia
Éva	A kollégiumi lét hatásának vizsgálata az egyetemi teljesítményre

BAKSAI CSILLA

csilla.b93@gmail.com

Vezetés és Szervezés

MSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Farkas Eszter

PhD hallgató, CEU

Áldozathibáztatás az iskolában - Hogyan befolyásolja egy bántalmazási szerep az áldozathibáztatást?

Jelen dolgozat célja az, hogy kvalitatív feltáró kutatással járuljon hozzá egy későbbi kvantitatív kérdőíves kutatáshoz, mely az alábbi kutatási kérdés megválaszolására irányul: A bántalmazások során általában felvett szerep (bántalmazó, áldozat, szemlélő) hogyan befolyásolja azt, hogy mennyire áldozathibáztató valaki?

A kutatás a kvalitatív módszertan használatával arra törekszik, hogy a bántalmazás és áldozathibáztatás jelenségéről, illetve ezek kapcsolatáról mélyebb értést adjon egy 2018-as, magyarországi, ezen belül is középiskolai kontextusban. Középiskolásokkal készített két fókuszcsoporthoz beszélgetés és egy egyéni interjú alapján az alábbi eredményekre jut. (1) Megállapítja, hogy a diákok tapasztalatai szerint sokszor egy személy vagy kisebb csoport a kiindulópontja a bántalmazásoknak, majd ez a viselkedés trenddé terjed el – sokszor az áldozattá válás félelme miatt. (2) Nem azonosíthatók általános bántalmazói vagy áldozati személyiségjegyek, hanem leggyakrabban a bántalmazó személyes vagy családi háttérében húzódik a bántalmazás mögötti indok. Például a családi otthonban szerzett negatív tapasztalatokban vagy megfelelő nevelés, figyelem hiányában keresendő. (3) A tanároknak, szülőknél és szemlélőknél fontos szerepük és felelősségük van bántalmazás megelőzésében és kezelésében, melyre a 16 éves korosztálynak expliciten megfogalmazott igénye van. (4) Az áldozathibáztatás mértéke erősebb, ha több, személyes információ áll rendelkezésre a bántalmazóról. Mivel így emberivé válik a bántalmazó személyisége, így a hibákat könnyebb az áldozatban keresni.

Ezek az eredmények nem csak megismertetik a mai 16 éves korosztály gondolkodását, tapasztalatait az olvasóval, hanem egy kvantitatív kérdőíves kutatás finomításához járulnak hozzá. A dolgozat elméleti kiindulópontjai Olweus (1996), Blazer (2005), Gini, et al. (2008), Dake, et al. (2003), Niemi & Young (2016) és Whatley (1996) eredményei.

BALÁZS MARTIN

balazs.martin@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Csanády Márton Tamás
tudományos főmunkatárs, KRE BTK*

Középiskolai konfliktusok

A kutatás bemutatja, hogy a mintában szereplő oktatási intézményekben milyen jellegű konfliktusok szerveződnek. Thomas és Kilmann elmélete szerint az összeütközések megoldásának öt különböző formája van: az elkerülő a kompromisszum kötő, a problémamegoldó, a versengő és az alkalmazkodó.

Az adatok feltárásához kérdőíves adatfelvételt végeztem diákok körében, amelyből kiderült, hogy a tanulók leginkább a kompromisszum kötő és a versengő stílust részesítik előnyben.

Az interjúkból megtudtam, hogy a vizsgálatban részt vevő oktatási intézményekben gyakran alkalmaznak resztoratív módszereket, illetve más alternatív vitarendezési formát.

CZÖVEK ERZSÉBET GABRIELLA

czovek.gabriella@gmail.com

Szociológia

MA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Havasi Virág

egyetemi docens, ME BTK

Cyberbullying az iskoláskorú fiatalok tükrében

Napjainkban a virtuális világháló robbanásszerű térhódítása, valamint folyamatosan fejlődő infokommunikációs eszközök elterjedése a pozitívumok mellett számos negatívumot, veszélyt foglal magában. A közösségi oldalakon a profilfeltörések, a személyes adatokkal történő visszaélés, valamint az olykor országokat megbénító hackerkedés különös veszélyforrás a lakosság tekintetében. Az internetet olykor óvatlanul használó iskoláskorú gyermekek tekintetében mindez újabb potenciális veszélyeztető tényezőt jelenthet.

A cybermegfélemlítés egy olyan folyamatosan ismétlődő, komplex jelenség, amelynek a körébe tartozik minden olyan magatartási forma, amely során az iskoláskorú fiatalok kortársaikat a világhálón az elektronikus eszközökkel megfélemlíteni, megalázní, zaklatni vagy nevetségessé tenni szándékoznak.

Magyarországon a népesség 79%-a rendszeresen használja az internetet. Az UNICEF Magyar Bizottsága 2014 őszén végzett kutatása alapján elmondható az, hogy Magyarországon minden harmadik gyermeket ért már kellemetlen piszkálódás az interneten, de csak minden tízedik gyermek kért segítséget. A 10-18 éves korú gyermekek 88%-a saját profillal rendelkezik a közösségi oldalakon. A magyar 5-8.osztályos gyermekek közel 80%-a az internetes bántalmazást súlyosabbnak gondolja, mint a fizikai vagy a lelki erőszakot.

Dolgozatomban az internetes zaklatás megjelenését kívánom vizsgálni a Miskolc városában tanuló fiataalkorú gyermekek körében. Kutatásom során négy dimenzióban vizsgáltam: a cyberbullying megjelenési formáit, az internetes zaklatás folyamatát, a cyberbullying áldozatainak tapasztalatait, valamint a cyberbullying áldozatok segítségkérésének folyamatát kutattam.

DUDUJ SZILVIA

dudujszilvia564@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Péter László

adjunktus, RO BBTE

GGWP – A kolozsvári elektronikus sport világviszonylatban

A szakdolgozat azokra a kutatási kérdésekre keresi a választ, hogy hogyan néz ki a bourdieui értelemben vett kolozsvári elektronikus sport mező, milyen szinten áll az intézményesülési folyamat, miért éppen Kolozsvár a romániai e-sport egyik központja, illetve ez a tevékenység hogyan nyilvánul meg a „komoly szabadidős” játékosok körében. A számítógépes játékok profi szinten történő játéka rövid múlttal rendelkezik, ebből adódóan pedig még alulkutatott, így számos kérdés áll megválaszolatlanul nemcsak hazai terepen, de világszinten is. Az egyik legvitatottabb kérdés e témában az elektronikus sport sportként való legitimálása, amelyről a vélemény szerzőnként változik.

Kutatási kérdéseinket kvalitatív módszerekkel, azaz megfigyelések, egyéni strukturált és fókuszcsoporthoz tartozó interjúk segítségével kívántuk megválaszolni, amelyekre 2016 januárja és 2017 májusa között került sor. A megfigyelések helyszínei kolozsvári e-sport események, illetve baráti társaságokban szervezett ún. „LAN-partik”. Az interjúalanyok „komoly szabadidős” játékosok, akik számára az e-sportként elismert számítógépes játékok játéka több mint alkalmi tevékenység, azonban kevesebb mint munka.

Amint eredményeink mutatják, az adott strukturális feltételek meglétét tekintve Kolozsváron is létező valóság az e-sport, az intézményesülés folyamata jelenleg is zajlik. A „komoly szabadidős” játékosok három típusa rajzolódik ki: klasszikus hobbijátékosok, elhivatott hobbijátékosok és átmeneti kategória.

GODÓ IRÉN

krevippe@gmail.com

szociálpolitika

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Czibere Ibolya

egyetemi docens, DE BTK

Túlélési stratégiák a budapesti Magdolna negyedben és a debreceni Nagysándor-telepen élő szegény emberek körében

Már gyermekkoromban elkezdtek érdekelni a társadalmi egyenlőtlenségekkel kapcsolatos kérdések. Egy kis faluban nőttem fel, és az egyetemre való bekerüléssel párhuzamosan kinyílt előttem a világ. Faluból érkezve nem volt egyszerű hozzászokni a város dinamizmusához. A városi környezetben látott társadalmi egyenlőtlenségek még inkább felkeltették az érdeklődésemet.

Témámat két nagyobb város szegényebb városrésze ihlette: Budapesten a Magdolna negyedet vizsgáltam, Debrecenben pedig a Nagysándor-telepet. Kíváncsi voltam arra, hogy a két településrészen élő szegény emberek hogyan próbálnak meg megbirkózni a szegénységgel. Kvalitatív kutatásomban interjúkat készítettem helyi lakosokkal és szakemberekkel, és megfigyelést végeztem a két településrészen, ezen kívül különféle fejlesztési dokumentumokból, statisztikákból dolgoztam annak érdekében, hogy kutatási kérdéseimre választ kapjak. 4 főbb kutatási kérdést fogalmaztam meg. Tudni szerettem volna azt, hogy a Magdolna negyedben és a Nagysándor-telepen élő szegény emberek megküzdési stratégiái között milyen különbségek mutatkoznak meg, milyen hasonlóságok és különbségek vannak a lakosok részéről a szociális szolgáltatásokba vetett bizalom terén, milyen különbségek figyelhetők meg a munkavállaláshoz való lehetőségek, hozzáállás terén, illetve milyen az oktatási lehetőségek esélyei és különbségei a válaszadók véleménye szerint.

A kapott válaszokból kiderült, hogy a lakhatási probléma domináns a Magdolna negyedben, a Nagysándor-telepen élők körében pedig a jövedelemszegénység számottevő. A megküzdési stratégiák mutatnak hasonlóságokat és eltéréseket. Az alacsony iskolai végzettségűek munkája mindkét helyen általában alulfizetett, előfordul olyan, aki a jövedelemszerzést vagy a jövedelme kiegészítését feketemunkával próbálja megoldani. Sokan próbálnak küzdeni, de többnyire nem tudnak kitörni a szegénységből.

JANÓ EVELIN

evelin.jano@gmail.com

Történelemtanár-Ember és társadalom

műveltségterületi tanár

MA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Kállai Ernő

főiskolai tanár, SZTE JGYPK

Dr. Kiss Mária Rita

főiskolai docens, SZTE JGYPK

Kint, vagy bent? Hátrányos helyzetű tanulók az osztályban

A dolgozatom a társadalmi/kapcsolati tőke meglétének jelentőségét vizsgálja a hátrányos helyzetű és roma társadalom tagjainak integrációja szempontjából. A társadalmi tőke jelentőségét a szakirodalom mindenekelőtt a munkaerőpiacra való belépés és az ott történő boldogulás szempontjából vizsgálja. Munkámban én mindenekelőtt arra fókuszáltam, hogy a kapcsolatháló bővítésének és azon belül a kiemelten fontos gyenge kötések kialakításának meghatározó lehetőségei a közoktatási rendszerbe lépve adódhatnak a vizsgált társadalmi csoport számára. A szegregált oktatás legtöbb formája teljesen elzárja a többségi társadalommal való kapcsolatok kialakításának lehetőségét a roma gyerekek elől, míg egy integrációt támogató iskolai közeg és pedagógiai kultúra megalapozza, hogy az alacsony szocioökonómiai státuszú szülők gyerekei is szert tegyenek olyan gyenge kötésekre, amelyek segíthetik őket későbbi életükben. Ehhez azonban tudatos pedagógiai stratégiára van szükség.

A középiskolai integrált osztályok csoportkohézióját vizsgáló kutatásom elméleti háttérét a vonatkozó szakirodalom másodelemzése adta. Erre alapozva fejlesztettem egy papír alapú kérdőívet és végeztem kapcsolatháló-elemzést a Szegedi SZC Móravárosi Szakgimnázium és Szakközépiskola két kilencedikes közösségében, amit - az adatelemzés támogatására - az osztályfőnökökkel készített strukturált interjúkkal egészítettem ki. A kérdőívek eredményeit UCINET program segítségével elemeztem és vontam le következtetéseket az osztályok tagjai közötti kapcsolatokra. A mintába került osztályokról gyűjtött adatok alapján igazolódni látszik, hogy még egy integráció mellett álló iskolában is csak tudatos osztályfőnöki munka árán lehet elmozdulni a látszólagos integráció felől a tényleges integráció irányába.

Saját eredményemnek tulajdoníthatom, hogy míg a legtöbb szakirodalom a gazdasági és kulturális tőke felől közelíti meg a hátrányos helyzetű gyerekek iskolai nehézségeit és a témában megjelent társadalmi kapcsolatháló-elemzések is a legtöbbször csak ego-hálózatokat figyelnek meg, addig az én dolgozatom teljes osztályközösség kapcsolathálózatokat vizsgál és a szociometrián túlmutató mélységben tár fel viszonyrendszereket. A munka során kidolgozott módszertan könnyen adaptálható a napi iskolai gyakorlatba és segít képet alkotni az osztályok csoportkohézióján dolgozó pedagógusok számára erőfeszítéseik eredményeiről, avagy hiányosságairól.

KALOTAI BÁLINT DÁNIEL

balint.kalotai@gmail.com

Szociológia

BA, 7. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Dr. Husz Ildikó

egyetemi docens, BCE TK

Hova járnak az óvodások? - Ferencvárosi óvodák programkínálatának összehasonlító elemzése

Az új évezredben eljutottunk arra a pontra, hogy a kisgyermek napjai már szinte jobban, de legalább annyira szervezettek, mint a felnőtteké, pedig a kisgyermek megfelelő fejlődéséhez elengedhetetlen a kellő mennyiségű játék. A napirend kialakítására és a szabadidőszervezésére óriási befolyással lehetnek az óvodák, amelyek nevelési eredményeihez elengedhetetlen együttműködés kialakítása a szülőkkel, ezért érdemesnek tartom megvizsgálni, hogy milyen napközbeni és óvodán túli programkínálatot hirdetnek az egyes intézmények.

Dolgozatomban egy közpolitikai kutatást mutatok be, amely az óvodák programajánló, szolgáltató és hátránycsökkentő szerepére koncentrált. Mivel kevés kutatás vizsgálja a magyar óvodák szabadidőszervezését, az önkormányzatnak benyújtott éves beszámolókon és statisztikai adatokon túl, az óvodai faliújságok kínálatának tartomelemzését végeztem, amelynek eredményeit a szülői interjúkkal árnyaltam. Feltáró kutatásom fő kérdéseit az alábbiak alkották: milyen szerepet töltenek be az óvodák a gyermekek szabadidejének szervezésében, illetve, hogy milyen különbségek fedezhetők fel az egyes óvodák szerepei és programkínálata között.

Eredményeim szerint az óvodák szerepe függ a hátrányos helyzetű kisgyermek arányától. Így a magasabb HH-s (hátrányos helyzetű) arányú óvodák inkább szervezési szerepet, míg a jobb helyzetű intézmények egyben aktív programajánló szerepet töltenek be. Továbbá kiderült az is, hogy míg a magasabb HH-s arányú óvodák inkább a készségfejlesztésre fókuszálnak, addig a jobb helyzetben lévők széles kulturális és sportprogram-kínálatot közvetítenek.

Ezenfelül fontosnak tartom megemlíteni, hogy egy kevésbé elemzett területen keresztül hívtam fel a figyelmet a gyermekkori esélykülönbségekre, illetve hogy a gyereknevelésben és óvodaválasztásnál egyaránt kulcsfontosságú a tartalmas programkínálat. Végezetül az eredmények ismeretében javaslatokat fogalmaztam meg az önkormányzat felé.

MENICH DÓRA

menichdora96@gmail.com

szociológia

MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Rosta Andrea

egyetemi docens, PPKE BTK

Zaklatás: ON (line), avagy a középiskolások véleménye az online zaklatásról

Zaklatás: ON(line), avagy a középiskolások és az online zaklatás c. tanulmányomban az online zaklatás jelenségét mutatom be a szakirodalom valamint a saját empirikus kutatásom eredményeinek segítségével. Kutatásom fókuszában: „Mennyire elterjedt az online zaklatás a középiskolások körében?”; „Milyen attitűdjeik vannak a 14-21 éveseknek az online zaklatással kapcsolatban?”

Tézisek: A kutatók között nincs konszenzus arra vonatkozóan, hogy az online zaklatás új jelenség- e vagy egy más ismert jelenség (a „hagyományos” iskolai zaklatás) új megjelenési formája. A jelenséggel kapcsolatos kutatások eredményeinek összehasonlíthatósága nem vagy csak részben lehetséges abból adódóan, hogy nincs egy egységes, nemzetközileg elfogadott online zaklatás definíció. Mivel kutatásom szempontjából meghatározó, hogy mit tekintek online zaklatásnak, így megalkottam a saját online zaklatás definícióm.

A téma relevanciáját igazolja az online tér néhány sajátossága, amitől az online zaklatás bizonyos szempontból ártalmasabb lehet, mint a hagyományos zaklatás. Ilyen sajátosság a zaklató anonimitása; az online térben szinte végtelen számú szemtanúja lehet a zaklatásnak; az zaklatás elkövetése könnyű, megállítása nagyon nehéz; nincsenek fizikai és időbeli korlátok.

Módszer: Kutatásomat mix method módszerrel végeztem: kvantitatív online önkitaltós kérdőívet használtam, valamint a kvalitatív módszerek közé tartozó képelemzés módszerét. Az adatokat, SPSS 22 program használatával, valamint a részben általam – speciális eszközre (dixit) – kidolgozott képelemzés módszerével elemeztem.

Eredmények: A mintám 80%-a érintett vagy zaklatóként vagy áldozatként online zaklatásban. A középiskolások attitűdjei egyértelműen negatívak az online zaklatás jelenségével kapcsolatban: leggyakrabban a depresszió, a veszély és a bántalmazás szavakra asszociáltak a fogalom hallatán. Áldozattá válás szempontjából a 14-17 éves korosztály tartják a legveszélyeztetettebbnek.

Újdonságok a téma feldolgozásában: Úgy gondolom, a képelemzés kísérleti, részben általam kidolgozott módszere újfajta megközelítésével hozzájárult a korosztály gondolat- és érzésvilágának mélyebb megértését. Kutatásom attitűdök megismerésével foglalkozó részével szintén egy új nézőpontból közelítettem az online zaklatás vizsgálatához, ugyanis a szakirodalom vagy nem, vagy csak kis mértékben fókuszál arra a kérdésre, hogy az érintettség szempontjából az egyik legveszélyeztetett korosztály milyen attitűdökkel rendelkezik a vizsgált jelenséggel kapcsolatban.

MIKESY VERONIKA

vmikesy@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Dr. Husz Ildikó

egyetemi docens, BCE TK

A természetbeni juttatások alkalmazásának okai – A paternalizmus motivációinak vizsgálata

A jóléti természetbeni támogatások különböző fajtái számos országban elterjedtek, ugyanakkor megítélésük sem elvi, sem szakmai szempontból nem egységes. Gyakori kritika, hogy az alkalmazásuk melletti döntést nem szakmai érvek mentén, hanem a támogatottakhoz való paternalista hozzáállás miatt hozzák – ennek lehetséges okai azonban mind ez idáig nem lettek alaposan feltérképezve. Jelen dolgozat a nem pénzbeli jóléti támogatások alkalmazásának okait vizsgálja általános keretben, egy-egy program kiragadása nélkül; fókuszát a paternalista indíttatások és azok lehetséges okai képezik.

A tanulmány áttekinti a természetbeni juttatásokat támogató és ellenző közgazdasági és szociálpolitikai érveket és elméleteket. A paternalizmus elméletén belül elkülöníti a döntéshozói és az általános társadalmi attitűdöket; az elemzés során az utóbbival foglalkozik mélyrehatóan. A dolgozat hipotézise, hogy a felsőbb társadalmi rétegekben megfigyelhető a szegények pénzkezelési és fogyasztási szokásaihoz való negatív hozzáállás.

A hipotézis empirikus ellenőrzése kvalitatív módszerrel történt: három fókuszcsoportos interjú lefolytatása, illetve a diskurzusok és az interaktív feladatok megoldásainak elemzése valósult meg. A fókuszcsoportok résztvevői számos esetben kifejezték véleményüket, miszerint a szegényebb rétegekre jellemző a résztvevők által helytelennek ítélt fogyasztás, a nem szükségesnek tartott tárgyak vásárlása és a jövedelem felelőtlen beosztása. Tanulság volt emellett a szegényebb rétegeken belüli éles különbségtétel a becsületesség és az etnikai hovatartozás szerint.

Az eredmények alapján levonható a következtetés, hogy valóban megfigyelhetők előítéletek a szegényebb rétegek fogyasztási és pénzköltési szokásaival kapcsolatban. Az elméleti keretnek megfelelően ezek az előítéletek paternalista attitűdhöz, illetve paternalista döntéshozatalhoz vezethetnek. A dolgozat hozzájárul a szegénységgel kapcsolatos attitűdöknek a magyar irodalomban kevésbé elterjedt kutatásához, valamint fontos megállapításokat tesz a szegénység és a cigányság megítélése közötti kapcsolatról.

SIMON KRISTÓF

simon.kristof@outlook.com

Szociológia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Bozsonyi Károly
egyetemi docens, KRE BTK*

Vonzások és taszítások - Egy Waldorf középiskolai osztály kapcsolathálózatának időbeli elemzése

Dolgozatomban a következő kérdésre kerestem a választ: „Hogyan változik egy osztály hálózatának felépítése a kialakulástól a felbomlás előtti pillanatig?” A kérdés megválaszolásához szociometriai felméréssel adatokat gyűjtöttem három különböző időpontban egyazon Waldorf középiskolai osztályból. Az első felmérés 2014-ben történt, ekkor alakult ki az osztály (9.osztály), a második 2016-ban (11. osztály) a legvégső pedig 2018-ban az érettségi évében (13.osztály) készült. Külön öröm volt számomra, hogy a kutatásom során saját adatokkal dolgozhattam, így a teljes munkafolyamat részese lehettem. A szociometriai elemzésén túl az adatokat hálózatalméleti szempontból is vizsgáltam. Többek között megfigyeltem, hogyan alakul az osztály hálózatának átmérője, átlagos úthossza és klaszterezettsége. Az osztály egyes hálózatait Erdős-Rényi gráfként is reprodukáltam, megvizsgálva miben tér el az osztály kapcsolathálózatának felépítése egy véletlen hálózattól. Az adatok vizualizálására és elemzésére a Gephi nevű nyílt forráskódú hálózatelemző és ábrázoló szoftvercsomagot használtam. Az Erdős-Rényi gráfokat a NetMiner nevű hálózatelemző szoftverrel generáltam. Az Erdős-Rényi gráfokhoz készített intervallum becslést az SPSS nevű adatelemző szoftverrel végeztem.

Elemzésemben főként a bizalmi, rokonszerző és negatív, népszerűtlenségi hálózat időbeli alakulását vizsgáltam, másképp megfogalmazva a vonzásokra és taszításokra koncentráltam. Mivel egy speciális tanrendű iskola adatait elemeztem, figyelemmel kísérhettem, mennyire sikerül integrálni a kezdetben peremen elhelyezkedő egyéneket egy Waldorf iskolában, ahol ez kiemelt cél. Mindemelett a tanulók közösségi funkció, egyéni tulajdonság, népszerűség és érvényesülés hálózatán betöltött szerepkörét is tanulmányoztam.

A dolgozatomban összefoglaltam a hálózatkutatás alapjait. A gráfelmélet megszületésétől kezdve Erdős Pál, Rényi Alfréd és Duncan J. Watts valamint Steven Strogatz felfedezéseit át egészen Barabási Albert László-ig betekintést nyerhetünk a hálózatok varázslatos világának kialakulásában. Másik támpillérként a szociometria fontosabb téziseire és főként Mérei Ferenc munkásságára támaszkodtam. Ezekre az alapokra építettem fel saját kutatásomat.

ZELENY KLAUDIA ÉVA

klaudia.zeleny@gmail.com

Alkalmazott Matematikus

MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Természettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Szabó Mihály

igazgató, Központi Tanulmányi Hivatal

Molontay Roland

tudományos segédmunkatárs, BME TTK

A kollégiumi lét hatásának vizsgálata az egyetemi teljesítményre

Az egyetemek fontos célja lemorzsolódás mértékének a csökkentése, illetve a hallgatók tanulmányi előmenetelének támogatása. A tanulmányi eredményre hatással lévő tényezők jobb megértése fontos kutatási és oktatáspolitikai kérdés. A hallgatók sikerességi faktorainak és ezek hatásának feltérképezése lehetőséget ad az egyetemeknek arra, hogy célzottan tudják segíteni a hallgatókat.

Régóta kutatott kérdés, hogy a kollégiumi lét milyen hatással van az egyetemi hallgatók teljesítményére, tanulmányi előmenetelére. Ennek mérése azonban számos nehézséggel jár, kezelniük kell ugyanis az endogenitás problémáját. A kollégiumba kerülés nem véletlenszerű. A kollégiumi felvételi eljárás eleve torzíthatja a mért hatást, illetve a hallgató önálló döntésének okai sem elhanyagolható körülmények.

A dolgozatban áttekintjük a kollégiumi lét egyetemi teljesítményre gyakorolt hatásának mérésére vonatkozó nemzetközi irodalmat. Az irodalomban használt módszerekkel és saját elgondolásaink alapján vizsgáljuk a Műegyetem adatain a kollégium hatását, igyekezve kiszűrni annak endogén voltát. A kutatás során valós adatokon különböző regressziós modelleket futtatunk, számos modellspecifikáció alapján mérve a hatást. A kollégium egyetemi teljesítményre vonatkozó hatásának csatornáit is igyekszünk feltérképezni, egy erre összeállított kérdőív segítségével.

21. Szociológia IV. Tagozat

1. Annus Szabolcs Kattintásvadászat - a hitelesség kérdése az online hírek kapcsán
2. Budai-Erényi
 Stella A pénzügyi szektorban dolgozók pénzügyi attitűdjei
3. Elekes Tamás
 Lajos Bitcoin: A kódolt bizalom
4. Horváth Zsófia Önző közgazdászok? A Budapesti Corvinus Egyetem hallgatóinak altruizmussal kapcsolatos attitűdjeinek összehasonlító vizsgálata
5. Kozák Jánosné „TERMŐFÖLDTŐL AZ ASZTALIG” – Munkaérték-vizsgálat a NÉBIH Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságán
6. Kőműves
 Dániel Egyenlőség-, egyenlőtlenségtudat és társadalomkép pécsi vállalkozások tükrében
7. Major Szandra Mobbing, azaz pszichoterror a munkahelyen
8. Tóth Fruzsina Erasmus: Egy félév kaland, vagy jobb lehetőségek a jövőben?

ANNUS SZABOLCS

szabi9022@gmail.com

Szociológia

BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Fekete Marianna
tanársegéd, SZTE BTK*

Kattintásvadászat - a hitelesség kérdése az online hírek kapcsán

A kutatásom témája az online olvasható hírek hitelessége és megbízhatósága, külön kitérve a kattintásvadász weboldalakra. A tárgykör aktualitását az egyre inkább elterjedt clickbait weboldalak, valamint az ebből kinőtt fake news jelenti.

A jelenség kutatása az utóbbi években egyre több társadalomtudományi területen lett népszerű, mindazonáltal összetettsége és mechanizmusai, valamint fejlődésének és változásának dinamikája megnehezíti a teljes mértékben átfogó, objektív elemzést. Nem csak formai és tartalmi különbségek figyelhetők meg, de az az összetett kölcsönhatás is, mely során a szerzők (akár civil, akár orgánumok szerzői) kulturális, gazdasági, politikai, nemzeti és nemzetközi célok elérésére is használják az álhíreket.

A folyamat pedig megállíthatatlan és egyes szegmensei egyre nehezebben beazonosíthatók.

Kutatásom ezen fázisában arra kerestem a választ, hogy az online hírolvasók mennyire ismerik a kattintásvadász weboldalakat, tudnak-e szűrni az információk között, mennyire vannak tisztában a hitelesség-ellenőrző módszerekkel? Ehhez online kérdőíves adatfelvételt használtam a Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak körében. Hipotézisem szerint a szegedi egyetemisták, mivel tanulmányaik során is szükséges az online információkeresés, tudatosabbak az online hírfogyasztással kapcsolatban. Felismerik a megbízható hírforrást, ismerik a különböző hitelesség ellenőrző módszereket, és azok használatával szűrnek az információk között. Tisztában vannak a kattintásvadász weboldalak veszélyeivel és jellemzően ignorálják azokat.

A kattintásvadász weboldalak hírei még nem mindig és nem teljesen az influáció és manipuláció miatt osztanak meg álhíreket, sok esetben az olvasottság növelése az elsődleges cél. Ugyanakkor, a kutatás során az bizonyosodott be, hogy már a kattintásvadász oldalak esetében is, a válaszadók jellemzően ignorálják az ilyen és efféle oldalakról származó információt, egyébiránt pedig, annál nagyobb az ignorálás mértéke, minél sűrűbben olvasnak online hírportálokat. Meglepő volt ugyanakkor tapasztalni, hogy, bár az egyetemisták tudatos internet felhasználóknak bizonyultak, csekély különbségek felismerhetők kar, szak és évfolyam között.

Terveim között szerepel a kutatás folytatása, ugyanis a fake news, mint olyan egyre nagyobb hatást gyakorol az online hírolvasásra és információkeresésre, valamint folyamatosan új lehetőségekkel és funkciókkal bővíti a felhasználók és tartalomelőállítók mozgásterét, ezért lehet érdemes a jelenség további kutatását.

BUDAI-ERÉNYI STELLA

stella.erenyi@gmail.com

Emberi Erőforrás Tanácsadó

MA, 3. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Mészáros Aranka

egyetemi docens, SZIE GTK

A PÉNZÜGYI SZÉKTORBAN DOLGOZÓK PÉNZÜGYI ATTITÜDJEI

Dolgozatomban a pénzügyi szektor munkatársainak pénzügyi attitűdjét vizsgáltam. Azért fontos ezen témakör vizsgálata, mert sok esetben a pénzügyi dolgozók a pénzügyi kultúra elsődleges közvetítői, személyes kapcsolataik révén jelentős befolyással bírnak a hozzájuk forduló emberek pénzügyi szemléletének alakulására, résztvevői a mindennapi pénzügyi ügyintézés folyamatának.

Az OECD több olyan nemzetközi eredményt is publikált az elmúlt 5 évben, amely a lakosság pénzügyi ismereteit, pénzügyi viselkedését és a pénzügyi attitűdjeit hasonlítja össze több országban. (Atkinson - Messy 2012.). Az eredmények alapján világossá vált, hogy a magyar emberek pénzügyi ismereteiket tekintve élen járnak, viszont pénzügyi viselkedésben a lista végén szerepelnek.

A pénzügyi döntések során fontosnak tartom a szektorban dolgozók ismeretein túl a pénzhez, a pénzügyi intézetekhez kapcsolódó gondolatok, érzelmek és viselkedés vizsgálatát. Attitűdskálák segítségével mértem, hogy milyen a pénzügyi attitűdjük, mivel az ő pénzhez, pénzügyi intézetekhez való viszonyulásuknak alapvető hatása van a lakosság pénzügyi attitűdjeire is. A pénzügyi intézetek dolgozói saját szakmai ismereteik és pénzügyi attitűdjük közvetítésével hatást gyakorolhatnak ügyfeleik jövőbeni terveire, befolyásolhatják pénzhez fűződő viszonyukat.

Tekintettel arra, hogy egyénenként változó, személyiség és attitűd függő, hogy az ügyfelek milyen módon közelítenek a pénzügyi ügyintézők felé, érdekes terület volt az ügyintézők beállítódásának felmérése, hiszen a gyakorlatban elsődleges közvetítői a pénzügyi kultúrának. Fontos ismerni a pénzügyi szektorban dolgozók attitűdjét annak érdekében, hogy feltérképezzük, mit közvetítenek ügyfeleiknek a pénzügyi döntéshozataluk során.

A pénzügyi szektorban dolgozók pénzügyi attitűdjeinek három dimenzióját vizsgáltam Likert és Osgood skálák segítségével, kérdőíves módszerrel közel 200 fős mintán. A kapott eredményekből a pénzügyi intézetek munkatársainak képzésére vonatkozó javaslatokat és fejlesztési irányokat fogalmaztam meg annak érdekében, hogy hatékonyabban tudják végezni munkájukat és hozzá tudják segíteni ügyfeleiket a felelős pénzügyi döntésekhez.

ELEKES TAMÁS LAJOS

eletom10@gmail.com

Szociológia

MA, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Füzér Katalin

egyetemi docens, PTE BTK

Bitcoin: A kódolt bizalom

Kutatásom egy új pénzügyi és internetes entitás, a bitcoin példáján mutatja az új típusú társadalmi interakciók megjelenését. A bitcoin kitalálójának állítása szerint ennek a fizetési rendszernek és pénznek nincs szüksége bizalomra, mivel teljesen átlátható. Ennek az állításnak az igazságtartalmát vizsgáltam a kutatásomban. A bitcoin által használt bizalmi struktúrák vizsgálata közben olyan eredményekre bukkantam, melyeket könnyedén általánosíthatunk az internet világára vetítve. A világháló közvetítésével létrejött társadalmi cselekvések azonban nem csupán másképpen működnek, de a létrejöttükhöz szükséges bizalmi tőke is eltér a hagyományostól. Kutatásomban a bitcoin működését lehetővé tevő bizalmi elemeket hasonlítottam össze a hagyományos rendeleti pénzek által használt eszközkészlettel. A bitcoin vizsgálata nem önmagáért való cselekedet, hiszen általa könnyebben értelmezhetjük a XXI. században egyre gyorsuló ütemben létrejövő, téren és időn átívelő társulások alapját adó bizalom működését, és így könnyebben értelmezhetjük a folyamatokat.

Egy országtanulmányokból álló empirikus összehasonlítás során kiderült, hogy a bitcoin és a hozzá hasonlóan internetes közösségi alapon szerveződő csoportok és az általuk nyújtott szolgáltatások miként illeszkednek a „hagyományos” gazdaság működésébe, milyen események előfordulásakor kerülnek előtérbe. A kutatás során ezeken túlmenően 2 új bizalom típus létrejöttét állapíthattam meg. Ezek a bizalmi típusok szorosan kötődnek az internethez, mivel erősen anonimizált, általában semmilyen információnk sincs az alanyáról, azonban mégis működik. Ezek a bizalomtípusok egy új típusú gazdasági és társadalmi rend kialakulását sejtetik, melyben egyre hangsúlytalanabbá válnak a sokféle földrajzi, nyelvi és egyéb velünk született különbségek kontúrjai.

HORVÁTH ZSÓFIA

h.zsofi0509@gmail.com

Szociológia

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

*Dr. Moksony Ferenc
egyetemi tanár, BCE TK*

Önző közgazdászok? A Budapesti Corvinus Egyetem hallgatóinak altruizmussal kapcsolatos attitűdjeinek összehasonlító vizsgálata

Kutatásom azt a kérdést járja körül, hogy a közgazdaságtan racionális és haszonmaximalizáló emberképe, a homo oeconomicus milyen hatással van az egyetemi hallgatók altruizmussal, kooperációval kapcsolatos attitűdjeire. A téma aktualitását egyrészt a 2000-es évek óta sorozatos etikai botrányok – mint például az Enron energetikai vállalat csődje, a 2008-ban kezdődő gazdasági válság vagy a Volkswagen károsanyag-kibocsátással kapcsolatos incidense – adják, amelyek jogosan erősíthették az „önző közgazdászok” sztereotípiát, ami a '80-as évek óta népszerű szociológiai téma. Másrészt a kutatás folytatását sürgeti a számos ellentmondó eredmény vagy vitatható módszertani megfontolás is.

Az „önző közgazdászok” hipotézist egy többféle döntési helyzetet tartalmazó kérdőív segítségével vizsgálom. Két fő magyarázatot különítek el a Budapesti Corvinus Egyetem alap- és mesterszakos közgazdász, illetve más társadalomtudományi szakos hallgatóinak válaszai alapján. Az attitűdbeli eltérés okaként megvizsgálom a szelekciót – miszerint az eleve a kevésbé altruista fiatalok választanak valamilyen közgazdasági szakot –, valamint magának a közgazdászképzésnek a hatását is – a szintetikus kohorsz módszerének a segítségével. Kitérek emellett a nem hatására, a piaci mechanizmusok elfogadottságának változására, valamint arra, hogy a másoktól várt viselkedés milyen befolyással van a saját döntéseinkre.

Kutatásom során egy újszerű módszertant alkalmaztam: az adatgyűjtés online formában, azonban a megszokottól eltérően nem a világhálón, hanem egyetemi órákon került rá sor. Ez a "hibrid" megoldás célzottabbá tette a hallgatók kiválasztását. Három fő kérdéscsoport mentén – egy játékelméleti modell, az ultimátumjáték; hétköznapi döntési szituációk, valamint az önkéntességre és az adakozásra vonatkozó tényleges viselkedés – is azt találtam, hogy van attitűdbeli különbség az egyes karok hallgatói között: a gazdasági képzést választó fiatalok valóban kevésbé altruisták, mint más társadalomtudományos képzésben résztvevő társaik. A regresszióelemzés során kapott eredményeim szerint valamennyi vizsgált szituációban a szelekciós hatás magyarázza ezt a különbséget. Az ultimátumjátékban, valamint a szűkös javak elosztását vizsgáló kérdés esetében emellett képzési hatást is találtam, valamint az adatok alapján azt a következtetést is levontam, hogy a válaszadó nők altruistábban döntöttek az ultimátumjátékban, valamint becsületesebbek lennének a férfiaknál egy számlázási hiba visszajelzésében.

KOZÁK JÁNOSNÉ

zsuzsa.kozakne.72@gmail.com

Emberi Erőforrás Tanácsadó

BA, 3. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Budavári-Takács Ildikó
egyetemi docens, SZIE GTK*

„TERMŐFÖLDTŐL AZ ASZTALIG” – Munkaérték-vizsgálat a NÉBIH Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságán

Pályamunkámban a NÉBIH Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága (ÁDI) dolgozóinak munkával kapcsolatos értékválasztásait elemzem.

Kutatásom alapkérdése, hogy megfigyelhető-e egy jellemző mintázat a dolgozók által vallott munkaértékekben, megjelenik-e értéktudatosság a kormánytisztviselői pálya választásában, valamint milyen mértékben tapasztalható az egyéni és szervezeti értékek harmóniája.

Célkitűzésem, hogy a gyakorlatban is hasznosítható eredményekkel járuljak hozzá a NÉBIH szakmai jövőképeinek kidolgozásához és a nyílt szerepfelfogású közszféra kultúrájának kialakításához.

Vizsgálatomban kvantitatív és kvalitatív módszereket használtam. Kvantitatív vizsgálatomhoz saját kérdőívet dolgoztam ki, beleépítve a Super-féle Munkaérték-kérdőívet. A kvalitatív vizsgálat eszközeként félig strukturált interjúkat készítettem. Kutatásom eredményeként elmondható, hogy a NÉBIH ÁDI dolgozóinak munkával kapcsolatos értékválasztásai a hierarchiában betöltött helyük és képzettségi szintjük szerint differenciáltak. A kormánytisztviselői pálya választásának értéktudatossága tekintetében a válaszokból arra következtetek, hogy a dolgozók inkább a szervezethez kötődnek, mint a kormánytisztviselői pályához. Eredményeim tükrében az egyéni és szervezeti értékek közti harmónia a dolgozók közel kétharmadánál figyelhető meg.

Gyakorlati javaslatom a munkaerővel való törődés növelése. Például, a félévente végzett egyéni értékelés alkalmával a munkáltatói jogokat gyakorló vezető személyes beszélgetés keretében adjon visszajelzést a dolgozóknak a munkájukról, kiemelve a pozitív eredményeket.

További kutatás témája lehet, hogy a dolgozók munkaértékei milyen mértékben illeszkednek a szervezet hosszú távú célkitűzéseire. Ennek jelentőségét abban látom, hogy az esetleges értékütközések tudatosításával és kiiktatásával nagyobb fokú elköteleződés érhető el a dolgozók részéről.

KÖMÜVES DÁNIEL

komuves.dani@gmail.com

Szociológia

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Berger Viktor

adjunktus, PTE BTK

Egyenlőség-, egyenlőtlenségtudat és társadalomkép pécsi vállalkozások tükrében¹³

A dolgozat a társadalom működési alapelveinek, szerkezetének és csoportjainak emberekben alkotott szubjektív képre fókuszál a vonatkozó elméletek és két pécsi cég munkavállalóinak interjúi tükrében.

A kutatás első felében Gerhard Schulze, Ulrich Beck és Pierre Bourdieu koncepcióinak ismertetésével egyrészt olyan problémákat, területeket vázol, amelyek a téma szempontjából relevánsak, másrészt pedig ennek révén az interjúelemzés elméleti alapjait alakítja ki, amelyekhez a később érintett teoretikusok megállapításai is kapcsolódnak. Mivel az előbbi koncepciók nagyrészt a német, illetve francia társadalom struktúrájával foglalkoznak, a dolgozat a hasonlóságok mellett az itthoni szerkezeti sajátosságokra is reflektál. Két különböző, a társadalom strukturalódását ábrázoló modell elméleti alapjainak tárgyalásával – Bourdieu nyomán – azt állítja, hogy a kutatói döntések mentén megszülető sémák nem feltétlen a „valóságot” ábrázolják, hanem az általuk legfontosabbnak vélt aspektusok mentén igyekeznek megragadni a társadalmi világot.

A dolgozat második felében és egyben az interjúelemzés fókuszában az alanyok gazdasági, politikai rendszerrel (kapitalizmussal) kapcsolatos viszonya áll. A struktúra gondolati stabilitásával és az ezzel szembeni lehetséges alternatívák hiányával hozza összefüggésbe Gerhard Schulze és Ulrich Beck alapján a nagy társadalmi kollektívákról és struktúrákról az egyéneket középpontba állító diskurzus (individualizáció) jelenségét az alanyok között. További teoretikusok munkáinak alkalmazásával és az alanyok gondolatainak bemutatásával olyan egyéb elemeket vizsgál az interjúkban, amelyek segítségünkre lehetnek a fenti jelenség értelmezésében, majd az alanyok közötti hármas tipológiát hoz létre, amely az egyéneken kívüli és az egyénhez köthető meghatározó tényezők mentén alakul ki.

MAJOR SZANDRA

majorszandra@gmail.com

Emberi erőforrás tanácsadó

MA, 4. félév

Szent István Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Budavári-Takács Ildikó
egyetemi docens, SZIE GTK

Dr. Bruder Emese
adjunktus, SZIE GTK

Mobbing, azaz pszichoterror a munkahelyen

Pályamunkám témájaként a mobbingot, azaz a munkahelyi pszichoterrort választottam és vizsgáltam meg. Céloom az volt, hogy kiderítsem a munkavállalók mennyire érintettek benne, ha igen akkor milyen szintű támadások áldozatai, továbbá információt kapjak arról, hogy mennyire függ össze a mobbing a vezető képességeivel. A mobbing olyan rendszeres negatív megkülönböztetés - pletykálgatás, zaklatás, kigúnyolás, semmibe nézés - a munkahelyen, amely eredhet egy személytől, de akár csoporttól is. A mobbing ismertetője, hogy a támadások legalább fél éven át tartanak és legalább hetente egyszer megtörténnek (Leymann, 1993).

A pályamunkámban a mobbing elméleti háttére mellett ismertettem a munkahelyi stresszt és azokat a tényezőket, amelyek a mobbing kialakulását elősegítik valamint megelőzik. Így bemutattam a szervezeti kultúrát, a vezetési stílust, a csoportmunkát, a munkahelyi konfliktust, az attitűdöt, az empátiát és az egymással szembeni előítéletességet. Pályamunkám további vezérfonalát a kutatás elején megfogalmazott hipotézisek adták, amelyekben azt feltételeztem, hogy beosztástól függetlenül lehet bárki mobbing áldozat, életkortól függetlenül lehet bárki mobbing áldozat, a mobbing fennállásának idejét befolyásolja a közvetlen vezető problémamegoldó képessége, valamint ha a mobbing áldozat senkihez sem fordul segítségért régebb óta fennálló mobbing jellemzi.

A kutatásomhoz a kérdőíves módszert alkalmaztam, amit összesen 247 fő töltött ki. A válaszok alapján az első hipotézisemet elfogadtam, a beosztásra vonatkozóan nem mutattak a mobbing eredmények jelentős eltérést. Így ugyanúgy lehet egy alacsonyabb beosztású, mint egy magasabb beosztású ember is mobbing áldozat. A második hipotézisemet is elfogadtam, hiszen az eredmények alapján életkortól függetlenül lehet bárki mobbing áldozat. Harmadik hipotézisemet elutasítottam, ugyanis nincs befolyásoló erővel a mobbing súlyosságára a vezető problémamegoldó képességgel. Negyedik hipotézisemet szintén elfogadtam, az állításom mi szerint, ha valaki nem fordul segítséget tartósabb mobbing jellemzi igaznak bizonyult. Azoknál a munkavállalóknál több a mobbingot elszenvedett hónapok száma, akik nem beszélnek a problémáról. Hipotézis vizsgálataim felül további vizsgálatokat végeztem, hogy részletesebb információt kapjak a témában. Pályamunkám kutatási eredményei megerősítettek abban, hogy a pszichoterror igen is jelen van a munkahelyeken.

TÓTH FRUZZSINA

fruzzsina.ttoth@gmail.com

turizmus-vendéglátás

BA, 9. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Kereskedelmi, Vendéglátóipari és

Idegforgalmi Kar

Témavezetők:

Dr Török Hilda

egyetemi docens, BGE KVIK

Bártfai Endre

mesteroktató, BGE KVIK

Erasmus: Egy félév kaland, vagy jobb lehetőségek a jövőben?

Legfőképpen a kíváncsiság vezérelte a munkámat, hisz valamit egyszerűen nem értettem: miért nem lelkesedik minden magyar diák az Erasmus-programért? Miért nincs túljelentkezés? Miért nyilatkoznak a hallgatók teljesen negatívan egy tanulási lehetőségről külföldön?

Korábbi Erasmusos-hallgatóként nemcsak számos barátra és ismerősre tettem szert a világ minden tájáról, de olyan tapasztalattal és magabiztossággal is gazdagodtam, ami tagadhatatlanul elengedhetetlen lett számomra a nagy betűs ÉLET-ben. Hazatérésemet követően lelkesen meséltem az Erasmus-programról, és arra gondoltam, hogy az élménybeszámolóim alapján lehet, hogy még többen kedvet kapnak majd a pályázáshoz. Legnagyobb meglepetésemre azonban elutasításba ütköztem a legtöbb hallgatótársamnál. Még inkább sokkolt, amikor a hivatalos források is megerősítették, hogy a Budapesti Gazdasági Egyetemen (BGE), de még a Budapesti Corvinus Egyetemen (BCE) is egyre kevesebben pályáznak Erasmus-ösztöndíjra.

Kutatásomhoz abból indultam ki, hogy ennek a különös jelenségnek oktatáspolitikai, oktatásszervezési, szociológiai, pszichológiai, valamint gazdaságpolitikai magyarázatai is lehetnek, ezért több tudományterületet is érintő, multidiszciplináris hipotéziseket fogalmaztam meg a lehetséges okokra vonatkozóan.

Mindenekelőtt szekunder kutatást végeztem ahhoz, hogy jobban megértsem az Erasmus-program történeti háttérét, európai uniós és haza vonatkozásait. Ehhez kapcsolódóan egy primer kutatást is folytattam annak érdekében, hogy megtudjam a hallgatók és az oktatásszervezők véleményét a programról. Egyrészt mélyinterjúkat készítettem a BGE, illetve a BCE Mobilitási Osztály munkatársaival, másrészt 2017. október elején online és papíralapú kérdőíves felmérést végeztem a BGE Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegforgalmi Kar hallgatói körében.

Dolgozatom végén áttekintést készítettem szekunder, illetve primer kutatásaim eredményeiről. Véggkövetkeztetéseimben pedig összegyűjtöttem a hazai gyakorlat jelenlegi hiányosságait és összefoglaltam az interjúalanyaim innovatív észrevételeit és ötleteit, amelyeket megfontolandónak tartok az Erasmus-programok sikeres hazai továbbfejlesztése érdekében.

22. Vallás- és hittudomány I. Tagozat

1.	Békefi Bálint	"...és vigasztalta Sionban a gyászolókat"
2.	Dicső Melinda	Vallási lépések politikai motivációi a Héber Bibliában, Áház és Manassé példáján
3.	Gáspár Dániel	A negyedik Ebed-Jahve ének qumráni és újszövetségi recepciója
4.	Jakabné Köves Gyopárka	Isten a szövetségen keresztül szól. A föderális teológia a 16.-17. században
5.	Kádár Tamás György	Az „Úr napja” szövegek elemzése
6.	Marozsák Dániel	Jézus és az ókori ördögűzők
7.	Ratkovics Petra Krisztina	Dávid király teológiai portréja – Asauli házzal való kapcsolatrendszerén keresztül

BÉKEFI BÁLINT

bekefi.balint@ptf.hu

teológia

BA, 5. félév

Pütkösdí Teológiai Főiskola

Témavezető:

*Dr. Czövek Tamás
főiskolai docens, PTF*

"...és vigasztalta Sionban a gyászolókat"

Dolgozatomban Ézsaiás 40-55 keletkezési kérdéseit vizsgálom. A bevezetésben tisztázom a kérdés jelentőségét és felvázolom a megközelítésemet. Ezután Ézsaiás 40–55 kompozícióját három szempontból vizsgáltam: redakciókritikai egységesség, keletkezési hely és idő. Tézisem az volt, hogy a szöveg egészének júdai keletkezése a Kr. e. 8–7. század fordulóján tartható alternatívát jelent a kritikai bibliakutatásban bevett – időn-ként számos redakciós réteget feltételező, gyakran babiloni, általában késő- vagy posztexilikus – nézetekkel szemben. Ezt alapvetően történeti-kritikai módszertannal, ám a természet-felettlével szembeni elfogultság nélkül igyekeztem igazolni.

A redakciókritikával kapcsolatban ismertettem a módszertan főbb problémás előfeltevéseit, majd rámutattam a prófétai szöveg és a prófétai személy kapcsolatának fontosságára az ókori Közel-Keleten. Ezután három gyakori redakciókritikai állítást vizsgáltam meg, arra az eredményre jutva, hogy egyik sem meggyőző érv a szöveg egységessége ellen. Tudva, hogy az általam vizsgált fejezetek redakciókritikai elemzése messze túlmutat a dolgozat keretein, csupán az egységesség legitimitását igyekeztem alátámasztani.

A keletkezés helyére nézve először bemutattam a babiloni keletkezés mellett szóló fő érveket, majd az ezekre adható válaszokat és a júdai keletkezés melletti érveket ismertettem. Konklúzióm egybe-esik számos friss tanulmány és kommentár álláspontjával, amennyiben a júdai keletkezést valószínűsítem.

A keletkezés idejét számos szemszögből közelítettem meg. A datálás következő szempontjaként Ézsaiás 36–39 szerepét vizsgáltam, ismertetve és kiértékelve egy gyakori tradicionalista érvet, amely az azt követő fejezetekkel és a 2 Királyok 18–20-szal való kapcsolatából kiindulva arra a következtetésre jut, hogy Ézsaiás 40–55 jelentős részének korábban kellett létrejönnie, mint ahogyan azt a bevett késő-exilikus nézet állítja. Az érv premisszái bírnak akkora valószínűséggel, hogy okot adjanak a bevett datálás helyességének megkérdőjelezésére.

A szöveg keletkezési idejét végül az Ézsaiás 40–55-ben található történeti utalások elemzésével vizsgáltam. A legelterjedtebb exilikus nézet rövid ismertetése és kritikája után bővebben bemutattam a Kr. e. 8–7. század fordulóját valószínűsítő preexilikus értelmezést, a mellette szóló főbb érvek kifejtése mellett kitérve a lehetséges kritikák megválaszolására. Konklúzióm szerint a történelmi utalások preexilikus értelmezése legalább annyira meggyőző, mint az alternatívák.

DICSÓ MELINDA

dicso.melinda95@gmail.com

Teológia (református teológia) lelkész

Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi

Egyetem

Témavezető:

*Dr. habil Hodossy-Takács Előd
egyetemi docens, DRHE*

Vallási lépések politikai motivációi a Héber Bibliában, Áház és Manassé példáján

Vallás és politika. E két fogalom annyira különböző, mégis kölcsönösen meghatározó kapcsolatban állt egymással a történelmi korszakok legtöbbjét tekintve, így napjainkban is. Ez a kapcsolat lehet kedvező vagy hátrányos, akár elnyomó is. Bármilyen is legyen, valamilyen kölcsönhatás létrejön. Témám relevanciáját ezen a ponton tudnám megfogalmazni, hiszen nincs ez másképp az ókori Palesztina területén sem.

Dolgozatom Júda Kr.e. 8–7. századi vallási életének politikai indíttatásait, összefüggéseit vizsgálja. A kutatás alapját két júdai király, Áház és Manassé kora képezi. A nagyapa és unokájának megítélése kultikus tetteik miatt rendkívül negatív a Héber Bibliában. A korszakot politikailag erőteljesen meghatározta az Újasszír Birodalom térhódítása, amelynek eredményeként Júda királysága is az Asszír Birodalom vazallusává vált.

Ebben a különleges helyzetben vizsgálom Júda vallásos életét, és keresem a választ arra a kérdésre, hogy milyennek képzelhetjük el a kultuszt a fogság hajnalán? Vallás és a politika az ókorban kéz a kézben járt. A király maga a rend megtestesítője az ország politikai és vallási szintjén is, ezért közelítek a témához két király uralkodásán keresztül. Az átfogó kép érdekében dolgozatomban vallástörténeti és kortörténeti szempontok alapján vizsgálódom

Kutatásom célja, hogy feltárjam a Héber Biblia vonatkozó korszakleírásai mögött meghúzódó vallási jelenségeket, megvizsgálva azok lehetséges politikai hátterét, beágyazottságát. Kísérletet teszek arra, hogy Áház és Manassé vallási tetteit az ókori Közel-Kelet jellemzőinek fényében láttassam, bibliai megítélésüket behatóan vizsgáljam. Végül olyan következtetésekre szeretnék jutni, amelyek segíthetik a fogság előtti kor vallási és politikai életének témájában való tájékozódást, a királyok negatív megítélésének árnyalását.

GÁSPÁR DÁNIEL

gdani96@hotmail.com

református teológia

MA, 4. félév

Selye János Egyetem

Témavezető:

*Dr. habil. Kókai-Nagy Viktor
egyetemi docens, SK SJE*

A negyedik Ebed-Jahve ének qumráni és újszövetségi recepciója¹⁴

Dolgozatomban az Ézsaiás könyvének 52-53. részében található 4. Ebed-Jahve éneket vizsgálom, annak értelmezését az Ószövetségben, az intertestamentális korban, és az Újszövetségben. Az ének mondanivalójának megjelenítéséhez vizsgálom annak kontextusát, helyzetét Ézsaiás könyvében, valamint egzegetikailag is szükséges volt megvizsgálnom az eredeti héber szöveget. A dolgozat további részében kívánom igazolni, hogy az említett bibliai szakasz élénken megmaradt a zsidóság, majd a később megjelenő keresztyénség gondolkodásában. A történelmi helyzettől függően a szakasz más és más lehetséges értelmezési formái kerültek előtérbe. Az exilium után a fogság okát volt hivatott magyarázni, miközben egy Jahve előtt igaz, dávidi leszármazású vezető utáni vágy is megfogalmazódik az ének értelmezésében. A hellenisztikus korban a Jahvehoz hű szolgáról szóló ének a hitükért szenvedő mártírok elé állít példaképet, és a qumráni közösség eszkatológikus figuráinak megformálására is hatást gyakorol. Az újszövetségi korban a Jézust követő közösség személyes élményeit tudta elmondani az ének szavaival, így vált az ének „főszereplőjévé” maga Jézus Krisztus.

Állításaimat az eredeti, korabeli iratok vizsgálatára, valamint a szekunder irodalom megállapításaira támaszkodva fogalmazom meg. Az ének recepciótörténetét végigtekintve láthatjuk, hogyan került be a zsidó, majd ebből kifolyólag a keresztyén gondolkodásba a helyettes szenvedés gondolata: a bűntelen, az igaz szenved a többség bűneiért. Ennek kiteljesedését láthatjuk a keresztyén megigazulás-tanban, mely vallja, hogy Jézus Krisztus egyszeri és tökéletes áldozata által megbékélést munkál a Szent Isten és a bűnös világ között.

JAKABNÉ KÖVES GYOPÁRKA

gyoparka71@gmail.com

református teológia

Osztatlan, 5. félév

Pápai Református Teológiai Akadémia

Témavezető:

*Dr. Németh Tamás
egyetemi tanár, PRTA*

Isten a szövetségén keresztül szól. A föderális teológia a 16.-17. században

A szövetségi teológiával ma Európában elsősorban az egyháztörténet foglalkozik. Ez a kálvini alapon álló, elsősorban református irányzatú teológiai szemlélet keretét és módszert ad a dogmatikának. Dolgozatomban a 16-17. századi történetét, az irányzat virágkorát mutatom be, célzatosan kiemelve jellemző elemeit, a megközelítéseiben rejlő erejét, de emellett azokat a vitás és kritikus pontokat, amelynek mentén az egyháztörténet tanúsága szerint elveszíthette eredeti funkcióját vagy eredeti alapfeltevéseit.

A dolgozat célja a retrospektív vizsgálaton keresztül felmutatni a szövetségi teológia értékét, illetve rámutatni azokra a feladatokra, amelyek egy átfogó, a jelen számára üzenettel bíró szövetségi szemléletű dogmatika felvezetéséhez elengedhetetlenül fontosak. A dolgozatban nem csak Cocceiust és tanítványait, illetve munkásságukat mutatom be, de a kezdetekig, az ó-reformátorokig felvonultatom azokat a teológusokat, akiknél kimutatható a szövetségi szemlélet, kiemelve azokat a téziseket, amelyek eltérést mutatnak más nézetekkel szemben, így kibontakozik egyfajta fejlődéstörténet. Kísérletet teszek arra is, hogy a vizsgált időszak magyar vonatkozásait megemlítssem. Módszerként igyekeztem – ahol lehetett – az eredeti művek elemzéséből kiindulni, hogy a szekundér irodalom esetleges preconcepciói ne befolyásolják a vizsgálatot, s ezek ismeretében értékeltem a későbbi elemző munkákat.

A szövetségi teológia és a szövetségi szemléletű dogmatika egyik nagy ereje abban áll, hogy egy átfogó hermeneutikai kulcsot ad a Szentírás vizsgálatához, s azt képes belehelyezni akár az elméleti, akár a gyakorlati teológia összefüggéseibe. Így újra előtérbe kerülhet a Szentírás egysége, ami az egyik alapgondolata a szövetségi teológiának. Kibontakozik egy olyan szemlélet, amely Isten és az ember kapcsolatát időszerűen a maga objektivitásában tudja bemutatni, miközben megjelenik az Isten-kapcsolat realitása, s ennek az emberre vonatkozó szubjektív üzenete. Egy rendkívül fontos eleme a szövetségi szemléletnek, hogy az ember, mint közösség jelenik meg az Istennel való kapcsolatában. A föderálteológia szemlélete lehetővé teszi számunkra, hogy az Isten és ember közötti kapcsolat dinamikáját ábrázolja, a maga összetettségében, mindezt a Szentírás alapján, nem távolodva el a kálvini alapoktól. Az egyháztörténeti metszet, a szövetségi teológia legjelentősebb munkáinak elemzése engedhetetlen ahhoz, hogy korunk számára időszerűvé tegyük ezt az irányzatot.

KÁDÁR TAMÁS GYÖRGY

tamaskadar2@gmail.com

teológus, lelkész

Osztatlan, 9. félév

Sárospataki Református Teológiai
Akadémia

Témavezető:

Dr. habil Enghy Sándor
egyetemi tanár, SRTA

Az „Úr napja” szövegek elemzése

A Héber Biblia megértése, azon belül is a próféta irodalom értelmezése a kezdetektől fogva kulcsszerepet játszik a zsidóság és a kereszténység hitének megélésében és gyakorlásában.

Az „Úr napja” gondolkör megértése pedig fontos eleme ennek, hiszen a szerzők többek között ebben a képzetkörben fejezték ki tapasztalataikat, keresték a kapcsolódási pontokat mindazokkal, akiknek üzenetüket megfogalmazzák. Az eddigi bibliakutatás az említett fogalomkört főképp történeti szempontból vizsgálja. Számos elmélet látott napvilágot a hagyományok formálódására, vagy az „Úr napja” elképzeléscsoport forrásaira nézve. A korábbi kutatásokban így kevésbé hangsúlyos maga a képzetkör tartalma, annak megfogalmazott üzenete a próféták és a kortársak viszonyában.

A leírások centrumában YHWH áll. Az ő személyének dinamizmusa motiválta a szövegek keletkezését, a hozzá fűződő tapasztalatok jelentik a benne fellelhető teofánia élményét. A szövegekben található szavak nagy része az emberre, annak bűnére, vagy a rajta végrehajtott ítéletre vonatkozik. Feltételezhető, hogy a próféták a szövegek szó szerinti értelmén túl, azok mögöttes tartalmán, képrendszerén keresztül akartak hatni hallgatóságukra, így juttatva el üzenetüket a kortársak számára.

Feltártam az „Úr napja” kifejezés *expressis verbis* előfordulási helyeinek és azok kontextusának szókészletét, a használt kifejezések jelentésárnyalatait keresve. Vizsgáltam a szövegek nyelvtani jellegzetességeit, a használt igeörzsek szintaxisban betöltött szerepét. Egyszerre belső kohéziójukban, egymáshoz való viszonyukban, a héber Biblia egészének összefüggésében elemeztem a szövegeket. A dolgozatban így a szóhasználat, a képhasználat mentén vizsgálódom, rámutatva azokra a pontokra, melyek segítik a képzetkör jobb megértését annak egységében és sokszínűségében. A vizsgált igehelyeket az általuk kialakított szóképek rendszerén keresztül tekintem át, azok főbb motívumait keresve (égi jelek, harc, emberi értékek, gőg, ítélet, harag, bosszú, rettenet, szembesülés, belátás).

A dolgozat az eddigi kutatáshoz képest más szempontból közelít az „Úr napja” képzetkörhöz. Azt a mindennapi életben felvetődő kérdésekre adott válaszként, üzenetként értékeli. A próféták a fogalomkörhöz kapcsolódó gondolatok eszközrendszerével kívántak válaszokat adni koruk kihívásaira (a kortársak kérdéseire, hozzáállására). Az akkor és ott konkrét élethelyzete pedig speciális üzeneténél fogva paradigmául szolgálhat a ma élő ember számára is.

MAROZSÁK DÁNIEL

danielmarozsak@gmail.com

Teológiai szak (lelkészi szakirány)

Osztatlan, 9. félév

Sárospataki Református Teológiai
Akadémia

Témavezető:

*DRs.Kustár György
tanársegéd, SRTA*

Jézus és az ókori ördögűzők

E jelen tanulmány az ördögűzés jelenségét hivatott megvizsgálni úgy, ahogyan az ránk maradt az ókorból származó különféle dokumentumokból. A fő kérdés az, hogy miként illeszthető be Jézus ördögűzési tevékenysége a kor többi ördögűzői közé. A vizsgálódás elején a korabeli írásos emlékek szóhasználatát kerül a górcső alá. Az Újszövetségi iratok szóhasználatát a démoni lényekre és az exorcizmusra. arra enged következtetni, hogy a szerzők tudatosan el akarják választani Jézus ördögűzéseit a kor bevett módszereitől.

A következő lépés magának az evangéliumi hagyományoknak az alaposabb szemügyre vétele. A kiindulási pontot a formatörténeti iskola állítása képezi, mely szerint az evangéliumi csodatörténetek a hellén kultúra behatásának tudhatók be. Ennek a tézisnek a kapcsán a Belzebub vitát (Mt 12,22kk; Lk 11,14kk) veszem közelebbről szemügyre. A vizsgálat során arra a következtetésre jutunk, hogy a korai hagyományozó közösségek számára Jézus nem csupán a „megtérés eszkatológiai prédikátora” volt, hanem egyben ördögűző is, tehát a földi munkásságának egyik jelentős ismérve volt ez a tevékenysége.

A harmadik részben három különböző, nem-keresztény forrásból fennmaradt ördögűzéses esetet vizsgáltunk meg. Ezek a következők voltak: (1) ördögűzés mágia segítségével, ahogyan azt a Görög Mágikus Papiruszokban találjuk, (2) zsidó karizmatikusok, és (3) részletesebben két esetet Apollonius életéből, amint azt megörökítette Philostratus a Vita Apollinii-ben. Ezekben a történetekben legfeljebb csak részleges átfedéseket lehetett találni Jézus ördögűző tevékenységeivel. Az evangéliumi csodatörténetek mögött egy erőteljes eszkatológiai esemény rejtőzik, amelynek Jézus csodatettei is a jelei.

A nem-keresztény és az evangéliumi ördögűzéses történetek összevetése után, a negyedik részben újra előkerülnek a korábban felállított tézisek és két végső következtetésre jutunk. Az egyik az, hogy a csodatörténetek proliferációja a későbbi hagyományokban nem feltétlenül jelenti azt, hogy ezek kései keletkezésűek lennének. Ezzel kapcsolatban egy csodatörténet gyűjteménynek a feltételezhető létét vizsgáljuk, amelyet az evangélium szerzői forrásként használhattak a saját művük megalkotása során. Ez pedig megcáfolja azt a tézist, hogy az írott evangéliumokban a csodatörténetek a hellén behatás miatt szaporodtak meg.

RATKOVICS PETRA KRISZTINA

petra.ratkovics@gmail.com

teológia

Osztatlan, 11. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

Témavezető:

Dr. Pecsuk Ottó

adjunktus, KRE HTK

Dávid király teológiai portréja – A sauli házzal való kapcsolatrendszerén keresztül¹⁵

Dolgozatom fő fókusza Dávid király és az életét végigkísérő kapcsolatrendszer, amit Saullal, az előző uralkodóval, és Saul utódaival, leszármazottaival kialakított. Ezen kapcsolatrendszer alapján egy tisztább képet kívánok kapni az Ószövetség egyik legnagyobb alakjáról, Dávidról.

A dolgozat központi fogalma a „felkent” – ez a fogalom meghatározza, hogy a sauli ház tagjai miként bánnak Dáviddal, valamint hogy Dávid milyen eszközökhöz folyamodik a hatalom megszerzésének érdekében. A bibliai történetek alapján Dávid udvarba kerülésétől kezdve vizsgáljuk Dávid és Saul, valamint Jonatán kapcsolatának fejlődését, annak változásait, ahogy egyre nyilvánvalóbbá válik Dávid karizmatikus vonzóereje, népszerűségének növekedése – ez egészen addig vezet, hogy Dávidnak menekülnie kell. Bujdosása alatt találkozik mind Jonatánnal, mind pedig Saullal, és elkezd kiépíteni hatalmát; a hatalmat, amit Saul és fiai halála után magához is tud ragadni. Teljes uralma előtt még egy sauli báburalkodóval meg kell mérkőznie, de kiválasztottságának tudatában sikerrel kerül ki a harcokból, és lesz Izrael legnagyobb királyává. Uralkodása alatt még megvizsgáljuk, hogy milyen sors várt Saul leszármazottaira, potenciális politikai ellenfeleire.

Ezek a történetek együtt egy komplex képet adnak Dávidról és az első két uralkodó kapcsolatáról: Dávid semmiképpen nem egy makulátlan, érinthetetlen személy, amilyennek talán szeretik ábrázolni, hanem egy ember, ambíciókkal és hibákkal, sikerekkel és bukásokkal – de akivel, mindezzel együtt, vele van az Úr.

¹⁵ EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-2-I-KRE-13 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

23. Vallás- és hittudomány II. Tagozat

1.	Csonka József	Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése a Hospice-palliatív ellátásban
2.	Hegedüs Márton Áron	A katolikus egyház szociális tanítása a megváltozott gazdasági és társadalmi rendszerben
3.	Ilyés Emőke	A II. Vatikáni Zsinat liturgikus konstitúciója. A gyulafehérvári egyházmegye liturgikus rendelkezései.
4.	Kolumbán Adrienn	Az interkulturalitás hatásai - A szegedi Szent Miklós szerb ortodox templom jelrendszere
5.	Lőrincz Petra	Pünkösdisták Koreában
6.	Nemes Márk	Az izlandi asatru mozgalom vallástudományi elemzése
7.	Paczári-Pongor Melinda	"Utolsó ellenségként a halál semmisült meg." - Harry Potter a református teológia nézőpontjából
8.	Sebők János	Egyház és Társadalom (Párhuzamok és eltérések Szent Ágoston és Kálvin politikai szemléletében)
9.	Szabó Márta	A messiáshívő zsidó mozgalom értelmezési lehetőségei
10.	Szászné Lázár Eszter Csenge	Hová tűntél tekintély? - A '68-as autoritáskrisis és az empirikus fordulat kapcsolata a gyakorlati teológiában

CSONKA JÓZSEF

csyoci14@gmail.com

teológia-lelkész

Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi

Egyetem

Témavezető:

*Dr. habil Fazakas Sándor
egyetemi tanár, DRHE*

Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése a Hospice-palliatív ellátásban

Az életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése a Hospice-palliatív ellátásban első hallásra úgy tűnik, hogy nem kardinális teológiai téma. Ellenben az egészségügyi ellátás e vékony rétegében számos olyan etikai kérdéskör bukkan fel, melyre teológiai aspektusból is szükséges reflektálni. Ezen túl az egyházak, köztük a Református Egyház fenntartásában ma már számos olyan ellátó intézmény működik, ahol életvégi etikai döntésekkel és haldoklók kísérésével naponta találkozunk az érintettek. Az Európai Protestáns Egyházak Közösségének Etikai Szakbizottsága 2011-ben kidolgozott egy etikai tájékoztatót segítő dokumentumot „Ideje van az életnek, és ideje a meghalásnak címmel”. 2013-ban a speciális egyházi, ökumenikus igényű és interdiszciplináris feldolgozás érdekében elindult a hazai párbeszéd is, melynek hatására készült el ez a pályamunka.

A hospice tárgykörében végzett vizsgálatunk helyzetelemzéssel kezdődik, melyben több oldalról megvilágítjuk a különböző felek érdekeit, elvárásait, motivációit, s ezeknek jogi háttérét. A dolgozat második felében pedig a felmerülő etikai konfliktusokra keressük a protestáns etika összefüggésében a lehetséges egyházi válaszokat. A dolgozat végén pedig gyakorlati megoldásokat veszünk számba.

A dolgozat célja, hogy tájékoztatót nyújtson az ilyen, speciális körben tevékenykedő lelkészek munkájához. A dolgozat alapvetően teoretikus felépítésű, interdiszciplináris igényű. A gyakorlati részeknél saját tapasztalatainkra és interjúinkra támaszkodtunk. A kérdések etikai reflektálása folyamatos kutatást igényelnek, mivel állandó változások vannak a halál szocio-kulturális megítélése és az orvosi-gyógyászati technika alkalmazása tekintetében.

A kutatás rávilágított egyrészt arra, hogy az etikai konzekvenciák gyakorlati lecsapódásának a legfőbb irányelve az isteni szeretet közvetítése. Másrészt meg kell állapítanunk, hogy szükséges lenne a Református Egyházban egy olyan bioetikai segédanyagot elkészíteni, mely tájékoztatót nyújt többek között a lelkészeknek és a szociális intézmények munkatársainak, hogy kompetensen tudják mérlegelni a felmerülő kérdéseket. Harmadrészt az Istentiszteleti Rendtartásban is helyet kellene biztosítani olyan liturgiáknak, melyeket a hospice ellátásban, illetve a haldoklók kísérésének a folyamatában lehetne használni. Ezeknek a megfelelő oktatásával és kommunikálásával irányt tudnánk mutatni a szolgálattevőknek és a gyülekezeti tagoknak arra nézve, hogy mit jelent a haldoklók elkísérése az utolsó úton.

HEGEDÜS MÁRTON ÁRON

martonaron.hegedus@gmail.com

gazdálkodás és menedzsment

BA, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Dr. Homolya Dániel

adjunktus, KRE BTK

A katolikus egyház szociális tanítása a megváltozott gazdasági és társadalmi rendszerben

A dolgozat XIII. Leó pápa 'Rerum novarum' (1891) és II. János Pál pápa 'Centesimus annus' (1991) című enciklikáit hasonlítja össze a megváltozott társadalmi és gazdasági szerkezetre adott reakcióikójuk szempontjából. A dolgozat azt vizsgálja, hogy az Egyház szociális tanítása mennyiben tekinthető új dimenziónak, harmadik útnak a szocializmus és a kapitalizmus között.

A főbb megállapítások közé tartozik, hogy míg XIII. Leó az Egyháznak még centrális szerepet szán, addig a Centesimus annus elutasítja az Egyház modellépítő feladatát és egyfajta plusz dimenzióként helyezi a morált a rendszer fölé. Ugyanakkor mindkét enciklika elutasítja a szocializmust és kiáll a szabad piac mellett. De elutasítják a vadkapitalizmust és a fogyasztói társadalmat, mely magára hagyja a munkásokat és a harmadik világot. Egyértelmű kontinuitás állapítható meg a két enciklika között, habár fókuszban és feladatmeghatározásban komoly eltérések figyelhetők meg. Az enciklikák közötti eltérés okait elsősorban a megváltozott történelmi kontextusban kell keresnünk, de a megírásukat vezető szándék ugyanaz. Az Egyház pozíciójának megőrzése a megváltozott társadalmi és gazdasági rendszerben. A dolgozat végül arra a következtetésre jut, hogy az Egyház szociális tanítása nem harmadik út, hanem a kapitalizmus gyökereihez való visszatérés.

ILYÉS EMŐKE

i.emo@freemail.hu

Didaktikai Teológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Dr. Nóda Mózes

előadó tanár, BBTE, RKTK

A II. Vatikáni Zsinat liturgikus konstitúciója. A gyulafehérvári egyházmegye liturgikus rendelkezései.

A 20. század viharos időszakában a katolikus egyház nagy lépést tett előre, amikor XXIII. János meghirdette a II. Vatikáni zsinatot. A zsinat sok változást hozott az egyház életében. Elsődleges céljaként tekinthető a gyökereihez való visszatérés. A liturgia és a szentmise is fontos részét képezte a zsinat témáinak. Már a zsinat előtt elkezdődött a liturgikus mozgalom, mely nagyban elősegítette a zsinati atyák munkáját a liturgiáról való gondolkodásban, annak tárgyalásában, hogy a lelkiség „csúcsa és forrása” lehessen. A zsinaton 16 dokumentum jelent meg. Egyik alapidokumentumaként tekinthető a Sacrosanctum Concilium, amely a liturgikus rendelkezéseket tárgyalja. A liturgikus változások egyik kulcsszava az aktív és tevékeny részvétel, mely az egész zsinat szellemét meghatározta. A zsinat utáni pápák elődei munkáját folytatták a liturgia területén is. Ezt hangsúlyozza egyik Chilében mondott beszédében XVI. Benedek pápa: „A liturgia nagysága nem abban áll, hogy egy érdekes szórakozást kínál, hanem abban, hogy megérint bennünket az egészen Más, amit mi nem tudunk helyhez kötni.”

Dolgozatomban azt vizsgálom, a liturgiáról szóló dokumentum hogyan szemléli a szentmisét, és milyen rendelkezéseket hozott. Emellett kutatásom tárgya, hogy ezeket a rendelkezéseket hogyan, milyen sorrendben iktatták be a Gyulafehérvári Főegyházmegyében, hangsúlyosan Márton Áron püspök úr szentmisével kapcsolatos rendelkezéseire figyelek

Kutatásom során feltűnt, hogy Márton Áron püspök mennyire megfontoltan igyekezett a zsinat szellemében, annak határozatait életbe ültetni. Ebben a tevékenységben minden lépésnél a beérkeztetett javaslatokat is figyelembe vette. Fontosnak tekintette, hogy a hívek tudatosan vegyenek részt a liturgikus cselekményekben, azok aktív tagjaivá váljanak és végül, de nem utolsó sorban értsék is meg, hogy egy-egy változás miben hasznos a számukra.

KOLUMBÁN ADRIENN

kolumbanadrienn@gmail.com

Vallástudomány

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Újvári Edit

egyetemi docens, SZTE JGYPK

Az interkulturalitás hatásai - A szegedi Szent Miklós szerb ortodox templom jelrendszere

Két kultúra találkozása mindig eredményez valamilyen típusú változást, és ez a kulturális különbségekből adódóan gyakran idézhet elő konfliktusokat. A kultúrák találkozásának eredményeképpen kialakuló interkulturalitás folyamatainak figyelemmel kísérése a vallástörténet, valláselmélet, a kulturális antropológia és a szemiotika szempontjából is fontos. A dolgozat az interkulturalitás hatásainak, jelrendszereinek vizsgálatát tűzte ki célul. Mivel a kultúrtörténet számos magyarországi vonatkozású példát is szolgáltat ennek a jelenségnek a vizsgálatára, az elemzés tárgya a Szeged belvárosában elhelyezkedő Szent Miklós szerb ortodox templom, amelynek barokk stílusú templomépülete és rokokó stílusú ikonosztáza az interkulturalitás legszembetűnőbb hozadécai.

A dolgozat fő kérdései, hogy (a) miként nyilvánul meg egy adott kultúra egyházművészetében az interkulturalitás, (b) és milyen hatásokat eredményezhet a befogadó kultúra, illetve az átadó kultúra szakrális művészete szempontjából? A kutatás hipotézise, hogy két kultúra találkozása eredményeképpen nem csak konfliktusra, de számos egyezésre és áthatásra láthatunk példát a vallási kultúrában és egyházművészetben.

A kérdések megválaszolásához és a hipotézis megvizsgálásához a templom interdiszciplináris elemzésére került sor. A már publikált adatok másodelemzése során kulturális antropológiai, szemiotikai, ikonográfiai, esztétikai leírások és vallástörténeti források szolgálnak kiindulópontként. Az adatgyűjtést a külső megfigyelésre épülő terepkutatás és a templom parochusával készített interjú módszerei teszik ki. Az elemzés a szemiotikai csatornák szerinti csoportosítás alapján készült, így vizuális, akusztikus, olfaktorikus, gusztatív kódok jelrendszerei, és a szent gesztusok kerültek bemutatásra.

A dolgozat legfőbb eredménye kiterjeszthetőségében mutatkozik meg, ugyanis az elemzés szempontjai rávetíthetőek több Magyarország területén található szerb ortodox templomra is, illetve további többségi környezetben épülő szerb ortodox templomokra. A dolgozat célja az interkulturalitás hatásainak vallási kultúrában való megértésében, és az etnocentrikus attitűdtől való eltávolodás fontosságának hangsúlyozásában rejlik. Mindez az előítéletektől mentes, toleráns gondolkodást segíti elő, amely aktuális társadalmi kérdéskörökre irányítja a figyelmet.

LŐRINCZ PETRA

petra4141@gmail.com

Vallástudomány MA

MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Sarnyai Csaba Máté
egyetemi docens, KRE BTK*

Pümkösdisták Koreában

Ez a dolgozat azt hivatott vizsgálni milyen vallási kölcsönhatások állnak a Yoido Evangéliumi Egyház sikeressége mögött. Közelebbről azt a kérdést vizsgálom, hogy Dél-Korea sámánista hagyományai milyen viszonyban vannak a kereszténységgel. Felteszem a kérdést, hogy e kölcsönhatások a szinkretizmus vagy az indigenizáció kategóriájába esnek-e. Ez azért fontos, mert az eredmények fényében megérthetjük a pümkösdizmus térnyerésének mechanizmusát a térségben. Továbbá feltárhatjuk e folyamat mögött húzódó, két vallás találkozásából fakadó okokat.

Forrásaim angol és koreai nyelvű tanulmányok. Mindazonáltal felhasználom Yonggi Cho életrajzi adatait és teológiai írásait. Módszereim pedig ezek alapján résztvevő megfigyelés, valamint az elsődleges és másodlagos források összevetése, majd azok kiértékelése a megfigyelés fényében, vallástudományi szemszögből. A megközelítem főként vallás fenomenológiai, ugyanis a vallási jelenségek viszonyait és azok jelentőségét vizsgálom.

Kutatásom várható eredménye: Az előfeltételezésnek megfelelően valóban nagy szerepet játszik a két vallás találkozásából fakadó szinkretizmus az egyház sikerességében. Továbbá a felhasznált források és módszer alapján a feltett kérdésre releváns választ találok.

NEMES MÁRK

nemesmark1995@gmail.com

Vallástudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Prof. Dr. Déri Balázs

egyetemi tanár, ELTE BTK

Az izlandi asatru mozgalom vallástudományi elemzése

Dolgozatom alapjául a „Campus Mundi rövid kutatóút” pályázat keretein belül Izlandon végzett terepmunkám megfigyelései szolgálnak. Kutatásom az izlandi újpogány vallási mozgalomra, az *Ásatrúarfélagið*-re fókuszált. Az 1973 óta az izlandi állam által elismert felekezet a második legnagyobb regisztrált létszámmal bíró felekezet Izlandon, azonban kutatottsága hiányos. Dolgozatom ezt a hiányt pótolja vallástudományi szempontból.

Munkámban kitérek a Greater-Reykjavík régióban lévő helyi közösségek szerveződésére, az asatru hívők életének fontosabb liminalitáshoz kapcsolódó vallási eseményeire és az azokhoz kötődő rítusokra. Külön szakaszokban tárgyalom a születés utáni névadási rítust (*naðngjöf*), a teljes jogú asatruarrá válási (vallási szempontból felnőtté válási rítushoz kapcsolódó) 13–14 éves korban történő „coming to age” rítust (*siðfesta*), a házassági és válási ceremóniákat, valamint az elhunyt búcsúztatási rítusát (*útför*). Továbbá kitérek a készített interjúk alapján a közösségi és egyéni vallásgyakorlatra és ezek különbségeire is az izlandi közösségben. Bemutatom a pappá válás folyamatát és papság felavatási rítusát. Részletesen leírom és elemzem a téli napforduló időszakának két legjelentősebb ünnepét és az épülő első izlandi asatru templomhoz kapcsolódó kérdéseket. Kutatásomhoz a közösség tagjaival, valamint a papjaival (*goðar*) készített interjúim, a vezető-szervezőkkel készített irányított beszélgetéseim és a két terepmunka során megfigyelt ünnepi rítusok szolgálnak fő forrásként. Összesen 4 pappal és 4 közösségi taggal készített személyes interjúra, valamint egy korábbi, 2017-ben készült kutatásban lejegyzett 4 további interjúra támaszkodom. A dolgozatban elemzett alkalmak: a tradicionálisan december 21-én ünnepelt Jólablót, amely a téli napfordulóhoz kapcsolódó asatru ünnep, míg a második esemény az ezt kilenc nappal követő Niú náttablót.

Úgy vélem, hogy dolgozatom hiánypótló lehet az újpogány asatru kutatásában és elősegítheti a téma ismertetését hazánk vallástudománnyal foglalkozó kutatói közösségében, valamint aktualizálhatja a korábbi tanulmányokban olvasottakat, ezzel összevetési alapot ad az *Ásatrúarfélagið* elmúlt 20 évben történt vallási tendenciáinak leírásához.

PACZÁRI-PONGOR MELINDA

pongormeli@gmail.com

Teológus-lelkész

Osztatlan, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Témavezető:

*Dr. Kovács Krisztián
adjunktus, DRHE*

"Utolsó ellenségként a halál semmisült meg." - Harry Potter a református teológia nézőpontjából

Ezen dolgozat a Harry Potter könyvsorozatot vizsgálja a református teológia tükrében. A dolgozatban arra keresek választ, hogy a Harry Potter könyvekben megjelenő motívumok és a keresztyén tanítás hogyan egyeztethetők össze, és miben térnek el egymástól. Ez az összehasonlítás nem párhuzamot akar vonni a Harry Potter és a Biblia között, hanem a kapcsolódási pontokat keresi. A dolgozat három részből áll. Az első rész a predestináció és a kiválasztottság motívumait, a második az áldozat és helyettes áldozat kérdéskörét, a harmadik a halál és feltámadás témáját vizsgálja a Harry Potter történetben. Mindhárom motívum széleskörűen jelen van a könyvek gondolatvilágában, és a cselekmény főbb mozgatórugói közé tartoznak azok a döntések, amelyeket a karakterek ezen motívumok mentén vagy ellenére hoznak. Mindegyik esetben első lépésként áttekintem az adott témához kapcsolódó vallástörténeti, bibliteológiai és szentírási gondolatokat, majd a református dogmatikai szempontok megvizsgálása után, azok fényében elemzem a fenti témák és motívumok könyvekben való megjelenését.

Az első témakör kapcsán arra jutottam, hogy a református értelemben vett predestináció gondolata nem fedezhető fel a Harry Potter kötetek mondanivalójában, azonban a református teológia eleve elrendelés kapcsán vallott tanai a szabad akaratról összefüggésbe hozhatók a könyvek mondanivalójával.

A második témakör alapján megállapítottam, hogy nem lehet teljes egészében kapcsolatot vonni a Harry Potter könyvek áldozati és helyettes áldozati formái és a vonatkozó bibliai helyek között. Mindazonáltal azok kontextusa és legfőképp intenciója alapot ad arra, hogy a református teológia szemszögéből nézve a felmutathassuk a Harry Potterben a keresztyén teológia szempontjából is értelmezhető értékrendet.

A harmadik témakört vizsgálva azt a következtetést vontam le, hogy Harry Potter halálának és a feltámadásának motívuma bizonyos pontokon hasonlóságot mutat Krisztus halálával és feltámadásával, így például mindkettejük halála szabadítást jelentett mások számára. Ugyanakkor számos eltérés is kimutatható: ilyen például Harry Potter halálának valóságának megkérdőjelezhetősége.

A dolgozat írása során arra jutottam, hogy a különbségek ellenére a Harry Potter könyvek és a keresztyén tanítás közötti kapcsolódási pontok alkalmassá tehetik a regényeket arra, hogy az olvasók számára bizonyos keresztyén értékeket közvetítsenek, és nyitottá tegyék az utat a keresztyénségtől távol élők számára az evangélium befogadására.

SEBŐK JÁNOS
sebjan112@gmail.com
református teológia
MA, 6. félév

Selye János Egyetem

Témavezető:
Dr. Lévai Attila
adjunktus, SK SJE

Egyház és Társadalom
Párhuzamok és eltérések Szent Ágoston és Kálvin politikai szemléletében¹⁶

Jelen dolgozatban az egyház társadalomhoz való viszonyát vizsgáltam meg az egyháztörténet két nagy alakjának, Augustinusnak és Kálvinnak munkái, valamint társadalmi szerepvállalásuk alapján. E mindig aktuális kérdés jelentőségét tovább növelte a nemrég elmúlt reformáció- emlékévként is. A téma hatalmas terjedelme miatt nem lehetett minden területre kitérni. Az volt a célom, hogy néhány, korunk társadalmát is komolyan foglalkoztató kérdést mutassak be.

Mindenekelőtt azt a látszólagos ellentmondást próbáltam kifejteni, hogy bár az egyház céljai nem azonosak a földi társadalom törekvéseivel, mégis jelen van a világban, ezért egyidejűleg részét képezi annak és különvált tőle. Ebből kiindulva fontos kérdés, hogy meddig terjed a hívők engedelmissége a világi felsőségek irányában. Munkám középső szakaszában a büntetés-végrehajtással kapcsolatos kérdésekkel foglalkoztam. Először a törvények szerepét vezettem fel, majd a halálbüntetés máig rengeteg vitát kirobbantó kérdésével boncolgattam Augustinus és Kálvin írásai alapján. Ők ketten nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is tapasztalhatták ennek a vitatott intézménynek a működését, így példák útján jobban fókuszba állíthattam a problémát. Az ide szorosan kapcsolódó háború témáját is röviden felvázoltam. Az utolsó fejezetben Augustinust és Kálvint mint „államférfiakat” mutattam be nagy vonalakban, hogy még inkább előtérbe kerüljön az ember a tudományos alkotások mögül. Láthattuk, hogy mindketten „valóságos” emberek voltak, sokszor kerültek szembe akadályokkal, nehézségekkel, és ami mindkettőjükben gondolkozásuk alapját teljes mértékben a Biblia határozta meg.

SZABÓ MÁRTA

martiszabo91@gmail.com

Vallástudomány

MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Sarnyai Csaba Máté
egyetemi docens, KRE BTK*

A messiáshívő zsidó mozgalom értelmezési lehetőségei

Napjaink messiáshívő zsidó mozgalma az 1960-as és 1970-es években kelt életre. Összefonódva a korszak poszthippi vallási törekvéseivel, alternatívát jelentett számos, zsidóságában elidegenedett hívőnek, hogy felfedezze vallását, és megerősítse gyökereit egy olyan korban, amelyet a spirituális ébredés határozott meg.

Amennyiben a messiáshívő zsidóságot egy kulcsfogalommal próbálnánk jellemezni, erre talán a zsidó Jézus szókapcsolat lenne a legmegfelelőbb. Jelen dolgozat első számú törekvése, ennek az állításnak az igazolása, valamint feltárása azon jelenségeknek, szellemi forrongásoknak és útkereséseknek, amelyek a mozgalom létrejöttéhez vezettek. De mit is jelent a messiáshívő zsidóság fogalma? Fontos kiemelni, hogy nem azonos sem a héber-kereszténységgel, sem a Jews for Jesus missziójával, ezért ezeknek a fogalmaknak a tisztázása is elsődleges célja munkámnak. Így került a Jews for Jesus progresszív missziója dolgozatom fókuszába; tevékenységük, szerepük, céljaik, valamint pozíciójuk a messiáshívő zsidóság kontextusában.

Vizsgálatom elsősorban ezen témák megvilágítását segíti, a mozgalom egyesült államokbeli fejleményeire összpontosítva. Módszertanilag a témánk szempontjából releváns idegennyelvű szakirodalmakra támaszkodva, egy nagy út első állomása.

A messiáshívő zsidó lét az élet minden területét átjárja. A kereszténység és a zsidóság elemeinek, hagyományainak keveredése, melyben tartalom és forma koherens egészként alkotnak életformát. Nem tekinthetjük azonban egységesnek a mozgalmat, hiszen a hangsúlyok gyülekezetenként változnak. Meghatározó az a tény is, hogy mind a mainstream kereszténység, mind a mainstream zsidóság válasza e jelenségre egyértelműen elutasító. Ezeket szem előtt tartva igyekeztem egy értelmezési keretet alkotni, mely által közelebb kerülhetünk a messiáshívő zsidóság lényegi sajátosságainak megértéséhez.

**SZÁSZNÉ LÁZÁR ESZTER
CSENGE**

lazar_csege@yahoo.de

Teológia-lelkész

Osztatlan, 11. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Siba Balázs
egyetemi docens, KRE HTK*

Hová tűntél tekintély? - A '68-as autoritáskrizis és az empirikus fordulat kapcsolata a gyakorlati teológiában¹⁷

A tudományos dolgozat célkitűzése volt, hogy a társadalmi történések és a gyakorlati teológiában végbemenő fordulatot összefüggéseit vizsgálja és bizonyítsa, hogy a hatvanas évektől kezdve az autoritásnak megkérdőjelezése központi gondolat mind a teológiai diszciplínák számára mind a társadalmi folyamatokon belül. Továbbá igyekszik bizonyítani, hogy a társadalmi attitűdváltozás szoros összefüggésben áll azzal, hogy a hatvanas években nem csak empirikus-fordulatot vesz a gyakorlati teológia, hanem egy új jelenséggel kell szembenéznie, az autoritáskrizissel.

A tanulmány fókuszja a német diáklázadásra és a német gyakorlati teológia időközben kánonná vált irányzatára és a köztük lévő kapcsolatra irányul. A dolgozat három területet vizsgál és kapcsol össze: az autoritás fogalmi zavarait, az autoritás-ellenes mozgalomnak is nevezett német '68-as diáklázadás és az ezzel egy időben történő gyakorlati teológián belül végbemenő empirikus fordulat autoritás-ellenességét. Az autoritás fogalmának tisztázásánál fontos aspektus volt a két fogalom: autoritás és hatalom fogalmának egymáshoz való viszonya és változása. A fogalmak tisztázatlansága fontos szerepet játszik a '68-as diáklázadások tekintély-ellenességében. Később megállapításra kerül, hogy miért nem pusztán politikai esemény '68, hanem globális-kulturális-generációs jelenség, melynek szellemi hátterét a Frankfurter Iskola íróinak munkái táplálják. Az autoritás-ellenességre adott politikai-filozófiai válasz már a hatástörténetet mutatja be és mintegy kritikaként jelenik meg. A dolgozat vége a gyakorlati teológia diszciplínáján belül dolgozza fel az empirikus fordulatban megjelenő autoritás-ellenességet. Azt, hogy az ígehirdetéstől kezdve, a lelkigondozói beszélgetésen át, azaz a gyakorlati teológiában célá válik az mindkét fél autoritásának kiegyenlítése, hogy egyenlőség, kölcsönösség és párbeszéd alakuljon ki.

A dolgozat konklúziója, hogy az autoritás nincs a helyén, a fogalommal szembeni ellenérzés mögött sokszor más jelenségekkel pl. az erőszakkal és a hatalommal kapcsolatos ellenérzés áll. Az autoritás szükséges ahhoz, hogy az ember orientálódjon. Azonban, ha a külső autoritást meg akarjuk szüntetni és egyenlőséget kívánunk tenni a két oldal közé, akkor valójában nem megszűnik az autoritás, hanem átkerül a másik félhez: az értelmző belső orientációja válik önmaga számára autoritássá.

17

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-18-2-I-KRE-5 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

A RÉSZTVEVŐ (KÉPVISELT) INTÉZMÉNYEK

- Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem, 182
Apor Vilmos Katolikus Főiskola, 196, 200
Babeş-Bolyai Tudományegyetem, 16, 24, 37, 56, 59, 76, 192, 218, 219, 245, 274
Budapesti Corvinus Egyetem, 31, 49, 62, 65, 74, 77, 96, 107, 119, 125, 128, 131, 132, 134, 147, 148, 156, 161, 162, 164, 177, 190, 207, 217, 220, 228, 242, 248, 250, 253, 257, 273
Budapesti Gazdasági Egyetem, 144, 236, 261
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, 36, 46, 68, 230, 252
Debreceni Egyetem, 18, 19, 20, 21, 23, 45, 47, 63, 73, 78, 88, 174, 204, 211, 212, 214, 223, 226, 246
Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 265, 272, 278
Eötvös Loránd Tudományegyetem, 8, 13, 15, 17, 22, 25, 28, 30, 31, 33, 39, 40, 43, 51, 53, 58, 71, 90, 100, 104, 121, 136, 151, 154, 155, 157, 166, 171, 172, 173, 178, 179, 183, 184, 186, 191, 193, 197, 210, 213, 229, 231, 277
Eszterházy Károly Egyetem, 12
Gál Ferenc Főiskola, 201, 202
Kaposvári Egyetem, 98
Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium, 94
Károli Gáspár Református Egyetem, 35, 38, 42, 44, 52, 75, 79, 103, 142, 216, 224, 235, 237, 243, 251, 270, 276, 280, 281
Milton Friedman Egyetem, 69
Miskolci Egyetem, 5, 86, 87, 89, 188, 244
Nemzeti Közszerológiai Egyetem, 6, 90, 101, 108, 110, 114, 115, 120, 122, 126, 130, 135, 137, 139, 141, 143, 146, 150, 159, 187, 189, 239
Óbudai Egyetem, 208
Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem, 209
Pannon Egyetem, 175
Pápai Református Teológiai Akadémia, 267
Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 9, 29, 61, 70, 102, 112, 133, 145, 160, 165, 176, 234, 238, 249
Pécsi Tudományegyetem, 4, 7, 10, 34, 48, 50, 60, 85, 198, 222, 232, 233, 256, 259
Püskösdi Teológiai Főiskola, 264
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, 57, 84, 163, 167
Sárospataki Református Teológiai Akadémia, 268, 269
Selye János Egyetem, 266, 279
Széchenyi István Egyetem, 95, 97, 149, 158, 221
Szegedi Tudományegyetem, 14, 32, 64, 66, 72, 80, 83, 106, 118, 123, 124, 138, 140, 170, 185, 203, 225, 247, 254, 275
Szent István Egyetem, 82, 91, 92, 99, 109, 111, 113, 206, 255, 258, 260
Szent Pál Akadémia, 127
Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, 199

Köszönet a bírálókatért

Dr. A. Gergely András
Dr. Aczél Petra Katalin
Dr. Ádám Szilvia
Dr. Adorjányi Zoltán
Dr. Agg Zoltán
Dr. Ágh Attila
Dr. Albert Fruzsina
Ámon Katalin
Dr. Andok Mónika
Dr. Antal Attila
Dr. Antal Éva
Dr. Antal Z. László
Dr. Arapovics Mária
Dr. Artner Annamária
Dr. Ármeán Otília
Dr. Bába Iván
Dr. Balázs Zoltán
Dr. Balázs-Földi Emese
Dr. Balogh Csaba
Dr. Balogh Eszter
Dr. Bányai Viktória
Dr. Bárány Tibor
Dr. Baranyai Gábor
Dr. Barna Róza Emília
Dr. Barnóczki Anita
Dr. Bartha Attila
Dr. Baska Gabriella
Dr. Becsey Zsolt
Bene Viktória
Dr. Benedek István
Berényi András
Dr. Berényi Eszter
Dr. Béres István József
Dr. Béres-Virág Ágnes
Dr. Berger Viktor
Dr. Bernáth László
Dr. Bernek Ágnes
Dr. Bernhard Kaiser
Dr. Biederman Zsuzsanna
Dr. Bocsi Veronika
Bocskor Ákos
Dr. Boda Zsolt
Dr. Bogárdi Tünde

Dr. Bognár László
Dr. Bokor Tamás
Dr. Borbély-Pecze Tibor
Bors
Dr. Boros Gábor
Boros Júlia
Dr. Botos Máté
Dr. Bozsonyi Károly
Dr. Bógel György
Dr. Brachinger Tamás
Dr. Brettner Zsuzsanna
Dr. Bugár István
Dr. Czakó Ágnes
Dr. Czakó István
Dr. Czeplédi András
Dr. Czeplédi Tamás
Dr. Czibere Ibolya
Czikkely Márton
Dr. Csizmadia Ervin
Csizmazia Gábor
Dr. Csabai Ágnes
Csehné Dr. Papp Imola
Dr. Csicsmann László
Dr. Csiki Tamás
Dr. Csizmadia Ervin
Dr. Csoba Judit
Dr. Dabasi Halász
Zsuzsanna
Dr. Danka István
Dr. Dénes Kálmán
Dr. Déri Balázs
Dr. Dessewffy Tibor
Dr. Dobák Judit
Dr. Dobos Gábor
Dr. Dobszay Ágnes
Döbrössy Bence
Dr. Drjenovszky Zsófia
Dr. Dupcsik Csaba
Dunai Tamás
Dr. Dupcsik Csaba
Dr. Durst Judit
Egeresi Zoltán
Dr. Elekes Zsuzsanna

Dr. Engler Ágnes
Dr. Eric Beckett Weaver
Dr. Eröss Gábor
Dr. F. Orosz Sára
Dr. Farkas Beáta
Dr. Farkas Judit
Dr. Farkas Péter
Dr. Farkas Tibor
Dr. Fazakas Ida
Dr. Fekete Sándor
Dr. Ferencz Zoltán
Dr. Fodor Péter
Fodor-Borsos Eszter
Dr. Fogarassy Csaba
Dr. Forrai Gábor
Dr. Földváry Miklós István
Dr. Fröhlich Ida
Dr. Fülöp József
Dr. Fűzné Dr. Pikó Bettina
Dr. Gács Anna
Dr. Gagy József
Dr. Gál Andrea
Dr. Gálik Zoltán
Dr. Gálosi Adrienne
Dr. Geambasu Réka
Dr. Gelencsér Gábor
Dr. Geréby György
Dr. Gergely Orsolya
Dr. Géring Zsuzsanna
Gerő Márton
Dr. Glózer Rita
Dr. Gortka-Rákó Erzsébet
Dr. Görföl Balázs
Gósi Imréné Dr.
Dr. Gregor Anikó
Dr. Guld Ádám
Dr. Gulyás Judit
Dr. Gulyás Péter
Dr. Gyorgyovichné Koltay
Elvira
Dr. Györffy Dóra
Dr. Gyulai Attila
Dr. Háda Béla

Dr. Hadas Miklós
Dr. Hajdu Gábor
Dr. Hajnal György
Dr. Halm Tamás
Dr. Hammer Ferenc
Dr. Hamp Gábor
Dr. Hanula Gergely
Dr. Havasi Virág
Dr. Hegedűs Gyöngyi
Dr. Hermann Veronika
Dr. Hetesi Zsolt
Dr. Hettyey András
Dr. Homoki Andrea
Dr. Horváth Attila
Horváth Bálint
Dr. Horváth Csaba
Dr. Horváth Nóra
Dr. Horváth Szilvia
Dr. Horváth Zoltán
Dr. Hubai László
Dr. Hurta Hilda
Illés Gábor
Dr. Indries Krisztián
Dr. Jenei Ágnes
Dr. Jenei Péter
Dr. Joó Mária
Dr. Juhász Gábor
Dr. Kádár Judit
Dr. Kádár Magor
Dr. Kaiser Ferenc
Dr. Kákai László
Dr. Kálai Sándor
Dr. Kalmár Sándor
Kántor Barbara
Dr. Kántor Zoltán
Dr. Kasznár Attila
Dr. Kató Szabolcs
Dr. Kaucsek György
Dr. Keller Tamás
Dr. Kendeffy Gábor
Dr. Kenderfi Miklós
Dr. Kerülő Judit
Dr. Keszeg Anna
Dr. Kis-Benedek József
Dr. Kisdi Barbara
Dr. Kisfalusi Dorottya
Dr. Kiss Gábor Zoltán
Dr. Kiss János

Dr. Kiss Márta
Dr. Kiss Viktor
Dr. Kisteleki Károly
Klenner Zoltán
Dr. Kmetty Zoltán
Dr. Kóbor Krisztina
Dr. Kollányi Zsófia Katalin
Dr. Kollár Csaba
Dr. Koltai Kornélia
Dr. Koós Bálint
Dr. Korpics Márta Katalin
Dr. Kotics József
Dr. Kovács Ábrahám Vajk
Dr. Kovács Katalin
Dr. Kovács Krisztina
Dr. Kozma Tímea
Dr. Kőszeghy Miklós
Dr. Kövér-Van Til Ágnes
Dr. Krémer Balázs
Dr. Kristóf Luca
Laczkóné Dr. Tuka Ágnes
Dr. Lajos Veronika
Dr. Laki Ildikó
Dr. Lannert Judit
Dr. László Emőke
Dr. Lattmann Tamás
Dr. Lautner Péter
Dr. Lehoczki Bernadett
Dr. Lénárd Sándor
Dr. Lengyel György
Dr. Letenyei László
Dr. Losonczi Miklós
Dr. Lovas Kiss Antal
Lőrinczné Dr. Bencze Edit
Dr. Madácsy József
Dr. Maksa Gyula
Dr. Mándi Tibor
Dr. Marosán Bence
Dr. Marsai Viktor
Dr. Máté András
Dr. Máté-Tóth András
Dr. Matura Tamás
Dr. Medgyesi Márton
Dr. Megyesi G. Boldizsár
Dr. Merkovity Norbert
Dr. Mester Tibor
Dr. Mészáros Aranka
Dr. Mikecz Dániel
Miklós Barbara

Dr. Miklósi Zoltán
Dr. Miklósné Dr. Zakar
Andrea
Dr. Molnár Anna
Molnár Csaba
Dr. Mráz Ágoston Sámuel
Dr. Müllner András
Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet
Dr. Nagy Ádám
Dr. Nagy Beáta
Dr. Nagy Henrietta
Dr. Nagy Imre
Dr. Nagy Károly Zsolt
Dr. Nárai Márta
Dr. Négyesi Lajos
Dr. Németh Áron
Dr. Németh Krisztina
Dr. Neszmélyi György
Dr. Nistor Laura
Dr. Nyirkos Tamás
Dr. Ördögh Tibor
Paksi Borbála
Dr. Pál Gábor
Dr. Pál Mónika
Dr. Pángyánszky Ágnes
Dr. Pap Milán
Dr. Papp Melinda
Dr. Papp György
Dr. Papp-Váry Árpád
Dr. Paragi Beáta
Dr. Pásztor Rita
Dr. Pásztor Szabolcs
Dr. Patkós Veronika
Dr. Pavlovits Tamás
Dr. Pecsuk Ottó
Dr. Perczel István
Dr. Pesti Sándor
Dr. Pilinszki Attila
Dr. Pintér Márta
Dr. Pintér Róbert
Dr. Pócsik Andrea
Dr. Pogonyi Szabolcs
Dr. Pólya Tamás
Dr. Polyák Gábor
Dr. Pónusz Mónika
Dr. Primecz Henriett
Dr. Puli Edit
Dr. Rab Árpád Szörény

Dr. Rácz András
Dr. Rácz Andrea
Dr. Rada Péter
Dr. Remek Éva
Dr. Rényi Ágnes
Dr. Révay Edit
Dr. Réz Anna
Dr. Rónay Miklós
Dr. Ropolyi László
Dr. Rudnák Ildikó
Dr. Ságvári Bence
Salgó-Nemes Károly
Dr. Schleicher Nóra
Dr. Schmidt Andrea
Dr. Schottner Krisztina
Dr. Schwendtner Tibor
Dr. Sebestyén Attila
Dr. Sebők Balázs
Dr. Sebők Miklós
Dr. Seres István
Dr. Siba Balázs
Dr. Sik Domonkos
Dr. Sik Endre
Dr. Simon Attila
Dr. Simonovits Borbála
Dr. Smuk Péter
Dr. Soós Edit
Soós Eszter Petronella
Dr. Striker Sándor
Dr. Suhajda Csilla Judit
Dr. Sutyák Tibor
Dr. Szabó Andrea
Dr. Szabó Béla
Dr. Szabó Szilárd
Dr. Szalai Miklós
Dr. Szalay Zsigmond
Gábor
Dr. Szálkai Kinga
Dr. Szántó Zsuzsa

Dr. Szász Antónia
Szávayné Dr. Séra
Magdolna
Dr. Széll Krisztián
Dr. Személyi László
Dr. Szemlér Tamás
Dr. Szenes Zoltán
Dr. Szente-Varga Mónika
Dr. Széplaky Gerda
Dr. Szigeti Jenő
Dr. Szijártó Zsolt
Dr. Sziklai István
Dr. Szilágyi István
Dr. Szilágyi Tivadar
Dr. Szilárdi Réka
Dr. P. Szilczl Dóra
Dr. Szoboszlai Katalin
Dr. Szöllősi Gábor
Sztárayné Dr. Kézdy Éva
Dr. Szeptelszky Zsuzsanna
Dr. Takács Ádám
Dr. Takács Erzsébet
Dr. Takács Judit
Dr. Tálás Péter
Dr. Tamás Veronika
Dr. Tamási Zsolt
Dr. Tardos Róbert
Dr. Tarrósy István
Dr. Tóbiás László
Dr. Tófalvy Tamás
Dr. Tomay Kyrá
Dr. Tomory Ibolya
Dr. Toró Tibor
Dr. Tóth Anna Judit
Dr. Tóth Benedek
Dr. Tóth Csaba
Dr. Tóth Péter
Dr. Tóth Tamás
Dr. Török Emőke

Dr. Török Gábor
Törőné Dr. Dunay Anna
Dr. Trencsényi Balázs
Dr. Trencsényi László
Dr. Udvarvölgyi Zsolt
András
Ugrósdny Márton
Dr. Újházi Lóránd
Dr. Ullmann Tamás
Dr. Ureczky Eszter
Dr. Vajda András
Vajkai Edina Ildikó
Dr. Valastyán Tamás
Dr. Vallasek Júlia
Dr. Valuch Tibor
Varga András
Dr. Varga Erika
Dr. Varga Péter András
Dr. Varga-Jani Anna
Dr. Várnagy Réka
Dr. Vásáry Viktória
Vass Dorottea
Dr. Vassányi Miklós
Dr. Vér Ádám
Dr. Veszelszki Ágnes
Dr. Vicsek Lilla Mária
Dr. Vida Anikó
Vinárné Bellász Zsuzsanna
Dr. Vincze Ferenc
Dr. Vincze Hanna Orsolya
Dr. Virág Tünde
Dr. Virginás Andrea
Dr. Vizi Balázs
Dr. Vörös Zoltán
Wéber András
Dr. Windhager Ákos
Dr. Xeravits Géza
Dr. Zachar Péter Krisztián
Dr. Zombory Máté

Köszönet a támogatásért

- AGROMAN Oktatási Alapítvány
- Asseco Central Europe Magyarország Zrt.
- Debreceni Egyetem Filozófia Intézete
- Doktoranduszok Országos Szövetsége
- Eötvös Lóránt Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar
- Európai Folklór Központért Egyesület
- Gyalogh Csaba
- Human&Quality Bt.
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Magyar Kulturális Antropológiai Társaság
- Magyar Kulturális Antropológiai Társaság
- Magyar Mezőgazdaság Kft.
- MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
- Mundus Novus
- Nemzeti Közzolgálati Egyetem
- Országos Széchényi Könyvtár
- Osiris Kiadó Kft.
- Professional Project Life Nonprofit Kft.
- Program Centrum Kft
- SAS Institute Kft
- Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar